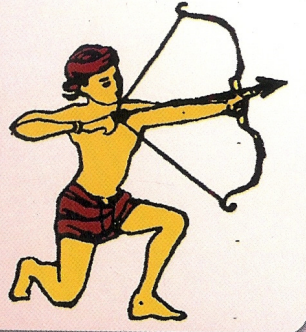
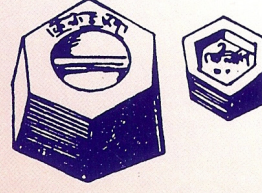

૩૨

નાયકીની સચિત્ર સોપડી

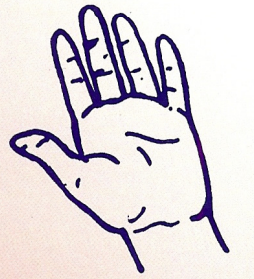
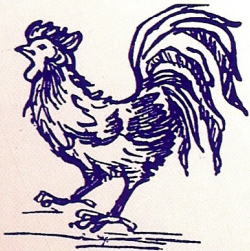
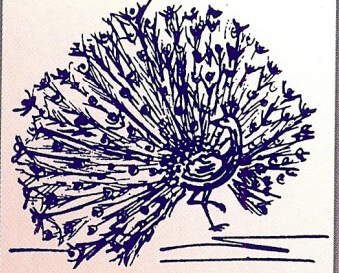
ભારતીય ભાષા સંસ્થાન

માનવ સંસાધન વિકાસ મંત્રાલય, માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર શિક્ષા વિભાગ, ભારત સરકાર
માનસગંગોત્રી, મૈસૂર - ૫૭૦ ૦૦૬, ભારત

અને

ભાષા સંશોધન પ્રકાશન કેન્દ્ર

વડોદરા - ૩૯૦ ૦૦૭, ભારત

Nayki Pictorial Glossary

Editor

Dr. I. S. Borkar

Authors

Parvatbhai M. Nayak

Fatabhai J. Nayak

Rangitbhai S. Bariya

Bhagwandas Patel

Sonal Baxi

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES

Manasagangotri, Mysore - 570 006

&

BHASHA RESEARCH & PUBLICATION CENTRE

Vadodara - 390 007

Nayki Pictorial Glossary

Edited by : Dr. I. S. Borkar

First Published : February 2009

© *Central Institute of Indian Languages, Mysore, 2009*

This material may not be reproduced or transmitted, either in part or full, in any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any information storage and retrieval system, without permission in writing from :

Prof. Udaya Narayana Singh

Director

Central Institute of Indian Languages
Manasagangotri, Mysore - 570 006, India

Price : Rs. 100/-

Copies are available with :

Publication Officer

Bhasha Research & Publication Centre
62, Shreenathdham Duplex
Opp. Shrinagar Society, B/h Dinesh Mills
Vadodara- 390 007, India

Phone : 0091/0265 - 2331968
Fax : 0091/0265 - 2359059
e-mail : brpc_baroda@sify.com
website : www.bhasharesearch.org.in
www.adivasiacademy.org.in

Director

Central Institute of Indian Languages
Manasagangotri P. O., Hunsur Road
Mysore - 570 006, India

Grams : BHARATI
Phone : 0091/0821-2345006
Fax : 0091/0821-2515032
e-mail : udaya/ciil@ciil.stpmysoft.net
bhasha@sancharnet.in
website : <http://www.ciil.org>

Published by :

Prof. Udaya Narayana Singh, Director
Central Institute of Indian Languages, Mysore
and

Prof. Ganesh Devy, Founder Trustee
Bhasha Research & Publication Centre, Vadodara

યાદી

Foreword	i
Preface	iii
Acknowledgement	iv
Introduction	v
1. આ હું સે ?	1
2. આ હું સા ?	98
3. આ કુણ સે / સા ?	105
4. અહિયા / આવ્યો કુણ સા ?	115
5. આ કિહો આંક સે ?	117
6. આ કિહો રંગ સે ?	124
7. આ કેહવી / કેહવો બિલાડી/પેણસીલ/દડો/દડી/લીટી/ડબ્બી/સતરી સે ?	125
8. આહ્યો હું કરા સા / સે ?	127
9. આ હું થી રેલું સે ?	152
10. કેરી કાં સા ?	154
11. સ્વાધ્યાયના જવાબ	157
12. યાદી	161

ACKNOWLEDGEMENT

I would like to express my gratitude to the following scholars who participated in the workshop conducted by the Central Institute of Indian Languages, Mysore:

1. Shri Parvatbhai M. Nayak
2. Shri Fatabhai J. Nayak
3. Shri Rangitbhai S. Bariya
4. Dr. Bhagwandas Patel
5. Shri Niraj Kenge
6. Ms. Sonal Baxi

I am thankful to Dr. Ganesh Devy, Founder Trustee, Bhasha Research and Publication Centre, Vadodara who helped us in conducting the workshop at Vadodara by identifying the Resource Persons and providing logistic support at their Adivasi Academy at Tejgadh. I am thankful to my colleague Prof. Shyamala Kumari for the guidelines and designs of the manuscript. My thanks are also due to all the participants of the workshop and especially to artist Shri Rohit Suthar who drew Bhili specific visuals for the glossary at a very short notice and adequately well, too. I am grateful to the staff of Bhasha Research and Publication Centre, Vadodara who helped in the D.T.P. work of the Glossary. Special thanks are due to Shri Neeraj Kenge, Shri Gopal Parmar and Shri Sanjay Rathwa for seeing the manuscript through the press and to Ms. Sonal Baxi for conducting the workshop. My gratitude in no small measure goes to our Director, Prof. Udaya Narayana Singh and to Prof. Ganesh Devy for bringing out this collaborative publication.

Dr. I. S. Borkar
Head
Centre for Materials Production
Central Institute of Indian Languages
Mysore

FOREWORD

The Central Institute of Indian Languages was set up on 17th July 1969 with a view to assisting and co-ordinating the development of Indian languages. The Institute was charged with the responsibility of serving as a nucleus to bring together all the research and literary output from the various linguistic streams to a common head and for narrowing the gap between basic research and developmental research in the fields of languages and linguistics in India.

The Institute and its seven regional language centers are engaged in research and teaching, which lead to publication of a wide-ranging variety of materials. Materials designed for learning/teaching at different levels and suited to specific needs is one of the major areas of interest in the series of publications. Basic research relating to the acquisition of language and study of language in its manifold psychological relations constitutes another broad range of its interest. These materials include materials produced by the members of the staff of the Central Institute of Indian Languages and its Regional Language Centres and associated scholars from Universities and Institutions, both Indian and foreign. Different kinds of innovative materials have been prepared by conducting workshops in which teachers from schools, colleges and universities, writers, researchers and scholars in the respective Indian languages have participated. In such workshops, materials are prepared as per the design and guidelines prepared by the Institute's faculty. Materials prepared in such workshops cater to different stages of learning such as pre-primary, primary and secondary and also for adult education programmes, in addition to different second language learning situations. Wherever possible, attempts have been made to have sample try-outs of the materials prepared.

The Central Institute of Indian Languages has initiated the Pictorial Glossary Series in Indian Languages, which adds visual cues to printed words. Designed for a wide-ranging audience, it aims at improving both reading and comprehension. This glossary includes in itself both teaching and testing frames.

The Nayki Glossary was prepared in workshops conducted by the Central Institute of Indian Languages in collaboration with Bhasha Research and Publication Centre at Baroda. We are thankful to Dr. Ganesh Devy, Founder Trustee, Bhasha Centre and his staff at the Bhasha Research and Publication Centre and Adivasi Academy at Tejgadh, and all the participants of the workshop for their academic discussions and contribution to the preparation of this book. We are happy that 'Bhasha' has come forward to bring out this collaborative publication.

Prof. Udaya Narayana Singh

Director

Central Institute of Indian Languages

Mysore

Date : 01.02.2009

In these books, the words are not presented in an alphabetical order but on the basis of their semantic or other types of relationships which make the registration and recollection of words easier for the learners. For example, the words in the first category containing nouns are presented in an associational order as given below :

- i. Words related to man such as body parts;
- ii. Words related to man such as dresses and ornaments;
- iii. Words related to man's immediate environment such as house, parts of house, and household articles;
- iv. Words related to man's food items including fruits and vegetables;
- v. Words related to man's education;
- vi. Words related to man's professions;
- vii. Words related to man's different institutions concerning religion, politics, governments, entertainment, sports, games, trade, transport, etc;
- viii. Words related to common animals, birds, creatures, etc;
- ix. Words related to trees, plants, and their parts, and
- x. Words related to the physical world such as earth, sky, etc.

Similarly, the verbs are presented in an associational order such as verbs of action relating to body parts, cooking, sports and games, entertainment, education, profession, animals, etc. This type of ordering in presentation enables the learner to easily associate one word with the other and to acquire it without much difficulty. In every group and within every sub-group, such an order of association is followed while presenting the words.

There are in all, in each **Glossary book**, a minimum of 1284 frames. Each visual is considered a frame. Of these 1284 frames, only 1068 frames are for learning items. That is, 1068 words are introduced for learning purpose. The remaining 216 frames are for testing purpose. These 216 frames present visuals and words which have already been introduced. The words testing the proficiency attained, have been culled out from various semantic domains and are presented under each semantic group or related groups of words. For example, as soon as the introduction of 60 vocabulary items presenting the body parts is over, 12 visuals from the same group are repeated without verbal cues. The learners are expected to provide the word for the visual given in each of these testing frames on their own without consulting the preceding visuals presented for learning those items. An 'Answer Key' is provided as Appendix I. Appendix II of the book has an index listing all the vocabulary items introduced in the Glossary, alphabetically arranged in the respective language. Each entry in the index, gives on the right hand side, the serial number of the visual for that word.

In the Glossary itself, each visual is presented with a serial number on the left hand corner at the top. At the right of the visual is first given the Nayki word, below which is the word for the same in the Gujarati language followed by its English equivalent. In some cases, the visuals may be perceived as rather too general to suggest a single word exclusively for the visual. In these cases, an arrow mark is used to pin point the item meant for the frame. For example, in frame number 4, the part of the visual for which the word stands is 'cheek' and this is indicated by an arrow mark. So, when such a visual is used in the test, the learners are expected to give only the word meant for it as

PREFACE

This Pictorial Glossary is a joint project of the Central Institute of Indian Languages and the Purva Prakash division of Bhasha Research and Publication Centre. The prototype for the Glossary was previously prepared by the Central Institute of Indian Languages and has been used for six Bhili languages : Rathwi, Dehwali, Dungri Bhili, Garasia, Pavri and Panchmahali Bhili. The prototype has been modified in some significant ways during the process of accomodating western Indian languages in it. First, the graphic material has been modified so that it bears a close correspondence with the material culture of the respective speech community. Next, the Glossaries have been made more user-friendly. And finally, they are designed in order to reach the teachers teaching in tribal villages, often struggling to communicate with the pupils but not always successful for want of access to the regional tribal language.

Bhasha Centre has now compiled Glossaries in Kunkna, Gamit, Chaudhari, Madari, Vanjhara, Bhanu, Chamtha and Naiki languages. Kunkna, Gamit and Chaudhari belong to the Bhili family of languages. Kunkna is spoken by Kunkna Bhils living in Dangs in south Gujarat. Gamit is spoken by Gamits residing in the areas of Surat, Tapi and Narmada. Chaudhari is the language of the adivasis living in the region of Surat, Tapi and Navsari. The case of Madari, Bhanu, Chamtha, Vanjhara and Naiki is somewhat different. These are languages spoken by nomadic communities of Gujarat, but by no means confined only to one state. Bhanu, for instance, is spoken by Sansis in Punjab and Delhi, Kanjars in Rajasthan and Kanjar Bhats in Maharashtra as well. Besides, it is difficult to say at the present stage of research in these languages, if they belong entirely to the Indo-Aryan family or whether they, or at least some of them, are a cross between modern Indo-Iranian and a medieval Prakrit in western India.

By preparing similar pictorial glossaries in Chaudhari, Gamit, Kunkna, Bhanu, Chamtha, Madari, Naiki and Vanjhara languages, a longstanding need of teachers in Gujarat's tribal villages is sought to be fulfilled. There are about seven million adivasi/tribals living in Gujarat. The number of village schools in tribal areas in Gujarat is estimated at seven thousand. Despite government attempts to bring primary education rights to tribal children, the number of children who drop out of these schools is phenomenally large. The teachers brought to teach in these schools often come from outside and their familiarity with the local language is not adequate to keep the children interested in learning. Though the Pictorial Glossary is apparently a simple concept, its practical utility as a teacher's handbook and its contribution to saving a huge social capital that may otherwise be simply wasted, cannot be overstated. I feel, therefore, happy that it has been possible to work with the CIIL model and produce the glossaries for Gujarat's tribal languages. For me the project is exciting because I see great educational potential in the products that may come out of this project.

Experts from Central Institute of Indian Languages and teams of researchers from Bhasha Centre worked together for an year for producing these glossaries. I wish to thank the experts, scholars, artists and typesetters involved in this joint project for making the publication of the work possible. I have no doubt that for years to come they will have earned a deep gratitude from the teachers teaching in tribal schools and the students learning from them. In that sense, this has been truly a project of national significance. I wish to put on record my deep appreciation of the Director of Central Institute of Indian Languages and his academic colleagues for conceiving the project and for inviting Bhasha Centre to collaborate in it.

G. N. Devy

Founder Trustee

Vadodara
01.02.2009

Bhasha Research & Publication Centre

For advance students, the same visual can be used to teach the stylistic variations in the use of postpositions. It is thus left to the ingenuity of the teacher to exploit all such possibilities depending upon the level of learning of the learner, and make use of the frames in the Glossary for various kinds of drills for effective teaching/learning and testing of the vocabulary items and their use in sentences.

For the preparation of these **Glossaries** in different languages the individual author(s) were asked to collect words in their respective languages on the basis of the guidelines given regarding semantic grouping. The words thus collected were compared by the authors sitting together.

It may also be noted that no attempt has been made to depict the different meaning shades of a given word. Only the most important aspect of the meaning is presented with the visual form. However, one will find that there are some repetitions of the same word under different visuals in some Glossary books in this series. It may be seen that in that particular language the same word is used to refer to more than one concept, and that is not the case in other languages, where they may have different words.

As far as possible, compound words have been avoided for inclusion in the **Glossary**. Only in rare instances when the vocabulary item is very basic in some intuitively felt sense, and is a common item in most of the languages, a compound word is included in a particular **Glossary**.

Note also that in order for certain verbs to be understood correctly, the verbs have to be necessarily presented along with one or the other noun preceding them, constituting a compound form.

Inherent limitations of picture as a communication mode and difficulties of transfer from language medium to picture medium and vice versa act as a constraint for the preparation of such instructional materials as these books. Fortunately for us, there are well-laid conventions handed down to us in the panels of sculpture and painting in Indian art throughout the ages. Also, conventions are available to us in various textbooks and magazines. Apart from these consciously developed conventions, we come across in our day-to-day life certain practices that aim at picturising the verbal item and verbalising the picture. I have tried to exploit these conventions to a very large extent in guiding the artists for the presentation of the vocabulary items in the visual form. I hope that the adult second language learners would be able to use these books without help from others. In the case of children, both first and second language learners, however, the teachers may have to guide them as regards the focus of visuals in some cases and for additional exercises.

Dr. I. S. Borkar
EDITOR

INTRODUCTION

An important method adopted for learning/teaching the vocabulary of a language is the use of visuals. **PICTORIAL GLOSSARIES IN INDIAN LANGUAGES** exploit this method and make use of picture cues in the learning/teaching of vocabulary in Indian languages. These books are meant as supplementary aids in the learning of Indian languages primarily as second language by the adult and child learners. These can also be made use of by the mother tongue learners in nursery and lower primary classes and also by the adult neoliterates in learning the vocabulary.

The words included in these glossary books are chosen on the basis of vocabulary items in the respective languages. These also include other frequent words which are used in day-to-day contexts in different walks of life. Since these words were all selected mainly on the basis of their picturability, it is only natural that some important basic vocabulary items may not find place in these books. The words were collected from different semantic domains such as those pertaining to body parts, household articles, animals, plants, numerals, colours, action etc. Words thus chosen were classified into the following groups:

1. Words elicited as answers to the question **What is this?**
These are singular nouns and they fall in the subcategory of inanimate and non-human animate nouns. The major share of the glossary goes to this section.
2. Words elicited as answers to the question **What are these?**
These are some of the plural nouns of the first category and, like the above group of words, fall in the subcategory of inanimate and non-human animate nouns.
3. Words elicited as answers to the question **Who is he/she?**
These include nouns which identify individuals (people) by their professions and /or by their other characteristic features such as age, sex, physical deformities, etc.
4. Words elicited as answers to the question **Who are they?**
These include some of the plural nouns of the above category.
5. Words elicited as answers to the question **What is this number?** which represent numerals.
6. Words elicited as answers to the question **What colour is this?** giving colour terms.
7. Words elicited as answers to the question **What sort of a cat/pencil/ball/line/box/umbrella is this?** giving adjectives or words functioning like adjectives.
8. Words elicited as answers to the question **What is/ are/he/she/it/they doing?** giving verbs of action.
9. Words elicited as answers to the question **What is happening?** giving verbs of action which are impersonal.
10. Words elicited as answers to the question **Where is the mango?** giving postpositions and particles showing location.

Note that while presenting the words, the relevant question is written on the top left of every page of the book.

૯. ઝાડવાં, સોડ અન એના ભાગન લાગતા શબ્દો.

૧૦. જમીનન હરગન લાગતા શબ્દો.

આ રીત ક્રિયાપદો પણ સાહચર્યની લેણમાં આપલાં સા. જેમ કે રાંધવાનું, રમત, મજા કરવાનું, ભણવાનું, ધંધો, જનાવરો આ બધાંની કામગીરીના કાંમ કરતા શબ્દો આલ્યા સા. એહવા શબ્દોથી ભણવાવાળાના સોરાં એક શબ્દને બીજા શબ્દ હાથે કઈ પણ અડચણ ભેગા કરી શકા અન આરામથી શીકી લા. બધા ભાગમાં અન પેટા ભાગમા પણ એહવા શબ્દો જોયડા સા. (રજુ કર્યા સા.)

આહયા શબ્દભંડોળમાં ૧૨૮૪ ખાંના સા. દરેક ચિત્રનું એક ખાંનું ગણ્યું સા. ૧૨૮૪ ખાંનામાંથી ૧૦૬૮ ખાંનાના ચિત્રોને શીકવાની વસ્તુ ગણી સા. એટલેક ૧૦૬૮ શબ્દો શીકવાનો હેતુ સા. બાકી રેલાં ખાંના પરીક્ષા હારુ સા. તેમાં ૨૧૬ ખાંનાં સા. એમાં આવેલાં ચિત્રો આગળ આલેલાં ચિત્રોમાંના સા. આ બધામાંથી તારવીન લીધેલા સા.

દાખલો આલીએ તા માંણહના શરીરના ભાગોન દેખાડતા ૬૦ શબ્દોભંડોળની વસ્તુ હાજર થાય તેની નજીક તે ભાગમાંથી ૧૨ ચિત્રો શબ્દો વગર પાંસા આવા એટલે ભણવાળા પાંહ એટલી આશા રખાયક આગળના ચિત્રોન ભાયળા (જોયા) વગર પરીક્ષામાં ચિત્રો માટેનો શબ્દો કાં સા એની પસાણની પરીક્ષામાં ભેગા કરેલા ભાગોની વસ્તુ સા જવાબની ચાવી ચોપડીના પરિશિષ્ટ-૧ માંથી ચોપડીના પરિશિષ્ટ-૨ માં આલેલાં શબ્દોભંડોળની શબ્દાવલિ, ભાષાના મૂળાક્ષરોની નંબરની આવતી અનુક્રમણિકામાં મેલી સા.

શબ્દાવલીના દરેક ચિત્રોની ઉપર ડાબી ખૂણે ઉપર એનો નમર આલેલા સા. ભણનારન આટલું જ કેવાનું ક શબ્દો શીકતી વખતે એના જ નમરને ધ્યાનમાં રાખવો. ચિત્રની જમણી બાજુપર પહેલો નાયકી ભાષાનો શબ્દ આલેલ તેર વરમાં ગુજરાતી શબ્દ આલેલ સા. અન સેલે અંગ્રેજીમાં એ શબ્દનું ભાષાંતર કરેલ સા. ચિત્રો એવા સા ક ઘણી વખત એમાંનો ખાસ શબ્દો મેલવાનું મુશ્કેલ બાણી જાય સા. તાં ઠેક ઠેકાંણે તીરની નિશાંની કરેલી સા. દાખલા તરીકે ૪ નમરનું ખોનું (ચોક્કું) દેખાડીન ચિત્ર ગાલનું સા તે તીરની નિશાંનીથી કરેલી હોય સા. દાખલા તરીકે જેમાં ક ૪ નમના ખાંનામાં દેખાડેલું ચિત્ર ગાલનું જ સા. તે તીરની નિશાંનીથી બતાડેલું સા. એટલે ભણનારની પરીક્ષામાં આંની જેમ ચિત્ર વપરાય ત એની પાંહણથી એની જેવો શબ્દો આવવાની આશા રખાય સા. એની પ્રમાંણેનો શીકવાનો ખાંનાં આલેલાં સા. સ્વાધ્યાયનાં બધા ખાંનામાં નમર આલેલા સા. પણ ચિત્રોના શબ્દો લખેલા નથી. આથી આની ખાલી જગા પર ભણનાર ને અસલ (ખરો) જવાબનો શબ્દ મળા. સ્વાધ્યાયના બધા જ પાંનામાં આલેલા ચોક્કામાંના ચિત્રોના શબ્દો મળીન પરિશિષ્ટ-૧ હાથે તાળો મેળવી શકા. આ ચોપડી શીકવીન એ શીકવનાર સાચેબ પણ દેખાડેલાં ચિત્રોથી ભણનાર શીક્યો ક નઈ તેની પરીક્ષા એવી તીરવાળી નિશાંનીથી કરી લા. શબ્દોભંડોળની વસ્તુ બધાંન લાગા વળગા એવી જ સા. અન બધાંનો જવાબ જુદો-જુદો શબ્દોથી મળા એમ સા. કેટલીક વખત એક કરતા વધારે ભેગા થેલા શબ્દો પણ મળા સા.

આ હૂ સા ? એવા પ્રસનના જવાબમાં બલાડી ક બલાડીઓના શબ્દો મળા. આ બાબત ભણનારન શીકવી. એના આધારે સાચેબ ઉલટ-સૂલટ પ્રસન પૂસીન શબ્દો ક વાક્ય બણાવશે એટલે ભણનારને યાદ રેસે. આ એક વધારાની કામગીરી સા. એનાથી શબ્દોભંડોળ વધા સા. આવા શબ્દોની હારે-હારે નાંની મોટી બલાડી એવા શબ્દો બણાવી સકા એની હાથે કાંમ કરતા શબ્દો હાથે વેલા કે મોડા અન પસી લખીન જવાબ આલી શકાય સા.

પેલાં દાંન આપલું એમ કાંમ થાય સા. એહયા શબ્દોને એ /તેણી/તેહું/કરી રી/ રહી/ રહો/રહ્યું/રહ્યાં સા ? ના જવાબ લઈ હકાય. એક ક બે એ રીતના પ્રસન બણાવ્યા સા. તે ચિત્રની નેચે થતાં કાંમનો (ક્રિયાનો) શબ્દો આપલો સા. એ પોત-પોતાનો જુદો પણ હોઈ શકા સા. એ પણ એક ક બેમાં હોઈ શકા સા. અન તે / તેણી તેઓને કરનારા તરીકે વાપરી એની પેલાં વપરાતા ઉપસર્ગને બદલી ન માહતર વાપરી શકા સા. તે ભેળાં થેલાં ક્રિયાપદોને યાદ રખાડવા હારુ વાપરી હકા એ સ્વાધ્યાયનાં ખાંનામાંના ચિત્રોન લાગુ પાડી શકાય. નાંમ યોગી પણ આ રીત અવ્યય હારુ વપરાતા શબ્દો તે ભાગ(૧૦) દહના ચિત્રોમાં સા. એનો ઉપયોગ પણ કરી શકાય સા. અંહીયાં શીકવાનું પેલું પગથીયું તે અલગ-અલગ રીતમાં (સ્થિતિમાં) વપરાતા શબ્દો પર પ્રભૂત્વ મેળવવું આ સા. શીકવાના આશય વાળા બાર શબ્દો વપરાયા સા. શીકવાનો બીજો મુદ્દો ચિત્રમાંના અરથને અસલ લીટીમાં (વાક્યમાં) જે તે સ્થાન વાયક અવ્યયનો વપરાસ સા. અઈ પાસા કર્મ અન સ્થાનો બદલીન ખાંનાંને વધારી હકાય સા. 'કેરી' શબ્દોને બદલે બીજાં કર્મ દેખાડતાં શબ્દ વાપરી હકાય.

given in the learning frame.

In each testing frame the visual is provided with the serial number which is followed by a blank space. The learners are required to supply the appropriate word. They are expected to write the word with correct spelling. They can, after writing, check with the key provided in Appendix I.

In a teaching situation where this book is used, the teacher may use the visuals in the **Glossary** to teach also related words for parts of objects and their uses. Whether the students have learnt these additional words taught using the visuals in the Glossary or not, could also be tested by the teacher using arrow mark as a device in the concerned visuals.

Although the vocabulary items are presented as individual items in these glossary books, the questions eliciting responses of vocabulary items are framed taking into account the use of these vocabulary items in actual sentence frames. Accordingly, each of these items can be elicited as individual words and also as words occurring in phrases and sentences. In other words, for the question **What is this?**, the response may be a single word such as **cat**, or it may be in the form of a sentence such as **This is a cat**. For the question **What are these?**, the response may be **cats** or **These are cats**. Hence, it is suggested that the learners are taught these items first as individual entities (**cat** in response to the question **What is this?**) and then their use in sentences (**This is a cat** in response to the question **What is this?**). Generally speaking, a vocabulary item is learned by a child not only as a word in itself but also as a component of larger units such as phrases and sentences. Here, the children can be taught vocabulary items mainly as individual words first. Their use in larger units of phrases and sentences will have to be drilled by the teacher manipulating different sentences and situations. This can be done as an extension activity of these glossary books. This extension may be better done based on the mastery of other words in the **Glossary**. For example, an adjective such as **big** may be used with the word **cat** to form a phrase **big cat**. Likewise a verb, for example **run**, can be clubbed with the word **cat** to derive a sentence. **The cat runs**. Also note that the responses can be first elicited orally and then in the written form.

As already pointed out, words of action (verbs) are introduced as response to the question **What is/are he/she/ it/they doing?** Since the question is worded in third person singular or plural, the response that contains the verb given under each visual, is also to be in third person singular or plural, after appropriately changing the gender to suit the visual presented, as per the convention followed in individual languages. If the response thus given in the visual is, for instance, in masculine gender, the teacher can present the same verb with **she** or **it** or **they** as the subject, suitably changing the suffixes added to the verb. Thus, the teacher can exploit the same visual for drilling the conjugations of the particular verb for subject under various persons (first, second and third). The same strategy can be adopted for the visuals given in testing frames as well.

Similarly, the group 10 visuals which give words for postpositions in Indian languages indicating location can also be exploited. The first step in learning here is the mastery of the word for the particular position. Twelve such words are introduced for learning purpose. The second learning point is the use of the individual postposition in sentences appropriate to the sense intended in the visual. Here again, the frames have the potential for additional exercises by substituting the object and location. For example, instead of the word for **mango**, one could use words for other objects. Likewise, instead of the word for **box**, **table**, etc., words for other objects could be used suitably.

યોપડીની વાત

ચિત્રોનો ઉપયોગ ભાષાનું શબ્દોભંડોળ શીકવા અને શીકવવાની ઘણી તાજી રીત સા. ભારતની ભાષાઓની ચિત્ર શબ્દાવલિ શ્રેણી નીચેના પુસ્તકોમાં (યોપડામાં) ભારતની ભાષાઓ શીકવા અને શીકવવામાં આ રીતનો ખાસ દમ કાયકો સા. અને શબ્દોભંડોળ શીકવા અને શીકવવા ચિત્રો બતાડીને ઉપયોગ થીયો સા. આ યોપડીયો ભારતની ભાષાઓન ખૂબ જ કામ લાગા સા. જુવાનિયા અને સોરાંન શીકવા હારું સા. આ બીજી ભાષા શીકવા હારુ સા. આંનો ઉપયોગ નેચાંના ધોરણોમાં જાં પોતાંની માતૃભાષા શીકતાં નવાં ભણેલા હારુ શબ્દોભંડોળ શીકવા કરી શકાય.

આ ચિત્રો (ફોટા) શબ્દાવલિનાં યોપડામાંના શબ્દો એમાંના ચિત્રોના લીધે પસંદ થીયા સા. અને જે તે ભાષાના પાયાના શબ્દોભંડોળની વસ્તુના શબ્દોનો એમાં સમાવેશ થીયો સા. જીવનના જાત-જાતના પડો (સ્તરો)માં ઘડિએ ઘડિએ વપરાતા શબ્દો પણ એમાં સા. ખાસ કરીને એમાંના ચિત્રોના આધારે શબ્દો પસંદ થીયા સા. એટલે કેટલાક પાયાના (નીચેનાં) શબ્દો આ યોપડીમાં ની પણ હોઈ શકા. માંણહ અને સમાજ, ઝાડ, અને પ્રાણીઓ, જગત, આંકડા, રંગ એમનું કામ અને તે હૂં કા સા. તેને લાગતા જાત-જાતના અરથોવાળા શબ્દો અલગ-અલગ પ્રદેહમાંથી પસંદ કર્યાં ન એ પસંદ કરેલા શબ્દોને નેચેની રીતે અલગ અલગ ભાગમાં વેચ્યાં સા.

૧. આ હું સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દ એક માટે વપરાયો સા. અને તે નિર્જીવ અને માંણહ સિવાયનાંની ઓળખાણ સા. આ શબ્દાવલિનો મોટો ભાગ આ વિભાગમાં સા.
૨. આ હું સા? (એક કરતા વધુ) એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલા શબ્દો.
૩. આકુણ સે/ સા? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલા શબ્દો. (ધંધો, ઉમર, જાતિ, ખોડ વિ.)
૪. અહિયા/ આલ્યો કુણ સા? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દો. (એમાં એક કરતા વધારેના અરથમાં)
૫. આ કિહો આંક સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દો.
૬. આ કિહો રંગ સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દો.
૭. આકેહવી/કેહવો બિલાડી/પેણસીલ/દડો/દડી/લીટી/ડબ્બી/સતરી સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલા શબ્દો.
૮. આલ્યો હું કરા સા/ સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દો (કામ કરવાના શબ્દો આવે)
૯. આ હું થીરેલું સે? એવા પ્રસનના જવાબમાં મળેલ શબ્દો (જુદાં જુદાં કામના શબ્દો)
૧૦. કેરી કાં સા? એ પ્રસનના જવાબમાં કેકાણું બતાવતા શબ્દો

એનું ધાંન રાહ શબ્દો બતાડતા પ્રસન યોપડીનાં બધાં પાંન પર ડાબી બાજુએ લખેલા છે.

આ યોપડાંમાં (પુસ્તકો) એના નંબર પ્રમાણેની લીટીમાં મળતા નથી પણ એના અરથક બીજા સંબંધ માટેના શબ્દો ભણવાવાળામા મનમાં ગણતરી અને યાદ રેલાને (સરળ) હળખુ બનાવે. દાખલો આલીઅ તા પેલાં ભાગના શબ્દો સંજ્ઞા હોયન સાહચર્યના નંબરમાં નેસેની રીત આલ્યા સા.

૧. માંણહને લાગતુ - એના ભાગોન લાગતા શબ્દો.
૨. માંણહને લાગતુ - એના પેરવેહ ક કામન લાગતા શબ્દો.
૩. માંણહન નજીકના વાતાવરણન લાગતા શબ્દો જેવાક ઘેર, ઘેરના ભાગ, ઘેરની વસ્તુન લાગતા શબ્દો.
૪. માંણહની ખાવાની વસ્તુ - એમાં ફળ અને શાકભાજીન લાગતા શબ્દો.
૫. માંણહના ભણવાના શબ્દો.
૬. માંણહના ધંધાને લાગતા શબ્દો.
૭. માંણહના ધર્મ, રાજકારણ, સરકાર, આનંદ કરવાના, રમત, વેપાર, હરવા-ફરવાના સાધનો માટેની જુદી-જુદી જગ્યાન લાગતા શબ્દો.
૮. પ્રાણીઓ-પંખીઓ, પશુન લાગતા શબ્દો.

અલગ-અલગ (નોખી નોખી) ભાષાઓમાંની શબ્દાવલિ તૈયાર કરવા જે તે લખનારાન તેની ભાષાઓમાં અરથજુથન લાગતી આપેલી સલાહના આધારે શબ્દો ભેગા કરવાનું કીધું હતું. આંમ, કરેલા શબ્દો લખનારાએ અને સંપાદક હરખાવી જોયા તા.

આ નોંધવુ રીયુ ક આલેલા શબ્દોના અલગ-અલગ અરથઆલવાનો કોઈ ભાવ નીમળા નીથીયો. ચિત્રોના રૂપમાં અરથના બંધનથી મહત્વના ભાગન રજૂ કરાયો સા. આ પ્રમાણેનો શબ્દસૂચિ ચોપડામાં એક શબ્દ માટે કેટલીક વખત પૂનરાવર્તનનો પણ થીયાં સા. આવુ બણા સા સા તેર આ જોય શકાય સા. ક એક ખાસ ભાષામાં આ જ શબ્દો એક કરતાં વધારે ખ્યાલ (ધાંનને) રજૂ કરવા વપરાયો સા. એટલે જ્યાં રે જુદા જુદા શબ્દો હોય એવી બીજી ભાષાઓમાં આવુ જ બણીયુ નઈ.

શક્ય હતું તાં હૂધી શબ્દાવલિમાં ભેગા થેલા શબ્દો વેણ્યા સા. શબ્દોભંડોળમાંથી એકદમ પાયાની પેલાંની હૂવી શકાય સા. કોઠાસૂઝની અરથની જરૂર હતી. તાં એવા ઠેકાણે ભાગ્યેજ ભેગા થેલાં શબ્દો જે તે શબ્દાવલિમાં સમાવ્યા સા. આવુ પણ બણે ક કોઈ એક ભાષામાં કોઈ ખાસ ખિયાલ હારુ એક ભેગો થેલો શબ્દો હોય અને બીજી ભાષામાં આ કોઈ સાદા શબ્દો રૂપમાં આવી શકા.

આ પણ નોંધવું રીયું ક કેટલાક ક્રિયાપદોને બરાબરના હમજવા. બીજી સંજ્ઞા (સંકેત) હાથે ક્રિયાપદો પેલા આવવાં જોઈએ એમાંનું સામાજિક હોઈન ખાવું, પીવું, વાંચવું, વગેરે જેવાં ક સહકર્મ ક્રિયાપદો એહિયો કોપી પી રીયો સા. એનાથી જુદુ સા. એટલે ત ‘ખાય સા’, ‘પીપા સા’, ‘વાંચા સા’ વગેરેથી થતી ક્રિયાને તે / તેણી હું કરી સા ? / રહ્યો સા. એહ્યા પ્રસનો બાબતે બતાવી શકાય.

સંગ્રેષણની રીત (પદ્ધતિ) રીતે ચિત્રન વાપરવાની મર્યાદાઓ અને ભાષાના માધ્યમથી ચિત્રના માધ્યમ અને ચિત્રના માધ્યમથી ભાષાના માધ્યમમાં તબદિલીની તકલીફ આ ચોપડા જેવી શીકવાની સામગ્રી તૈયાર કરવામાં આવી ભૂલ ઉભી કરા સા.

સદનસીબે વરાહ પહેલાંથી ભારતીય કળાઓમાં શિલ્પ અને ચિત્રોની ચાર ખૂણામાં પડેલી રૂઝિયો આપણને વંશમાં (કુળ) મળી સા. અલગ-અલગ શીકવાનાં ચોપડાં અને સામયિકોમાંથી પણ આપણાં આવી રસમો મળી સા. આવી તૈયાર થાપણ રસમો સિવાયપણ આપણા રોજના જીવનમાં આવી વિધિઓ મળી આવા સા. જ શાબ્દિક ચીજન ચિત્રરૂપે અને ચિત્રન શાબ્દિક રૂપ આપલા સા. જે મોટા પાયે કળાકારોન ચિત્રરૂપે શબ્દભંડોળની વસ્તુ રજૂ કરવા માગદર્શન આલવા આ રસમનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો સા.

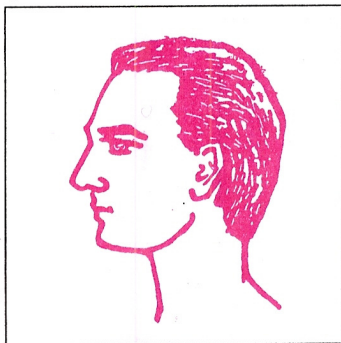
હું આશા રાખું સું ક બીજી ભાષા તરીકે શીકતા યુવાનો (જુવાનિયા) નિહાળિયાઓ આ ચોપડીન બીજાની મદદ વગર વાપરી હકે. બાળકો (સોરા) બાબતે પેલી અને બીજી ભાષા શીકતાં બાળકોને (સોરાંન) કેટલાક કિસ્સામાં અને વધારાના અભ્યાસમાં ચિત્રોના આશયન લાગા વળગા સા, તાં હુદી ભણવનાર સાયેબોએ માર્ગદર્શન આલવું પડસે.

ડૉ. આય. એસ. બોરકર

સંપાદક

આ હું સે ?

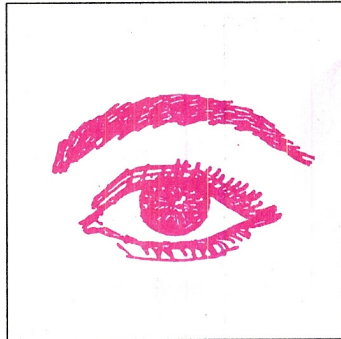
1

માથું, બોચી

માથું
head

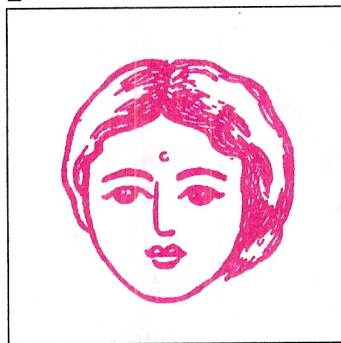
5

ઓચખો

આંખ
eye

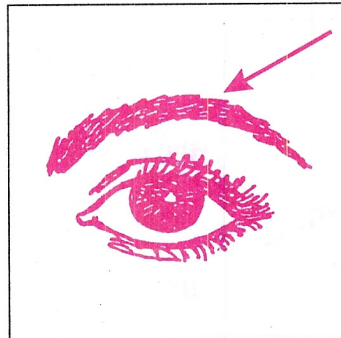
2

મોઢું, મુંડું

મુખું
face

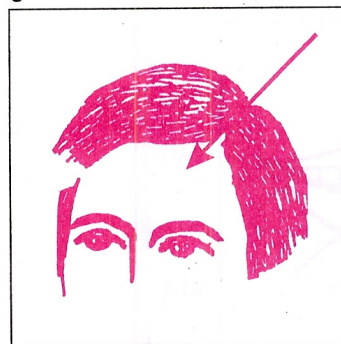
6

ડોલુ

ભ્રમર
eyebrow

3

લેલાડ

કપાળ
forehead

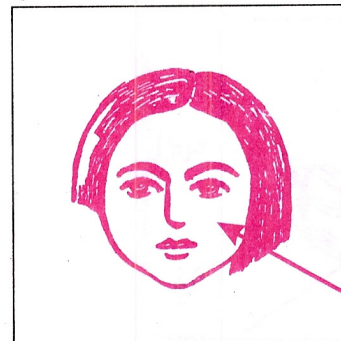
7

પોપણીયો

પોપચું
eyelid

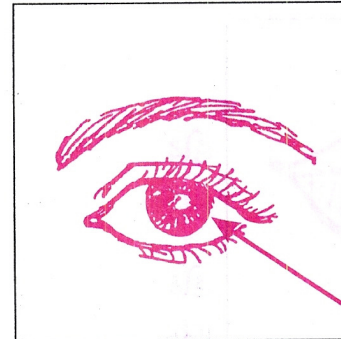
4

ગાલ

ગાલ
cheek

8

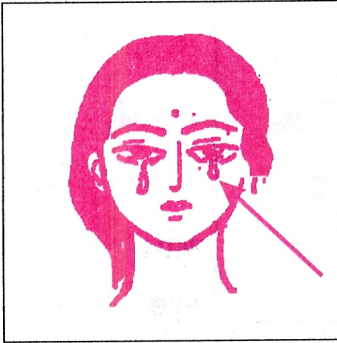

તીતી

ડોળો
eyeball

આ હું સે ?

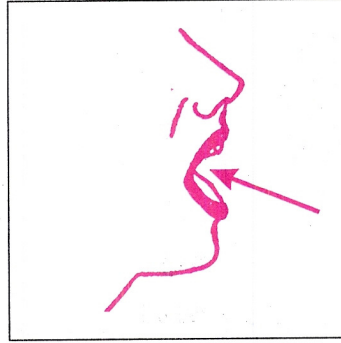
9

ઓહવાં

આંસુ
tears

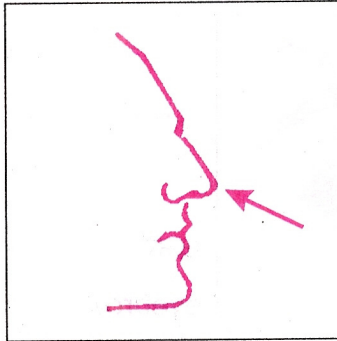
13

જડબું

મોં
mouth

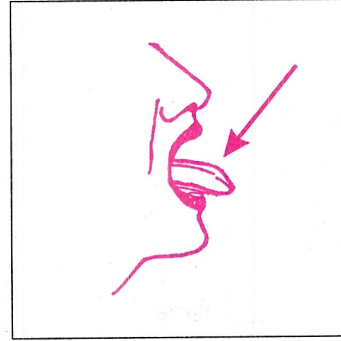
10

નાખોરુ

નાક
nose

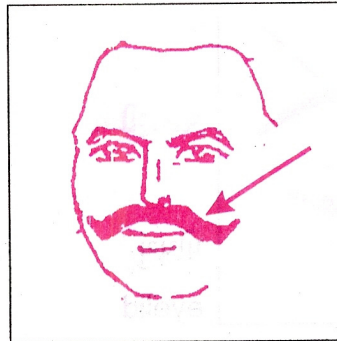
14

જીભ, જીભડું

જીભ
tongue

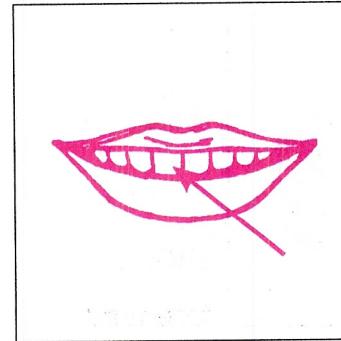
11

મુશો

મૂછ
moustache

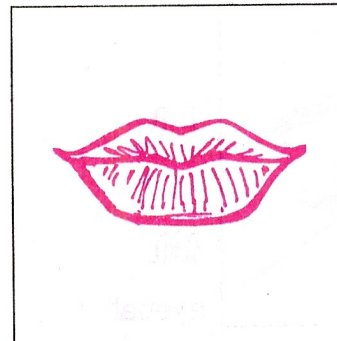
15

દોત

દાંત
teeth

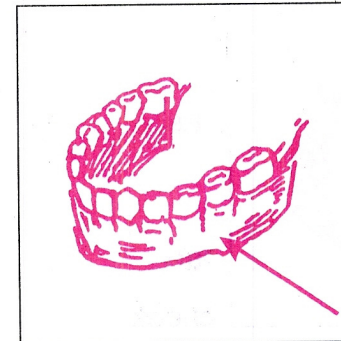
12

હોટ

હોઠ
lips

16

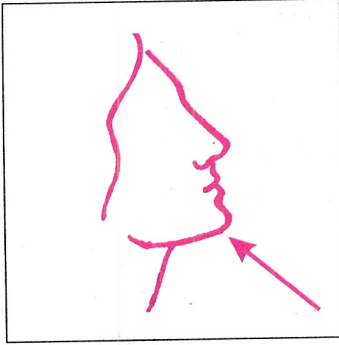

બત્રી

પેઢું
jaw

આ હું સે ?

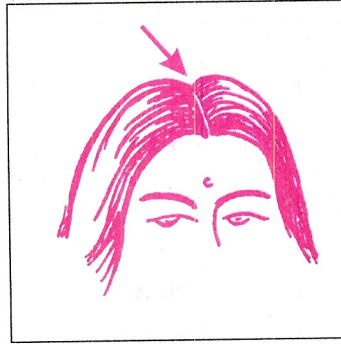
17

ઢાહું

ચિબુક
chin

21

પાંચી

સેંથી
hair parting

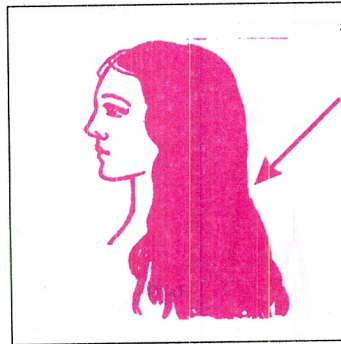
18

ઢાઢાવાળો

ઢાઢી
beard

22

લટયાં

વાળ
hair

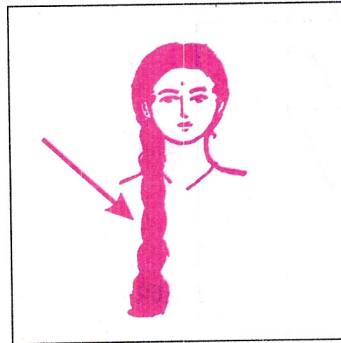
19

કોંન

કાન
ear

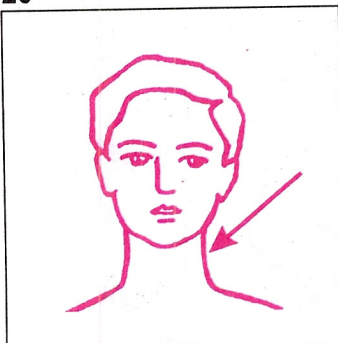
23

ચોટલો

ચોટલો
plait

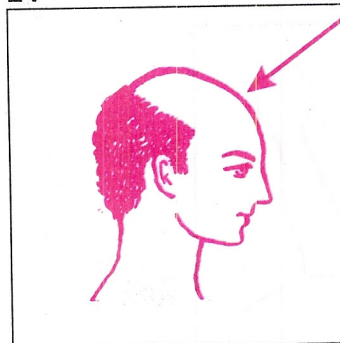
20

નાળ

ગર્દન (ગળું)
neck

24

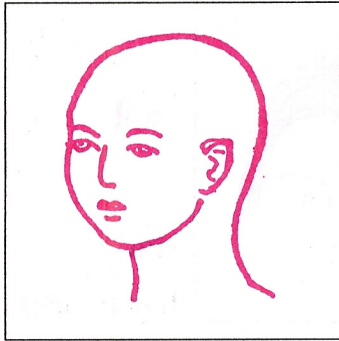

ચાંદરો

ટાલ
partially bald

આ હું સે ?

25

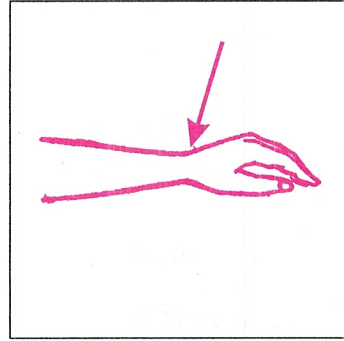

બોડો

બોડો

bald

29

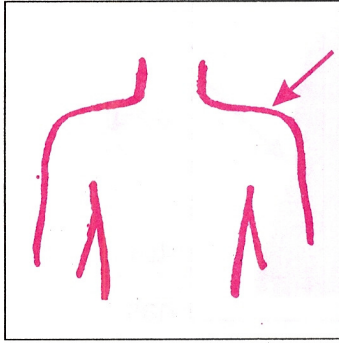

કોડુ

કોડુ

wrist

26

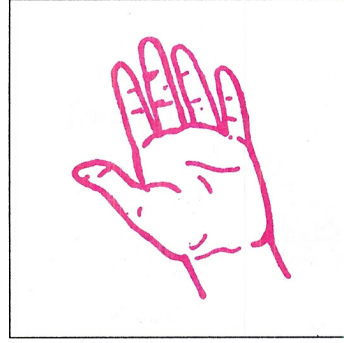

ખભો

ખભો

shoulder

30

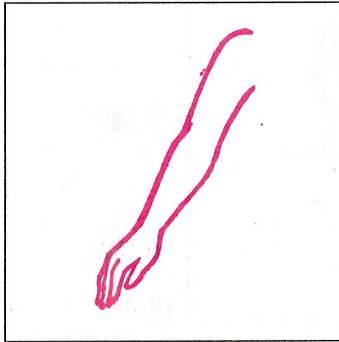

હતેળી

હથેળી

palm

27

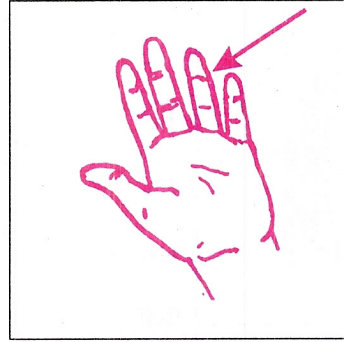

હાત

હાથ

hand

31

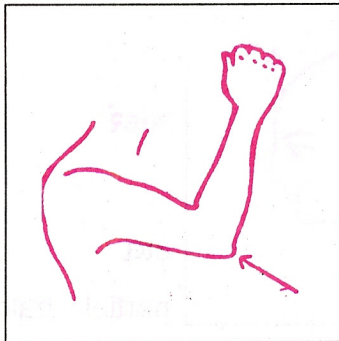

આંગળીયો

આંગળી

fingers

28

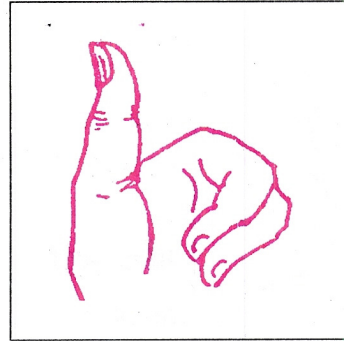

કુંણી

કોણી

elbow

32

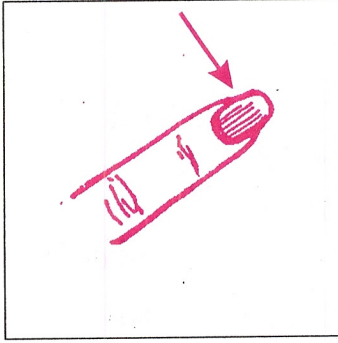
અંગૂઠો

અંગૂઠો

thumb

આ હું સે ?

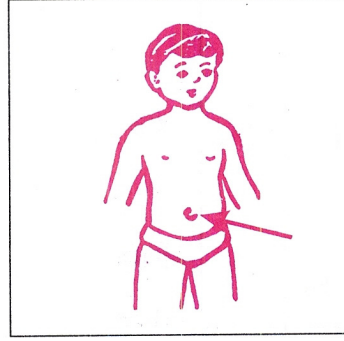
33

નોખ

નોખ
nail

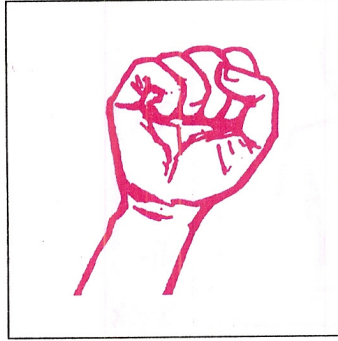
37

કુંડી

નાભિ
navel

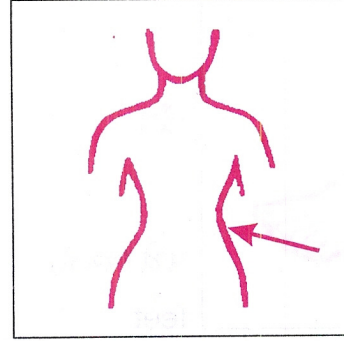
34

મુઠ

મુઠ્ઠી
fist

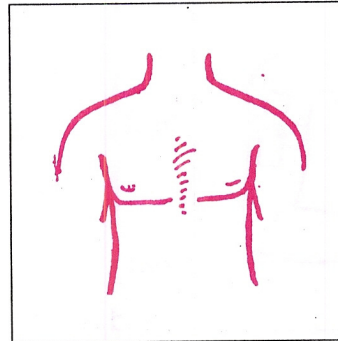
38

કેઢીયો

કમર
waist

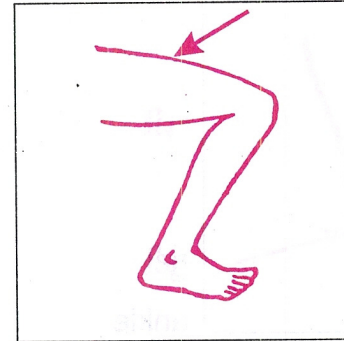
35

સાતી

છાતી
chest

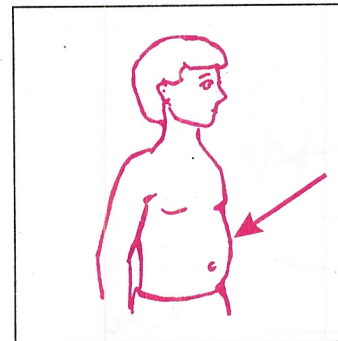
39

હાથોળ

જાંઘ
thigh

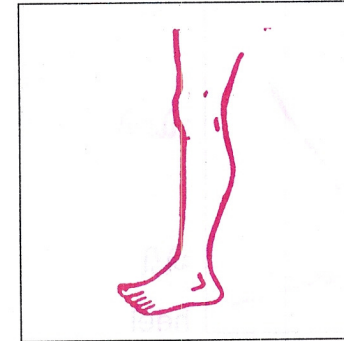
36

જોડટું

પેટ
stomach

40

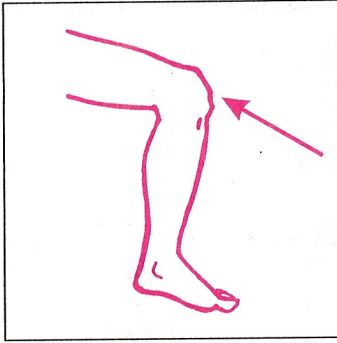

પોંગ

પગ
leg

આ હું સે ?

41

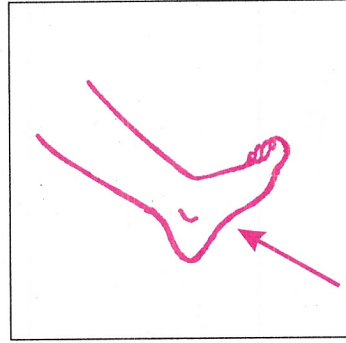

ઢેસૂણ

ઢીંચણ

knee

45

તાળવે

પગનું તળિયું

sole

42

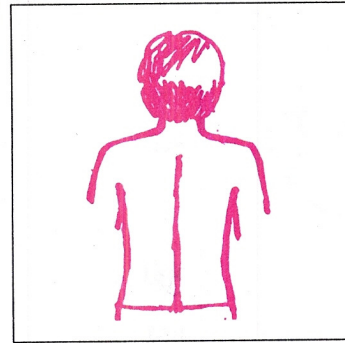

પાંગ

પંજો (પગનો)

feet

46

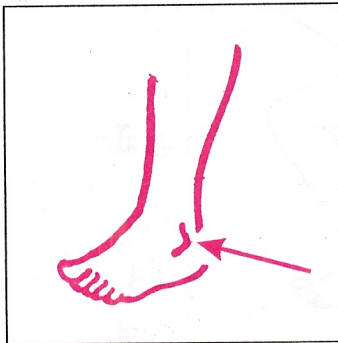

બેડો

પીઠ

back

43

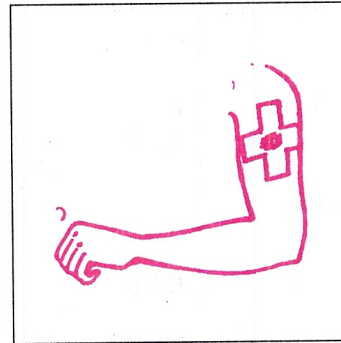

ગડી

ઘુંટી

ankle

47

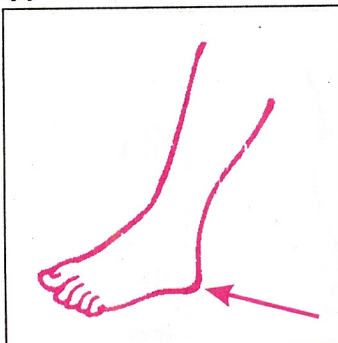

પાટો

પાટો

band aid

44

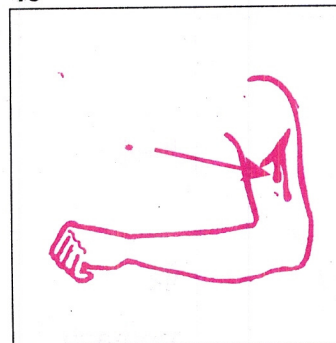

ગોડવો

એડી

heel

48

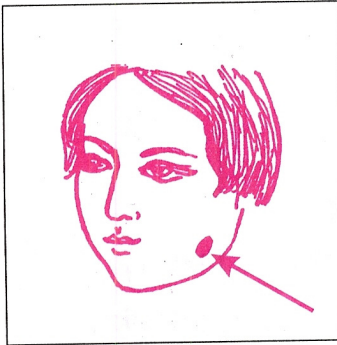
લોચ

લોહી

blood

આ હું સે ?

49

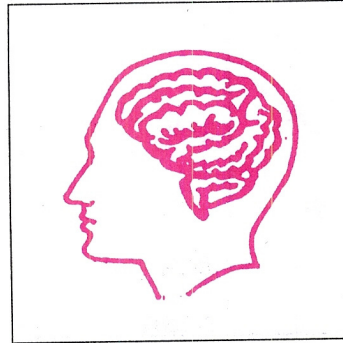

લાસું

લાખું (લાંછન)

mole

53

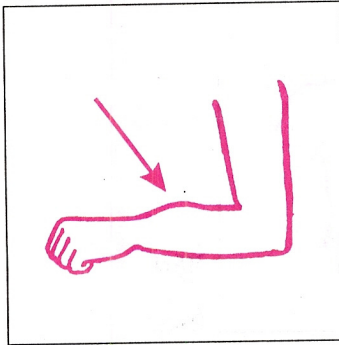

ભેચો

મગજ

brain

50

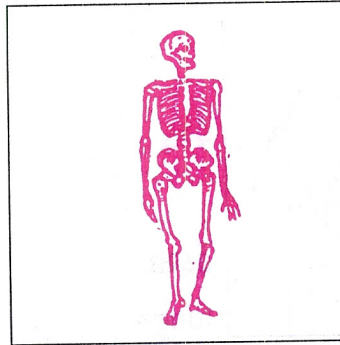

ગૂંમડું

સોજો

swelling

54

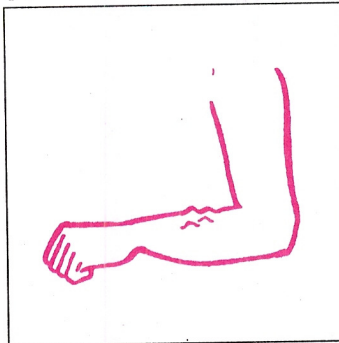

હાડ પાંજરું

હાડપિંજર

skeleton

51

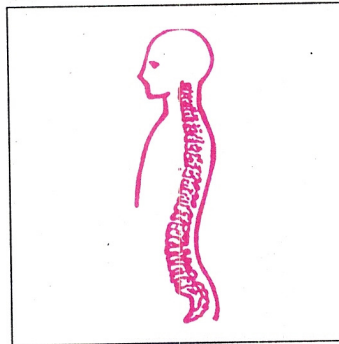

ફોડા

ફોછી

boil

55

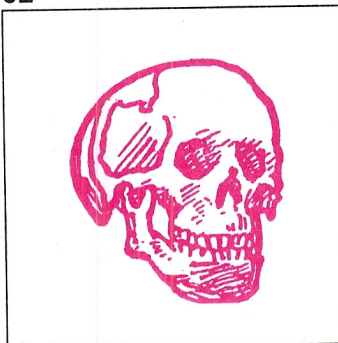

લાકડી

કરોડરજી

vertebral column

52

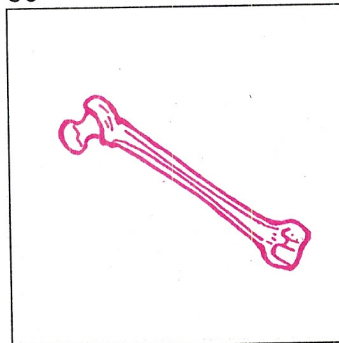

ખોપરી

ખોપરી

skull

56

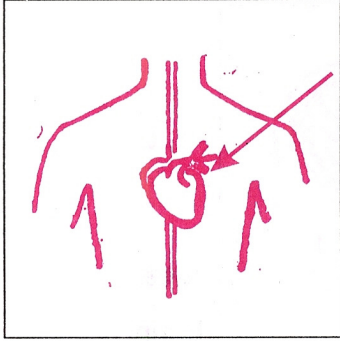
હાડકું

હાડકું

bone

આ હું સે ?

57

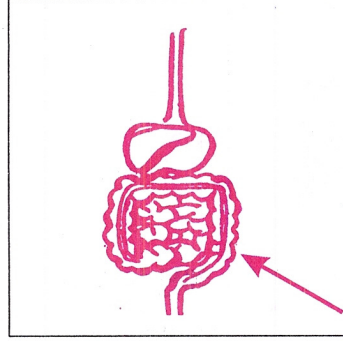

રૂદીયું

હૃદય

heart

59

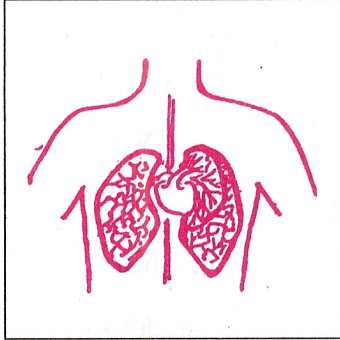

ઓતેડો

આતરડું

intestine

58

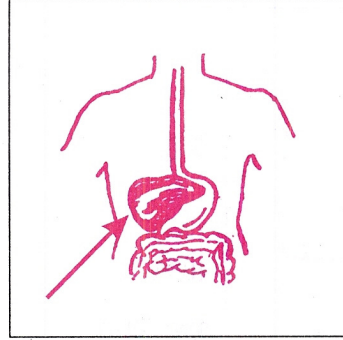

ફેફસું

ફેફસાં

lungs

60

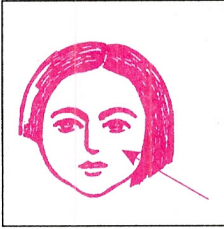

કાળજું

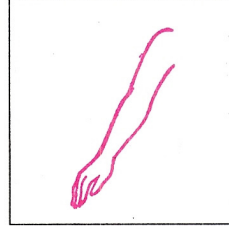
યકૃત

liver

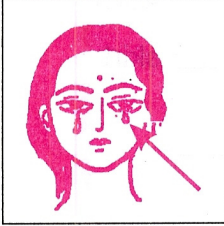
61

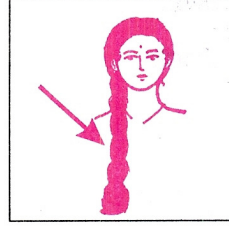
67

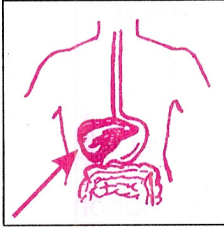
62

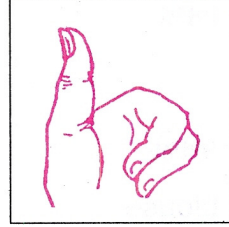
68

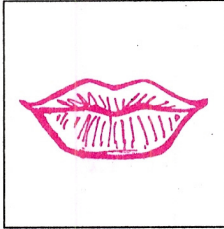
63

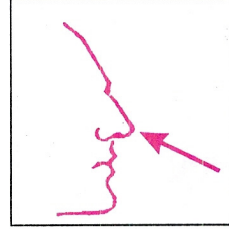
69

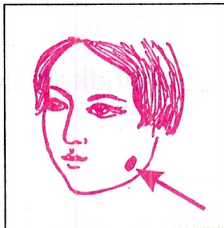
64

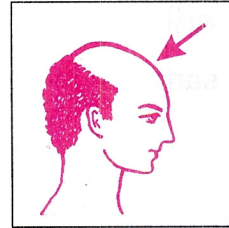
70

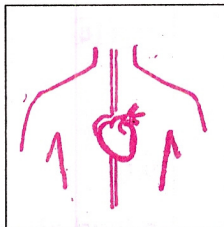
65

71

66

72

આ હું સે ?

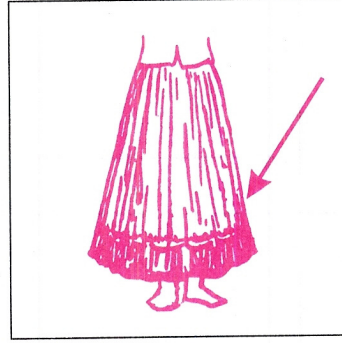
73

ઝાંગલું

ફ્રોક
frock

77

ઘાઘરી

ઘાઘરો
skirt

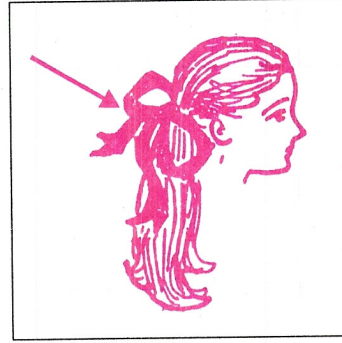
74

કબજો

કબજો
blouse

78

બાંઈ

બો પટ્ટી
ribbon

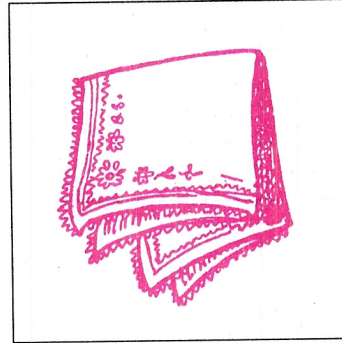
75

લૂંગડું

સાડી
sari

79

રુમાલ

રુમાલ
handkerchief

76

સેડો

પાલવ
pallav

80

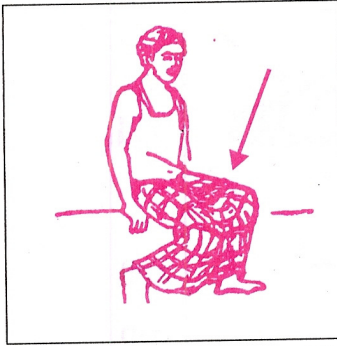

હજુરીયો

ખેસ
a kind of scarf

આ હું સે ?

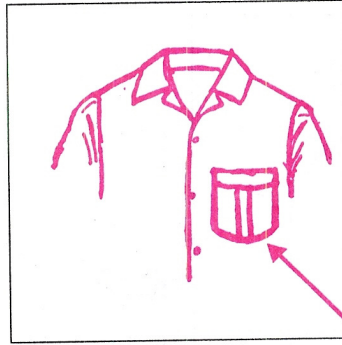
81

લુંગી

લુંગી
lungi

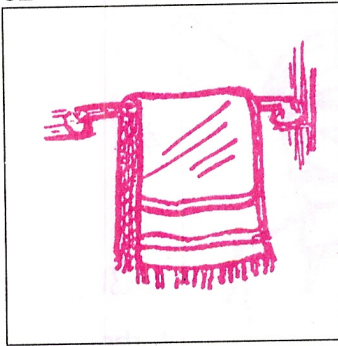
85

ગુજો

ખીસું
pocket

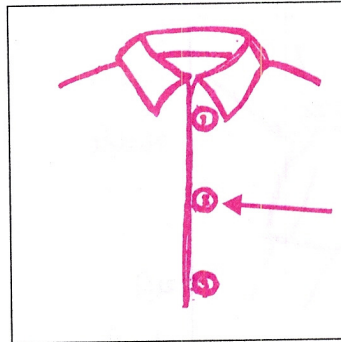
82

અંગોળવાનો હજુરીયો

ટુવાલ
towel

86

બટન

બટન
button

83

પોકરીયું

થેપાડું
lungi

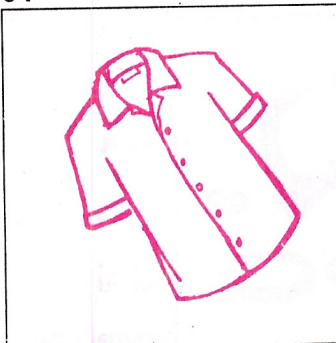
87

કોટ

ઝલ્મો
kurta

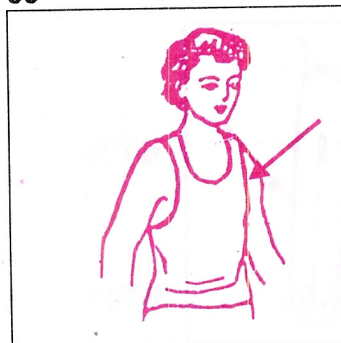
84

ઝુલડું

ખમીસ
shirt

88

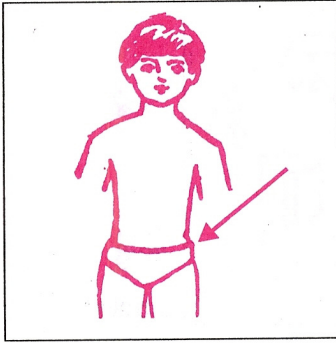

સન્ડો

બંડી
under shirt,
vest

આ હું સે ?

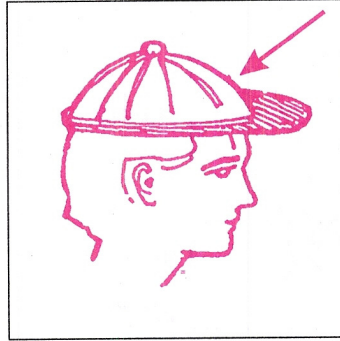
89

લંગોટ

જાગિયો
underwear

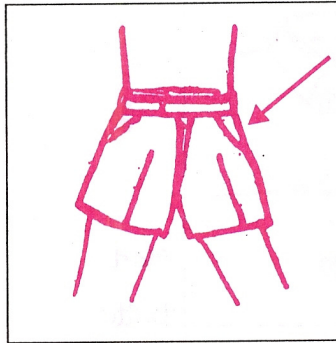
93

ટોપી

ટોપી
cap

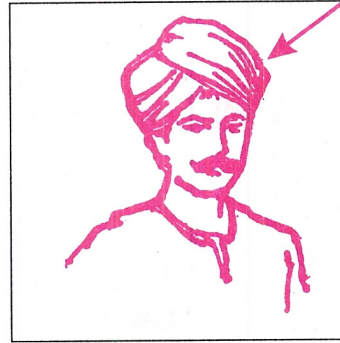
90

સૂતણી

ચડ્ડી
shorts

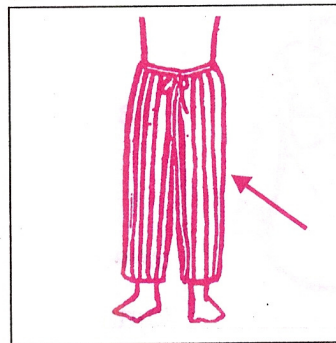
94

ફેટો

પાઘડી
turban

91

લેગો

લેંગો
pajamas

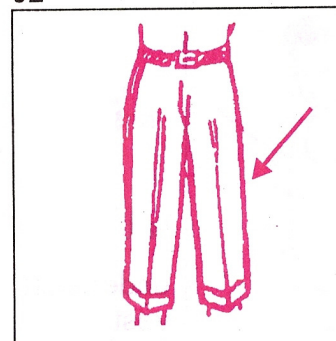
95

ડાગો

ડાઘ
stain

92

સૂતણો

પાટલૂન
trousers

96

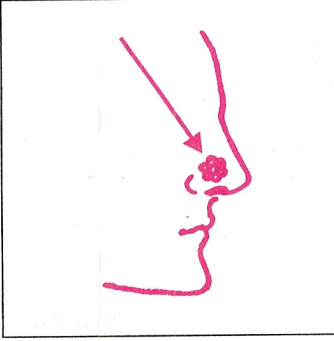

રકમ

ઘરેણાં
jewellery

આ હું સે ?

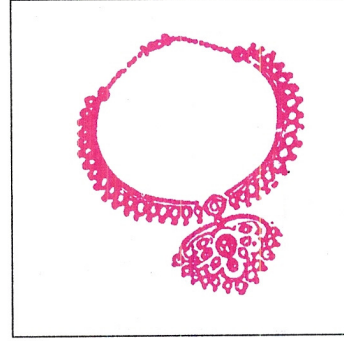
97

જડ

નથણી
nose stud

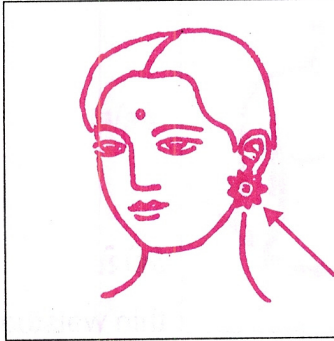
101

હાર

હાર
necklace

98

બુટ્ટા

બુટ્ટી
ear top

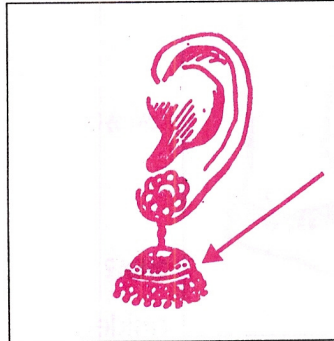
102

હાંકળી

સાંકળી
chain

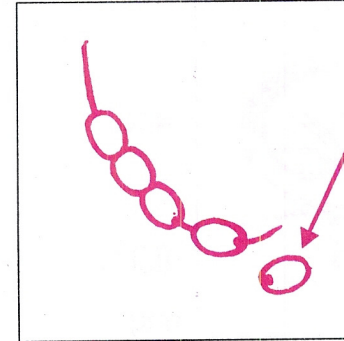
99

નોળકું

ઝૂમ્મર (કાનનું ઘરેણું)
hanging eartop

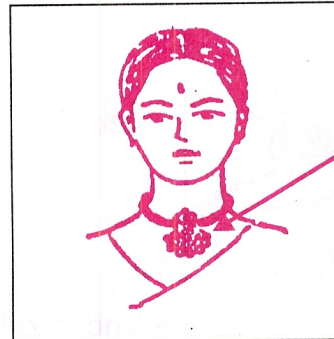
103

મણકો

મણકા
pearl

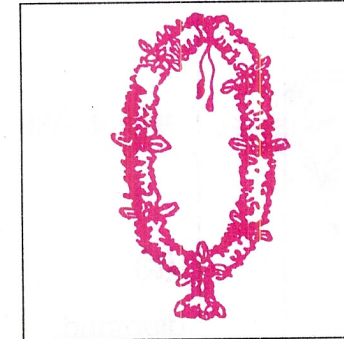
100

ચીડ

માળા
necklace

104

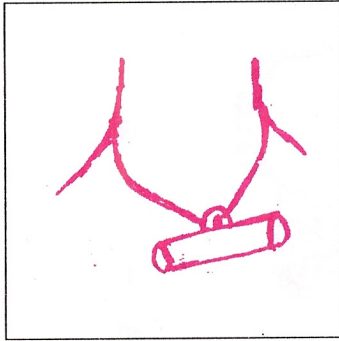

ફૂલોનો હાથડો

ફૂલહાર
garland

આ હું સે ?

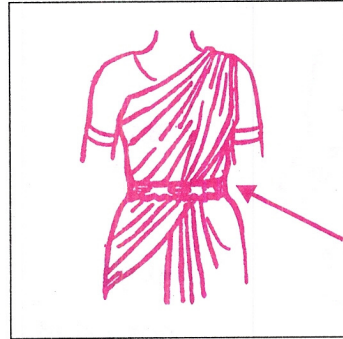
105

ઝોડી

માદનિયું
amulet

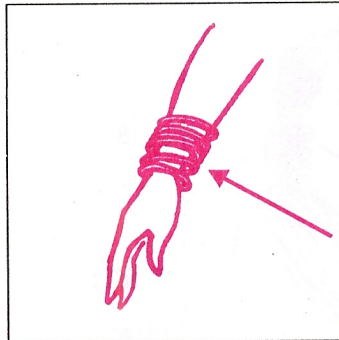
109

કેડપટ્ટો

કમરપટ્ટો
waistband

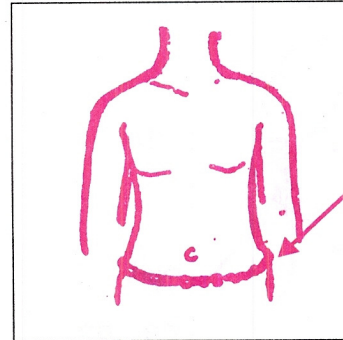
106

બંગડી

બંગડી
bangles

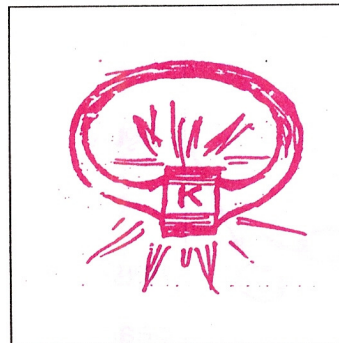
110

કંદોરો

કંદોરો
thin waistband

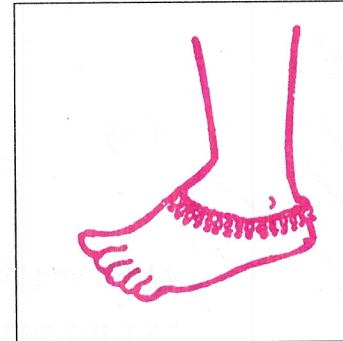
107

વેટી

વીંટી
ring

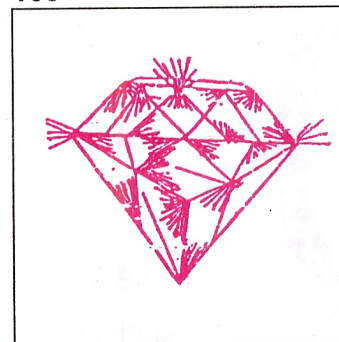
111

ઝાંઝર

ઝાંઝર
anklet

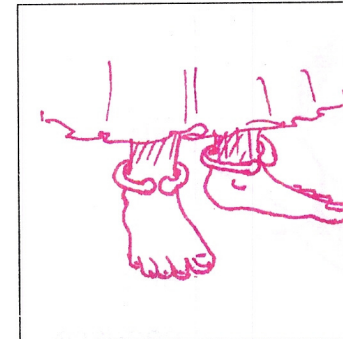
108

ચમકતો હિરો

હીરો
diamond

112

ધૂંધરા

કડા
a kind of anklet

આ હું સે ?

113

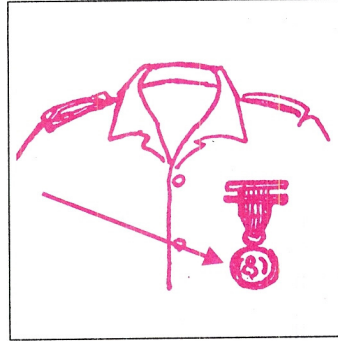

ચોદલો

ચાંદલો

bindi

117

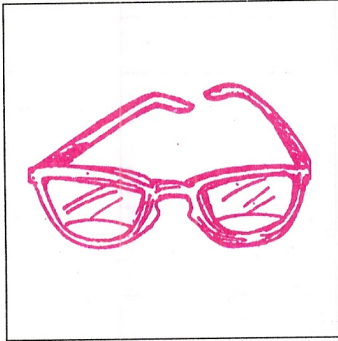

બીદો

ચંદ્રક

medal

114

ચચમા

ચશ્માં

spectacle

118

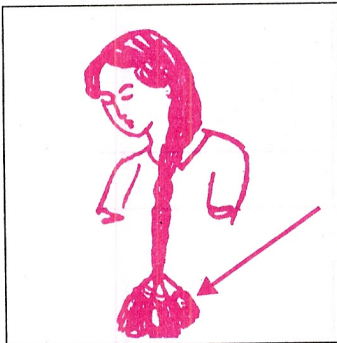

ખાહડાં

ચંપલ

footwear,
chappal

115

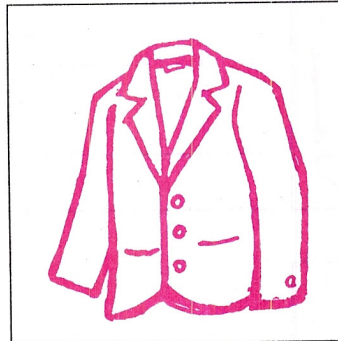

ફુંલું

ફૂમતું

ruffle

119

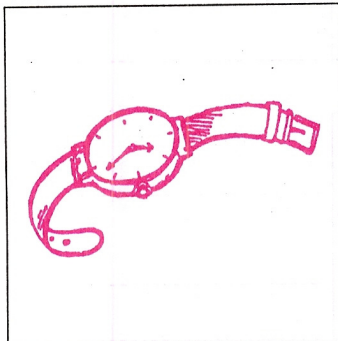

ઝબ્બો

ડાગલો

coat

116

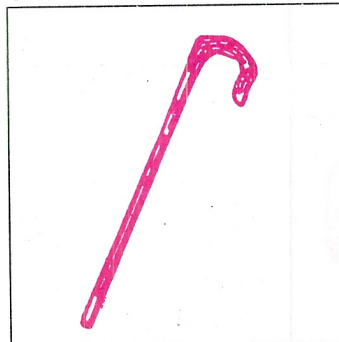

ઘડીચાર

કાંડા ઘડિયાળ

wrist watch

120

ગેડી

લાકડી

walking stick

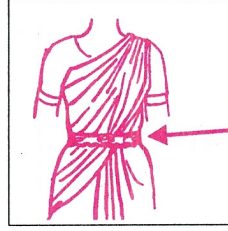
आ हुं से ?

स्वाध्याय-२

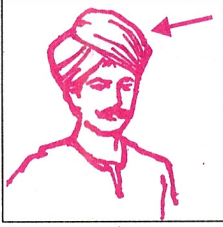
121

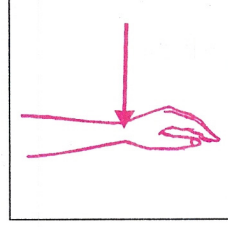
127

122

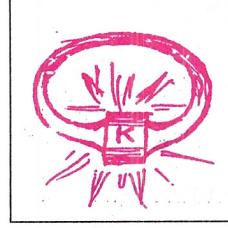
128

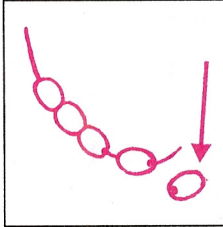
123

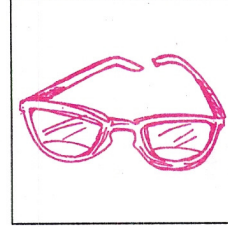
129

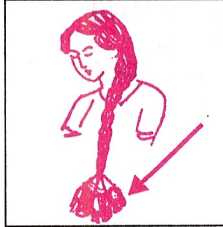
124

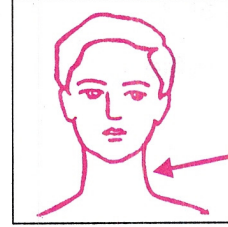
130

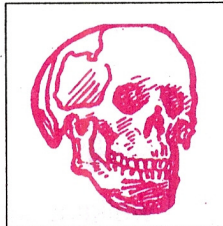
125

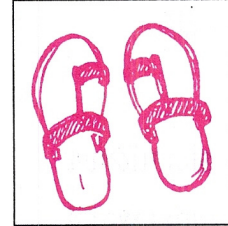
131

126

132

આ હું સે ?

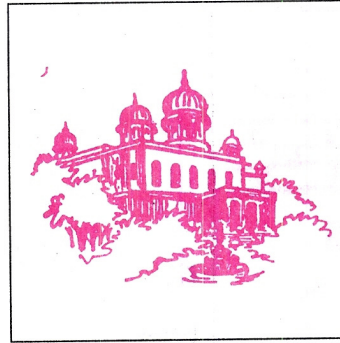
133

ઘોર

ઘર
house

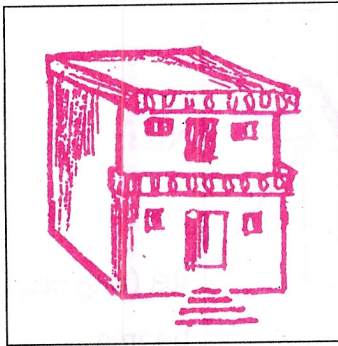
137

મેલ

મહેલ
palace

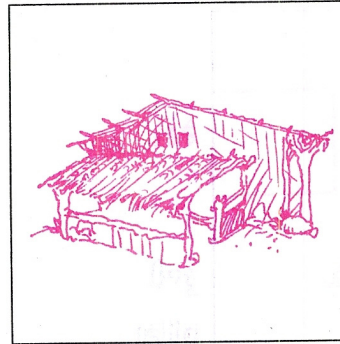
134

બંગલો

મકાન
double storey
house

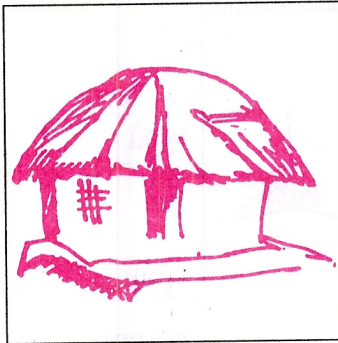
138

ઓહરી

અડાળી
front of house

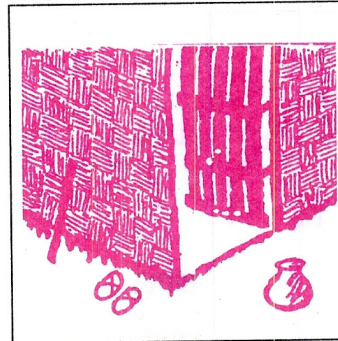
135

ઝૂપડું

ઝૂપડી
hut

139

ભેંત

ભીંત
wall

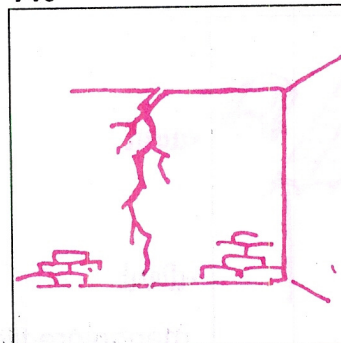
136

તંબુ

તંબુ
tent

140

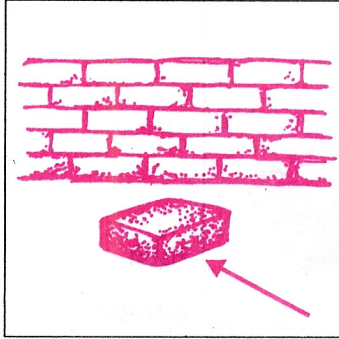

ટેડ

તિરાડ
crack

આ હું સે ?

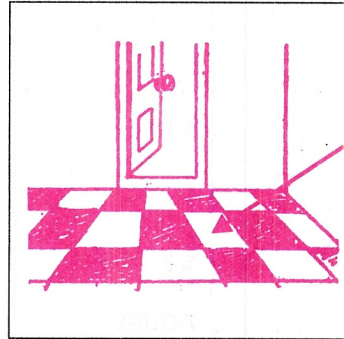
141

ઈટો

ઈટ
brick

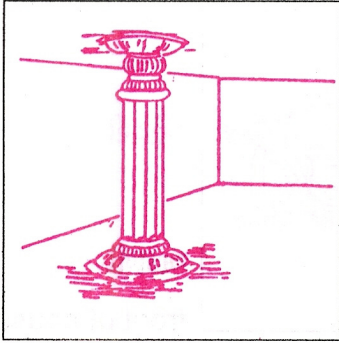
145

ઓકળીયો

લાદી
tiles

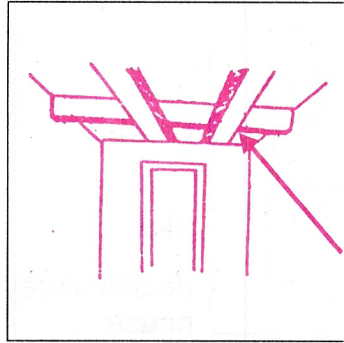
142

ટેકો

કુંભી
pillar

146

પાટડો

વેલ (છતનું લાકડું)
beams

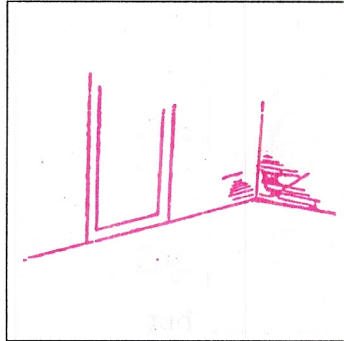
143

પડાળ

છાપરું
roof

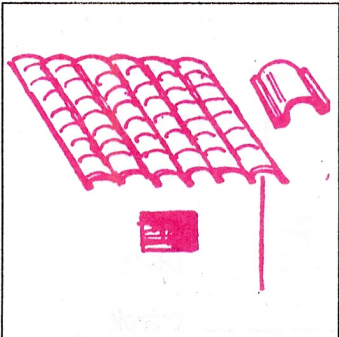
147

ખૂણો

ખૂણો
corner

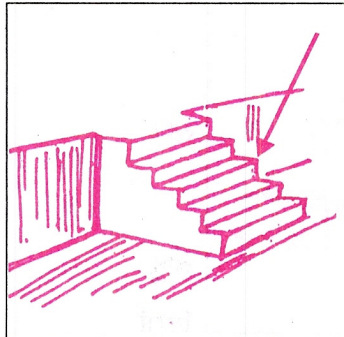
144

નાળ્યો

નાળિયાં
mangalore tiles

148

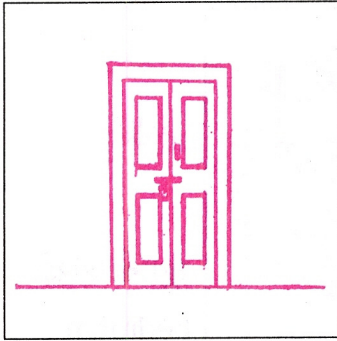

પગતીયાં

પગથિયું
stairs

આ હું સે ?

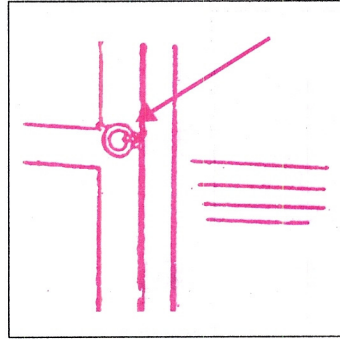
149

કમાડ

બારણું
door

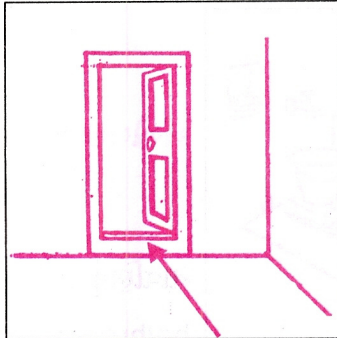
153

કડું

કડું
latch

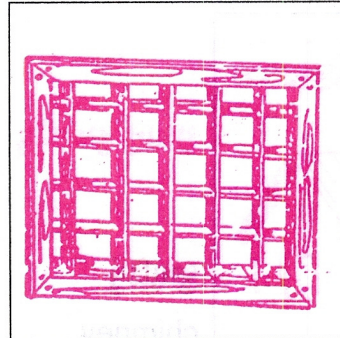
150

ઉંમરોટ

ઉંબરો
threshold

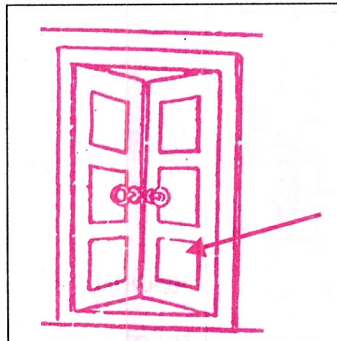
154

જાળી

જાળી
grill

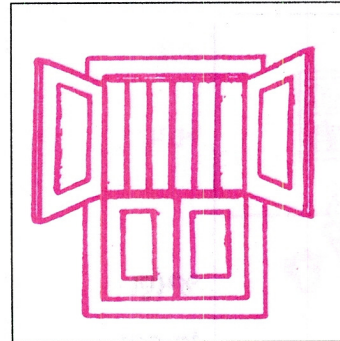
151

પાટીયું

તકતી (બારણાની)
door panel

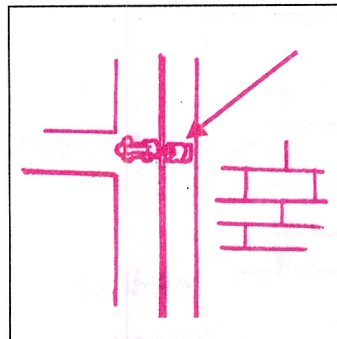
155

બારી

બારી
window

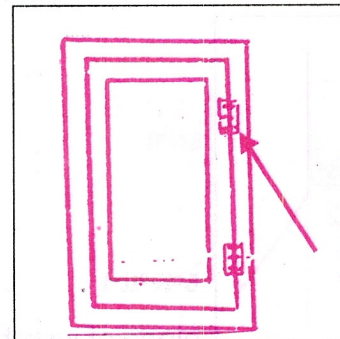
152

બેડવું

નકૂચો
stopper

156

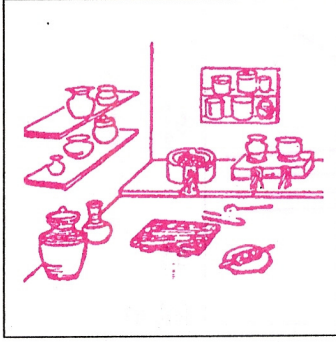

મીજાગરું

મિજાગરું
hinge

આ હું સે ?

157

રહોડું

રસોડું

kitchen

161

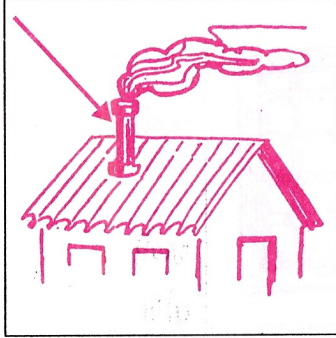

ઓઈડી

સૂવાનો ઓરડો

bedroom

158

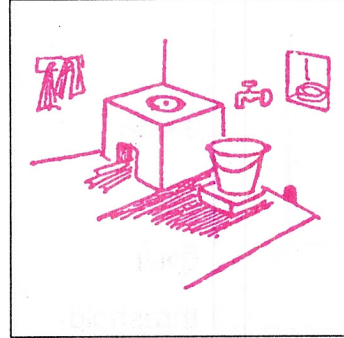

ચુલાનુ ધુમાળીયુ

ધુમાડિયું

chimney

162

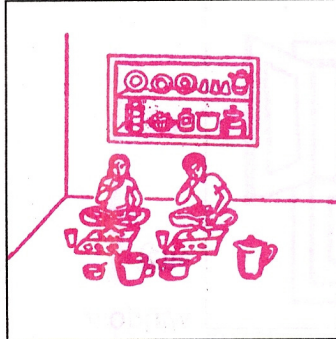

અંગોળવાનું

નાવણિયું

bathroom

159

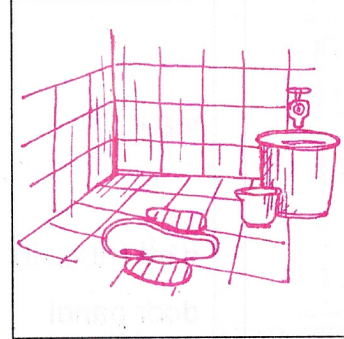

ખાય

જમણ

to eat

163

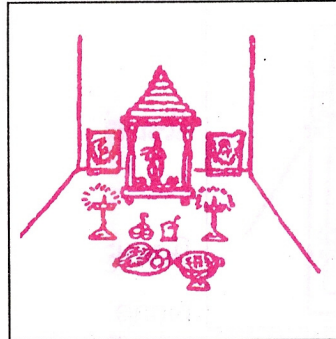

જાજરુ

પાયખાનું

toilet

160

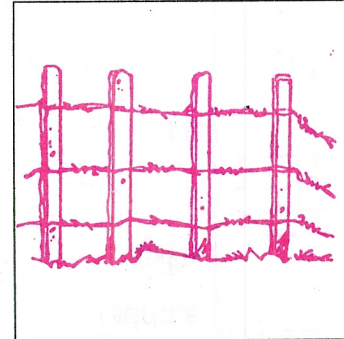

દેવળ

દેવસ્થાન

place of worship

164

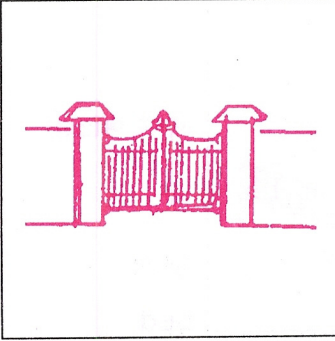
તારના કોટાની વાડ

તારની વાડ

fence

આ હું સે ?

165

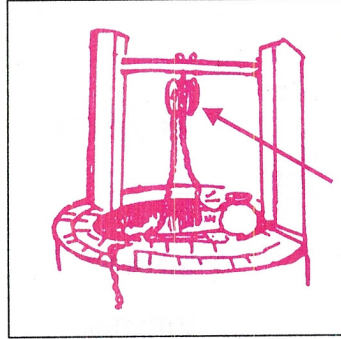

ઝોપણો

ઝાંપો

gate

169

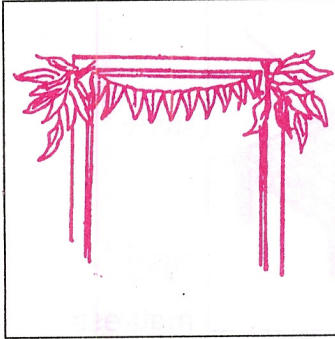

ચકેડી

ગરગડી

pulley

166

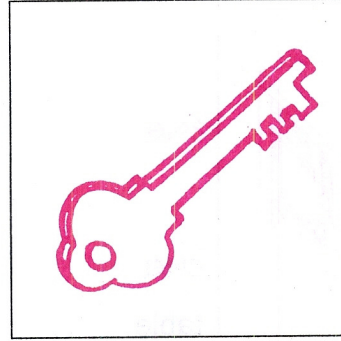

તારેણ

તોરણ

toran

170

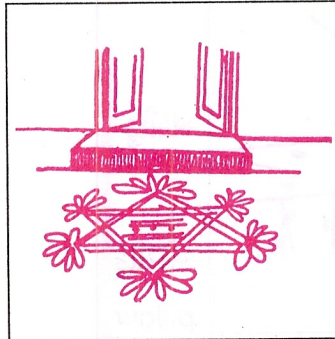

કુંચી

ચાવી

key

167

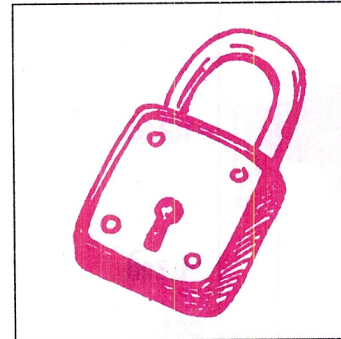

સાંકપૂણી

રંગોળી

rangoli

171

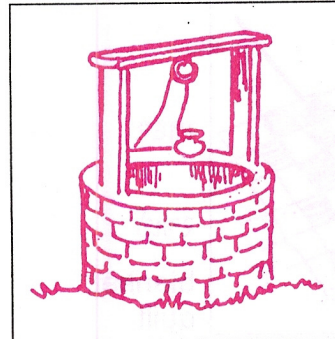

તાળુ

તાળું

lock

168

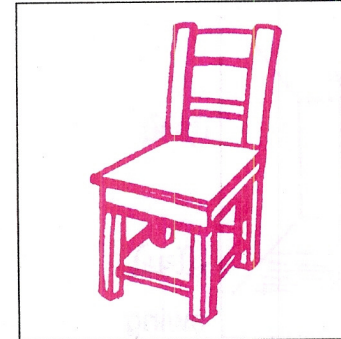

કૂવો

કૂવો

well

172

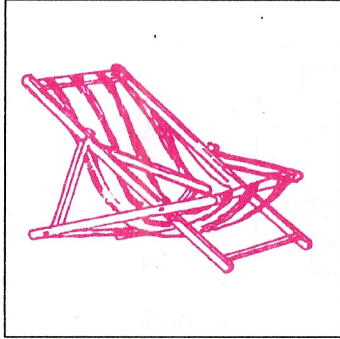
ખુરસી

ખુરશી

chair

આ હું સે ?

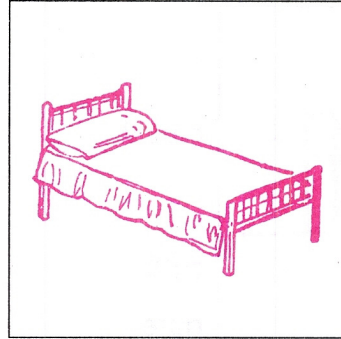
173

આરામ ખુડસી

આરામ ખુરશી
armchair

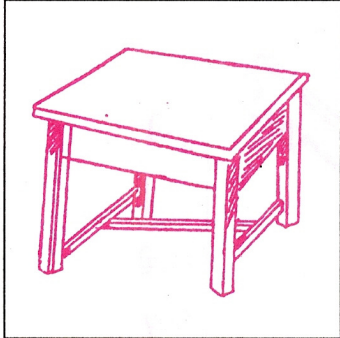
177

ભમર ખાટલો

પલંગ
bed

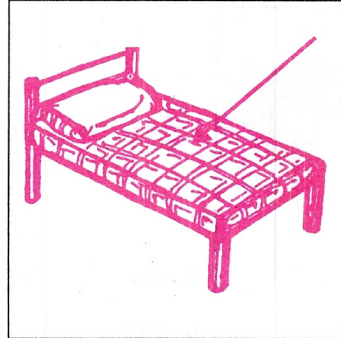
174

ટેબલ

ટેબલ
table

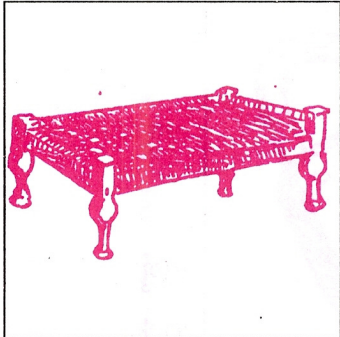
178

ગાદલુ

ગાદલું
mattress

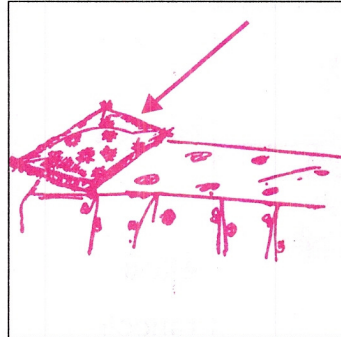
175

ખાટલો

ખાટલો
cot

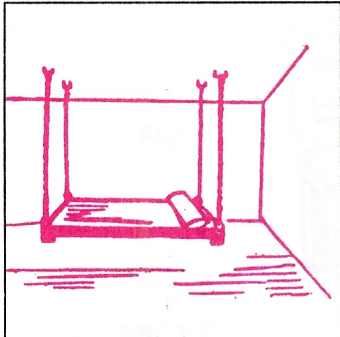
179

ઓસીકું

ઓસીકું
pillow

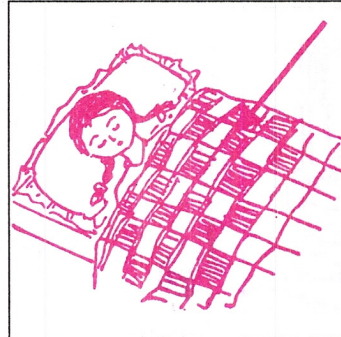
176

હેકલો

હીંચકો
swing

180

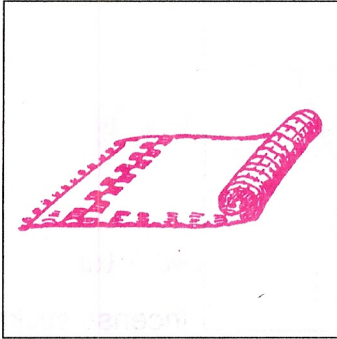

સાદર

રજઈ
blanket, quilt

આ હું સે ?

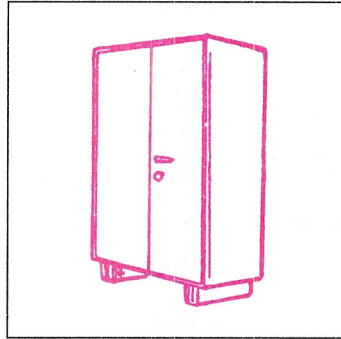
181

ચતરેંગી

સાદડી
mat

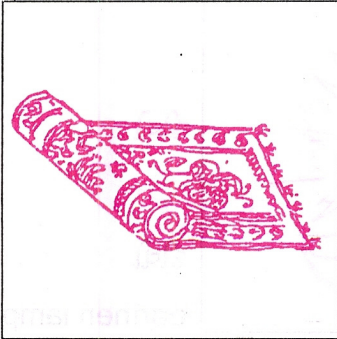
185

તીજેરી

કબાટ
cupboard

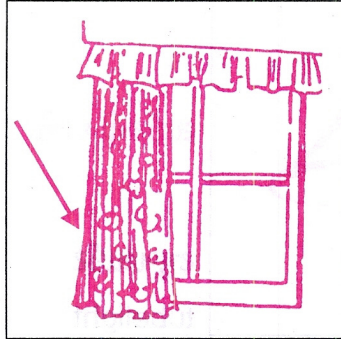
182

જાઝમ

શેતરંજી
carpet

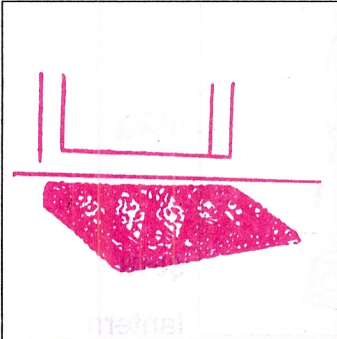
186

ઓજલો

પડદો
curtain

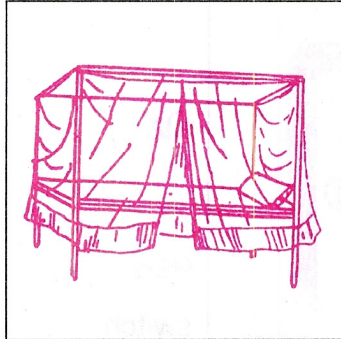
183

પોગનું છણીયું

પગ લૂછણિયું
doormat

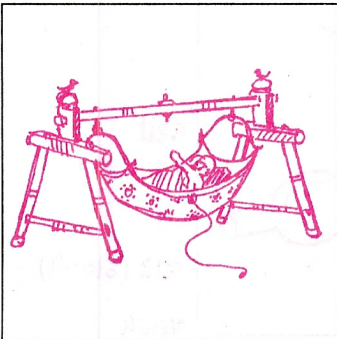
187

મસરદોની

મચ્છરદાની
mosquito net

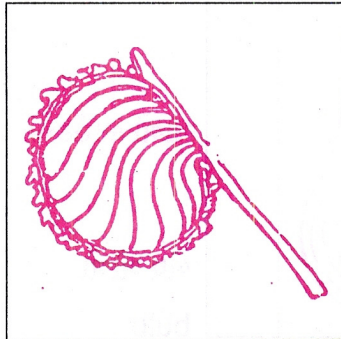
184

ખોંયુ

પારણું
cradle

188

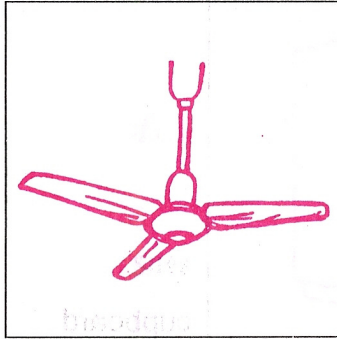

વેઝણો

વીંજણો
hand fan

આ હું સે ?

189

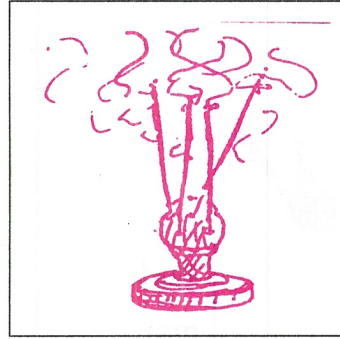

પંખો

પંખો

fan

193

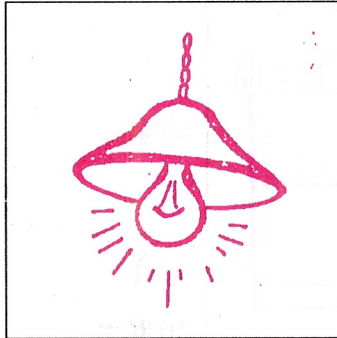

દીવણીયું

અગરબત્તી

incense sticks

190

લાઈટનો દીવો

ટ્યૂબલાઈટ

tubelight

194

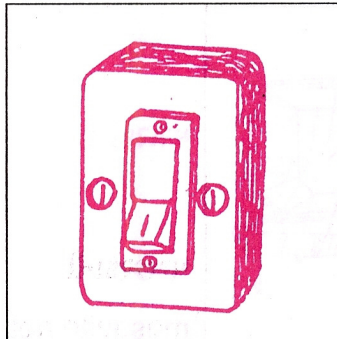

દીવો

દીવો

earthen lamp

191

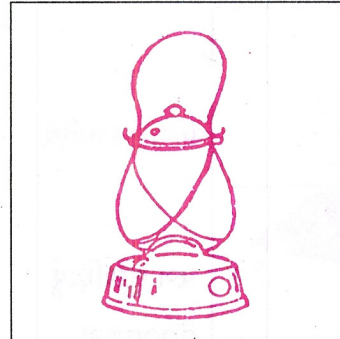

શીટ

બટન

switch

195

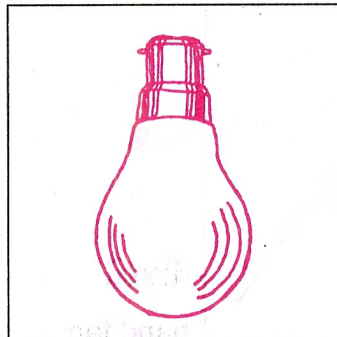

પાંનેસ

ફાનસ

lantern

192

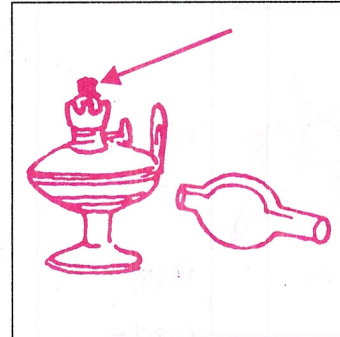

ગોળો લાઈટનો

બંધ ગોળો

bulb

196

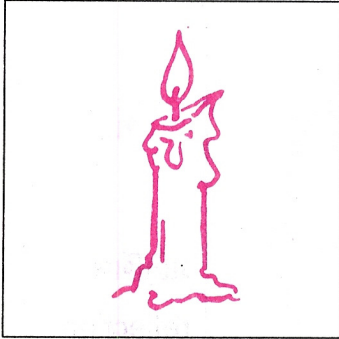
દશી

વાટ (દીવાની)

wick

આ હું સે ?

197

મેણબતી

મીણબત્તી

candle

201

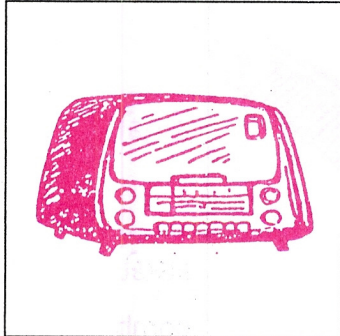

ગલગોટો

ફૂલદાની

flower vase

198

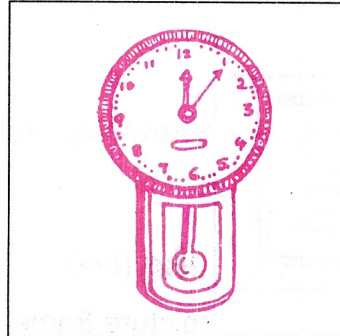

રેડીયો

રેડિયો

radio

202

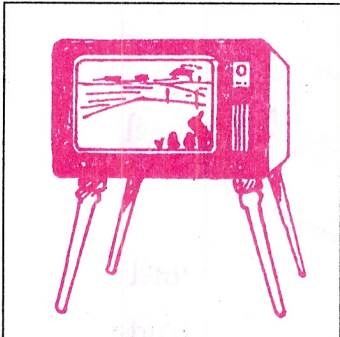

ભેંત ઘડિયાળ

લોલક ઘડિયાળ

wall clock

199

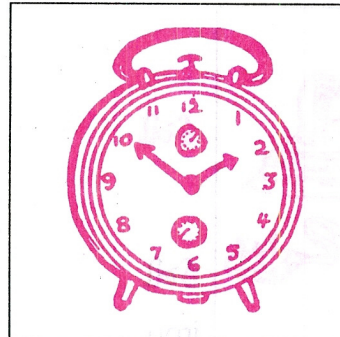

ટીવી

ટેલિવીઝન

television

203

ટકોરાવાળી ઘડિયાળ

ઘડિયાળ

alarm clock

200

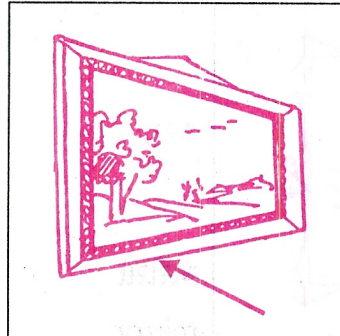

ટેલીફોન

ટેલિફોન

telephone

204

ચિત્રનું ચોકડું

ચિત્ર

picture frame

આ હું સે ?

205

ચિત્ર

ફોટો

photograph

209

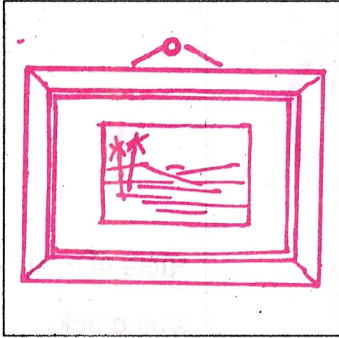

પ્રતીબીબ

પ્રતિબિંબ

reflection

206

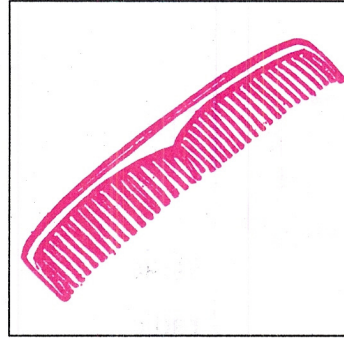

ભાત પાડેલું (ચિત્ર)

મઢેલું (ચિત્ર)

picture frame

210

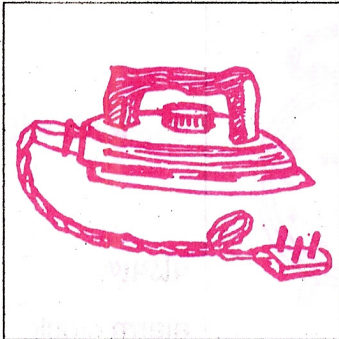

કોહંકો

કાંસકો

comb

207

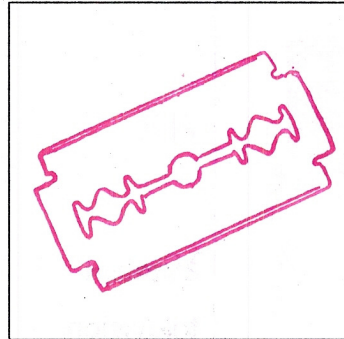

ઈસ્ત્રી

ઈસ્ત્રી

iron

211

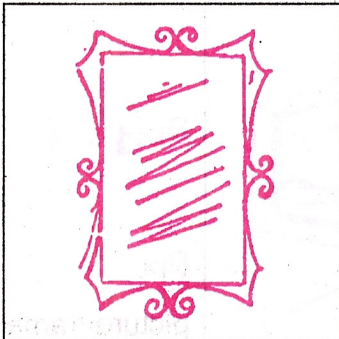

પતરી

પતરી

blade

208

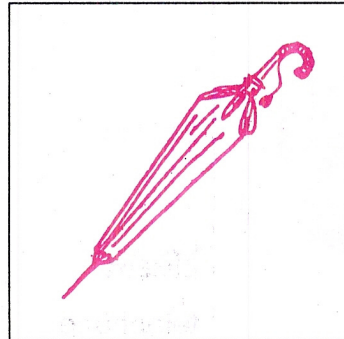

દરપુણ

અરીસો

mirror

212

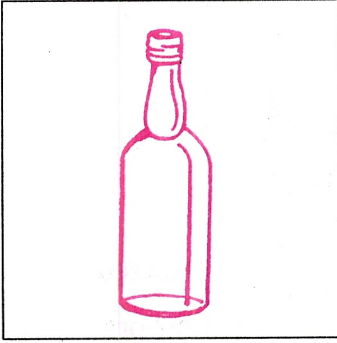
સતરી

છત્રી

umbrella

આ હું સે ?

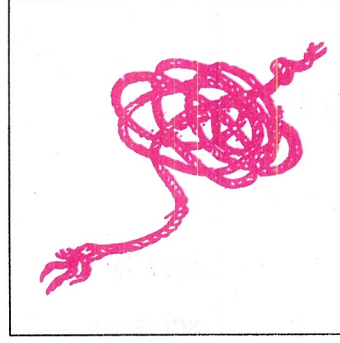
213

શીટો

શીશો
bottle

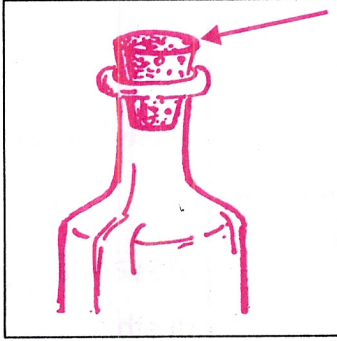
217

રાહડું

દોરડું
rope

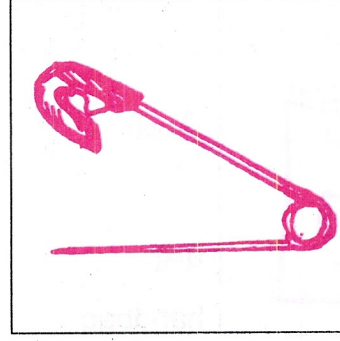
214

ડાટો

બૂચ
cork

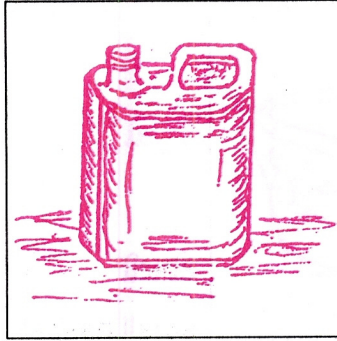
218

ટાંકણી

ચાંપ
safety pin

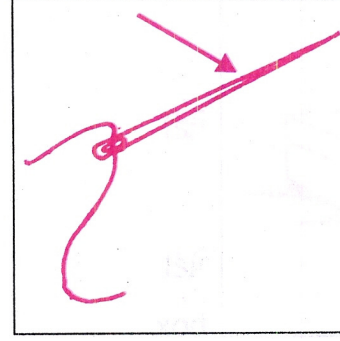
215

ગુંદરની શીટી

કેરબો
can

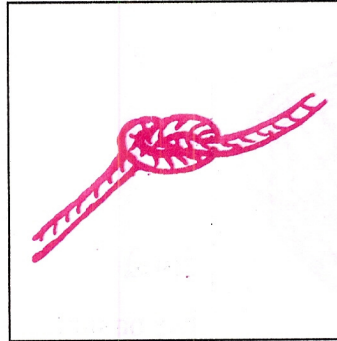
219

હોય

સોય
needle

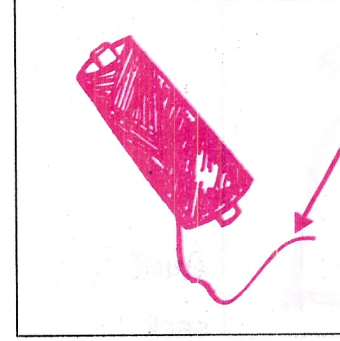
216

ગાંઠ

ગાંઠ
knot

220

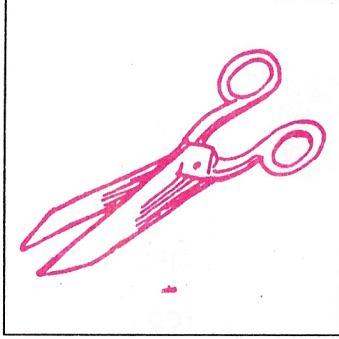

દોરોની દડી

દોરો
thread

આ હું સે ?

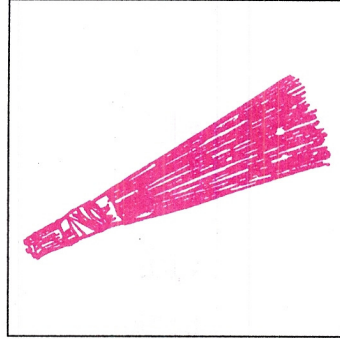
221

કાતેણી

કાતર
scissors

225

જુંડો

સાવરણો
broom

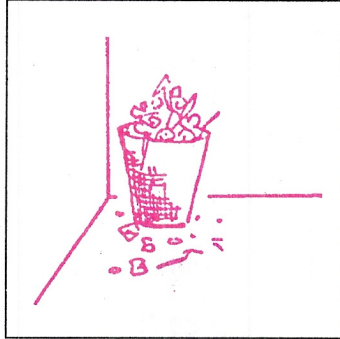
222

કોથળી

થેલી
handbag

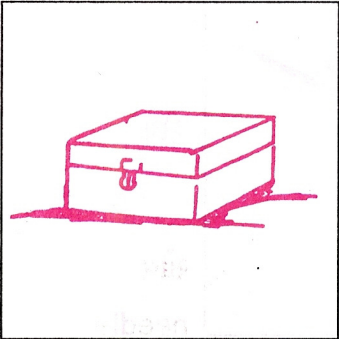
226

કસરાની ટોપલી

કચરા ટોપલી
dustbin

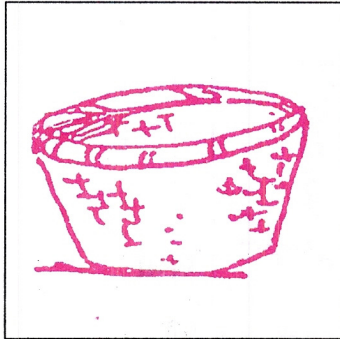
223

પેટી

પેટી
box

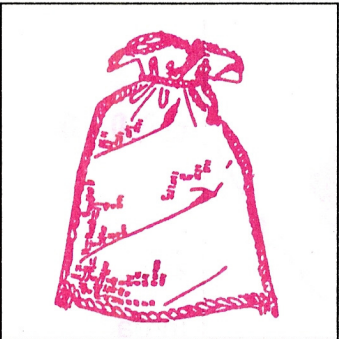
227

ટુંગુલો

ટોપલી
small basket

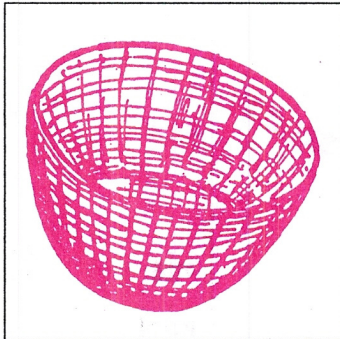
224

કોથળો

કોથળી
sack

228

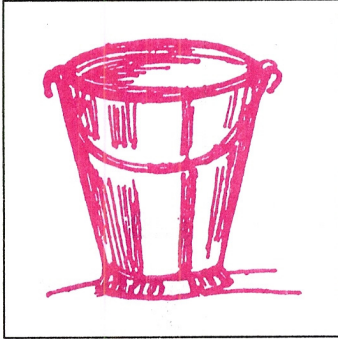

સંગોડું

ટોપલો
big basket

આ હું સે ?

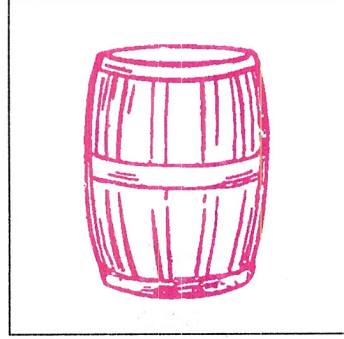
229

ડોલ

ડોલ
bucket

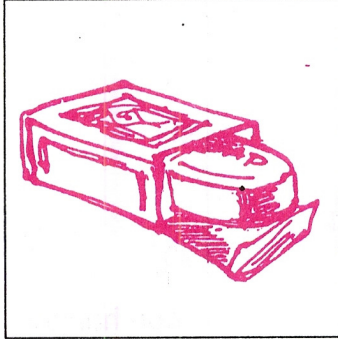
233

કોઠી

પીપ
barrel

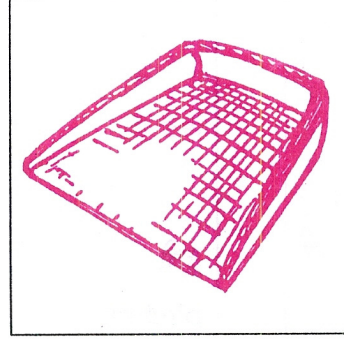
230

અંતરીયો હાંબુ

સાબુ
bathing soap

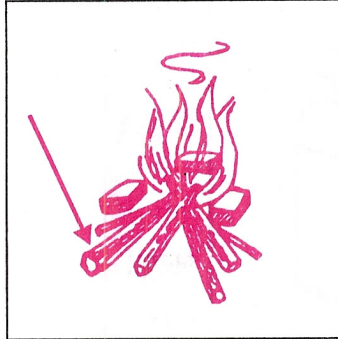
234

હુપડું

સૂપડું
winnowing fan

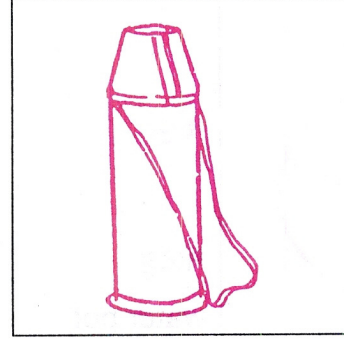
231

તાપણુ

ઈંધણ
wood

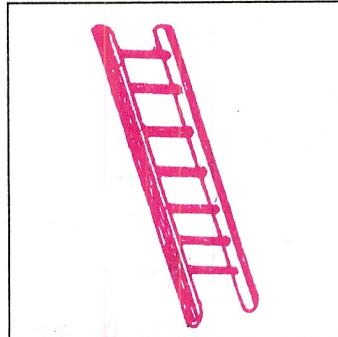
235

થર્મોસ

થર્મોસ
flask

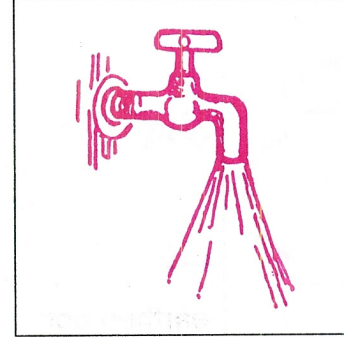
232

નેહોણી

નિસરણી
ladder

236

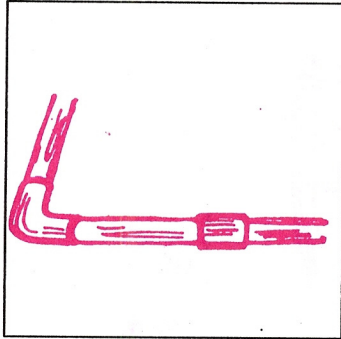

ચકલી

નળ
tap

આ હું સે ?

237

ભુગળી

નળી

pipe

241

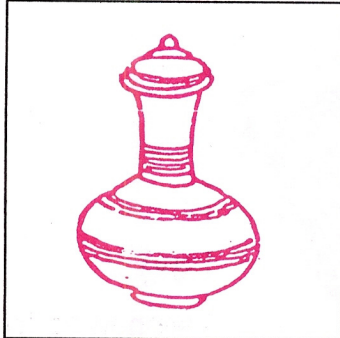

કુલડી

કુલડી

small earthen
pot

238

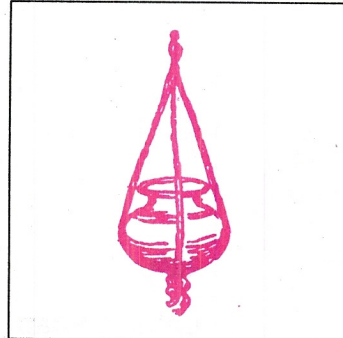

ભોટવો

કૂજો

pitcher

242

સેંકુ

શીકું

rope hanger

239

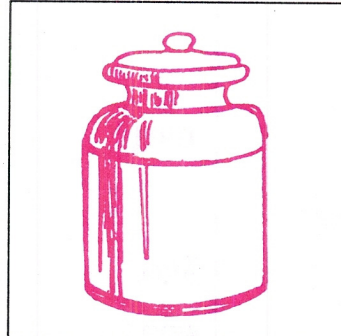

માંણ

માટલું

water pot

243

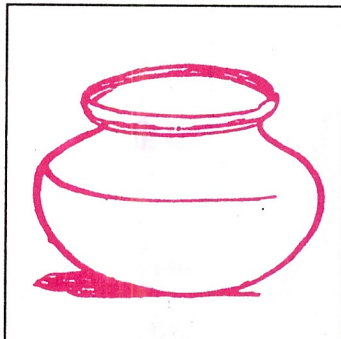

બૈયાણી

બરણી

jar

240

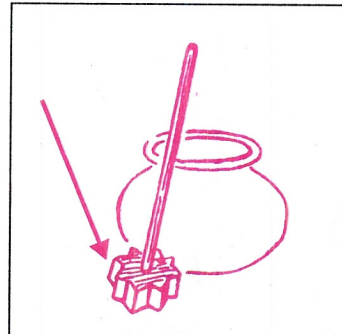

હાંડલું

હાંડી

earthen pot

244

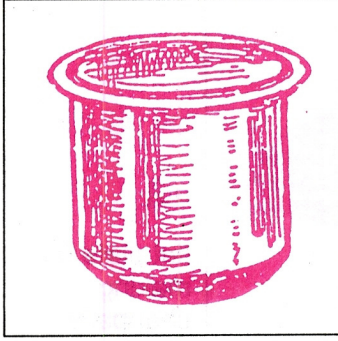
રવાથો

રવેયો

hand beater

આ હું સે ?

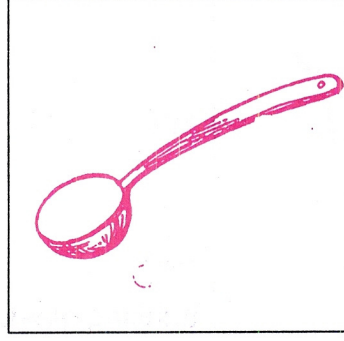
245

વટલોઈ

પવાલી
vessel

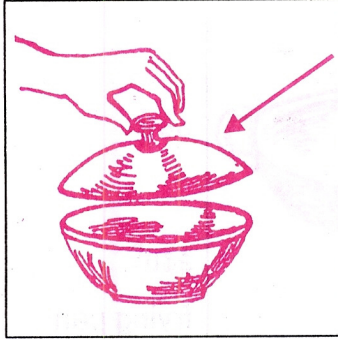
249

કડછી

ચાટવો
ladle

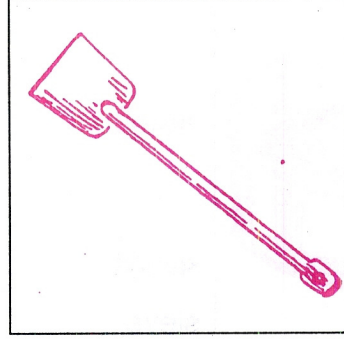
246

ઢાંકણી

ઢાંકણું
lid

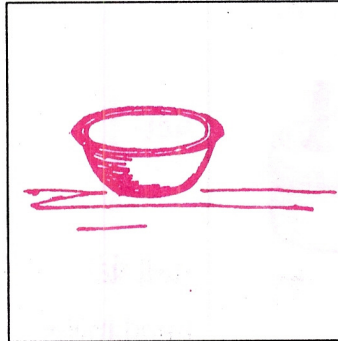
250

ચવેતો

તવેથો
spatula

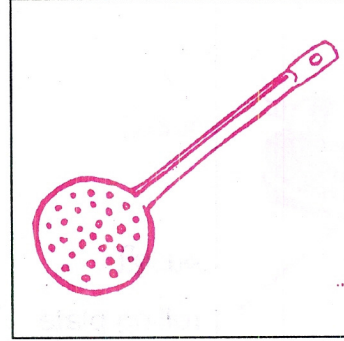
247

કટોરી

વાડકી
bowl

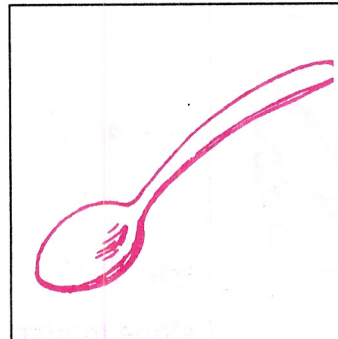
251

ઝારો

ઝારો
frying ladle

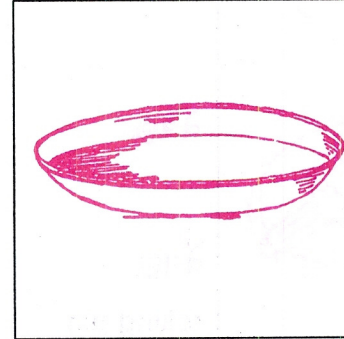
248

કડછી

ચમચો
spoon

252

કછરોટ

કથરોટ
dish

આ હું સે ?

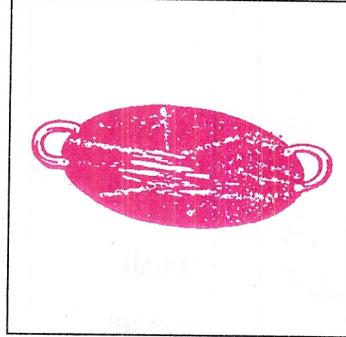
253

જાંઘ

ગ્લાસ
drinking glass

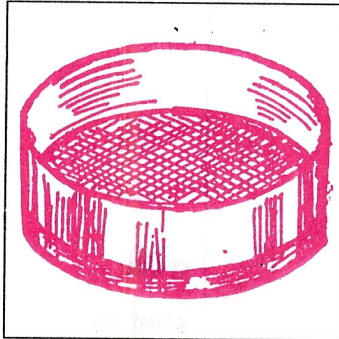
257

લોડિયું, તવો

તવી
flat plate for
making
chappatis

254

ચાચણી

ચાળણી
sieve

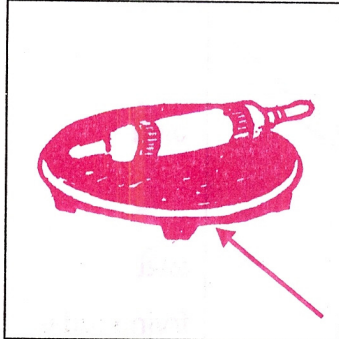
258

કઢેયું

કઢાઈ
frying pan

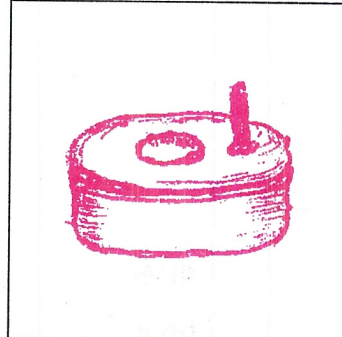
255

પાટલી

આડણી
rolling plate

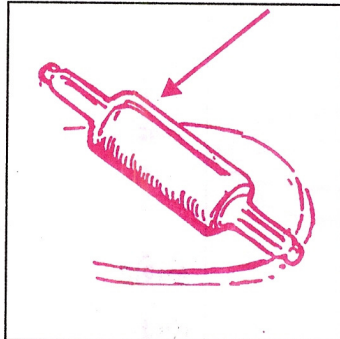
259

ઘંટી

નાની ઘંટી
hand miller

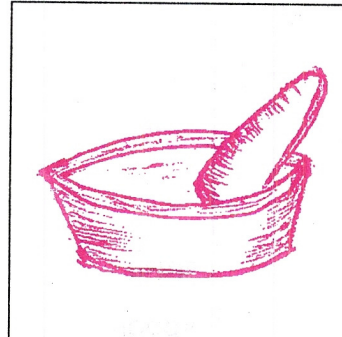
256

વેલણ

વેલણ
rolling pin

260

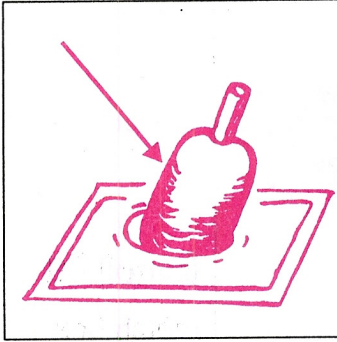

રરયાં વાટવાની ખોડણી

ખલ
stone mortar

આ હું સે ?

261

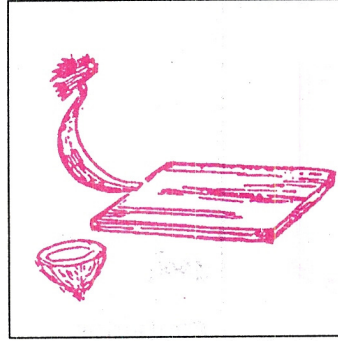

ખાંચણી

ખાણિયો

pestle

265

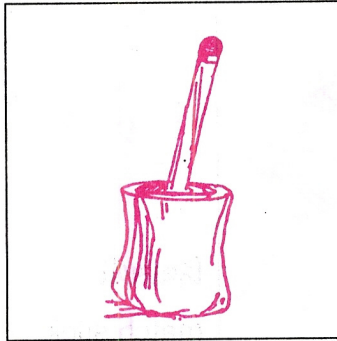

ફણો

ફણો

coconut scraper

262

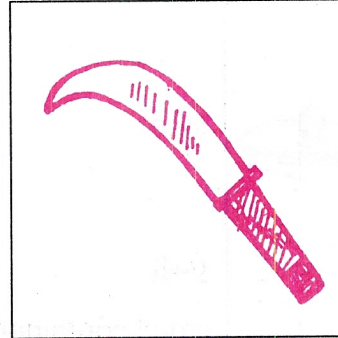

ખાંડણીયો

ખાડણી

mortar and pestle

266

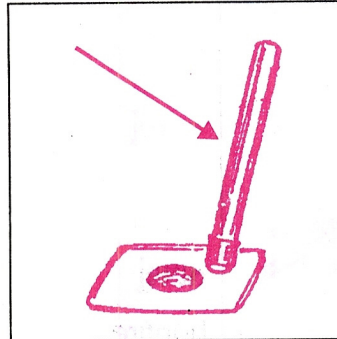

પાળિયું

ધારિયું

scythe

263

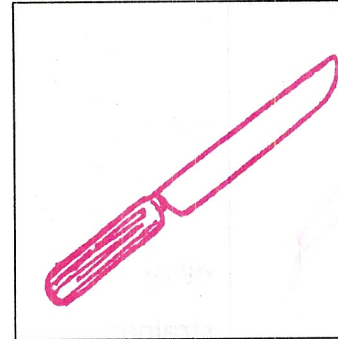

હાંબેલું

સાંબેલું

wooden pestle

267

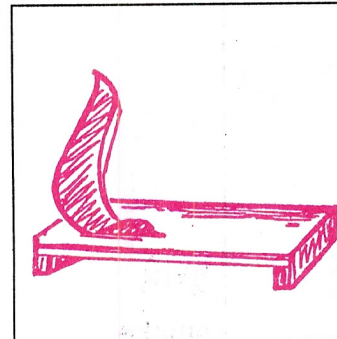

સરી

ચાકું

knife

264

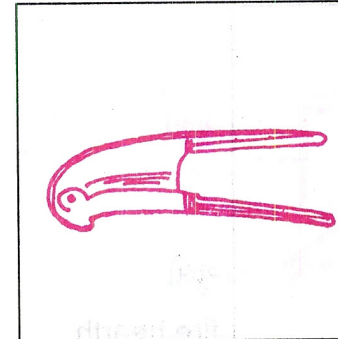

હુડો

સૂડો

board knife

268

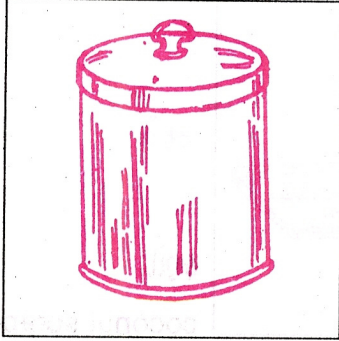
સોપારી કાપવાની હુડી

સૂડી

nut cracker

આ હું સે ?

269

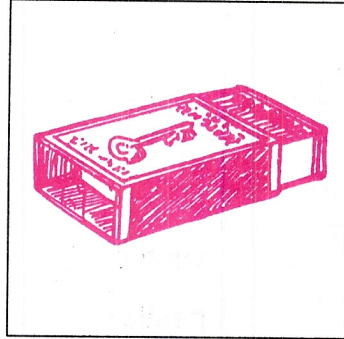

ડબો

ડબો

container

273

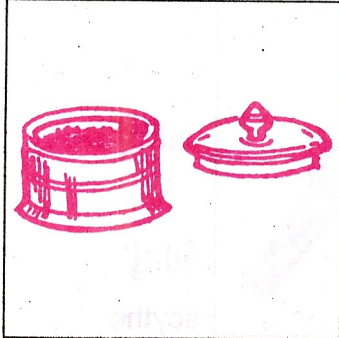

દીવાહળી

દિવાસળી પેટી

match box

270

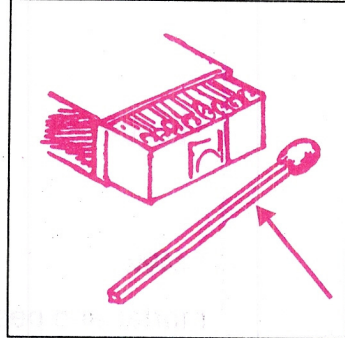

ડબલી

ડબલી

small container

274

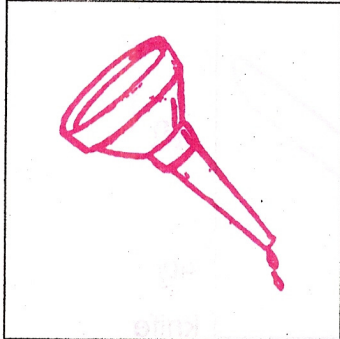

દીવાહળીની હળી

દિવાસળી

match stick

271

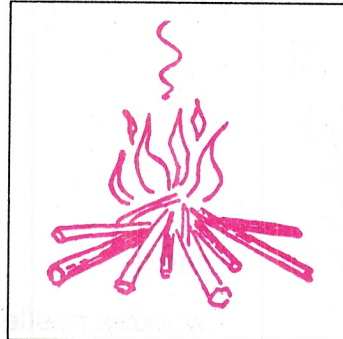

નારખું

નાળચું

strainer

275

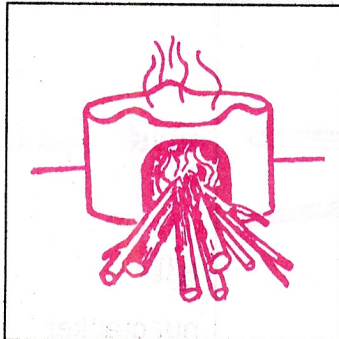

તાપણું

તાપણું

bonfire

272

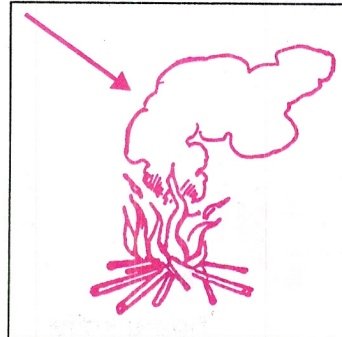

ચૂલો

ચૂલો

fire hearth

276

ધુમાડો

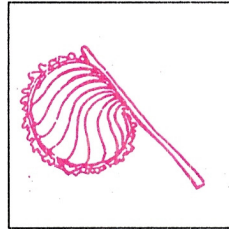
ધુમાડો

smoke

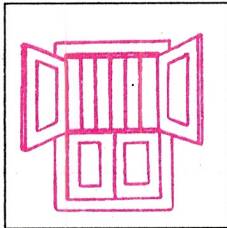
277

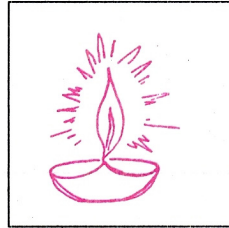
283

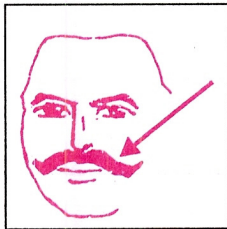
278

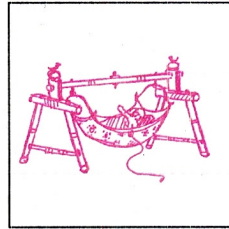
284

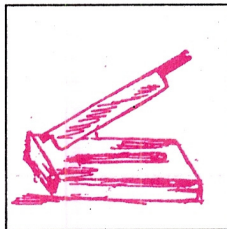
279

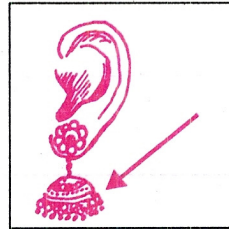
285

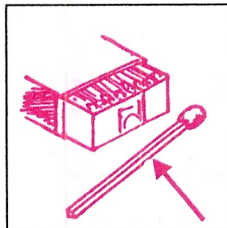
280

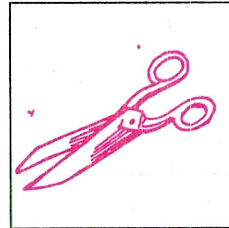
286

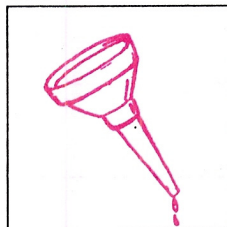
281

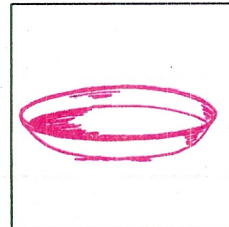
287

282

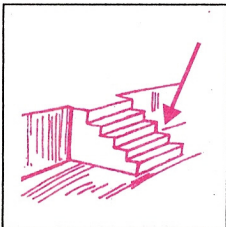
288

आहुं से ?

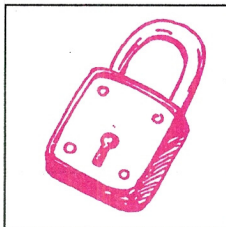
स्वाध्याय-३

289

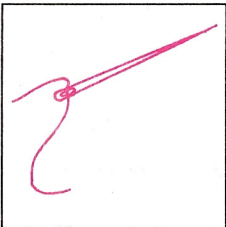
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '289'.

295

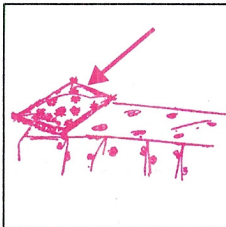
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '295'.

290

Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '290'.

296

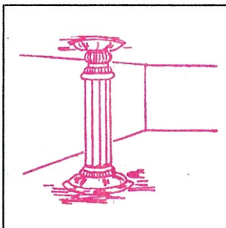
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '296'.

291

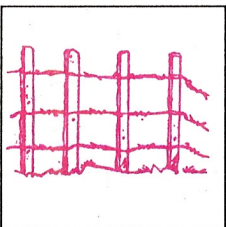
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '291'.

297

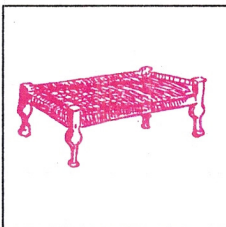
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '297'.

292

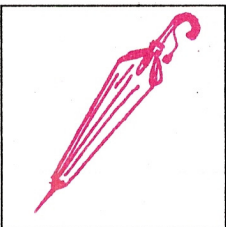
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '292'.

298

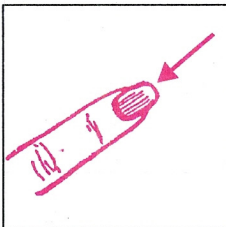
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '298'.

293

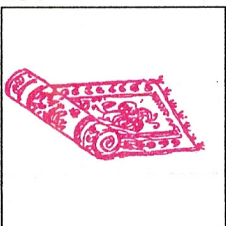
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '293'.

299

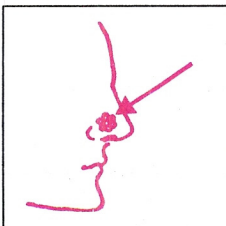
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '299'.

294

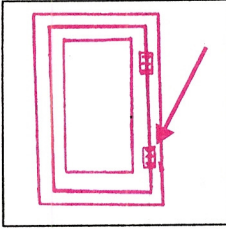
Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '294'.

300

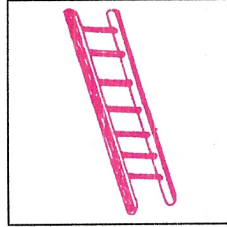

Handwriting practice lines (dashed and solid) for the word '300'.

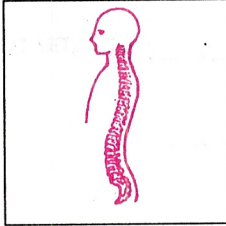
301

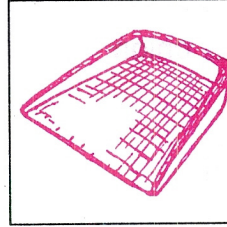
307

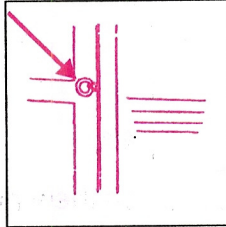
302

308

303

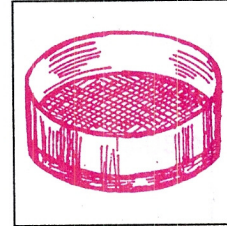
309

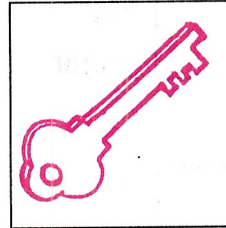
304

310

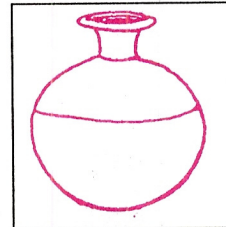
305

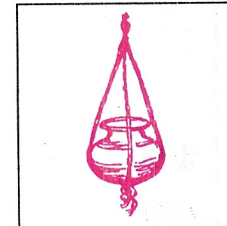
311

306

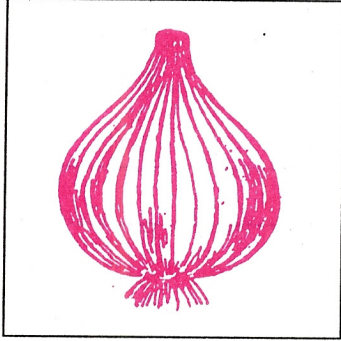

312

આ હું સે ?

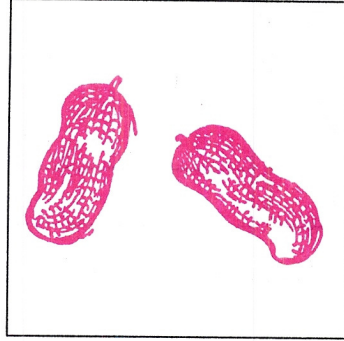
313

ડુંગળી

ડુંગળી
onion

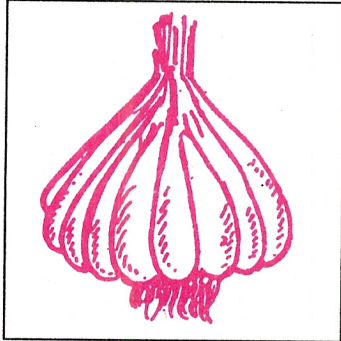
317

મફળી

મગફળી
groundnut

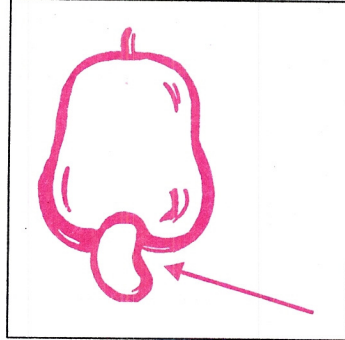
314

લસણ

લસણ
garlic

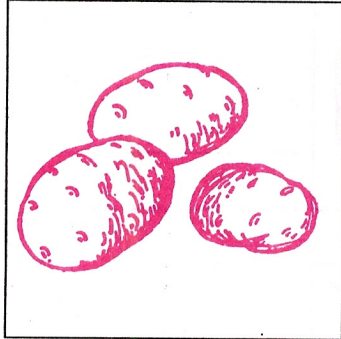
318

કાજુ

કાજુ
cashew nut

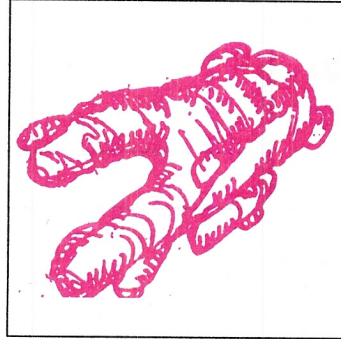
315

બટાકા

બટાટા
potato

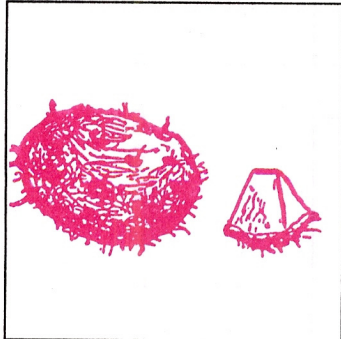
319

આદુ

આદુ
ginger

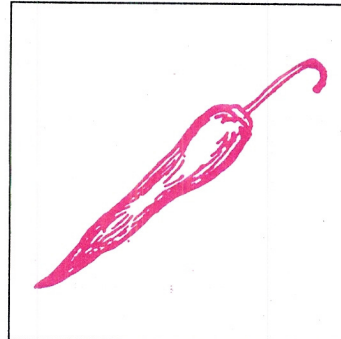
316

હુરણ

સૂરણ
yam

320

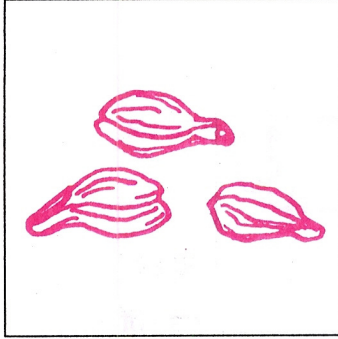

મરચાં

મરચું
chilli

આ હું સે ?

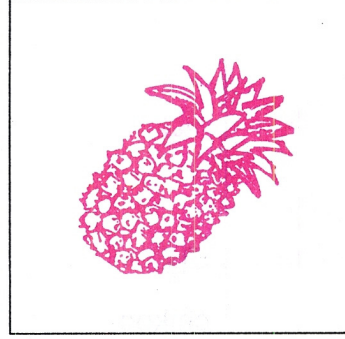
321

ઈલાયચી

ઈલાયચી
cardamom

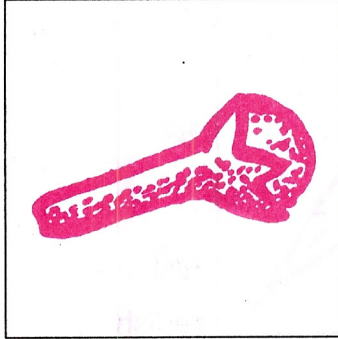
325

અનાનુસ

અનાનસ
pineapple

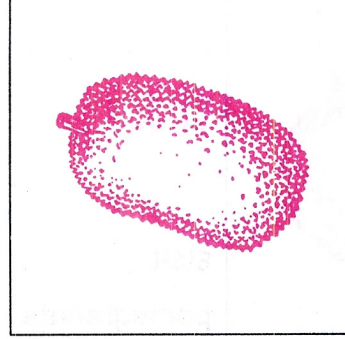
322

લવીંગ

લવિંગ
clove

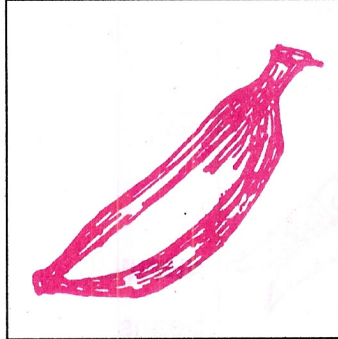
326

ફણસ

ફણસ
jackfruit

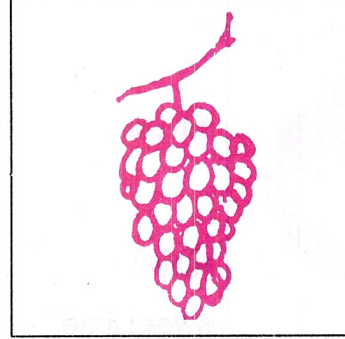
323

કેળાં

કેળું
banana

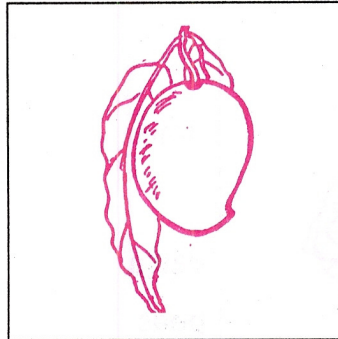
327

ઘડાક

ઘાશ
grapes

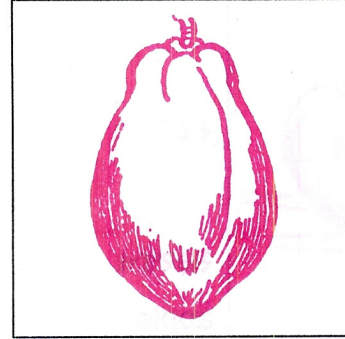
324

કેરી

કેરી
mango

328

કાકડું

પપૈયું
papaya

આ હું સે ?

329

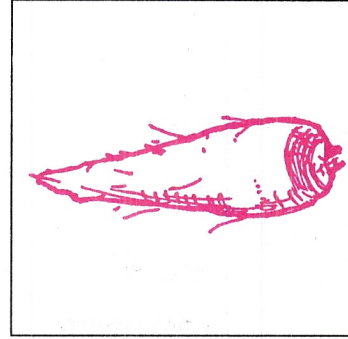

ચીકુ

ચીકુ

chikoo

333

ગાજર

ગાજર

carrot

330

દાડયમ

દાડમ

pomegranate

334

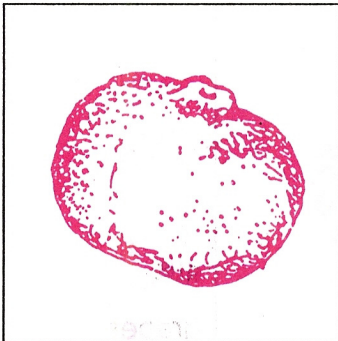

મૂળો

મૂળો

radish

331

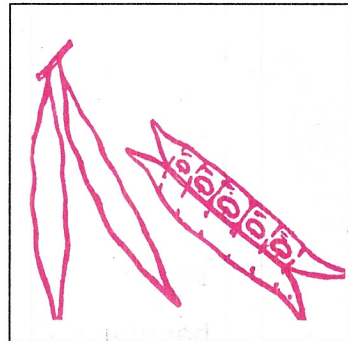

મોસંબી

મોસંબી

sweet lime

335

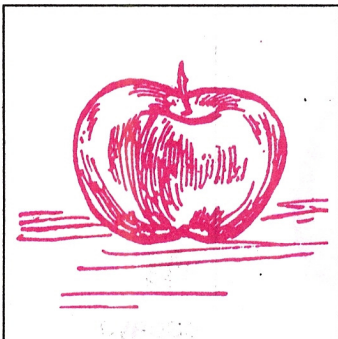

શેંગો

વાલપાપડી

beans

332

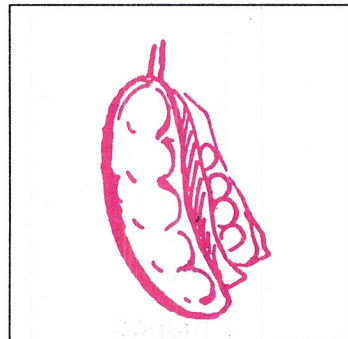

સફરજન

સફરજન

apple

336

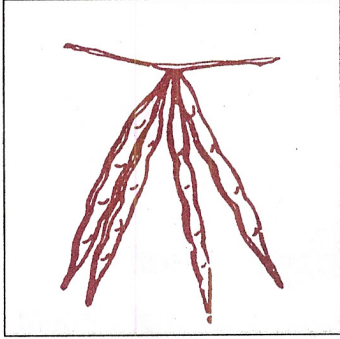
વટાણા

વટાણા

peas

આ હું સે ?

337

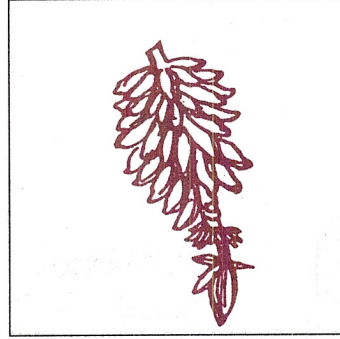

તુવેરની પાપડીયો

તુવેર

a kind of bean

341

કેબાંનો તોબરો

લૂમ (કેબાની)

bunch of
bananas

338

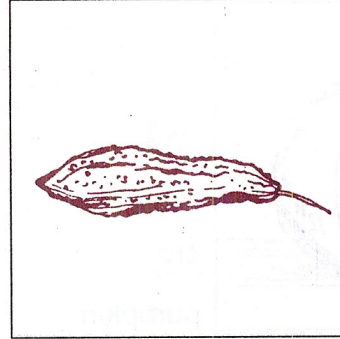

કુબી

પાનકોબીજ

cabbage

342

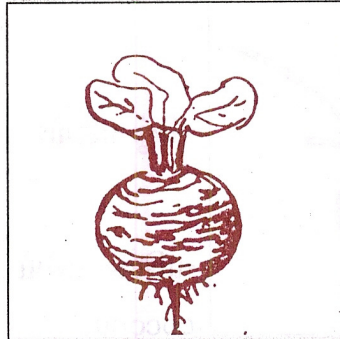

કારેલું

કારેલું

bitter gourd

339

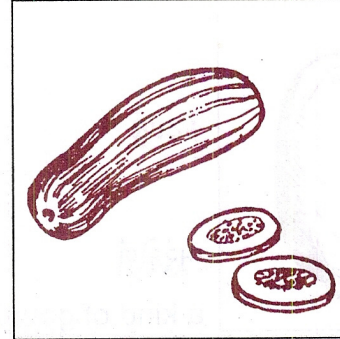

બીટ

બીટ

beetroot

343

ઉમીયો

ચીભુંડું

cucumber

340

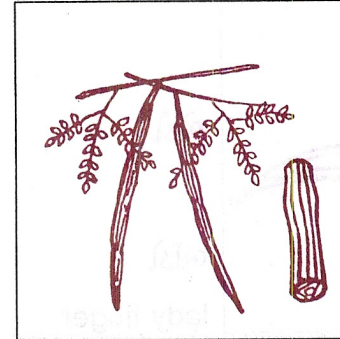

ટામાટાં

ટામેટું

tomato

344

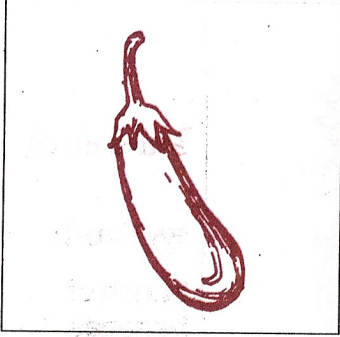
હરથવાની સેંગો

સરગવાની શીંગ

drum stick

આ હું સે ?

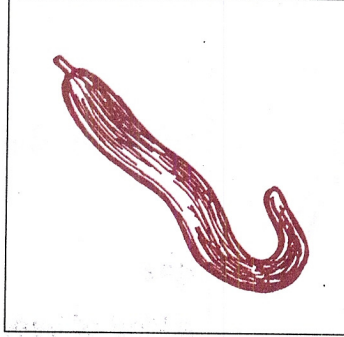
345

રેગણું

રીંગણ (વેંગણ)
brinjal

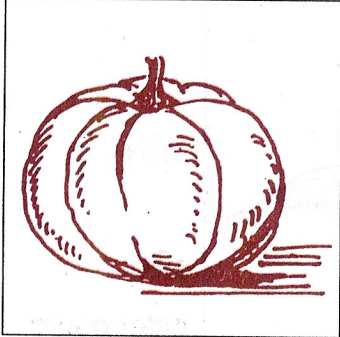
349

પેડોળું

તોરઈ
snake gourd

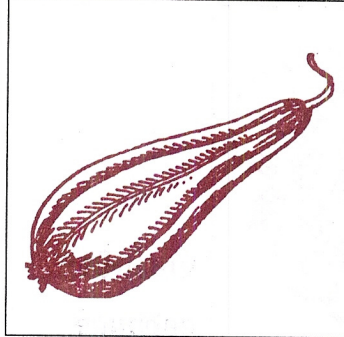
346

કોળું

કોળું
pumpkin

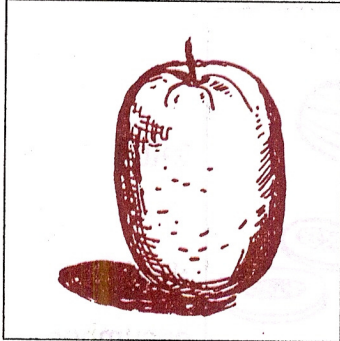
350

ગણકું

તૂરિયું
gourd

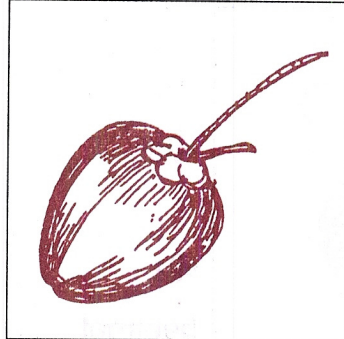
347

કંટાળું

ભૂરુંકોળું
a kind of gourd

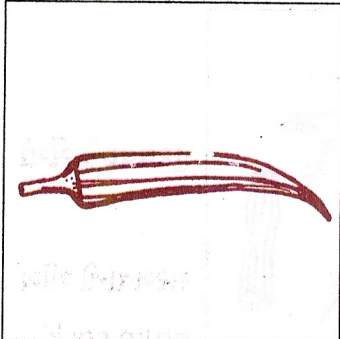
351

લીલું નારિયોર

નાળિયેર, તરોપો
coconut

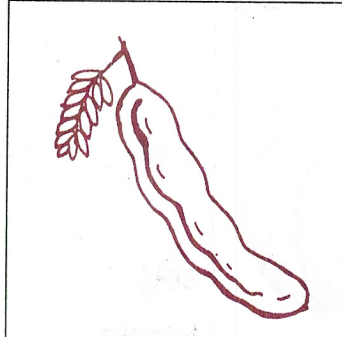
348

ભેંડો

ભીંડો
lady finger

352

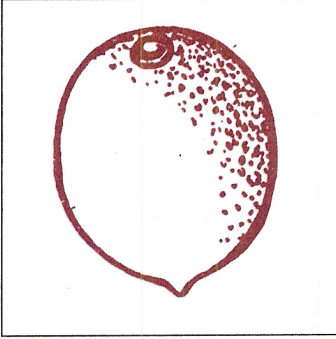

આંમલું

આમલી (કાતરો)
tamarind

આ હું સે ?

353

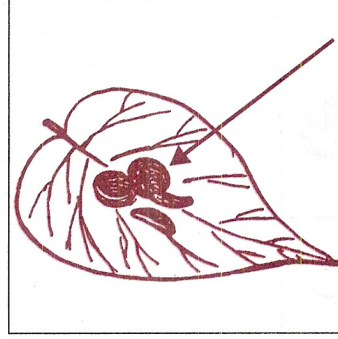

લેબું

લીંબુ

lime

357

પાનબીડું

પાન-સોપારી

betel nuts

354

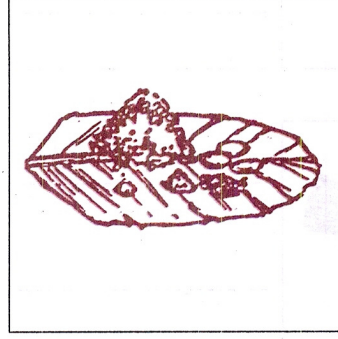

બલાડીની ટોપ

મશરૂમ

mushroom

358

પતરાણું

પત્રાળું (કળનું પાનું)

plantain leaf

355

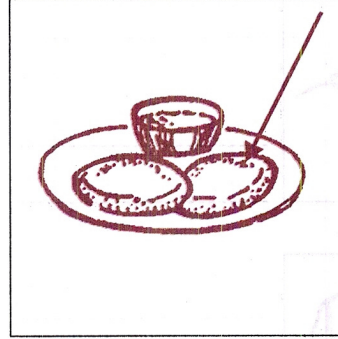

મીઠા લીમડાની ડાળખી

મીઠા લીમડાની ડાળખી

sweet lime leaves

359

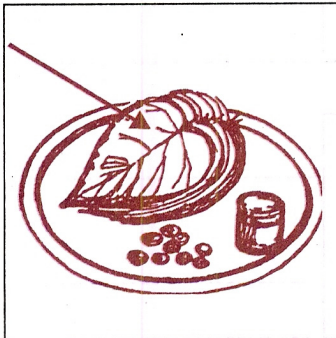

રોટલી

રોટલી

chappatis

356

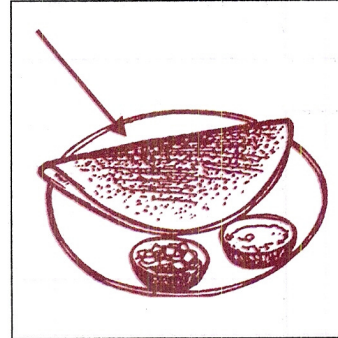

પાન

પાન (નાગરવેલ)

betel leaves

360

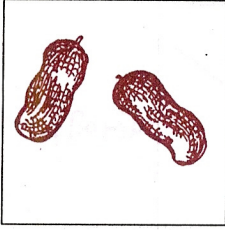

રોટલો

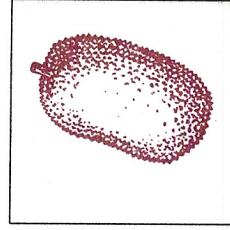
રોટલો

chappatis

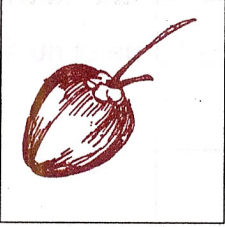
361

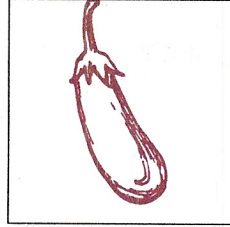
367

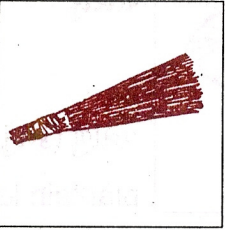
362

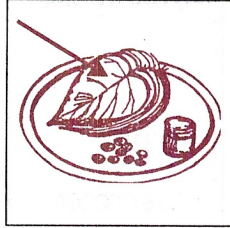
368

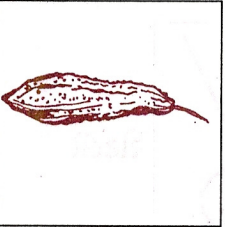
363

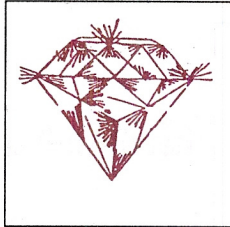
369

364

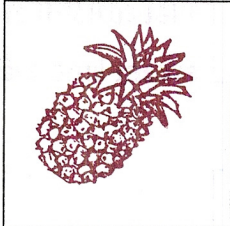
370

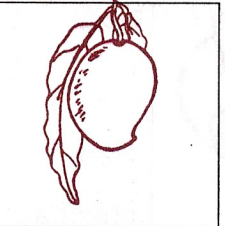
365

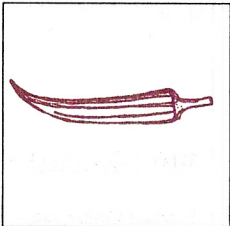
371

366

372

આ હું સે ?

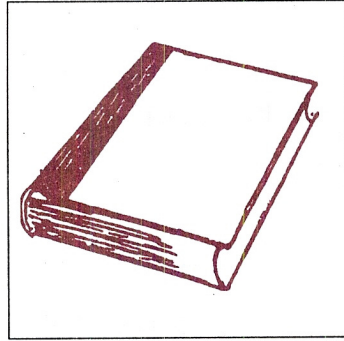
373

નેહાળ

નિશાળ
school

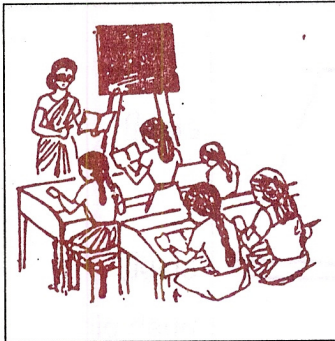
377

ચોંપડી

પુસ્તક
book

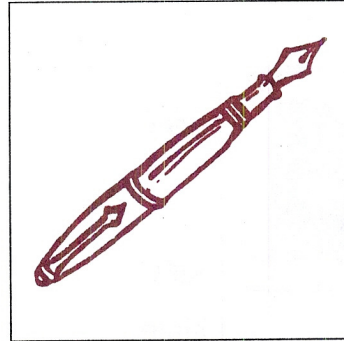
374

ધોરણ

વર્ગખંડ
class

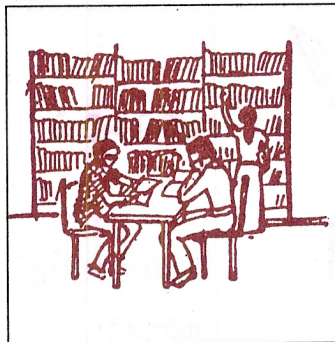
378

દિન્દી પેણ

ઈન્ડીપેન
fountain pen

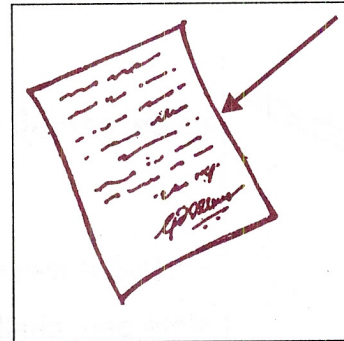
375

વોસવાનો ઓચડો

વાંચનાલય
library

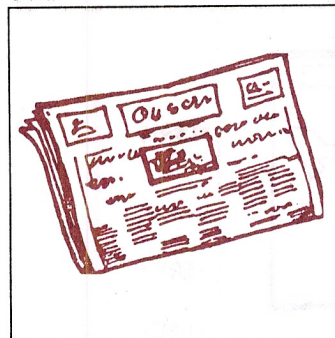
379

કાગળ

કાગળ
paper

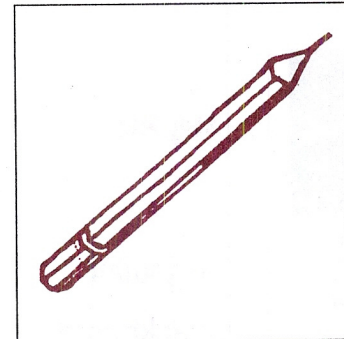
376

પેપર

સમાચાર પત્ર
newspaper

380

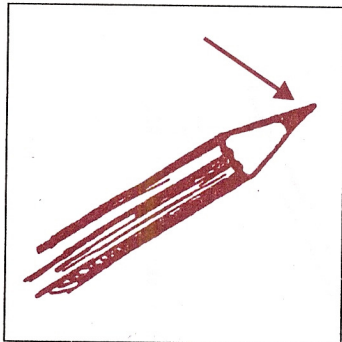

પેણસીલ

પેન્સિલ
pencil

આ હું સે ?

381

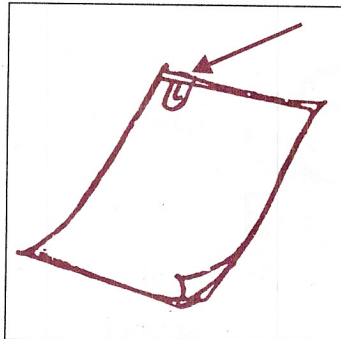

અણી

અણી

pencil point

385

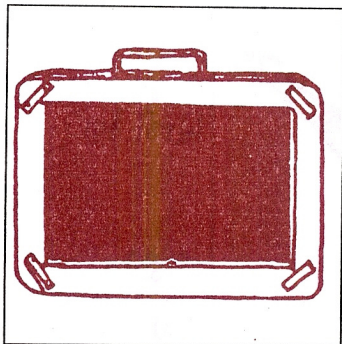

પીન

પીન

u pin

382

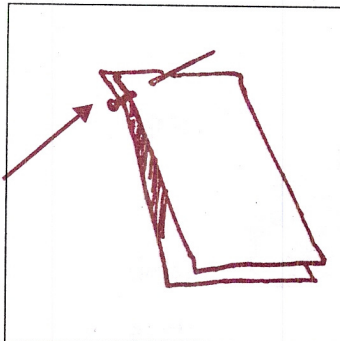

સલેટ

પાટી

slate

386

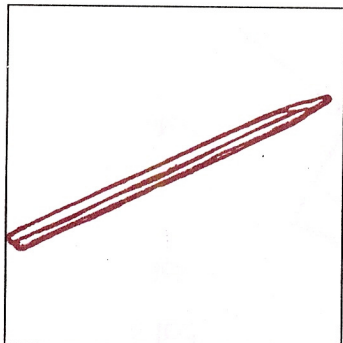

ટાંકણી

ટાંકણી

push pin

383

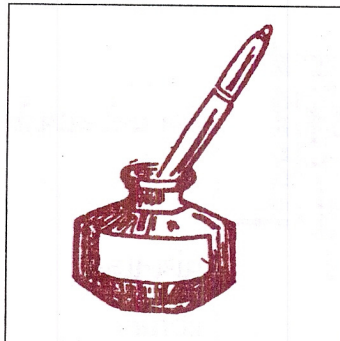

સલેટમાં લખવાની પેણ

પેન (પાટીપર લખવાની)

slate pen, chalk

387

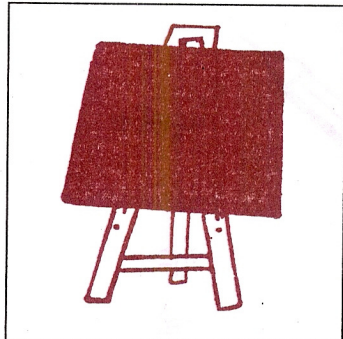

સઈનો ખડિયો

શાહીનો ખડિયો

ink pot

384

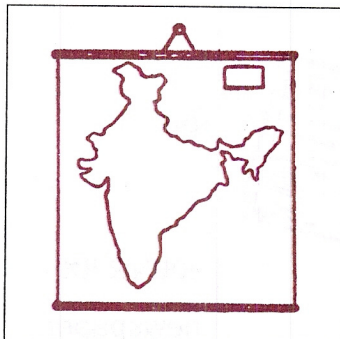

કાળું બોડ

કાળું પાટિયું

blackboard

388

નકશો

નકશો

map

આ હું સે ?

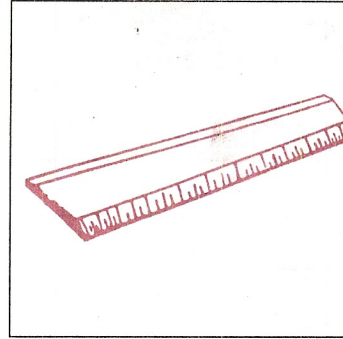
405

મઈનો

મહિનો
month

407

ફુટપટ્ટી

માપપટ્ટી
ruler

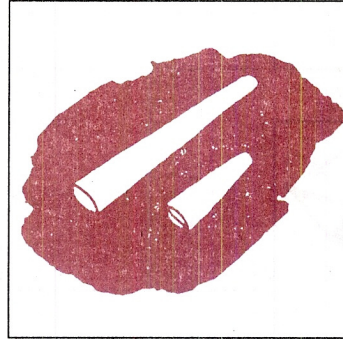
406

વરહ

વર્ષ
year

408

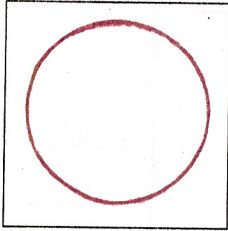
ચાક

ચાક
chalk

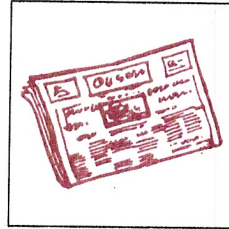
आ हुं से ?

स्वाध्याय-५

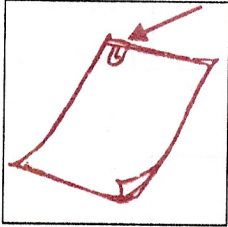
409

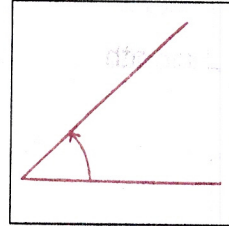
415

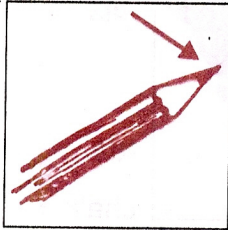
410

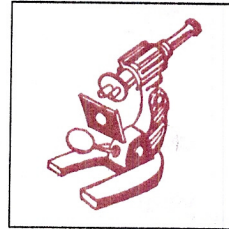
416

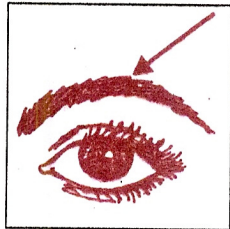
411

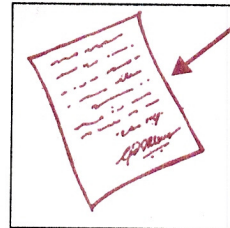
417

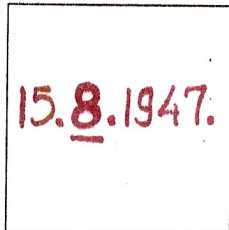
412

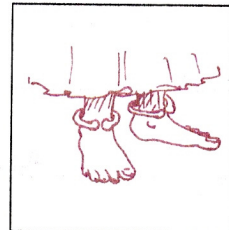
418

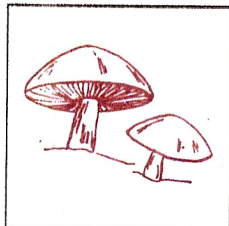
413

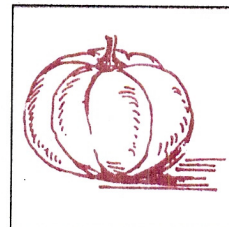
419

414

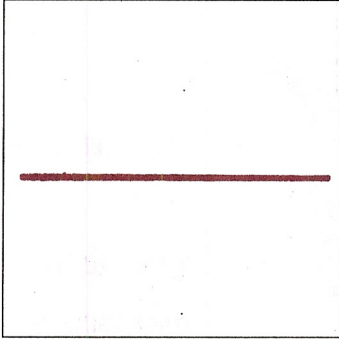

420

આ હું સે ?

389

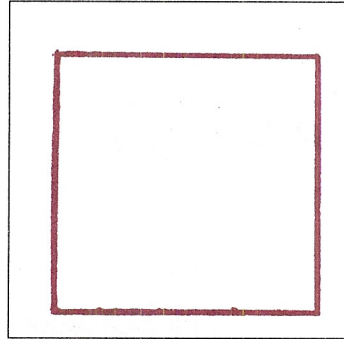

લીટી

લીટી

straight line

393

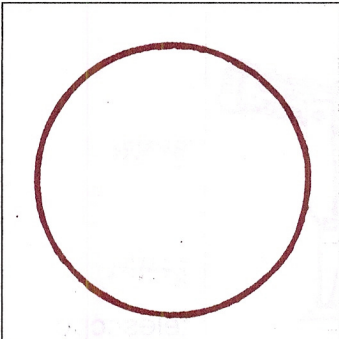

ચાર ખુણિયું

ચોરસ

square

390

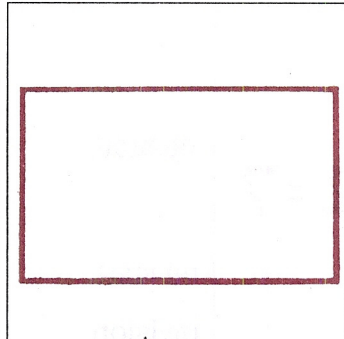

ગોળ કુંડારું

વર્તુળ

circle

394

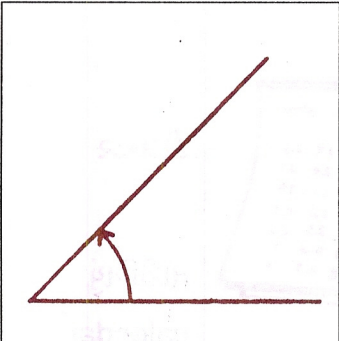

લંબ ચોરસ

લંબચોરસ

rectangle

391

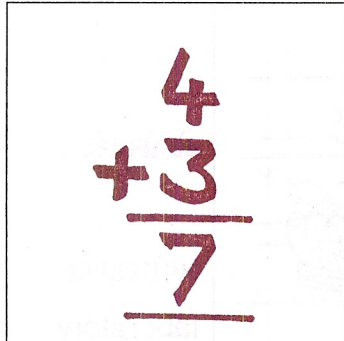

ખુણો

ખૂણો

angle

395

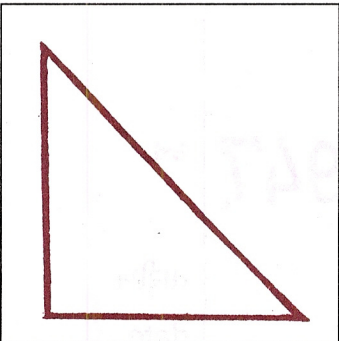

ભેગા કરવા

સરવાળો (વત્તાકાર)

addition

392

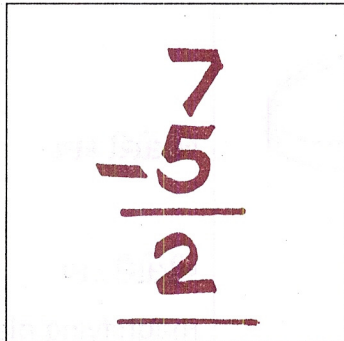

ત્રેણખુણિયું

ત્રિકોણ

triangle

396

ઓછા કરવા

બાદબાકી

subtraction

આ હું સે ?

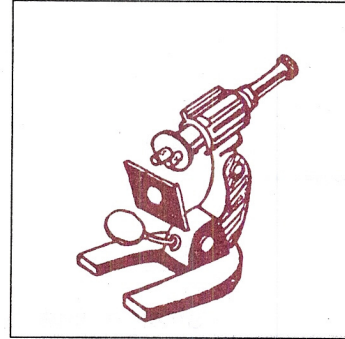
397

$$\begin{array}{r} 432 \times 3 \\ \hline 1296 \end{array}$$

ગુણાકાર

ગુણાકાર
multiplication

401

ઝેણું ભારવાનું મશીન

સૂક્ષ્મ દર્શકયંત્ર
microscope

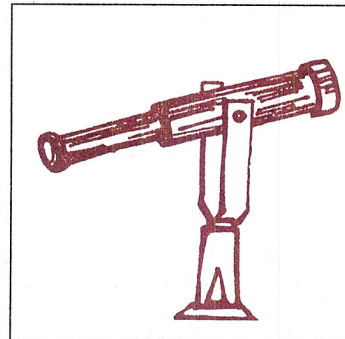
398

$$84 \div 12 = 7$$

ભાગાકાર

ભાગાકાર
division

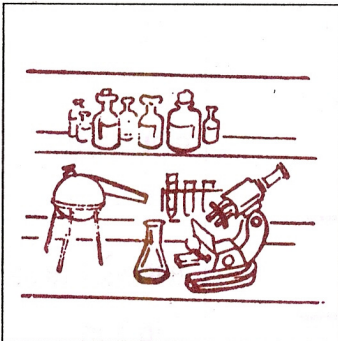
402

દુરમસ

દૂરબીન
telescope

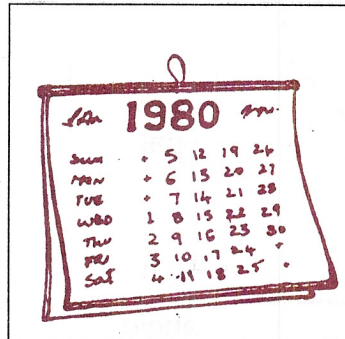
399

લેબોરેટરી

પ્રયોગશાળા
laboratory

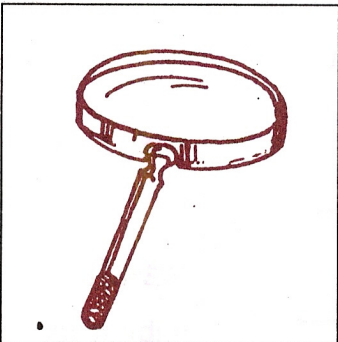
403

કીલન્ડર

તારીખિયું
calendar

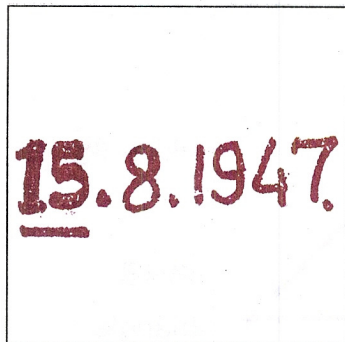
400

બીલોરી કાચ

બીલોરી કાચ
magnifying glass

404

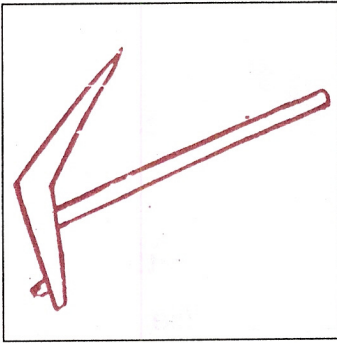

દન

તારીખ
date

આ હું સે ?

421

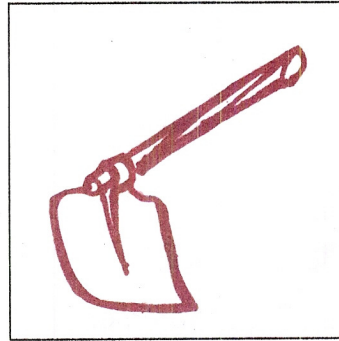

હોળ

હળ

plough

425

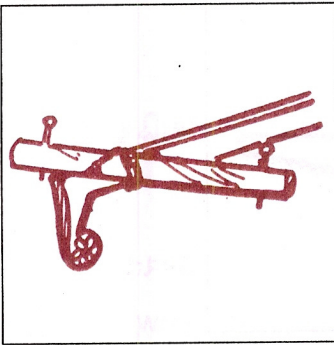

પાવડો

પાવડો

shovel

422

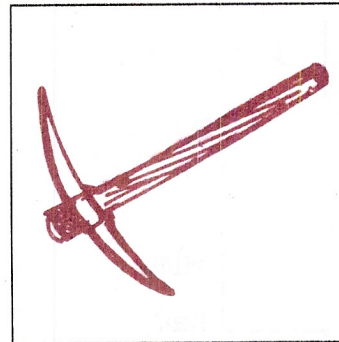

જુહરું

ધૂંસરી

yoke

426

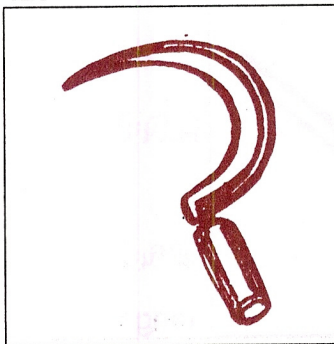

ટીકમ

ત્રિકમ

pickaxe

423

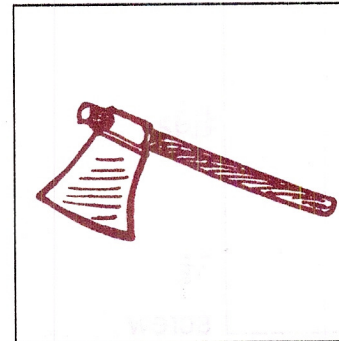

દાતેડું

દાતરડું

sickle

427

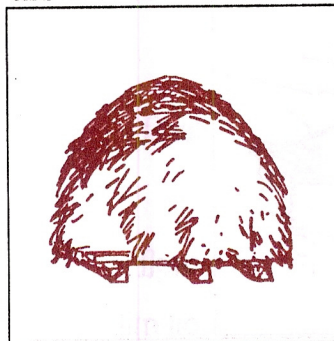

કોડી

કુહડો

axe

424

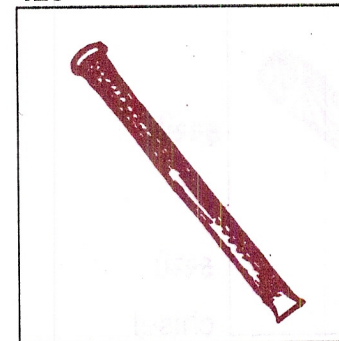

ઓઘલો

ગંજી

haystack

428

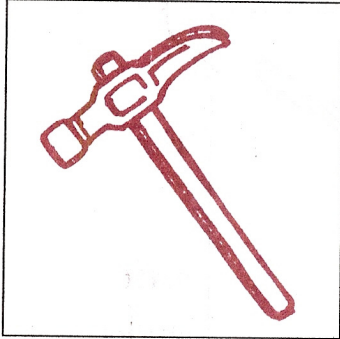
કોહ

કોશ

crowbar

આ હું સે ?

429

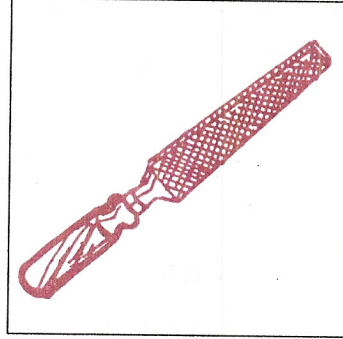

હતોડી

હથોડી

hammer

433

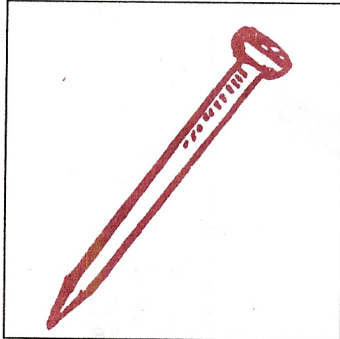

આટેડો

અતેડો

file

430

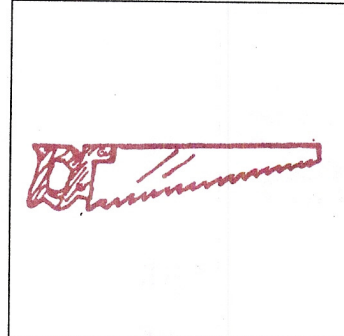

સૂંક

ખીલી

nail

434

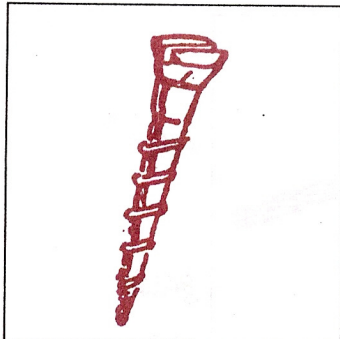

આડિયું

કરવત

saw

431

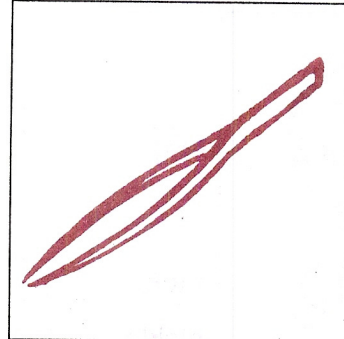

રીવેટ

સ્ક્રૂ

screw

435

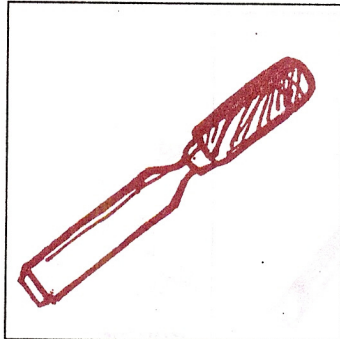

ચિપિયો

ચીપિયો

tongs

432

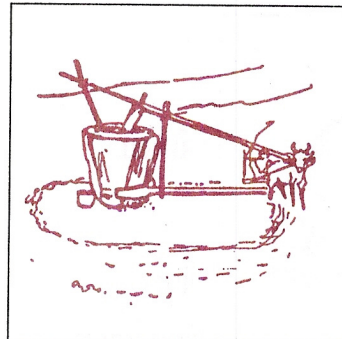

ફરસી

ફરસી

chisel

436

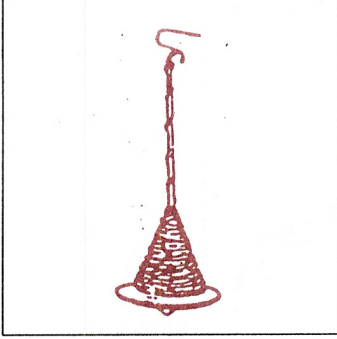
ઘાંણી

ઘાણી

oil mill

આ હું સે ?

437

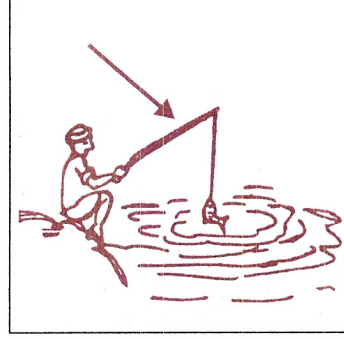

તકલી

તકલી

spinning instrument

441

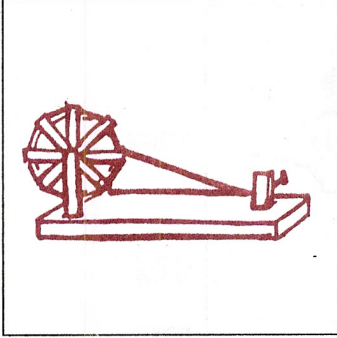

સટ ગળીની લાકડી

ગલની લાકડી

fishing rod

438

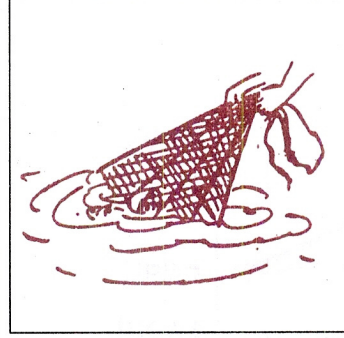

સરખો

ચરખો

spinning wheel

442

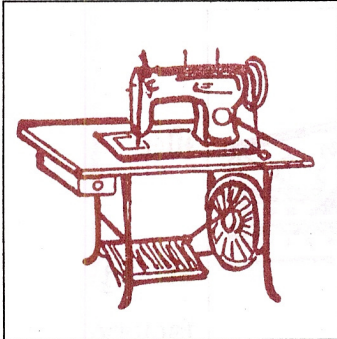

જાળ

જાળ

net

439

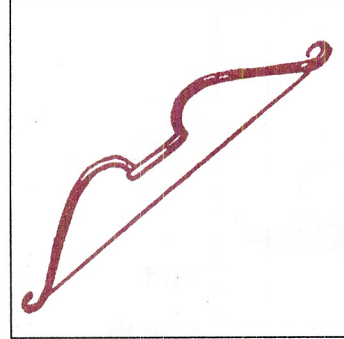

હુંચો

સીવવાનો સંચો

sewing machine

443

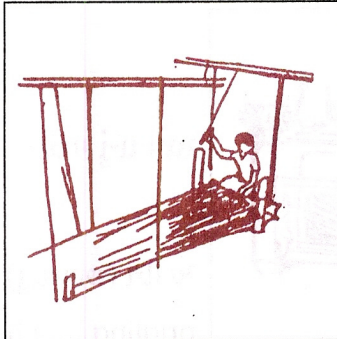

કાંમકી

ધનુષ્ય (કામકી)

bow

440

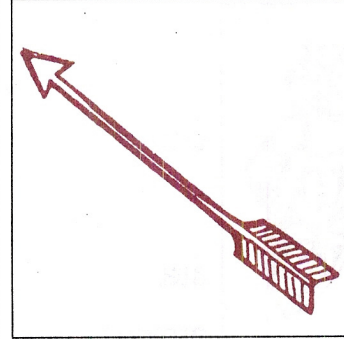

હાત સાળ

સાળ

loom

444

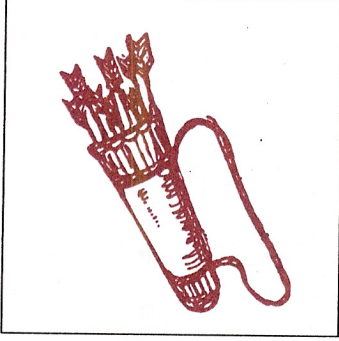
હરીયું

તીર (બાણ)

arrow

આ હું સે ?

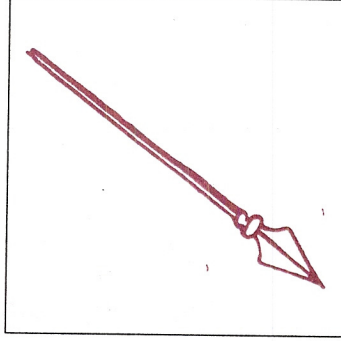
445

હરીયાનું તૂંબું

ભાથું
quiver

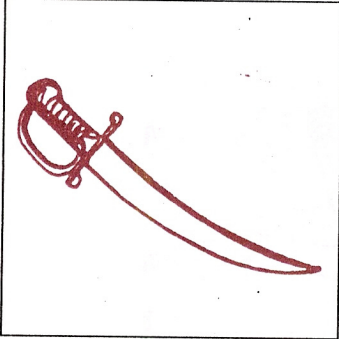
449

ભાલો

ભાલો
spear

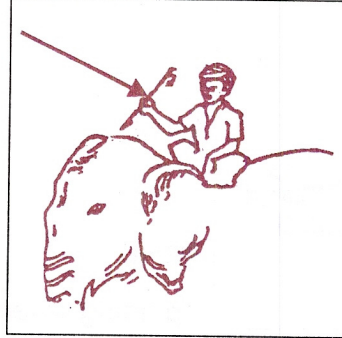
446

તરવાર

તલવાર
sword

450

ટાંકણ

પંજેઠી
rake

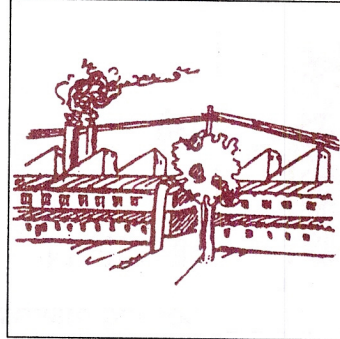
447

મેણિયું

મ્યાન
sheath

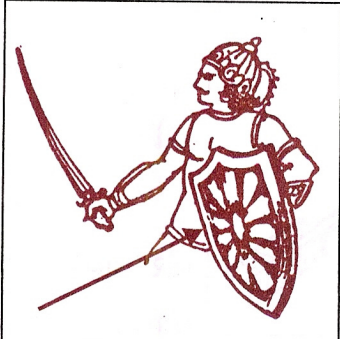
451

મીલ

કારખાનું
factory

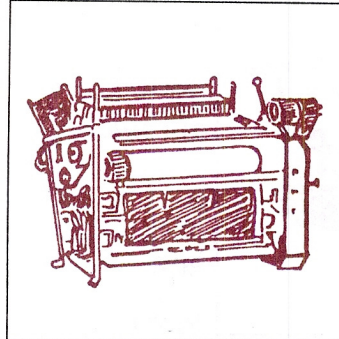
448

ઢાલ

ઢાલ
armour

452

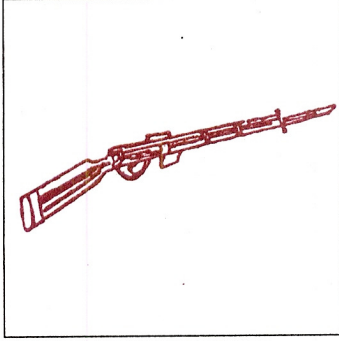

સાપવાનું મશીન

મશીન (છાપખાનું)
printing machine

આ હું સે ?

453

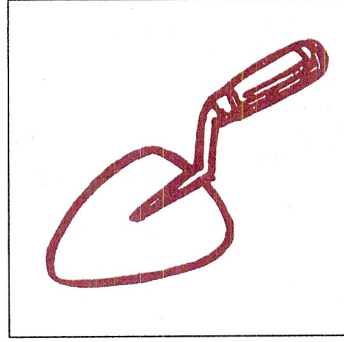

બંદુક

બંદૂક

gun

455

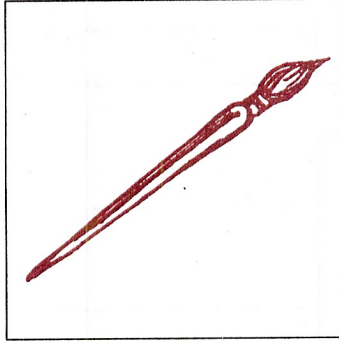

લેલુ

લેલું

trowel

454

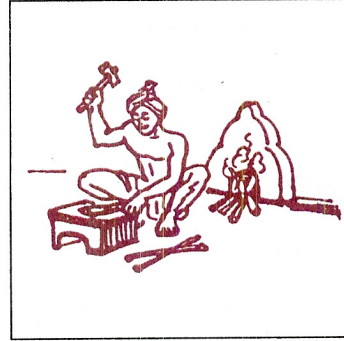

પેસી

પીછી

brush

456

લવાર

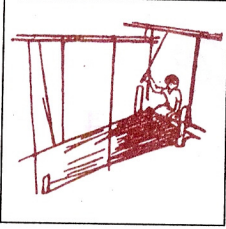
લુહાર

ironsmith

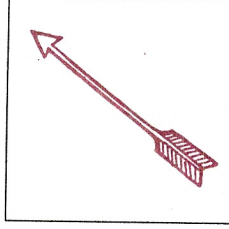
આ હું સે ?

સ્વાધ્યાય-૬

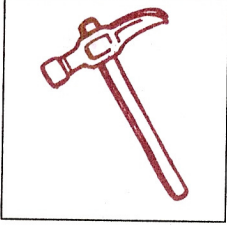
457

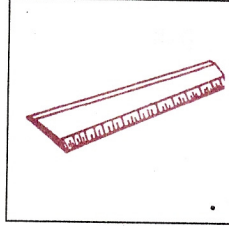
463

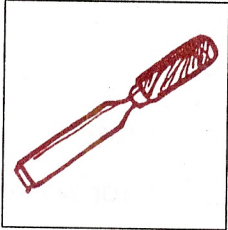
458

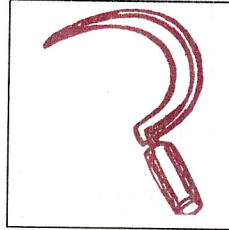
464

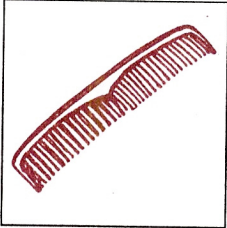
459

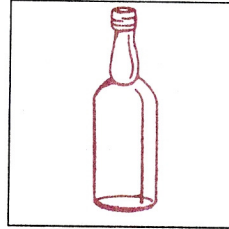
465

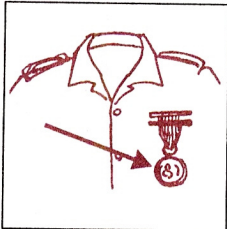
460

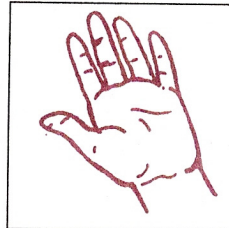
466

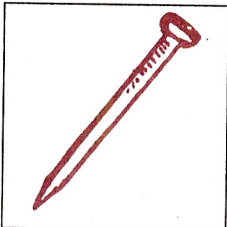
461

467

462

468

આ હું સે ?

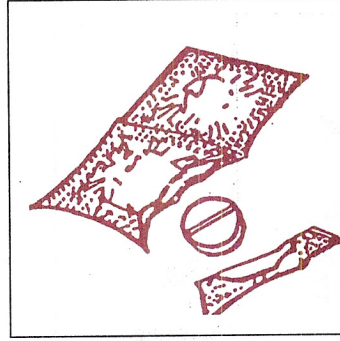
469

દવાખાનું

દવાખાનું
hospital

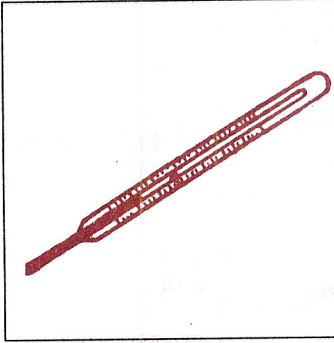
473

દવાગોળી

ગોળી (દવાની)
pills

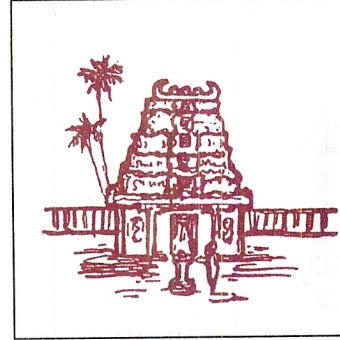
470

તાવ માપવાનું

થર્મોમીટર
thermometer

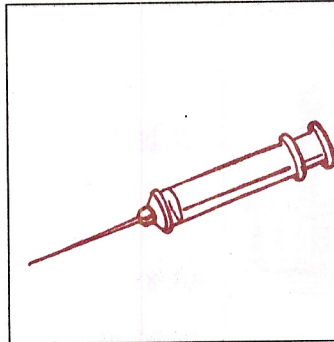
474

મંદિર

મંદિર
temple

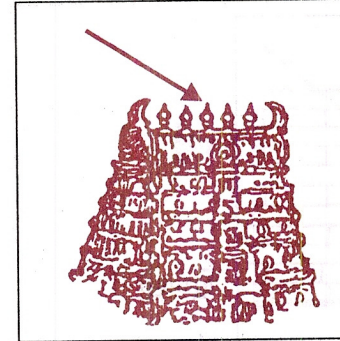
471

અંજીશર

ઈંજેક્શન
injection

475

કાંગરો

કાંગરા
apex of temple

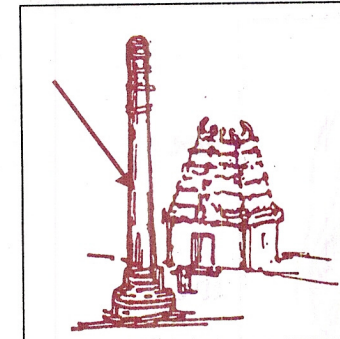
472

દવા

દવા
medicine

476

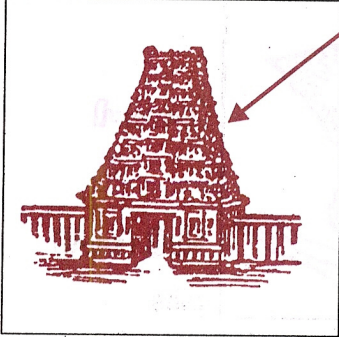

થાંભલો

સ્થંભ
column

આ હું સે ?

477

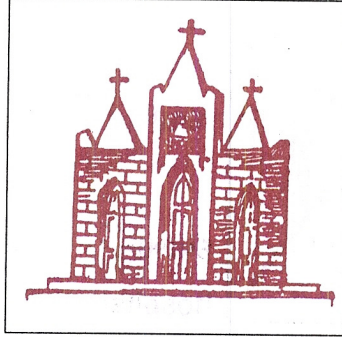

શિખોર મંદિર

મંદિર

temple

481

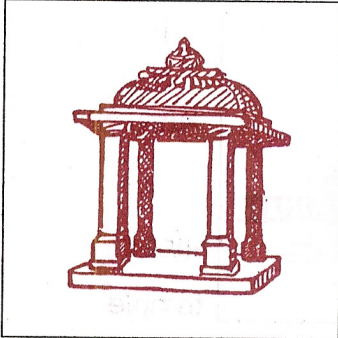

દેવળ

ચર્ચ, દેવળ

church

478

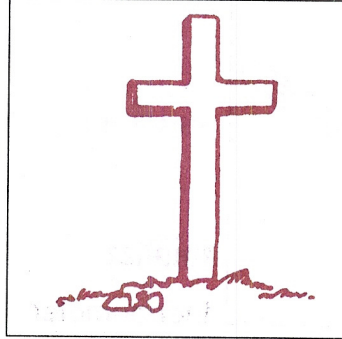

ચબુતરો

છતરી

gazebo

482

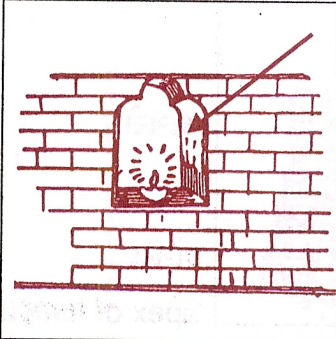

ખ્રીસ્તીનો થાંભલો

ક્રોસ

cross

479

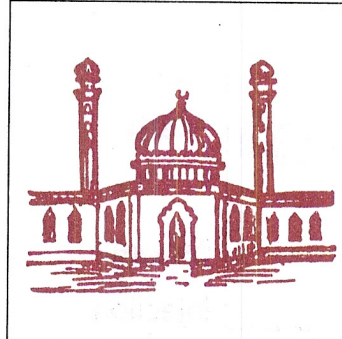

તાકું

ગોખલો

alcove

483

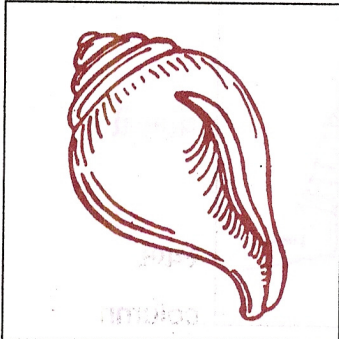

મશીદ

મસ્જિદ

mosque

480

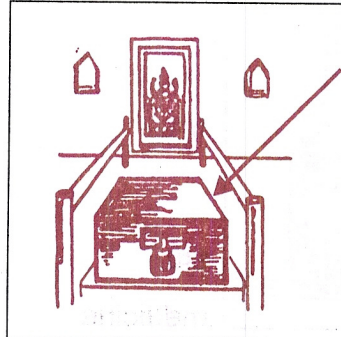

શંખ

શંખ

conch

484

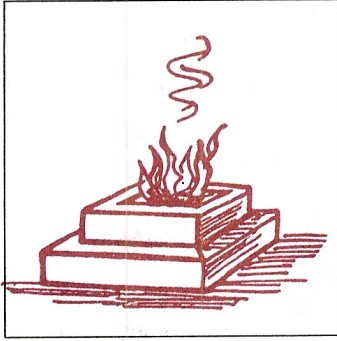
દાનપેટી

દાનપેટી

donation box

આ હું સે ?

485

હોવન ચગડી

હોમકુંડ (હવનકુંડ)

ceremonial fire

489

રથ

રથ

chariot

486

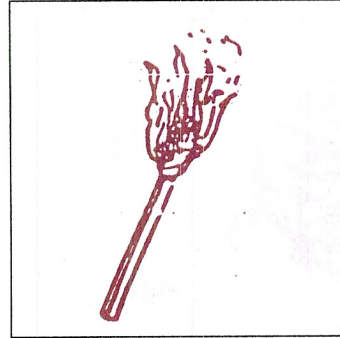

પૂતળું

બાવલું

statue

490

મશાલ

મશાલ

torch

487

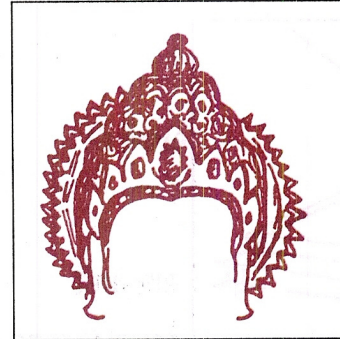

મૂર્તિ

મૂર્તિ

idol

491

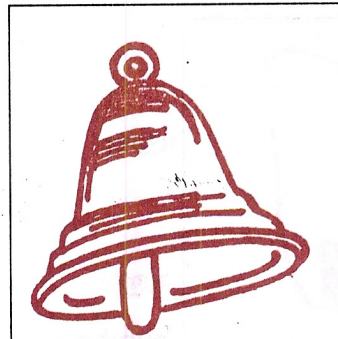

મુંગટ

મુંગટ

crown

488

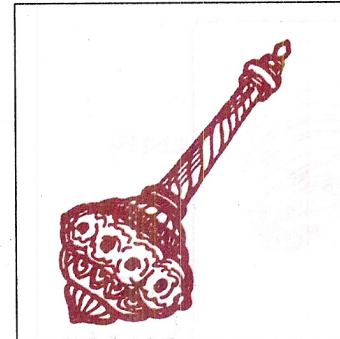

ટકોરો

ઘંટ

bell

492

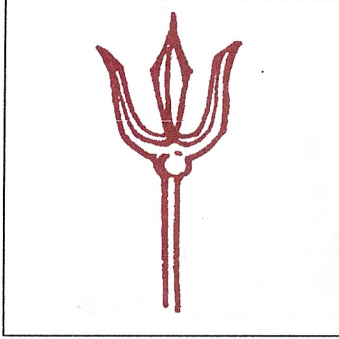
ગદા

ગદા

mace

આ હું સે ?

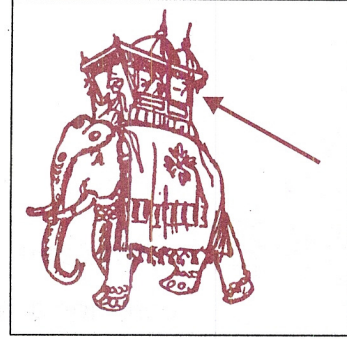
493

ત્રીશુળ

ત્રિશૂળ
trident

497

અંબાડી

અંબાડી
elephant
carriage

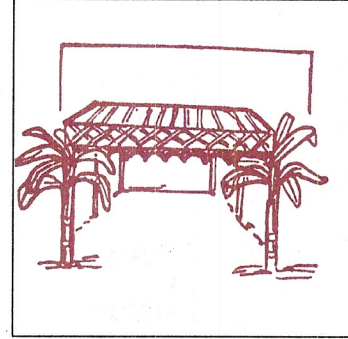
494

મોઢીયું

મોઢોરું
mask

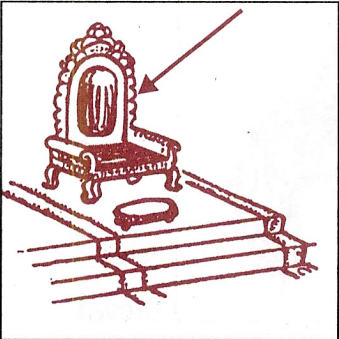
498

માંડવી

માંડવ
marriage
square or tent

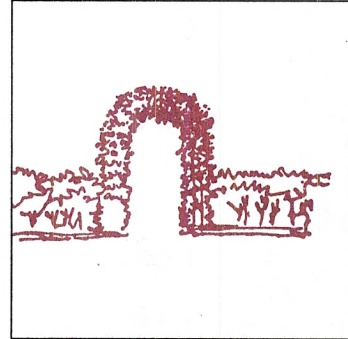
495

રાજગાદી

રાજગાદી
royal throne

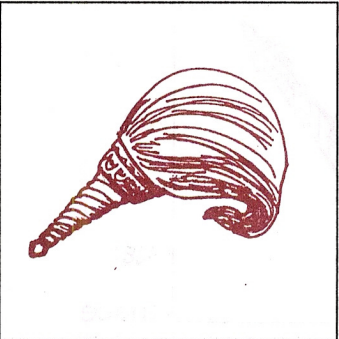
499

માંડવો

કરતાલ
cymbals

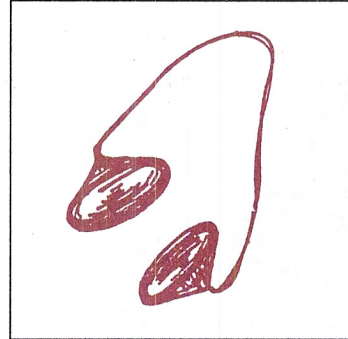
496

વાવલ્યુ

ચામર
hand fan

500

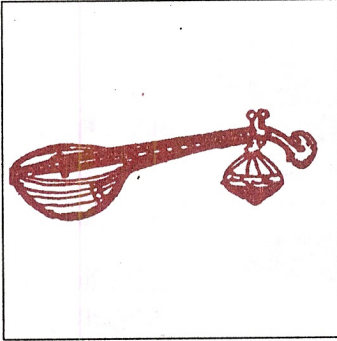

માંજરા

માંજરા
cymbals

આ હું સે ?

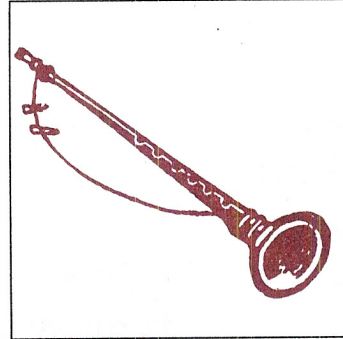
501

તંબૂરો

તંબુરો
tambura

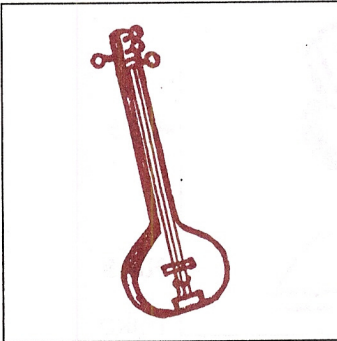
505

સણેઈ

શરણાઈ
shenai

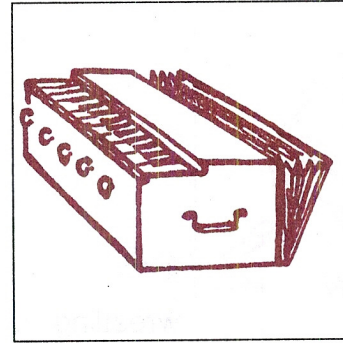
502

સતાર

સિતાર
sitar

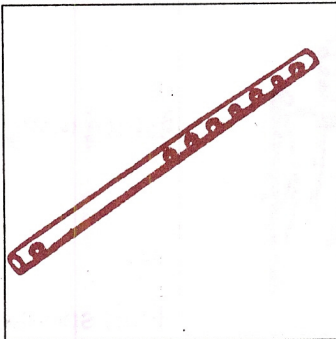
506

પેટીવાજુ

વાજાપેટી
harmonium

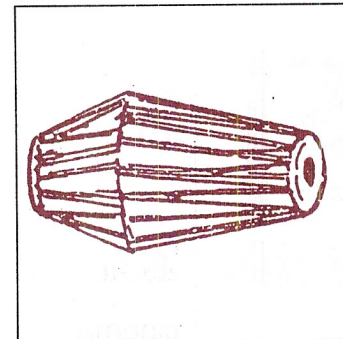
503

પેહી, આંહળી

વાંસળી
flute

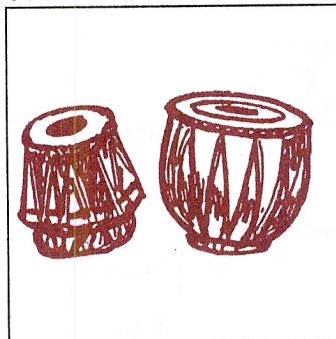
507

પખાત

પખવાજ
pakhvaj
(two-sided drum)

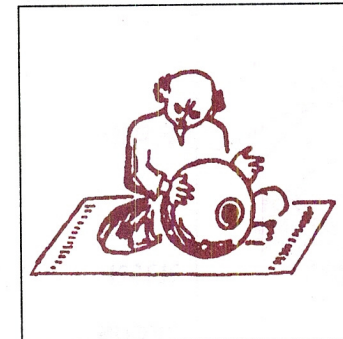
504

તબલાં

તબલા
tabla
(one-sided drum)

508

માણ વગાડે

માણ (વાજિત્ર)
pot drum

આ હું સે ?

509

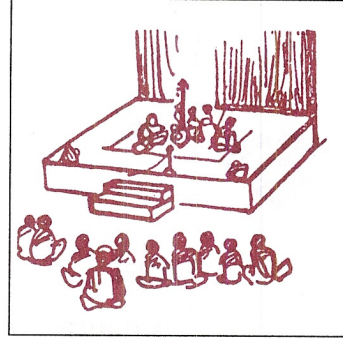

ડોડીયા રમે

દાંડિયારાસ

dandia dance

513

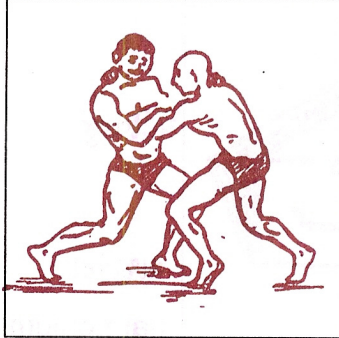

ભજન મંડળી

ભજન મંડળ

devotional
singers

510

બથોબથ

કુસ્તી

wrestling

514

માઈક

માઈક

mike

511

ટાંકી

સીનેમા

cinema

515

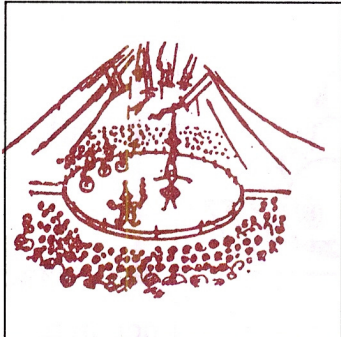

રેડીયાનું ભૂગણું

ભૂગણું

loud speaker

512

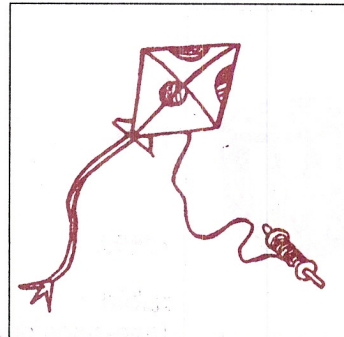

સરઘસ

સરકસ

circus

516

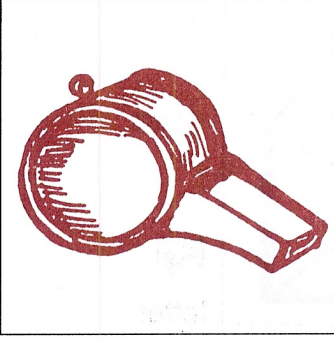
પતંગ

પતંગ

kite

આ હું સે ?

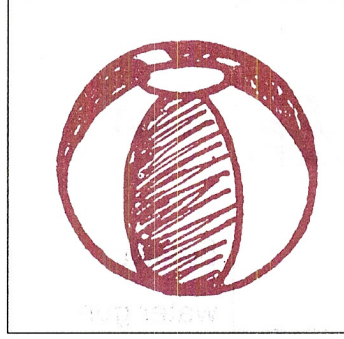
517

પીપોડી

સિસોટી
whistle

521

દડો

દડો
ball

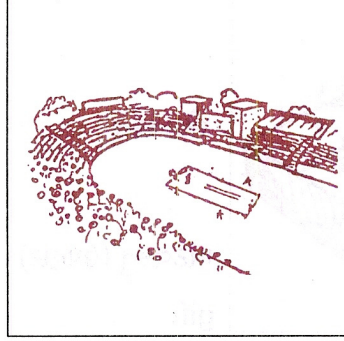
518

ભમેડો

ભમરડો
top

522

મેદાન

ક્રિકેટનું મેદાન
play ground

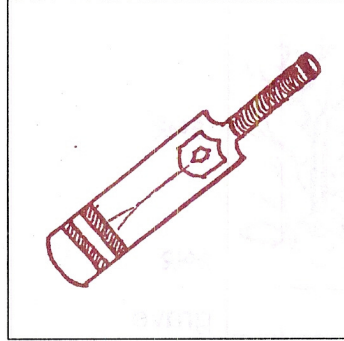
519

ઘૂઘરો

ઘૂઘરો
rattle

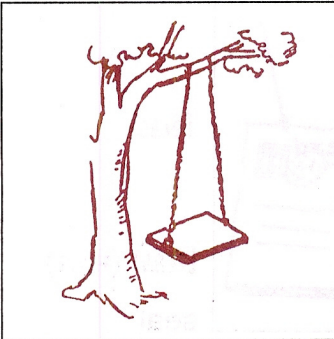
523

સોગડું

બેટ
bat

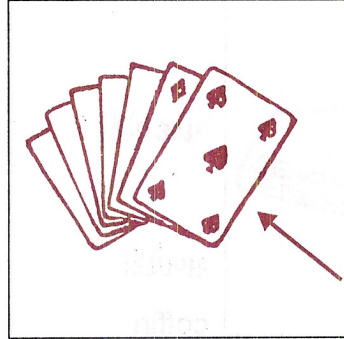
520

હેકલો

ઝૂલો
swing

524

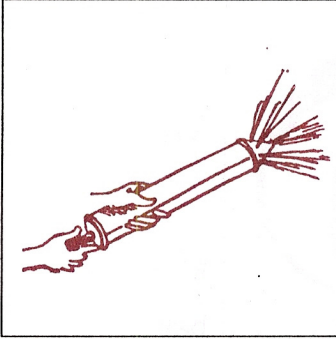

પતાં

બાજીના પતાં
playing cards

આ હું સે ?

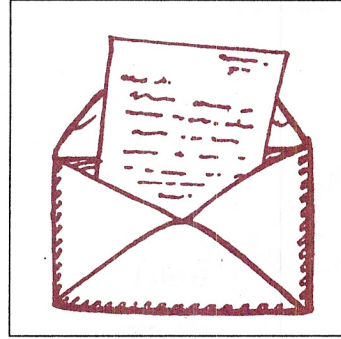
525

પીચકારી

પિચકારી
water gun

529

કાગળ

ચિઠ્ઠી
letter

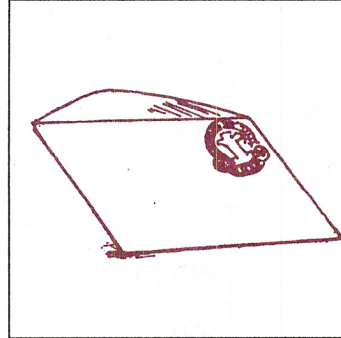
526

ભેટવસ્તુ

ભેટવસ્તુ (ઉપહાર)
gift

530

પરબેડીયું

પરબીડિયું
envelope

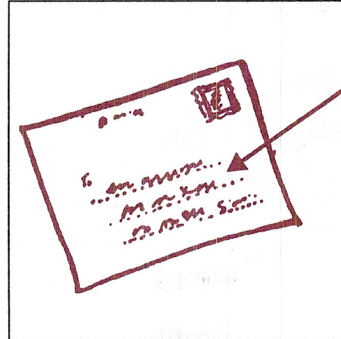
527

કબર

કબર
grave

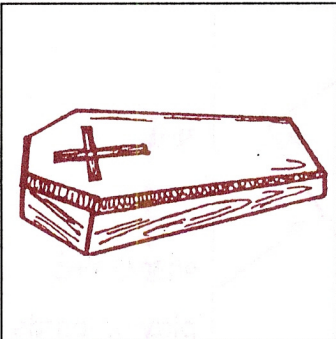
531

ઠેકાણું

સરનામું
address

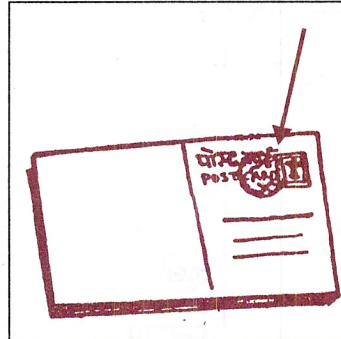
528

મડદાપેટી

શબપેટી
coffin

532

સિક્કો

સિક્કો (મહોર)
seal

આ હું સે ?

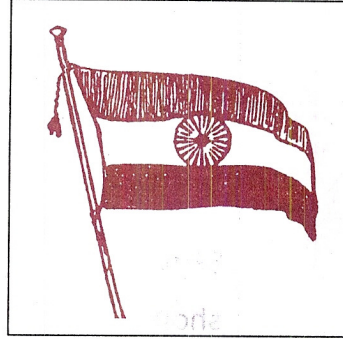
533

ટિકેટ

ટપાલ ટિકિટ
stamp

537

ઝંડો

રાષ્ટ્રધ્વજ
national flag

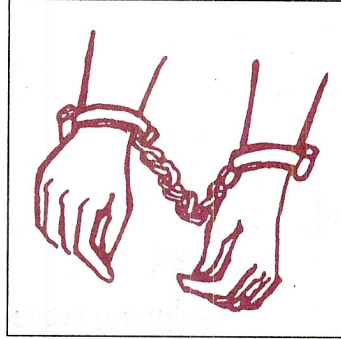
534

કાગળ નાખવાનો ડબલો

ટપાલપેટી
post box

538

હાતકડી

હાથકડી
handcuffs

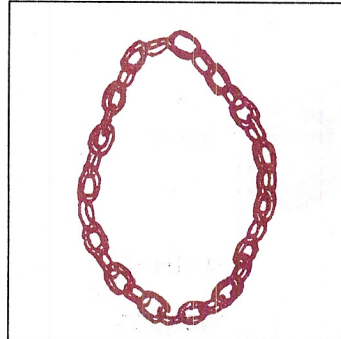
535

રૂપિયાનો સિક્કો

રૂપિયાનો સિક્કો
one rupee coin

539

હોકળ

સાંકળ
chain

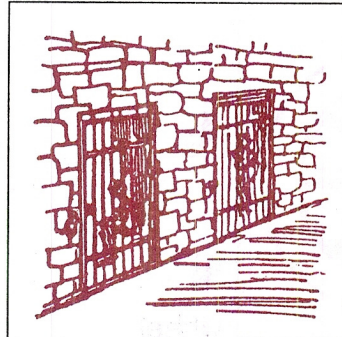
536

પૅસા

નાણાં, પૅસા
money

540

જેલ

જેલ
prison

આ હું સે ?

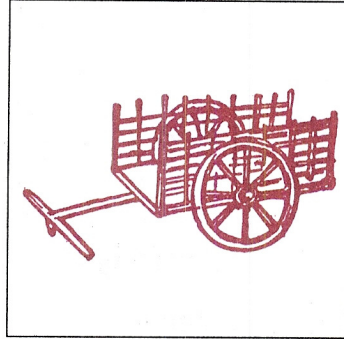
541

દોકાન

દુકાન
shop

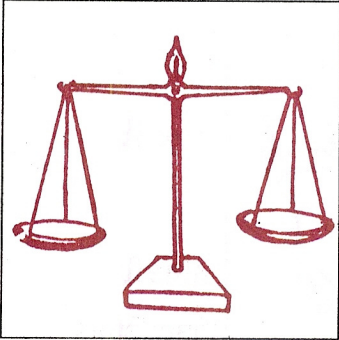
545

હાથવાડી

હાથગાડી
hand cart

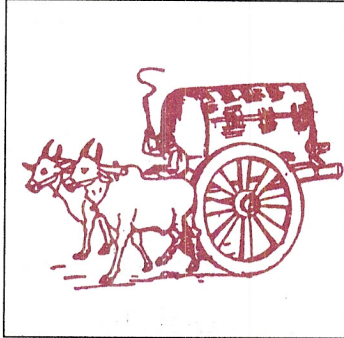
542

તરાજવાં

ત્રાજવું
weighing scale

546

ગાડું

ગાડું
bullock cart

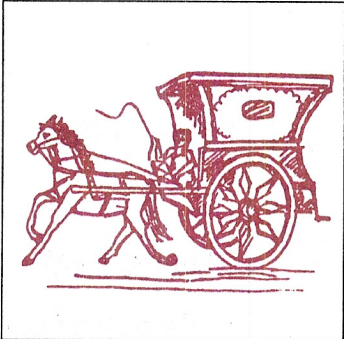
543

કાટલાં

વજનિયાં
weights

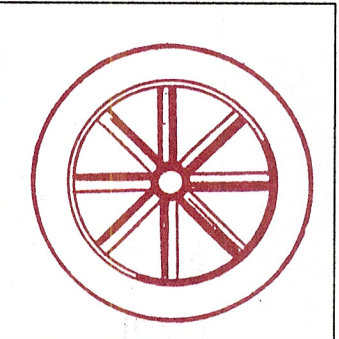
547

ઘોડાવાડી

ઘોડાગાડી
horse carriage

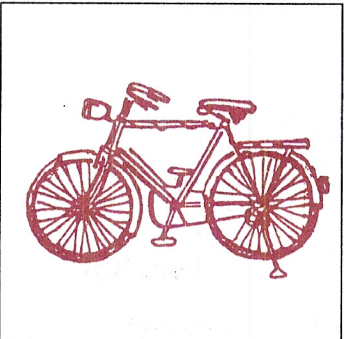
544

પૈડું

પૈડું
wheel

548

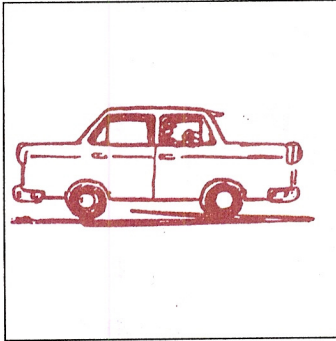

ચાચકલ

સાયકલ
bicycle

આ હું સે ?

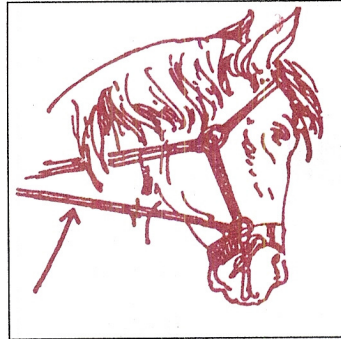
549

ઢબુડી

મોટરકાર
car

553

લગામ

લગામ
reins

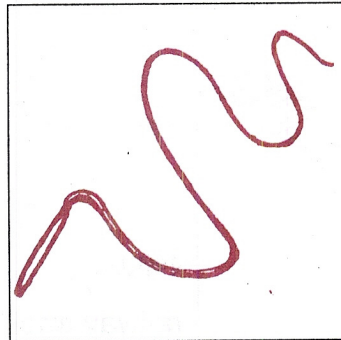
550

એસટી

બસ
bus

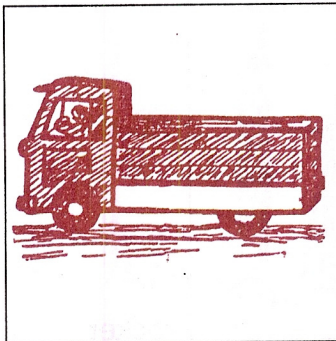
554

કોયડો

ચાબુક
whip

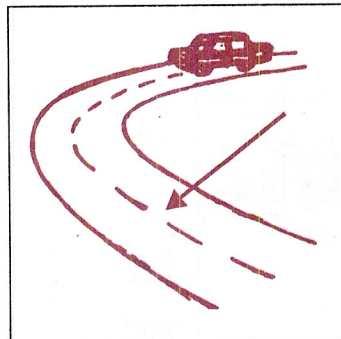
551

ખટારો

ખટારો
truck

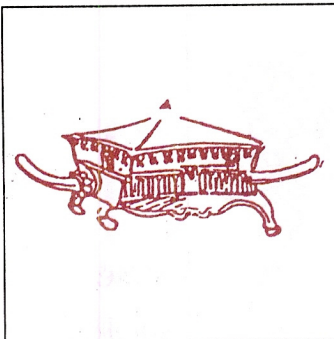
555

ચડક

સડક
road

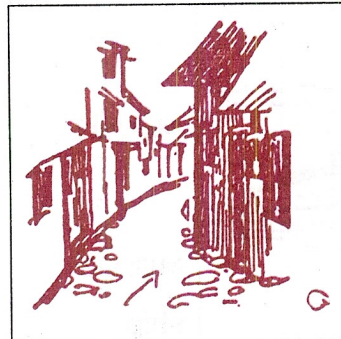
552

પાલખી

પાલખી
palanquin

556

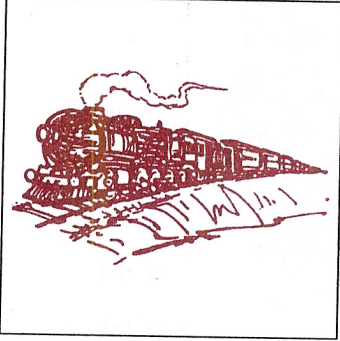

ગલી

શેરી
lane

આ હું સે ?

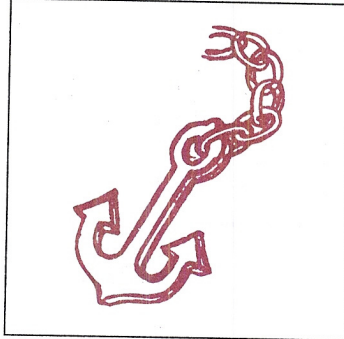
557

રેલ

રેલગાડી
train

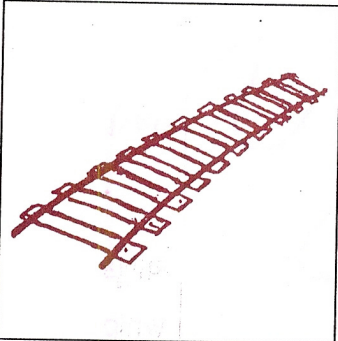
561

લંગરીયું

લંગર
anchor

558

રેલવાઈ લેણ

રેલપાટા
railway track

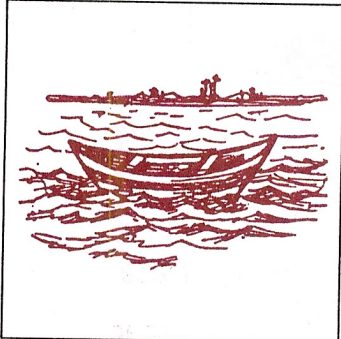
562

બલુણ

વિમાન
aeroplane

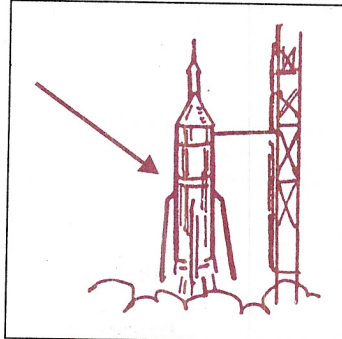
559

હોડી

હોડી
boat

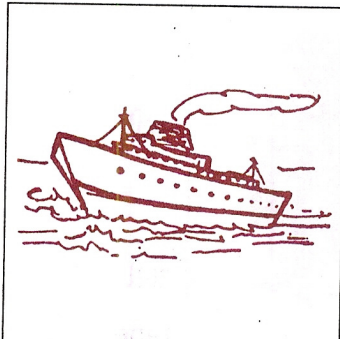
563

હોકેટ

રોકેટ
rocket

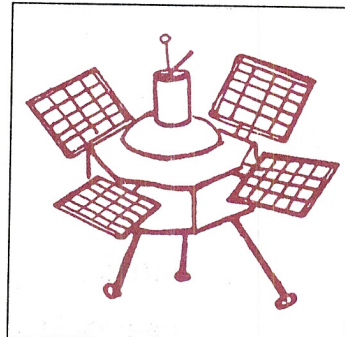
560

આગબોટ

આગબોટ
ship

564

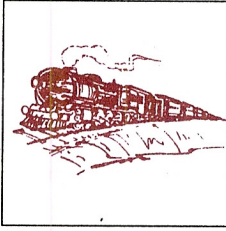
ઉપગ્રહ

ઉપગ્રહ
satellite

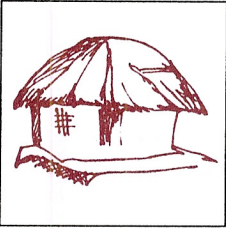
आ हुं से ?

स्वाध्याय-७

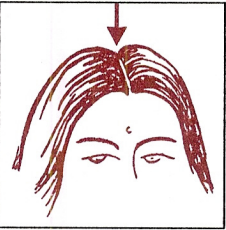
565

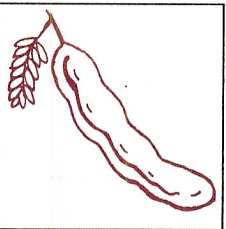
566

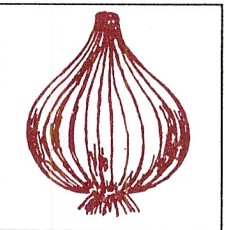
567

568

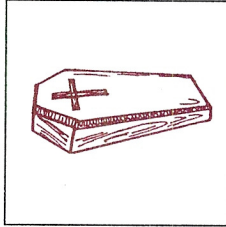
569

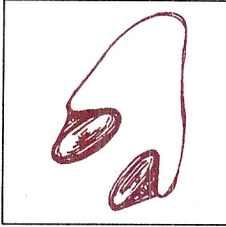
570

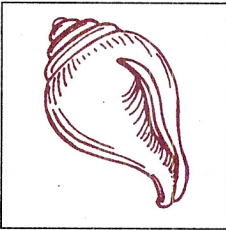
571

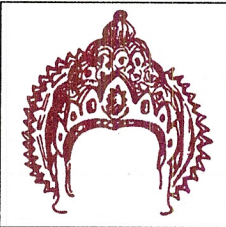
572

573

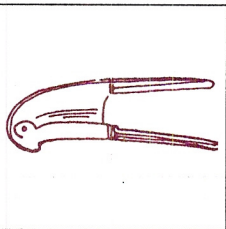
574

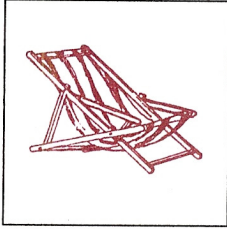
575

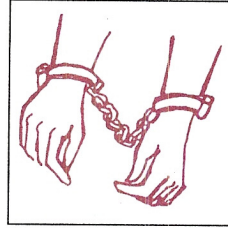
576

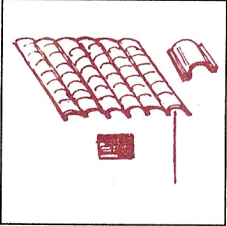
577

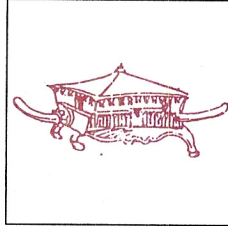
583

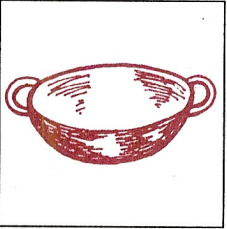
578

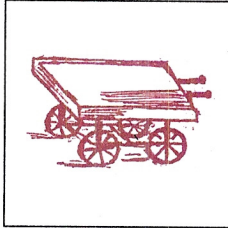
584

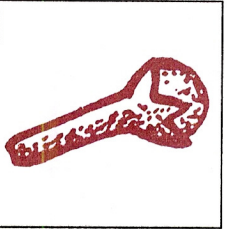
579

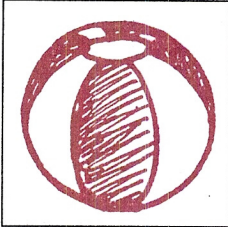
585

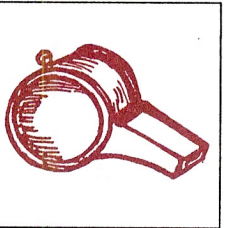
580

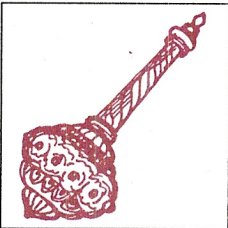
586

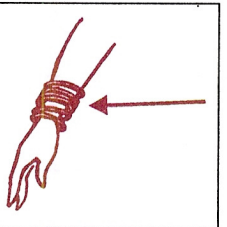
581

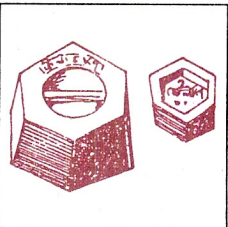
587

582

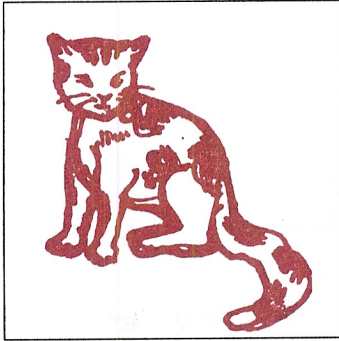

588

આ હું સે ?

589

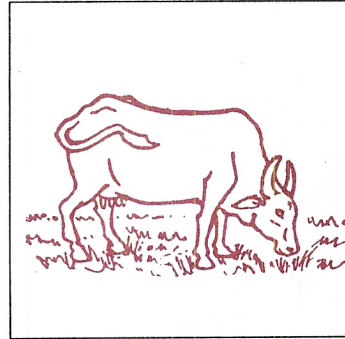

બીલાડી

બિલાડી

cat

593

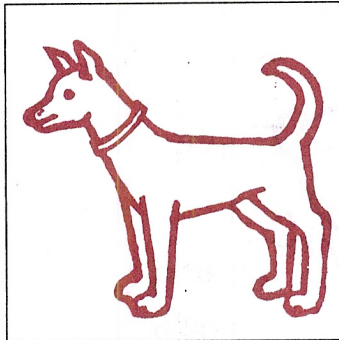

ઠાંડી

ગાય

cow

590

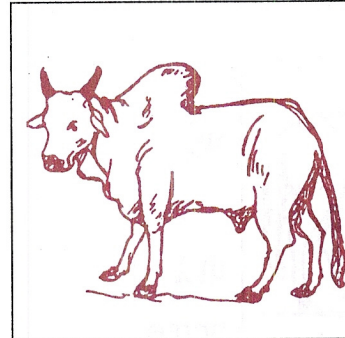

કુતરો

કૂતરો

dog

594

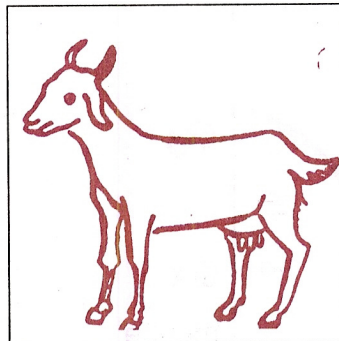

બળદ

બળદ

bullock

591

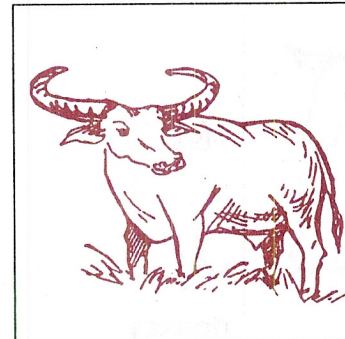

બોકડી

બકરી

goat

595

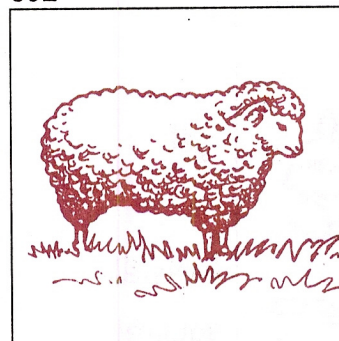

પાડો

પાડો

buffalo

592

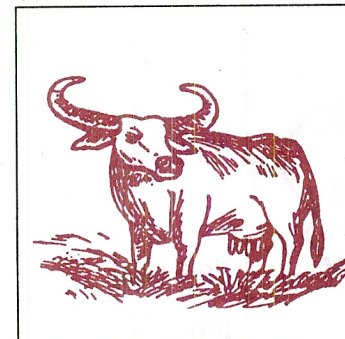

જેટું

ધેટું

sheep

596

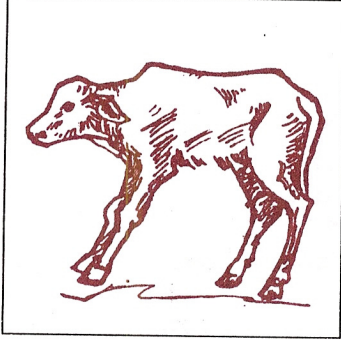
ડોબું

ભેંસ

female buffalo

આ હું સે ?

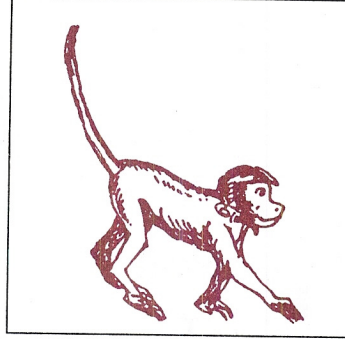
597

પાહું

વાછરું
calf

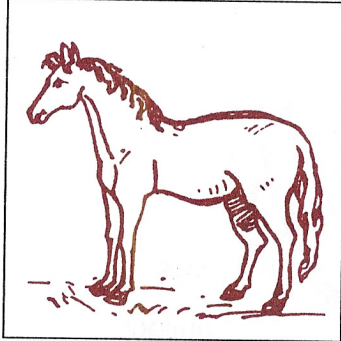
601

ઓદરુ

વાંદરો
monkey

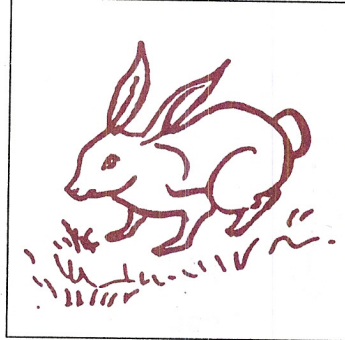
598

ઘોડું

ઘોડો
horse

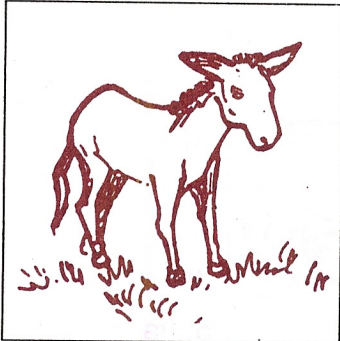
602

લંલું

સસલું
rabbit

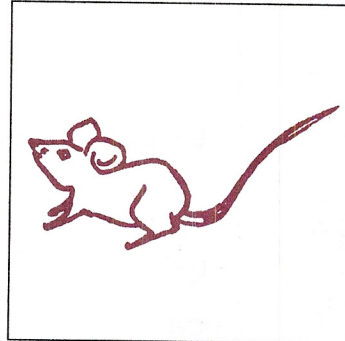
599

ગદેડું

ગધેડું
donkey

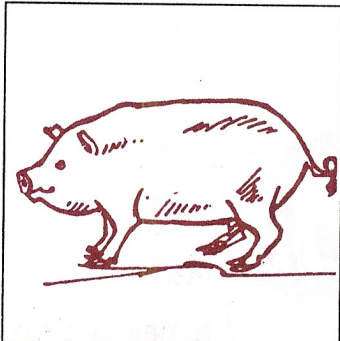
603

ઉદેડું

ઉંદર
mouse

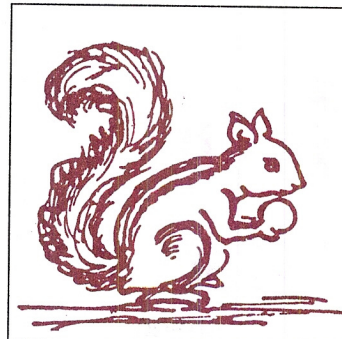
600

ભુડડું

પુકર (ભૂડ)
pig

604

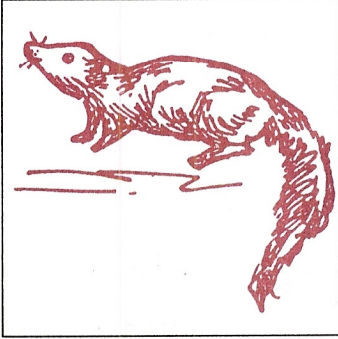

બુટી

ખિસકોલી
squirrel

આ હું સે ?

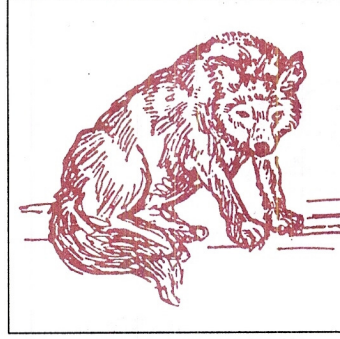
605

નોરયું

નોળિયો
mongoose

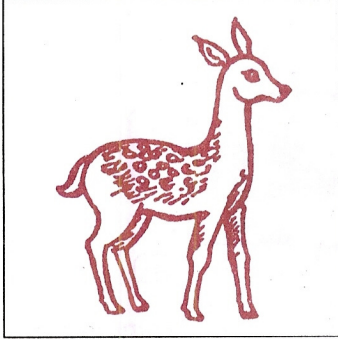
609

વરુ

વરુ
wolf

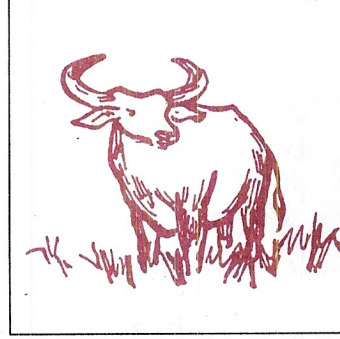
606

હરેણ

હરણ
deer

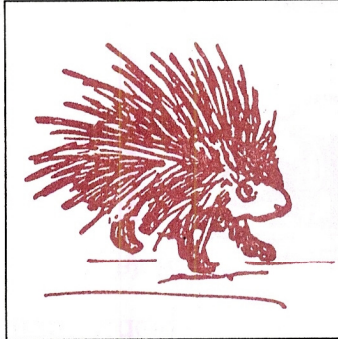
610

જંગલી પાડો

જંગલી પાડો
wild buffalo

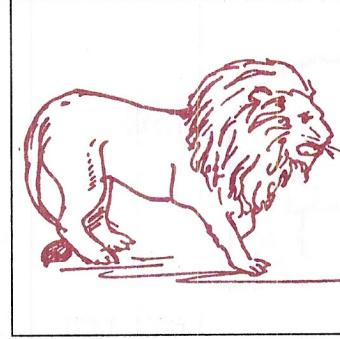
607

સાવડી

શાહુડી
porcupine

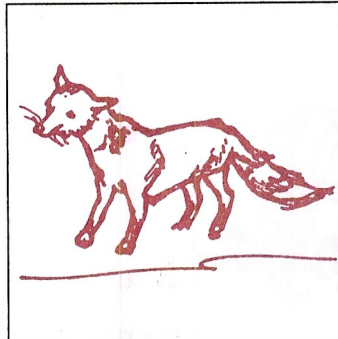
611

સિંહ

સિંહ
lion

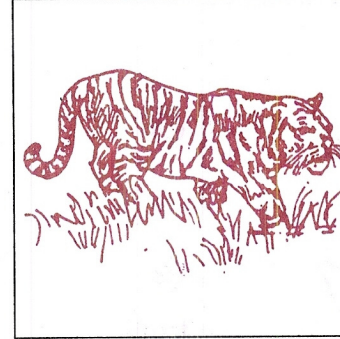
608

ખોખડી

શિયાળ
fox

612

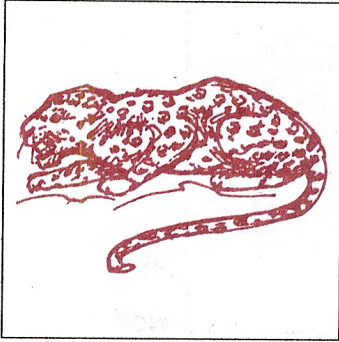

વાગ

વાઘ
tiger

આ હું સે ?

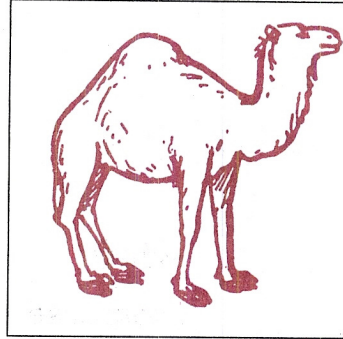
613

ટેભરીયો વાગ

લીપડો
leopard

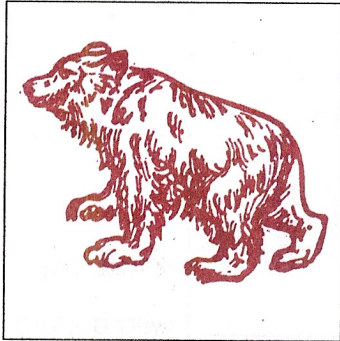
617

ઊંટ

ઊંટ
camel

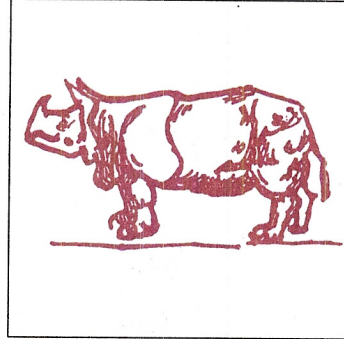
614

રેછડી

રીંછ
bear

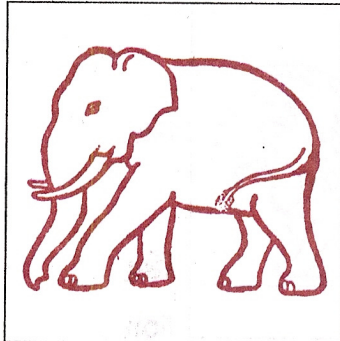
618

ગેંડો

ગેંડો
rhinoceros

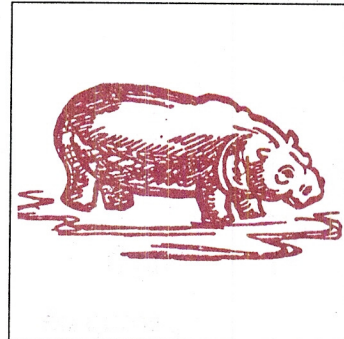
615

હાથી

હાથી
elephant

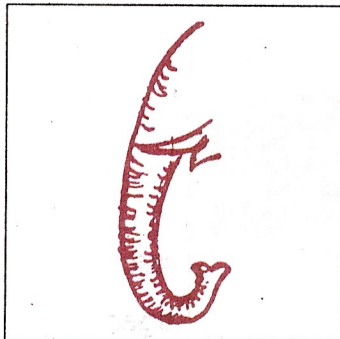
619

જળ ઘેડો

જળઘડો
hippopotamus

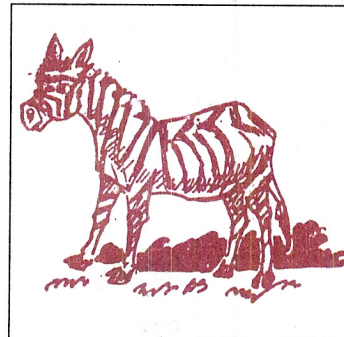
616

હુડ

સૂંઢ
trunk

620

ઝબ્રા

ઝિબ્રા
zebra

આ હું સે ?

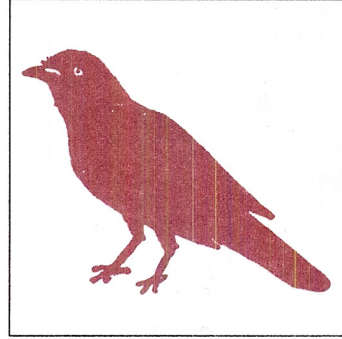
621

જિરાફ

જિરાફ
giraffe

625

કાગડો

કાગડો
crow

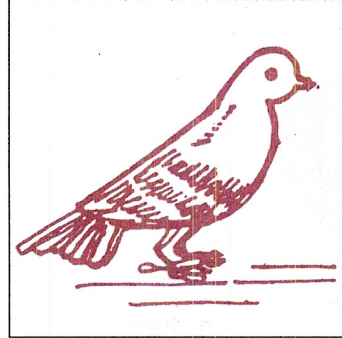
622

કાંગારુ

કાંગારુ
kangaroo

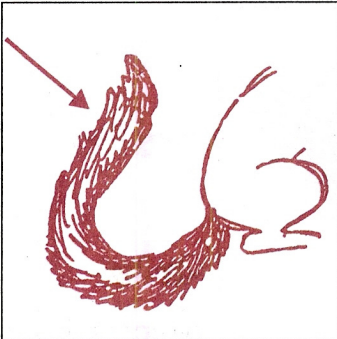
626

કબૂતર

કબૂતર
pigeon

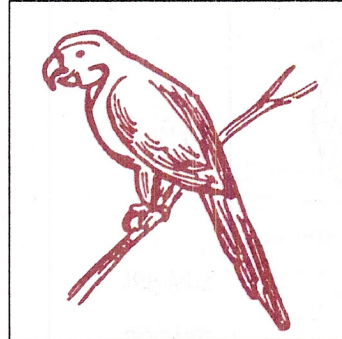
623

પુસડું

પૂંછડી
tail

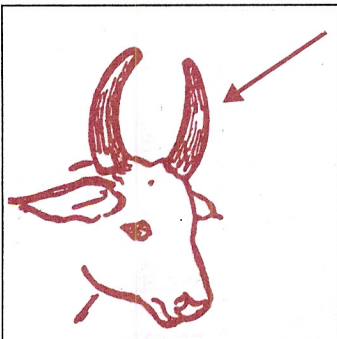
627

હુડો

પોપટ
parrot

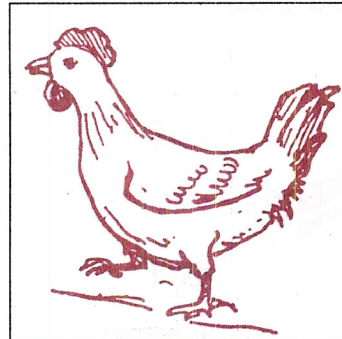
624

સેગડું

શિંગડાં
horn

628

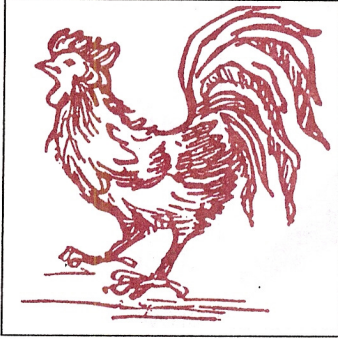

હુકડી

મરઘી
hen

આ હું સે ?

629

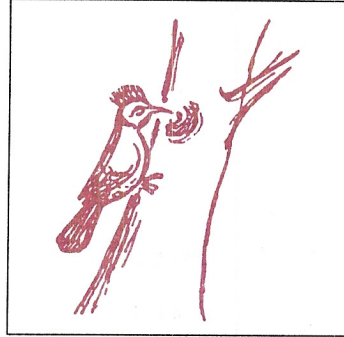

કુકડો

કુકડો

cock

633

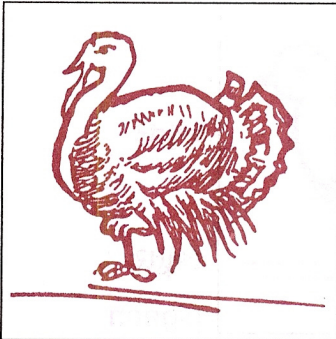

ટોકણીયો

લક્કડખોદ

woodpecker

630

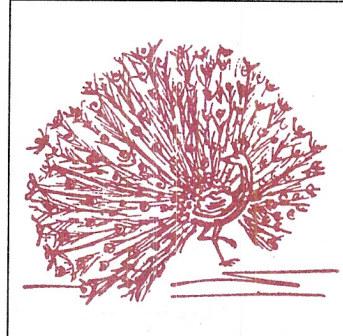

હાળ

બતક

turkey

634

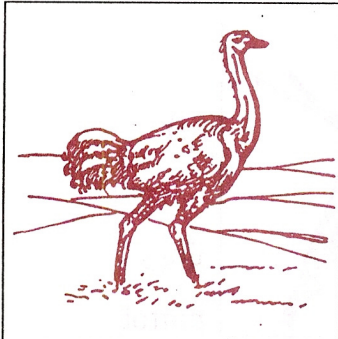

મોર

મોર

peacock

631

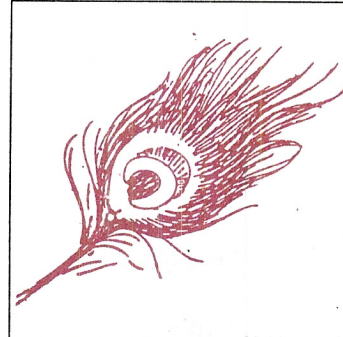

ઢેકડો

શાહુમૃગ

ostrich

635

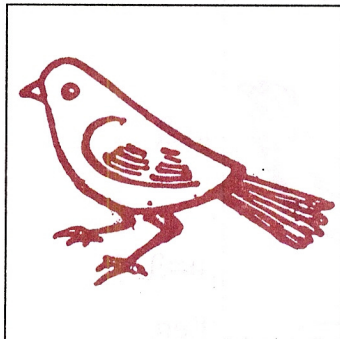

મોરનું પેછું

મોરપીછ

peacock feather

632

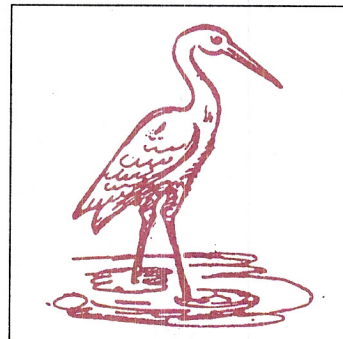

ચકલી

ચકલી

sparrow

636

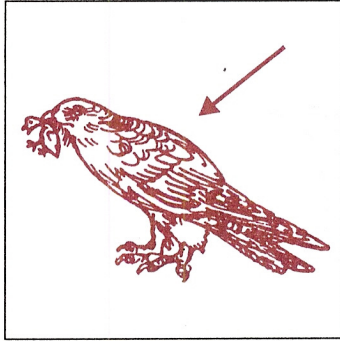
બગલો

બગલો

crane

આ હું સે ?

637

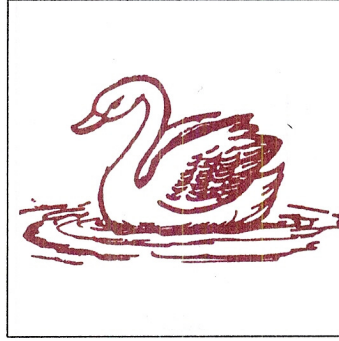

હમળી

સમડી

kingfisher

641

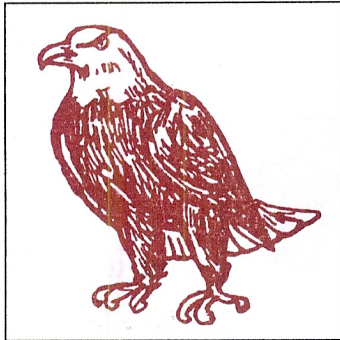

હંસ

હંસ

swan

638

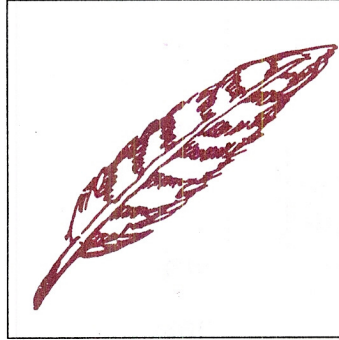

બાજ

ગરુડ

eagle

642

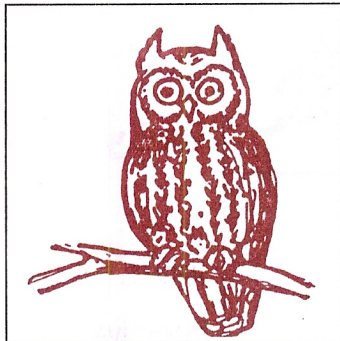

વેરું

પીછું

feather

639

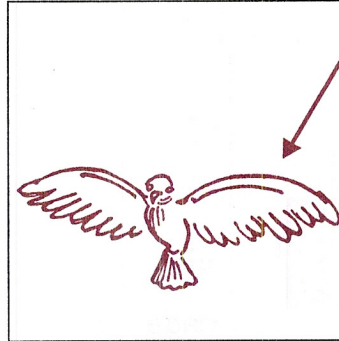

ચીબરી

ધૂવડ

owl

643

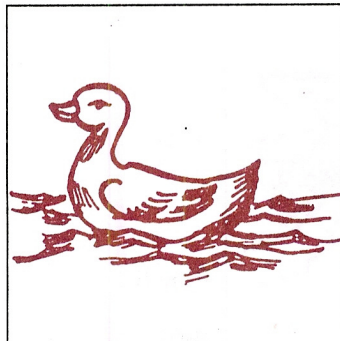

પાંખખો

પાંખો

wings

640

બતક

બતક

duck

644

ચાંચ

ચાંચ

beak

આ હું સે ?

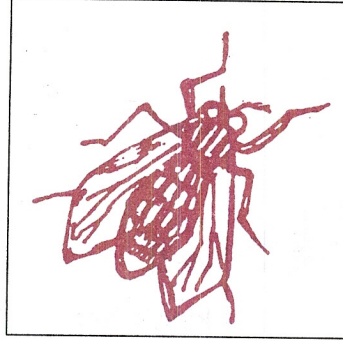
645

એડાં

ઈંડાં
eggs

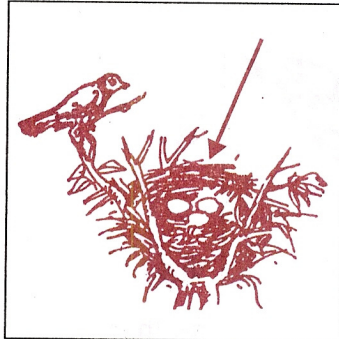
649

મખોડું

માખી
fly

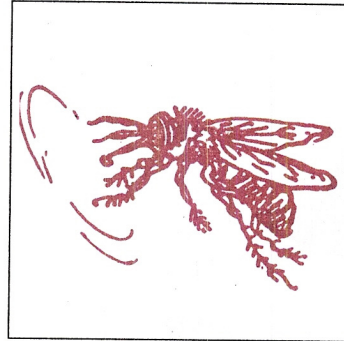
646

ગેહુળો

માળો
nest

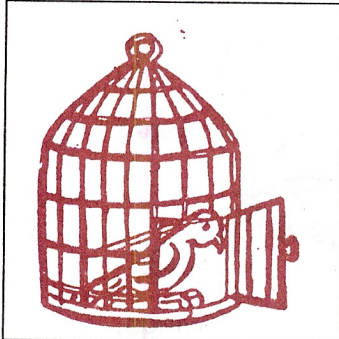
650

માંશ

મધમાખી
honey bee

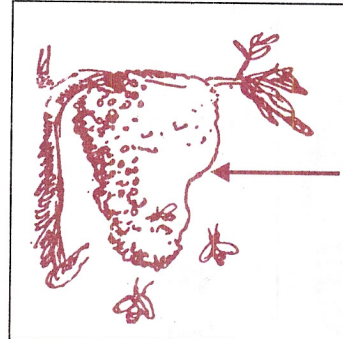
647

પાંજરૂ

પાંજરું
cage

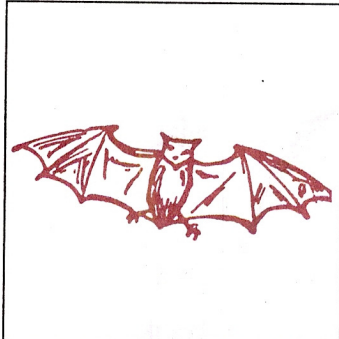
651

મોદનો પુડો

મધપૂડો
bee hive

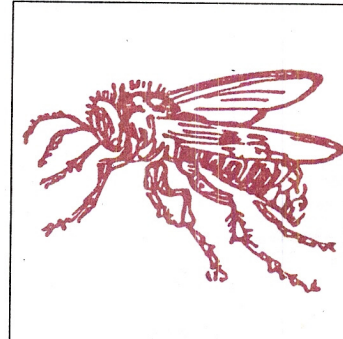
648

છેપું

ચામાચીડિયું
bat

652

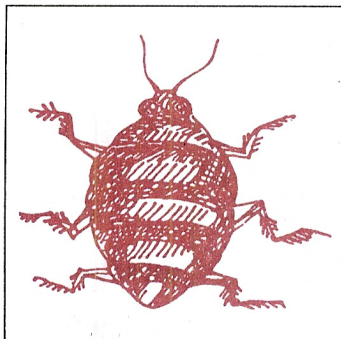

ભમરી

ભમરી
bee

આ હું સે ?

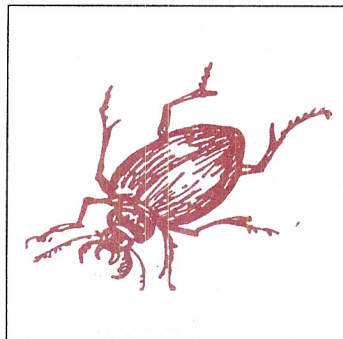
653

માંકણ

માંકડ
bug

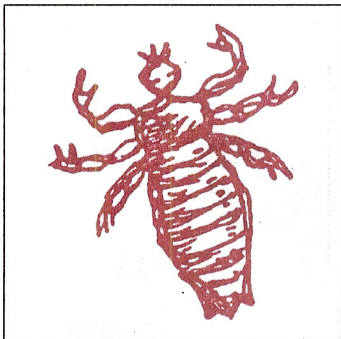
657

ભમ ભોટીલો

તમરું
a kind of cricket

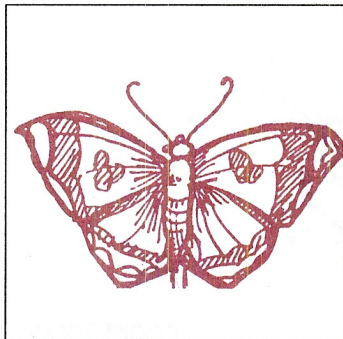
654

જી

જી
lice

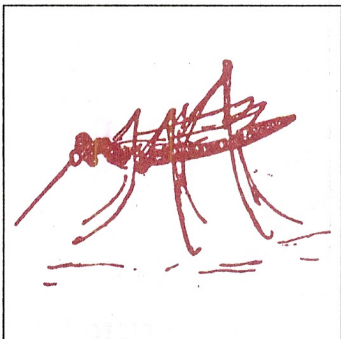
658

કાપલી

પતંગિયું
butterfly

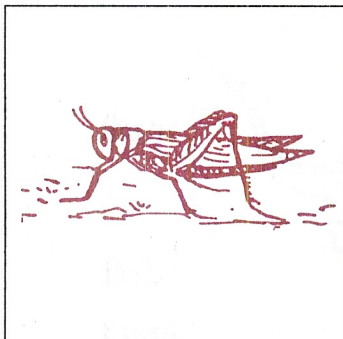
655

મશરું

મચ્છર
mosquito

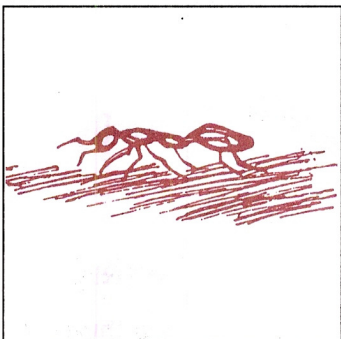
659

તીડીયું

તીતીઘોડો
grasshopper

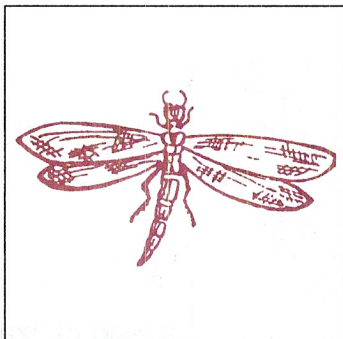
656

માંકડો

મંકોડો
ant

660

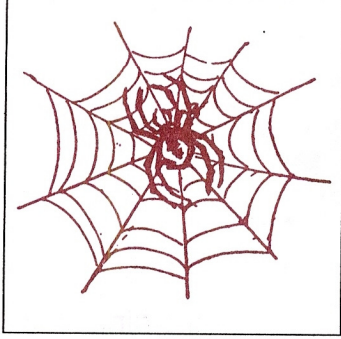

આંણીયો

વાણિયો
dragonfly

આ હું સે ?

661

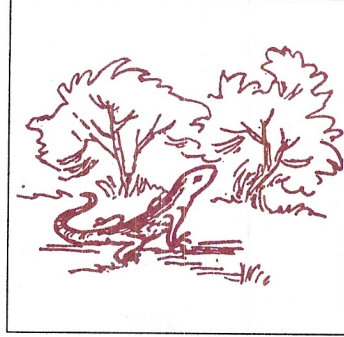

કોરાયો

કરોળિયો

spider

665

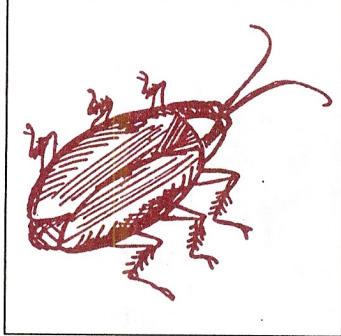

કરકેનું

કાંચિડો

chameleon

662

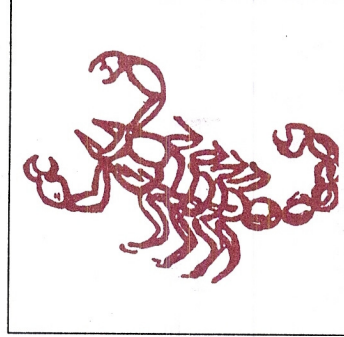

વંદો

વંદો

cockroach

666

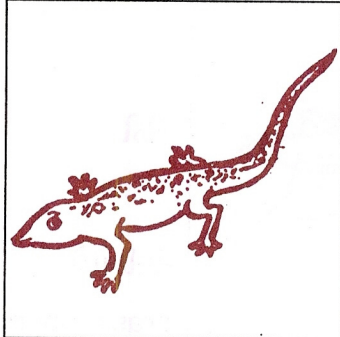

વેસી

વીંછી

scorpion

663

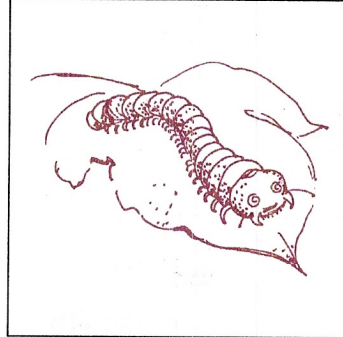

ગરોળી

ગરોળી

lizard

667

ઈયોળ

ઈયળ

caterpillar

664

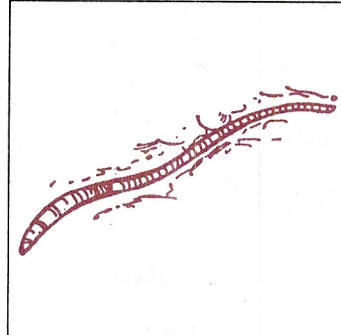

પાટલા ગોહટી

ઘો

a kind of lizard

668

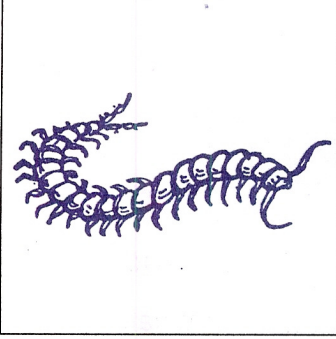
અળચીયું

અળસિયું

earthworm

આ હું સે ?

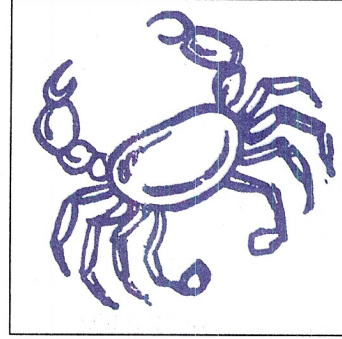
669

કચૂરો

કાનખજૂરો
centipede

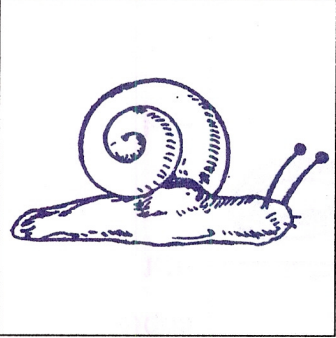
673

કરસલો

કરચલો
crab

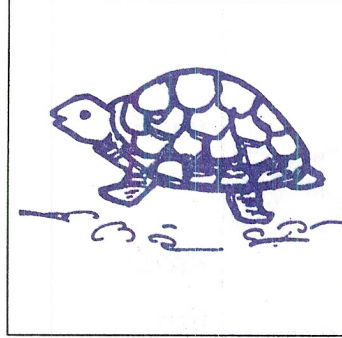
670

ઘંટી ગાય

ગોકળગાય
snail

674

રાંમ કુબ

કાચબો
tortoise

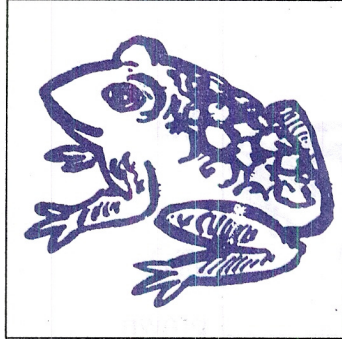
671

ધૂબો

છીપ
shell

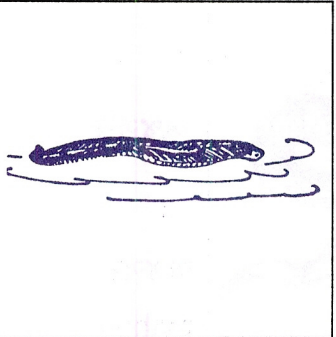
675

દેડકો

દેડકો
frog

672

જળોચ

જળો
leech

676

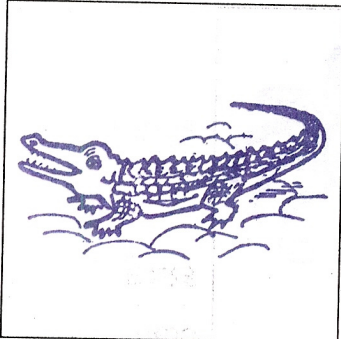

દેડકી

દેડકી
tadpole

આ હું સે ?

677

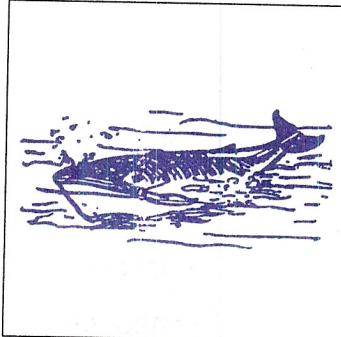

મગોર

મગર

crocodile

681

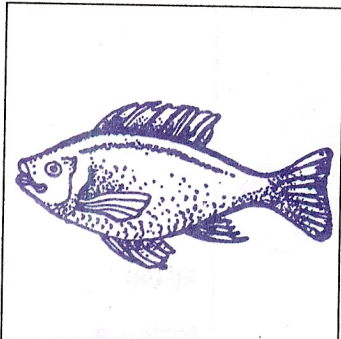

રવ

માછલી

whale

678

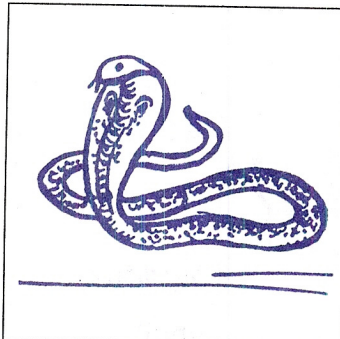

ભોભડી

માછલી

fish

682

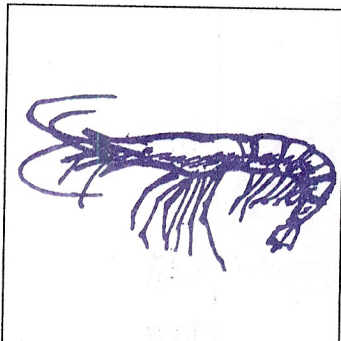

નાગ

નાગ

cobra

679

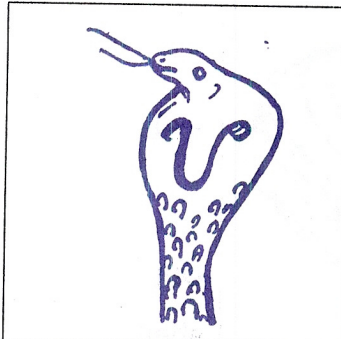

ઘેસા

ઝીંગો

prawn

683

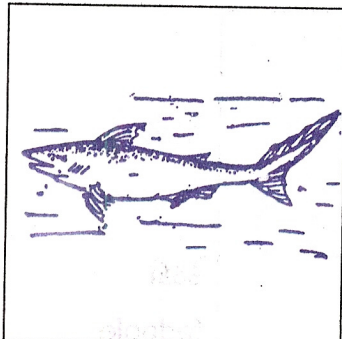

ફેણ

ફેણ

hood

680

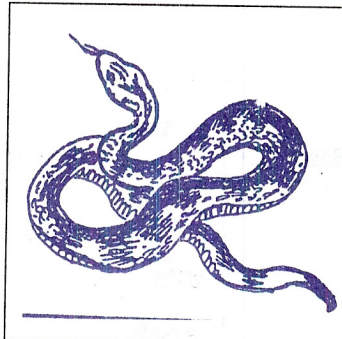

પાઢિયું માછલું

માછલું

fish

684

અજગોર

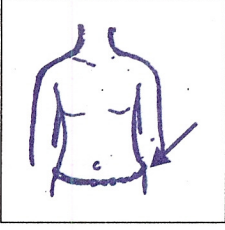
અજગર

python

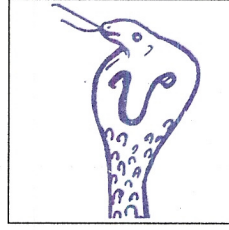
आ हुं से ?

स्वाध्याय-८

685

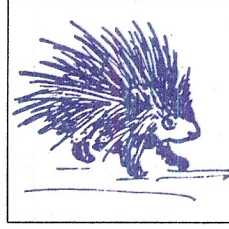
691

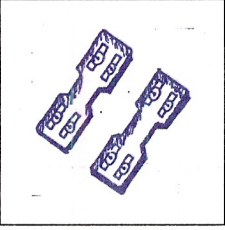
686

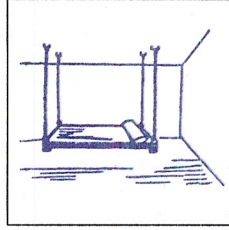
692

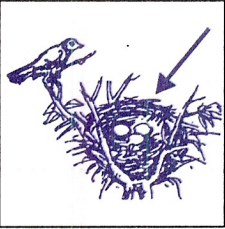
687

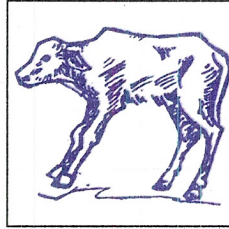
693

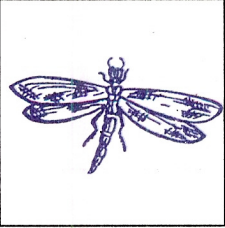
688

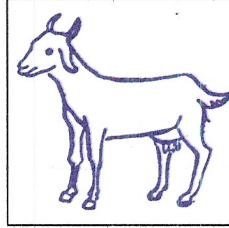
694

689

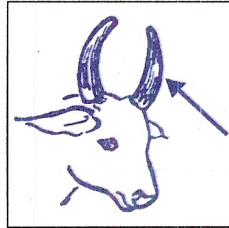
695

690

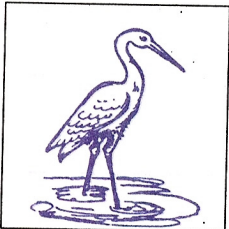
696

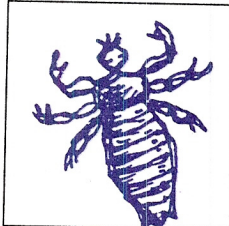
आ हुं से ?

स्वाध्याय-८

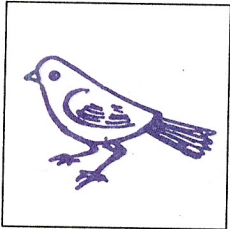
697

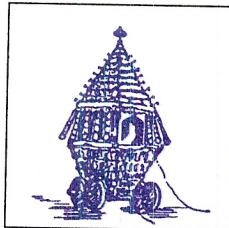
703

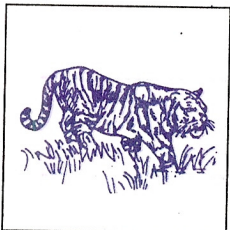
698

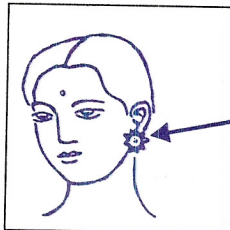
704

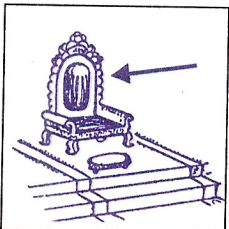
699

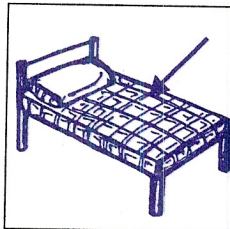
705

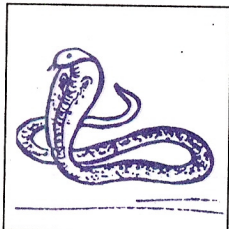
700

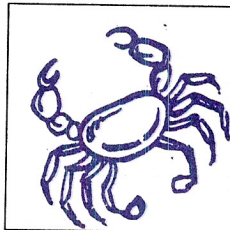
706

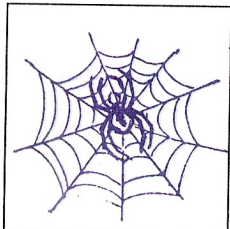
701

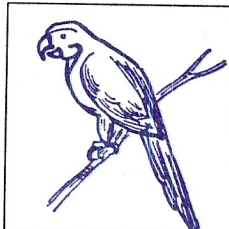
707

702

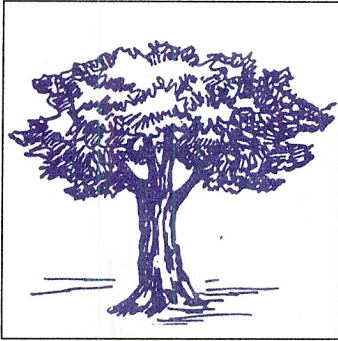

708

આ હું સે ?

709

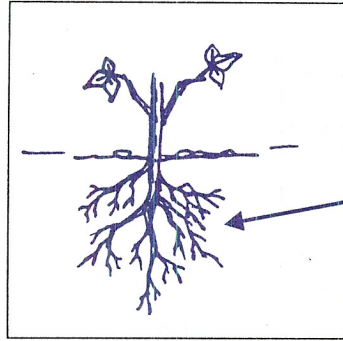

ઝાડ

ઝાડ

tree

713

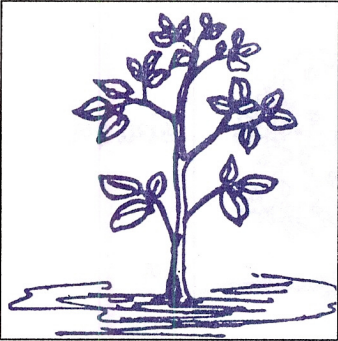

મૂળાં

મૂળ

roots

710

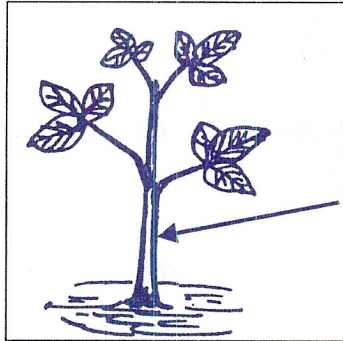

છોડ

છોડ

sapling

714

થોડ

થડ

stem

711

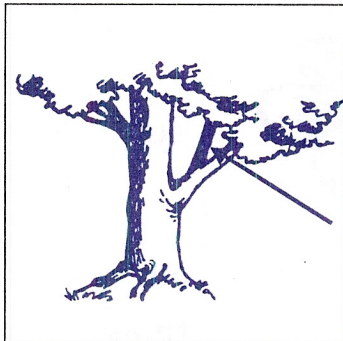

વેલ

વેલ

creeper

715

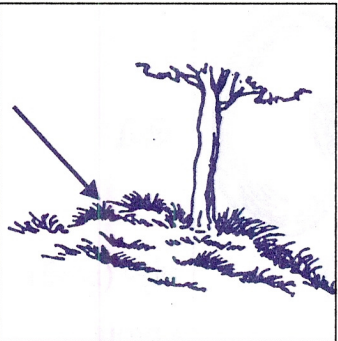

પાંખડાં

ફાંટો (ડાળીનો)

furrow

712

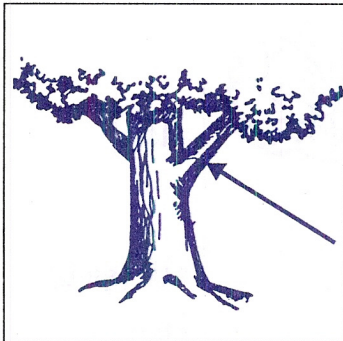

ખોડ

ઘાસ

grass

716

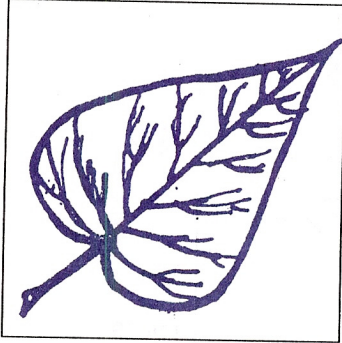
થાંભો

ડાળી

branch

આ હું સે ?

717

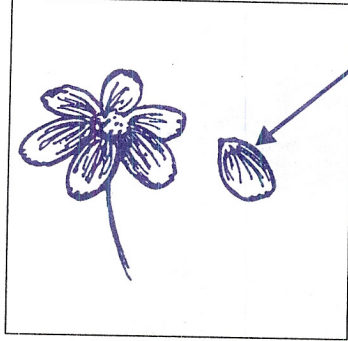

પાંતુ

પાંદડું

leaf

721

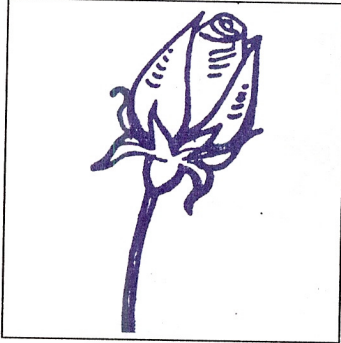

પાંદડું

પાંખડી

petal

718

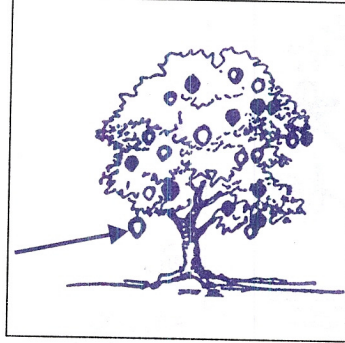

કળી

કળી

bud

722

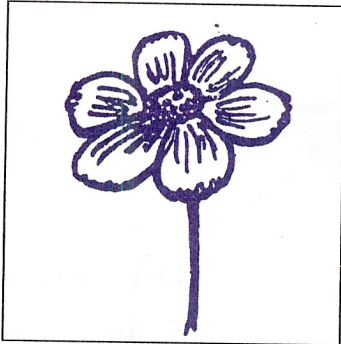

કાંચા ફળ

ફળ

fruit

719

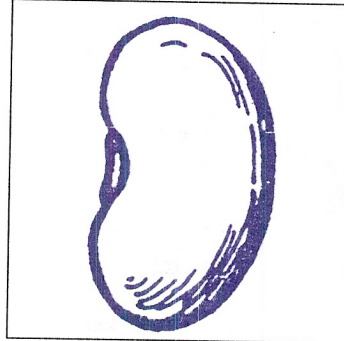

ફૂલ

ફૂલ

flower

723

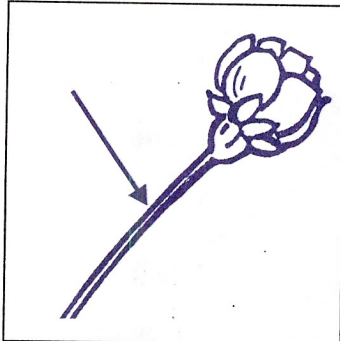

ગટલી

કેરીની ગોટલી

mango seed

720

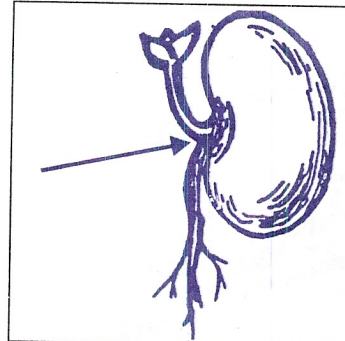

ઝોડી

દાંડી (ફૂલની)

stem

724

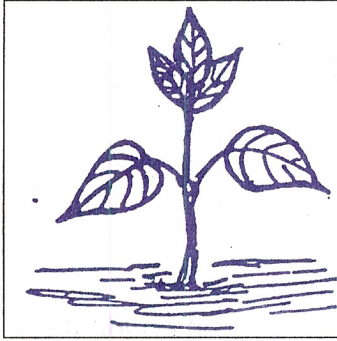
પોચો

અંકુર (ફાણગો)

sprout

આ હું સે ?

725

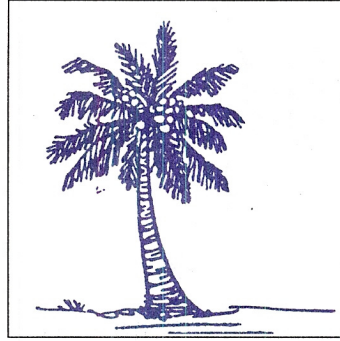

સોડ

રોપો

sapling

729

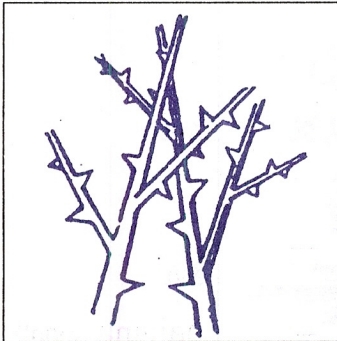

નારિયોરી

નાળિયેરી

coconut tree

726

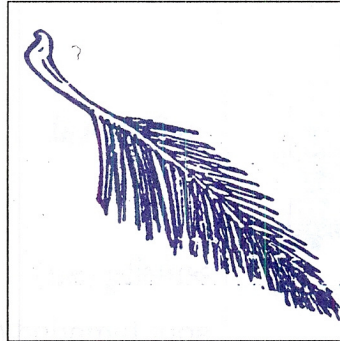

કાંટો

કાંટા

thorns

730

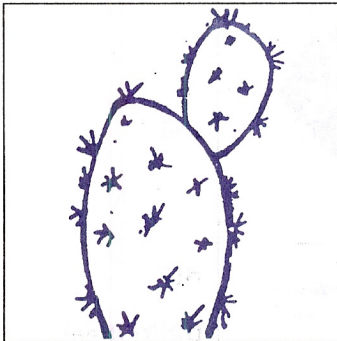

ગેહું

પાન (નાળિયેરીનું)

coconut leaf

727

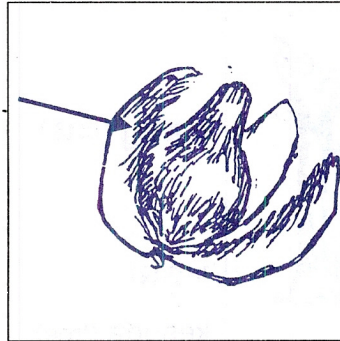

ફાફડા થોર

ફાફડા થોર

cactus

731

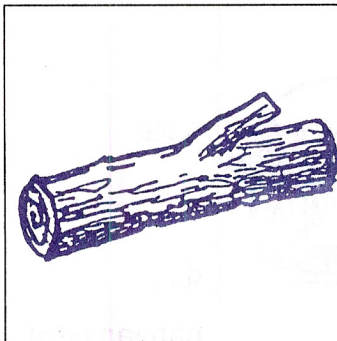

નારોળના છોતરાં

છોતરું (નાળિયેરનું)

coconut coir

728

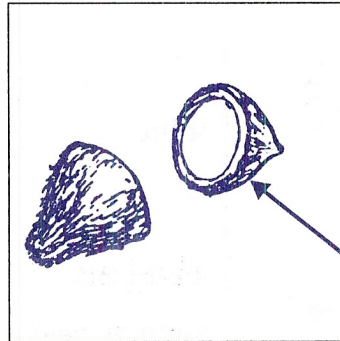

ઢોલકું

લાકડું

log of wood

732

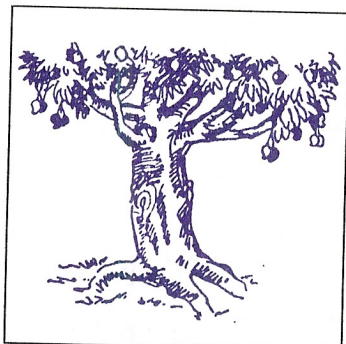
કાંચલુ

કાચલી

coconut shell

આ હું સે ?

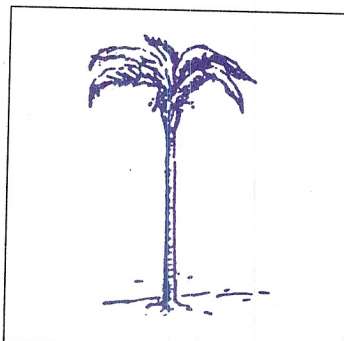
733

આંબો

આંબો
mango (tree)

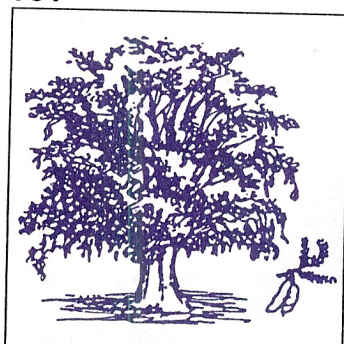
737

ખજૂરી

મહુડો
mahuda (tree)

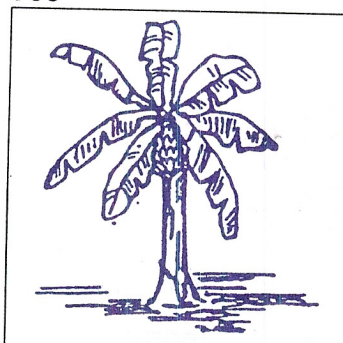
734

ખાટી આંબલી

આમલીનું (ઝાડ)
sour tamarind (tree)

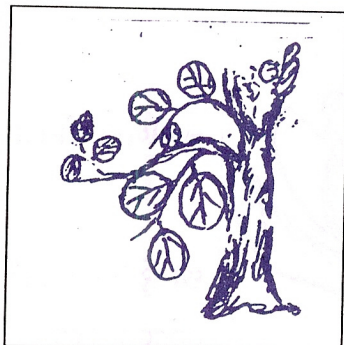
738

કેળ

કેળ
banana (plant)

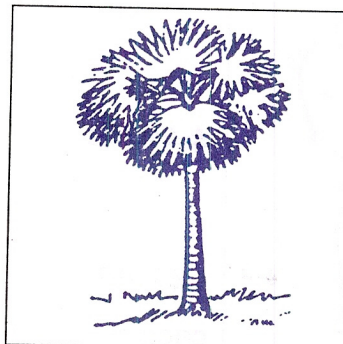
735

ફણસનું (ઝાડ)

ખાખરો
kesuda (tree)

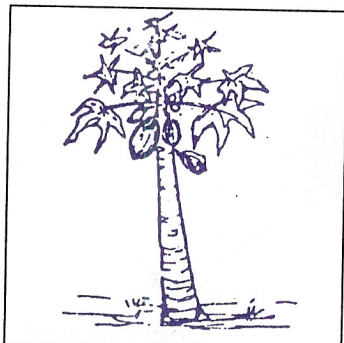
739

તાડ

તાડ
palm (tree)

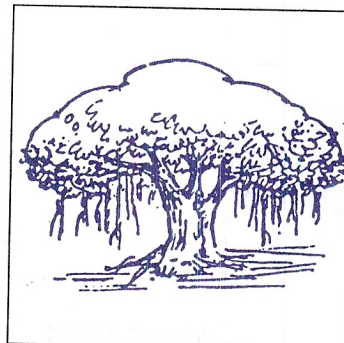
736

પપૈયા

પપૈયાનું ઝાડ
papaya (tree)

740

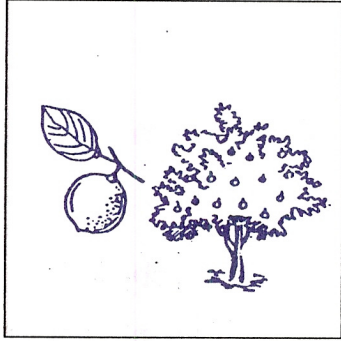

વડલો

વડ
banyan (tree)

આ હું સે ?

741

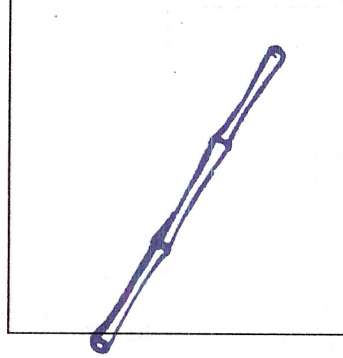

લેબું

લીંબુ

lemon (tree)

745

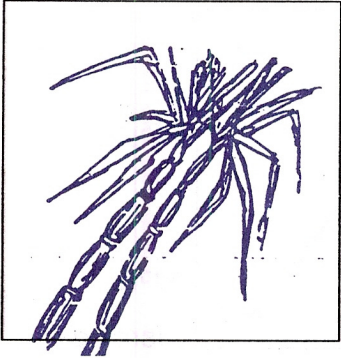

લાકડી

લાકડી

stick

742

સેલડી

શેરડી

sugarcane (plant)

746

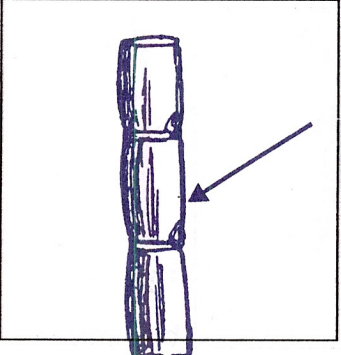

હાળ

ડાંગર

rice

743

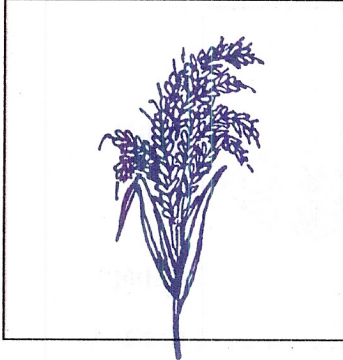

ગાંઠ

ગાંઠ

knot

747

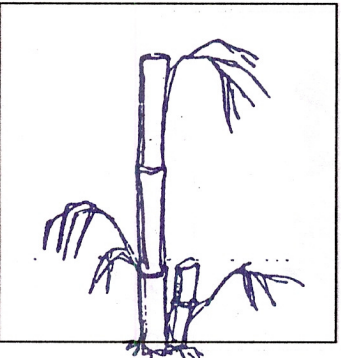

કંટુ

કણસલું (ડાંગરનું)

spike (of rice)

744

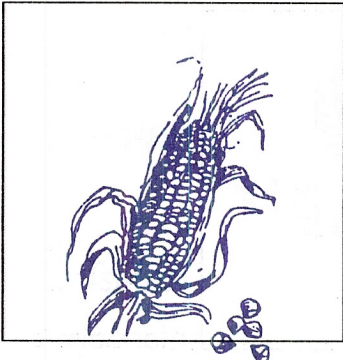

આંહડો

વાંસ

bamboo

748

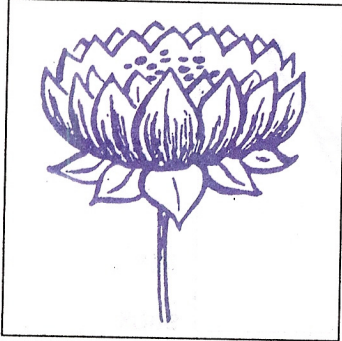
મકઈનો ડોડો

મકાઈ ડોડો

maize cob

આ હું સે ?

749

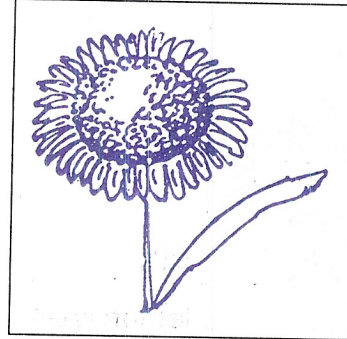

કમળ

કમળ

lotus

753

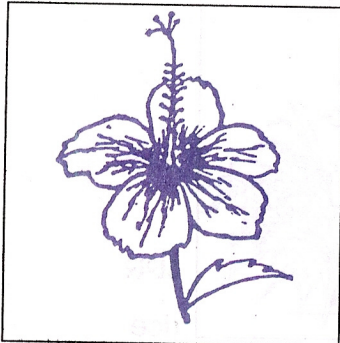

સુરજમુખી

સુર્યમુખી

sunflower

750

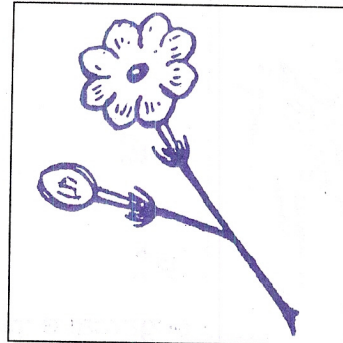

જાસુદ

જાસુદ

shoe flower

754

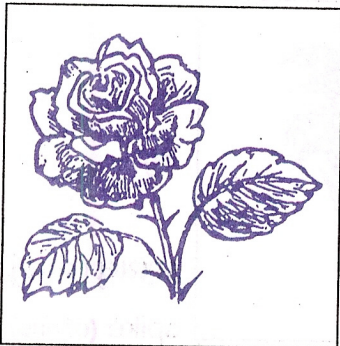

મોગરો

મોગરો

jasmine

751

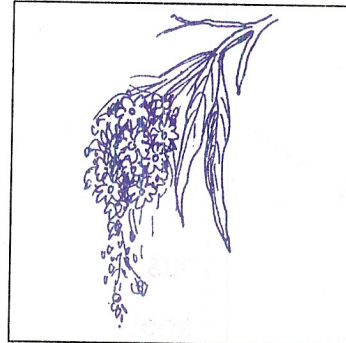

ગુલાબ

ગુલાબ

rose

755

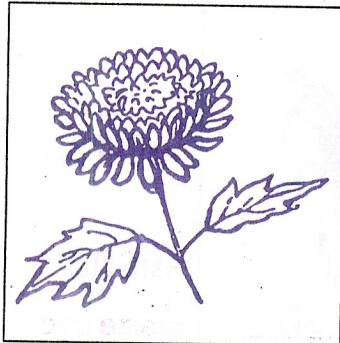

મોર

મ્હોર

blossom

752

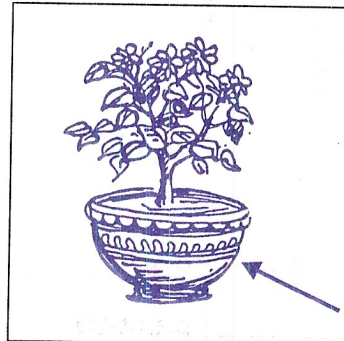

ગલગોટો

ગલગોટો

marigold

756

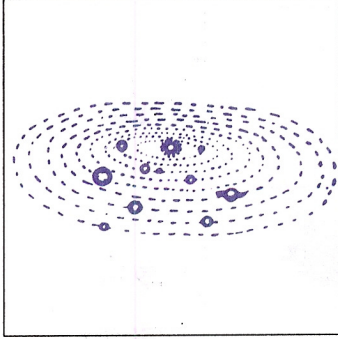
કુંડ

કુંડ

pot

આ હું સે ?

757

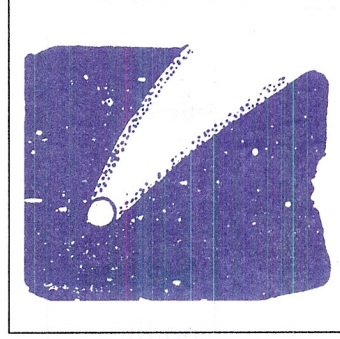

તારા મંડળ

સૂર્ય મંડળ

solar system

761

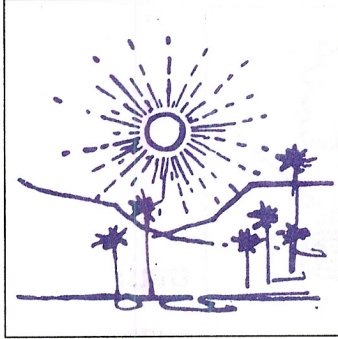

પુછડીયાં તારો

ધૂમકેતુ

shooting star

758

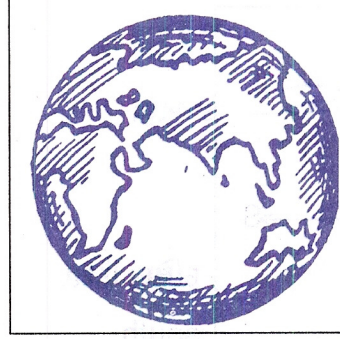

સુરજ

સૂર્ય

sun

762

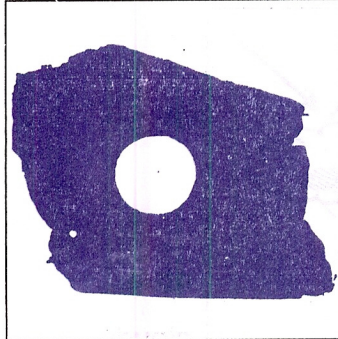

પૃથ્વીનો ગોળો

પૃથ્વી

earth

759

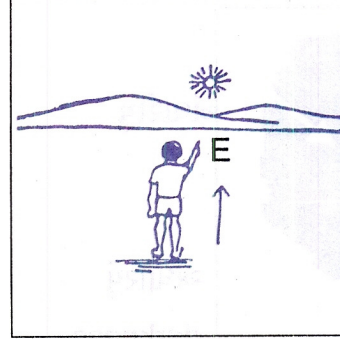

ચંદ્રમો

ચંદ્ર

moon

763

ઉગમણી

ઉગમણું (પૂર્વ)

east

760

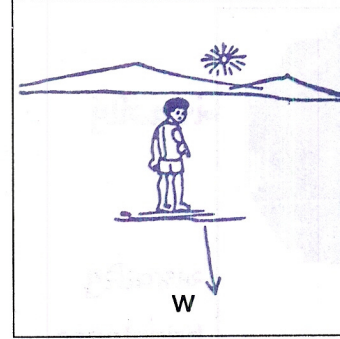

તારો

તારા

stars

764

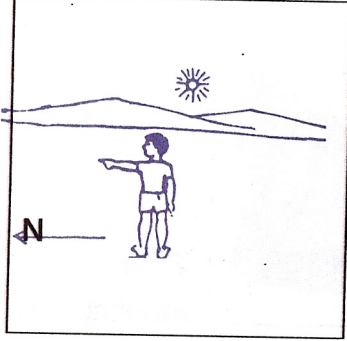
આથમણી

આથમણું (પશ્ચિમ)

west

આ હું સે ?

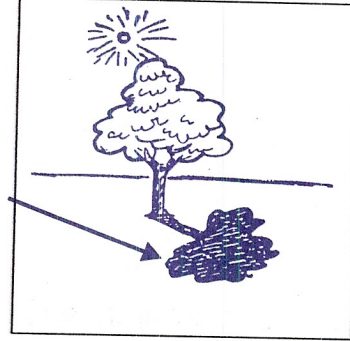
765

આંતર

ઉત્તર દિશા
north

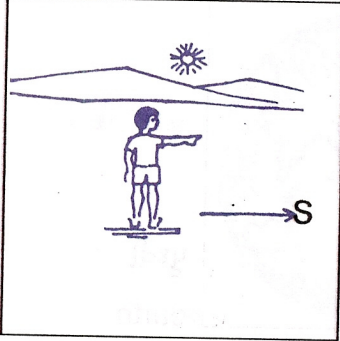
769

પડસાવો

પડછાયો
shadow

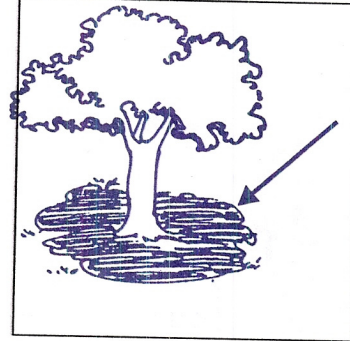
766

ડખાણ

દક્ષિણ દિશા
south

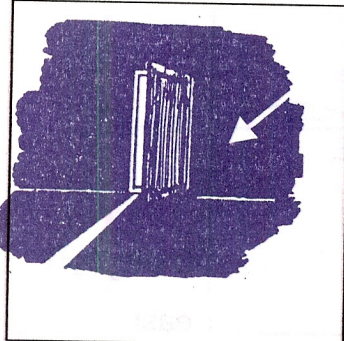
770

છોયો

છાયડો
shade

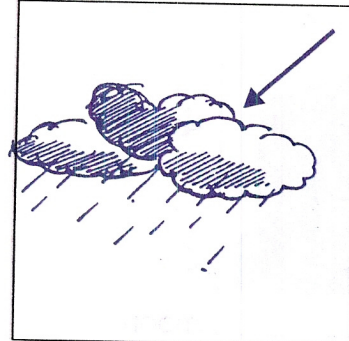
767

અંધારીયું

અંધારિયું
darkness

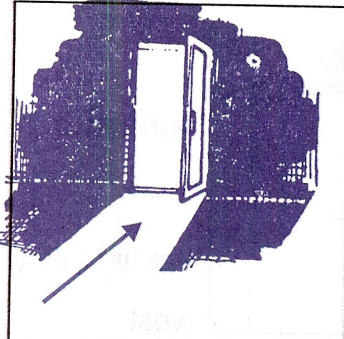
771

વાદરું

વાદળ
clouds

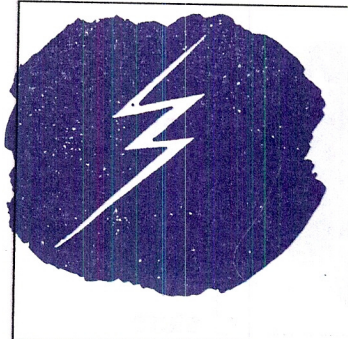
768

અંજવાળીયું

અંજવારિયું
brightness

772

વીજળી

વીજળી
lightning

આ હું સે ?

773

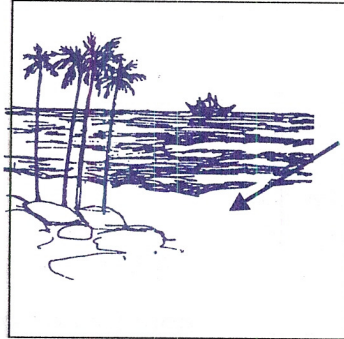

વહરાત

વરસાદ

rain

777

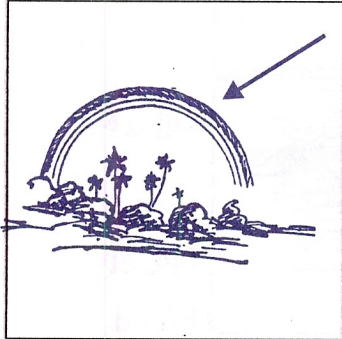

દરીયા કાંઠો

કિનારો (દરિયાનો)

sea shore

774

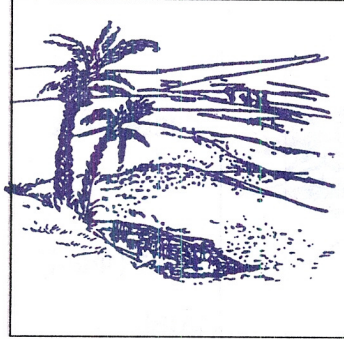

બાંણ તોંણયું

મેઘધનુષ

rainbow

778

વેળુ

રેતી

sand

775

દરીયો

સમુદ્ર (દરિયો)

sea

779

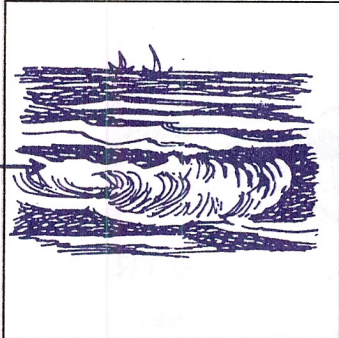

વગડું

જંગલ

forest

776

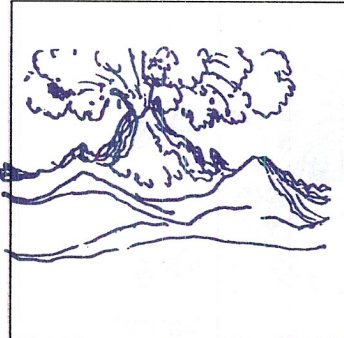

જાલકો

મોજાં

waves

780

જવાળામુખી

જવાળામુખી

volcano

આ હું સે ?

781

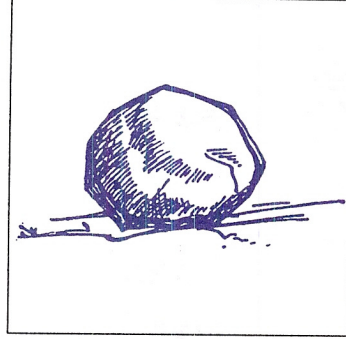

ડુંગરોની લેણ

ડુંગરમાળા

mountain range

785

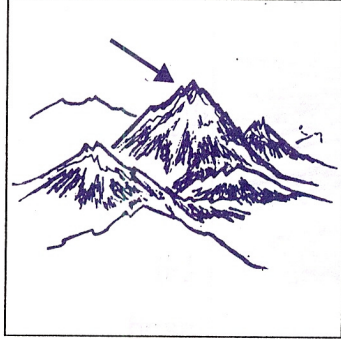

સાપેટ

પથ્થર

stone,
boulder

782

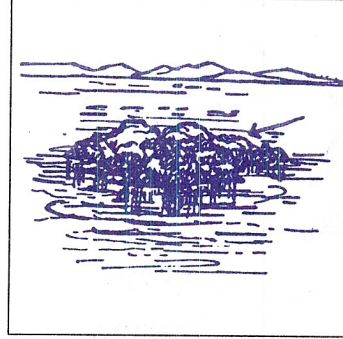

ડુંગરાની મોળ

શિખર (પર્વતનું)

peak

786

દરીયા બેટ

દ્વિપ, ટાપુ

island

783

બખોલુ

ગુફા

cave

787

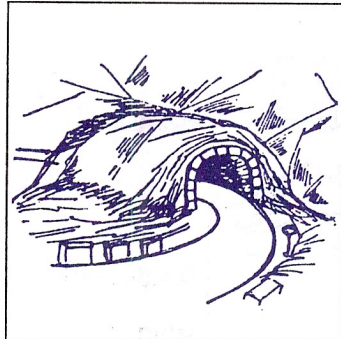

કોતેડું

નદી

river

784

ભોયરુ

બોગટું

tunnel

788

તલાવ

સરોવર

lake

આ હું સે ?

789

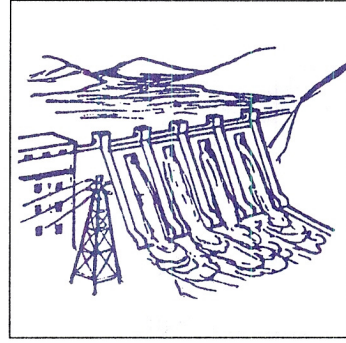

તલાવડી

ખાબોચિયું

pool

793

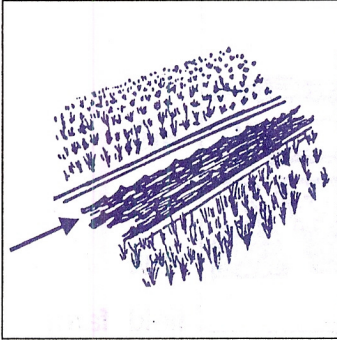

ડેમ

બંધ

dam

790

નેર

નહેર

stream

794

ધોધ

ધોધ

waterfall

791

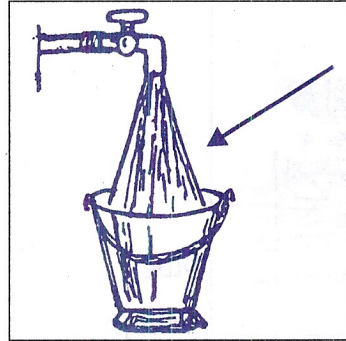

ભમરી

વમળ

whirlpool

795

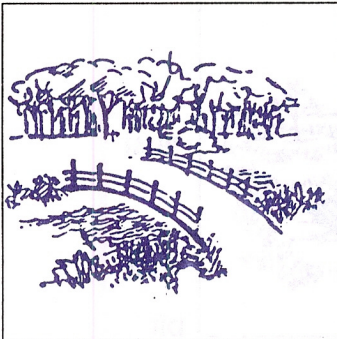

ધાર

પાણીની ધાર

water

792

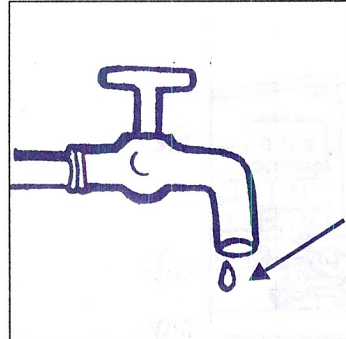

પલ

સેતુ (પુલ)

bridge

796

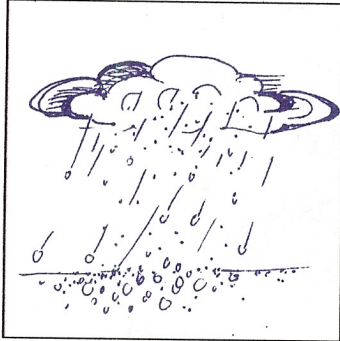
ટીપું

ટીપું

water drop

આ હું સે ?

797

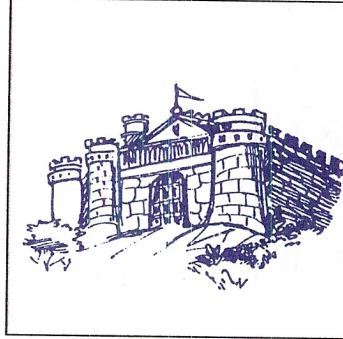

સાંટા

કરા

hail

801

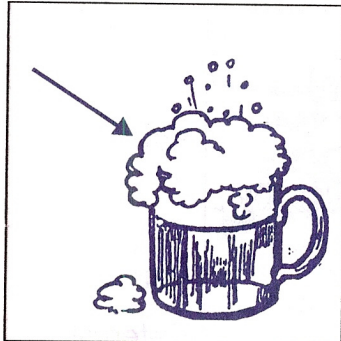

કોટ

કિલ્લો

fort

798

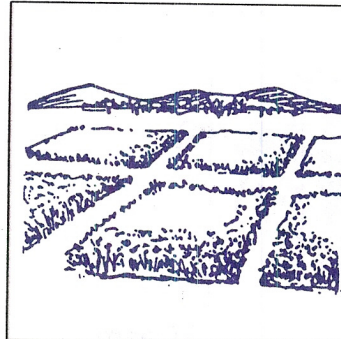

ફેણાં

ફીણ

froth, foam

802

વાડો

ખેતર

field, farm

799

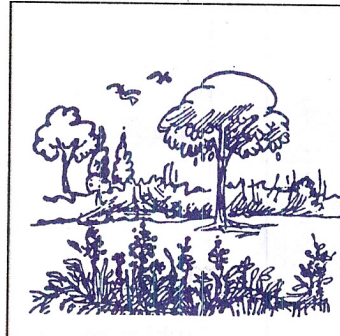

ગોમ

ગામ

village

803

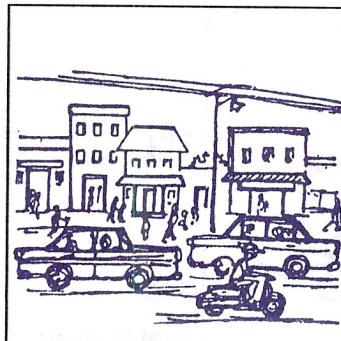

બાગ

બગીચો

garden

800

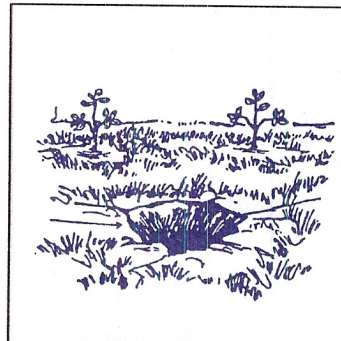

શેર

શહેર

city

804

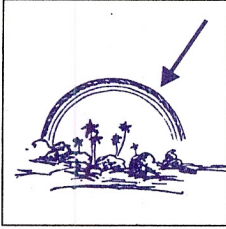

ખાડો

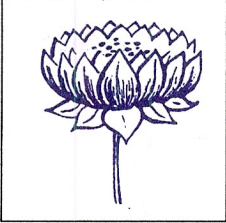
ખાડો

pit

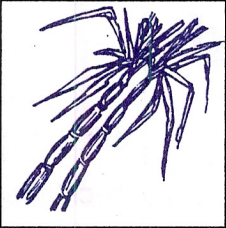
805

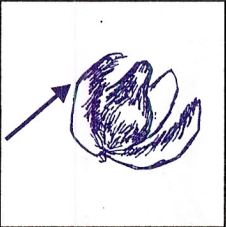
806

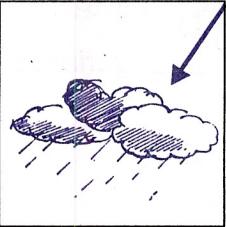
807

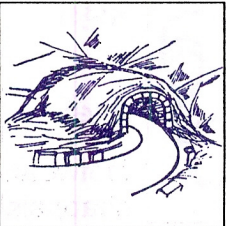
808

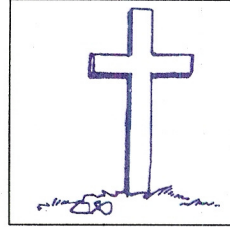
809

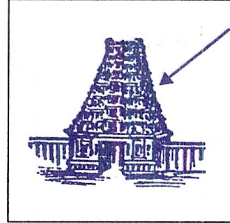
810

811

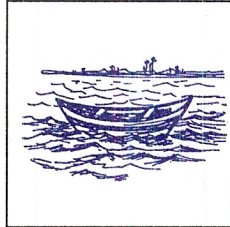
812

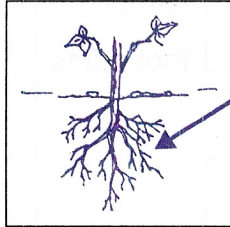
813

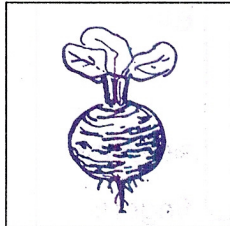
814

815

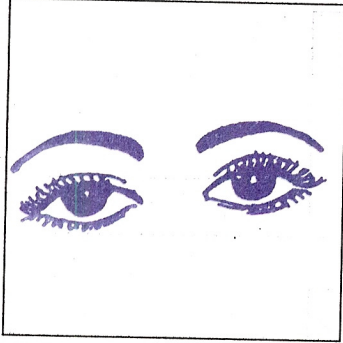

816

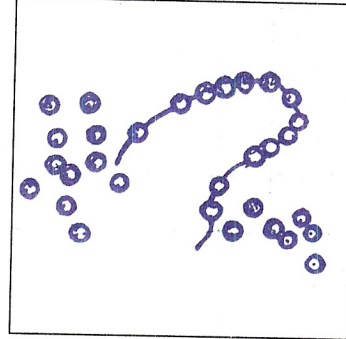
આ હું સા ?

817

ઓચખાં
આંખ
eyes

821

મણકા
મણકા
beads

818

દાંત
દાંત
teeth

822

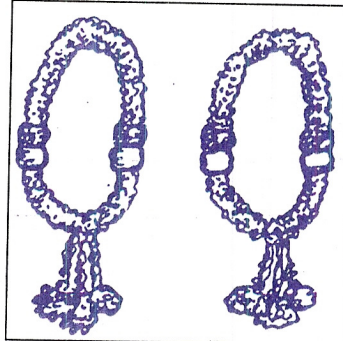
કંઠીયો
હાર
necklaces

819

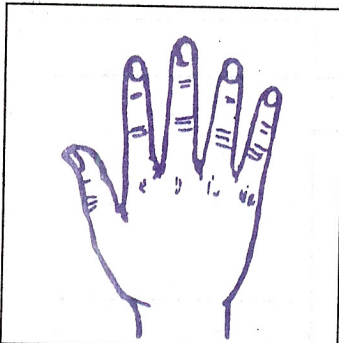
પાંનિયા
પગલાં
foot prints

823

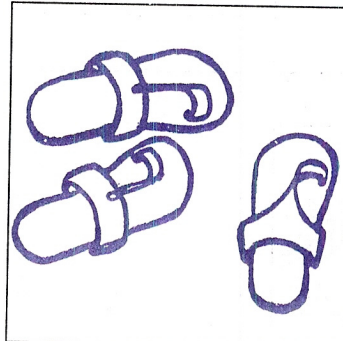
હાર
ફૂલહાર
garlands

820

હાત
આંગળીયો
fingers

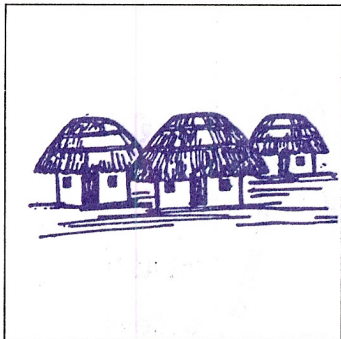
824

ખાહડાં
ચંપલો
footwear,
chappals

આ હું સા ?

825

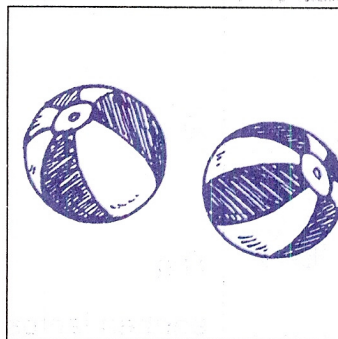

ઝૂપડાં

ઝૂપડાં

huts

829

દડા

દડા

balls

826

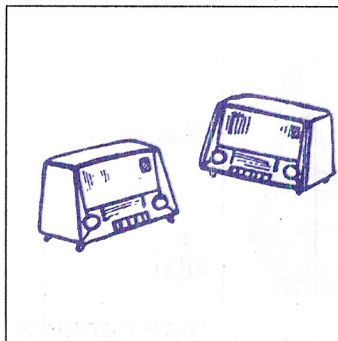

સેદા

શીશા

bottles

830

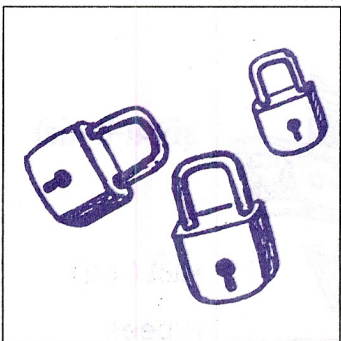

રેડીયા

રેડિયા

radio sets

827

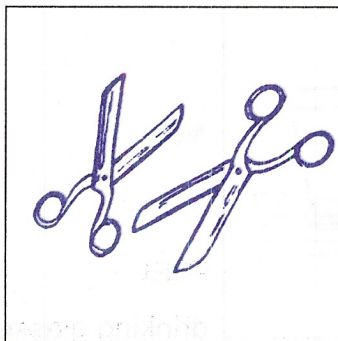

તાળાં

તાળાં

locks

831

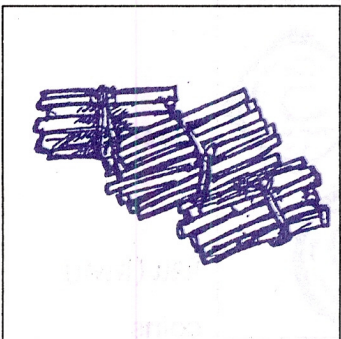

કાતેણીયો

કાતરો

pair of scissors

828

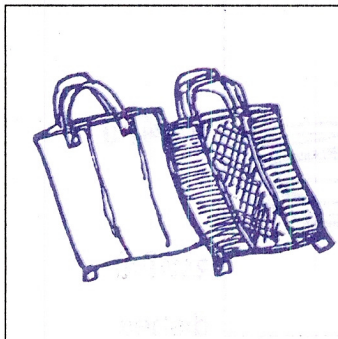

ભારીયો

લાકડાના ભારા

bundles of stick

832

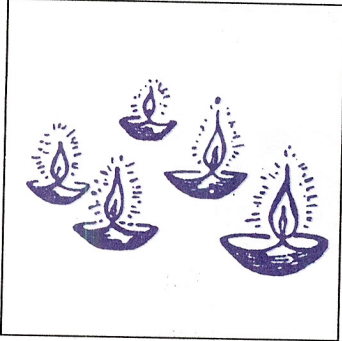
કોથળીયો

થેલીઓ

hand bags

આ હું સા ?

833

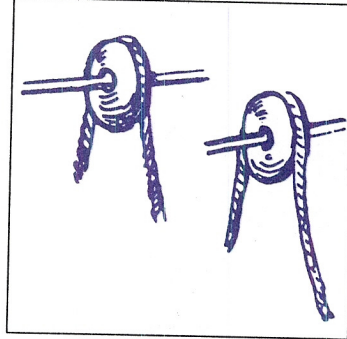

દીવા

દીવા

earthen lamps

837

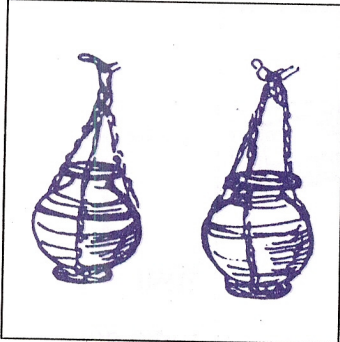

ચાકરીયો

ગરગડીયો

pulleys

834

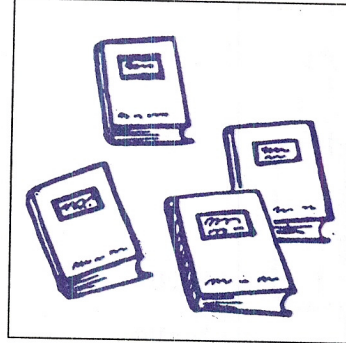

સેકાં

શીકાં

rope hangers

838

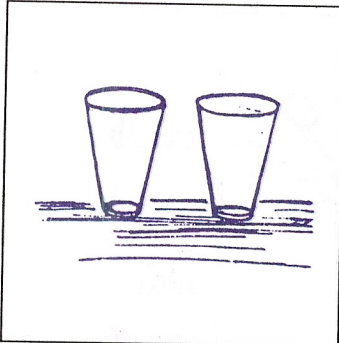

ચાંપડાં

પુસ્તકો

books

835

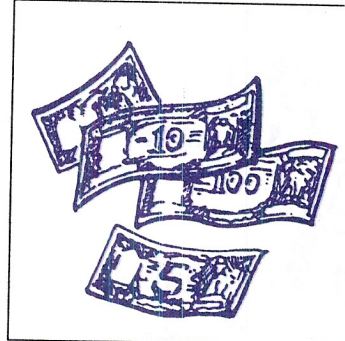

જાંમ

ગ્લાસ

drinking glasses

839

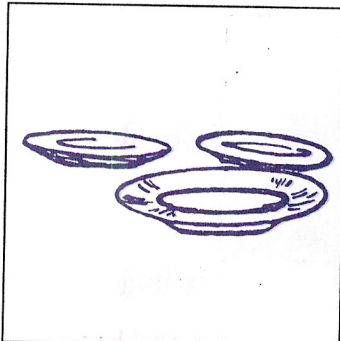

રૂપિયાની નાંટો

નોટો (નાણું)

rupees

836

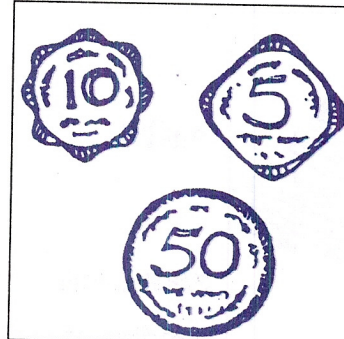

રકાબીયો

રકાબીયો

dishes

840

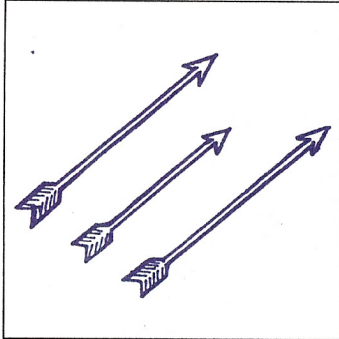
રોકડા પૈસા

પૈસા (સિક્કા)

coins

આ હું સા ?

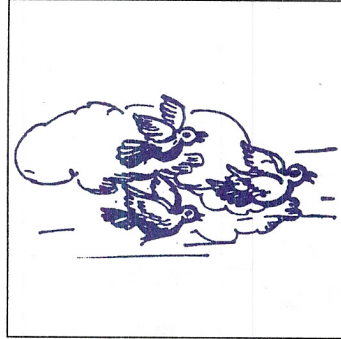
841

હરીયાં

તીર
arrows

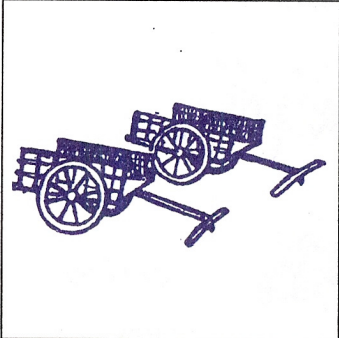
845

ચક્લીયાં

પક્ષીઓ
birds

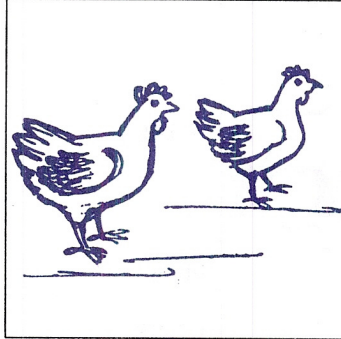
842

હાત ગાડાં

હાથગાડાં
hand carts

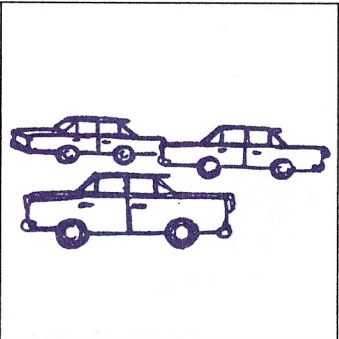
846

કુકડીયાં

મરઘીઓ
hens

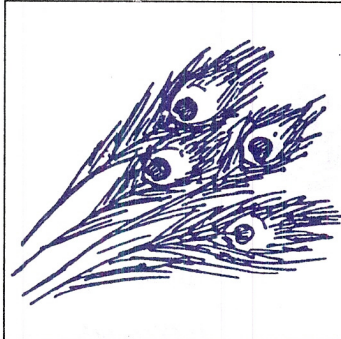
843

ઢબુડીયાં

મોટરકારો
cars

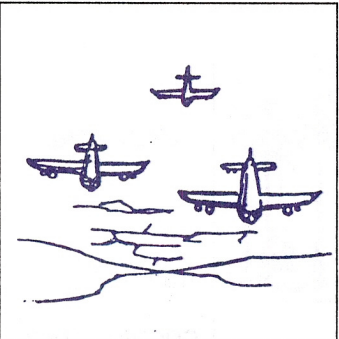
847

પેસાં

મોરપીછ
feathers

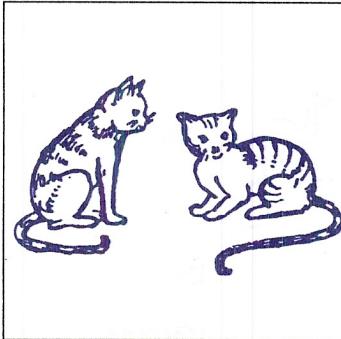
844

બલુણાં

વિમાનો
aeroplanes

848

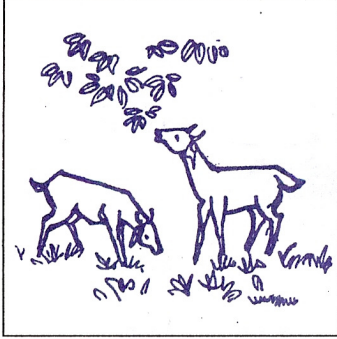

બીલાડાં

બિલાડીઓ
cats

આ હું સા ?

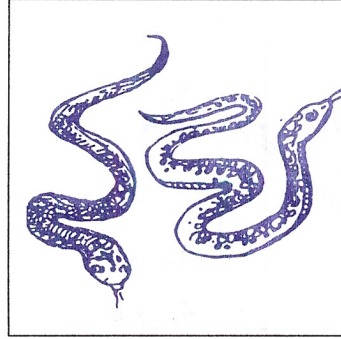
849

બોકડાં

બકરીઓ
goats

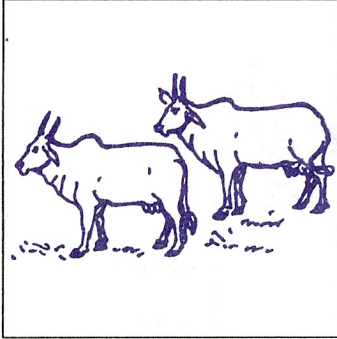
853

હાપ

સાપ
snakes

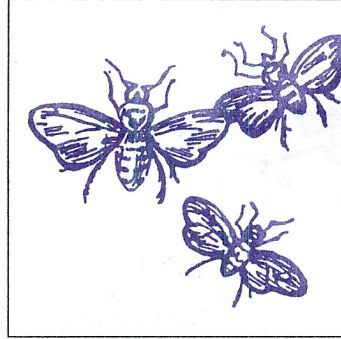
850

ગાયો

ગાયો
cows

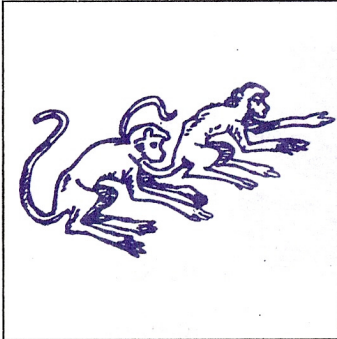
854

મખોડિયો

મધમાખીઓ
honey bees

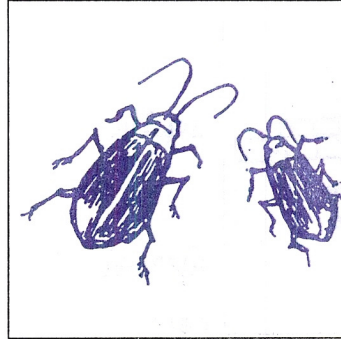
851

વાંદરાં

વાંદરાં
monkeys

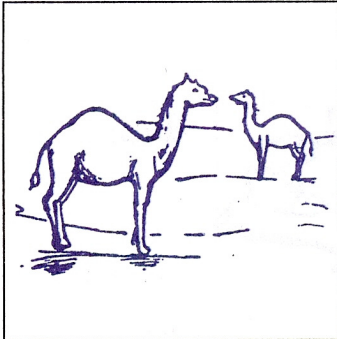
855

ગાડરાં

વંદા
cockroaches

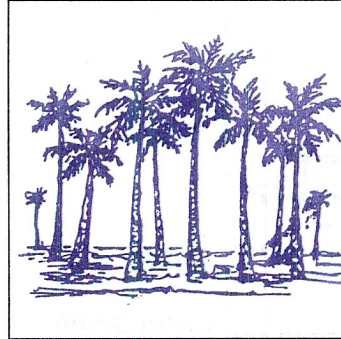
852

ઊંટાં

ઊંટ
camels

856

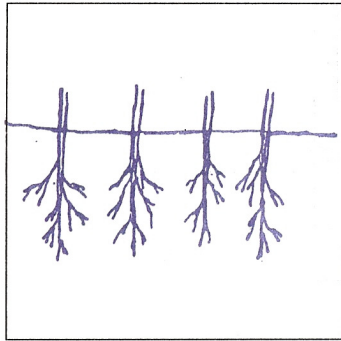

નારીયોલીયો

નાળિયેરીઓ
coconut trees

આ હું સા ?

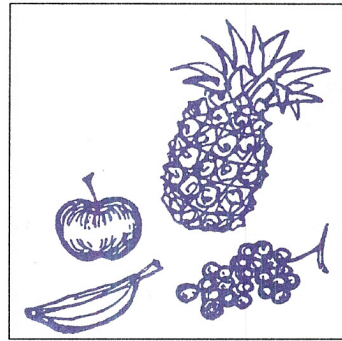
857

મૂળાં

મૂળિયાં
roots

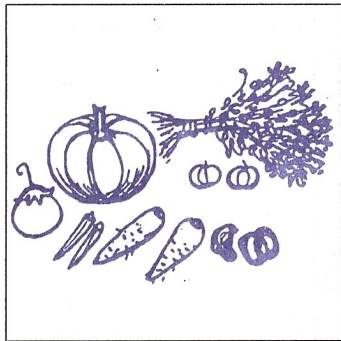
861

ફળો

ફળો
fruits

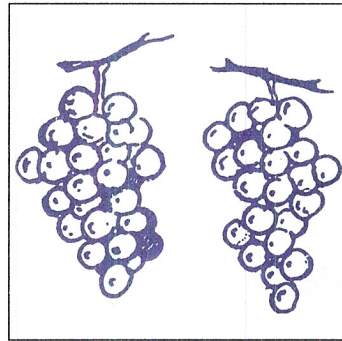
858

શાક

શાકભાજી
vegetables

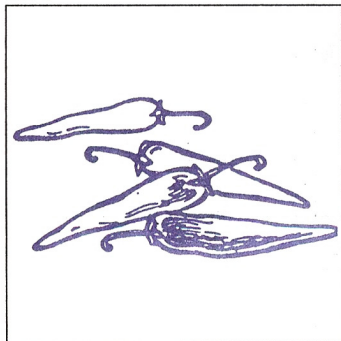
862

ઘડાક

ઘાક્ષ (લૂમ)
grapes

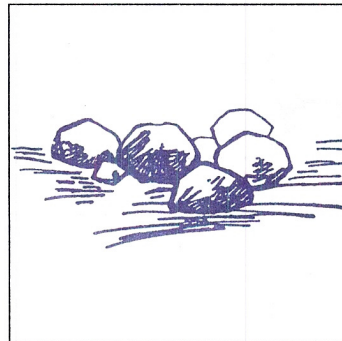
859

મરચાં

મરચાં
chillies

863

સાપેટો

પથ્થરો
boulders,
stones

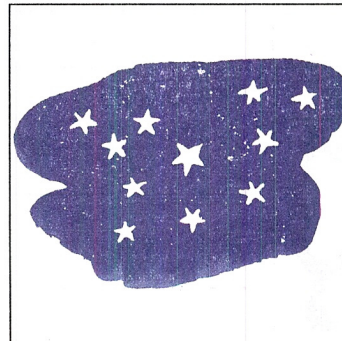
860

ફૂલાં

ફૂલો
flowers

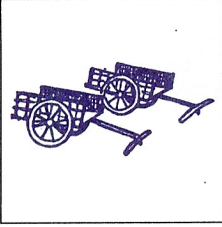
864

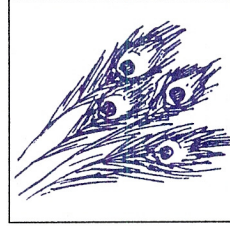
તારા

તારાઓ
stars

865

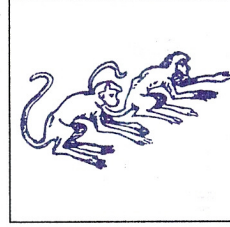
871

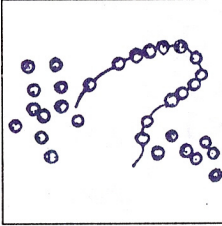
866

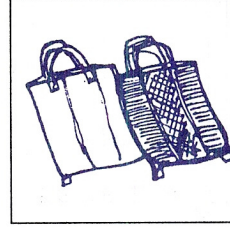
872

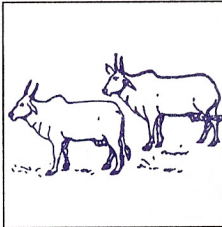
867

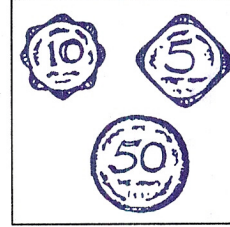
873

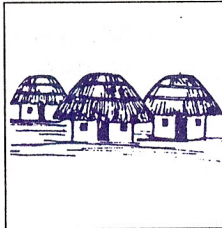
868

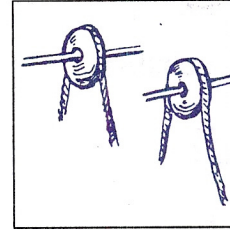
874

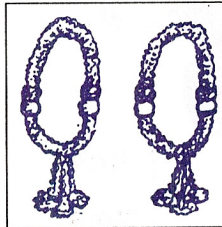
869

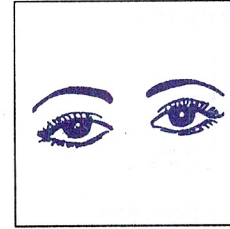
875

870

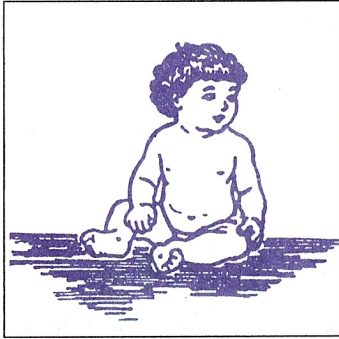

876

આ કુણા સે / સા ?

877

સોરુ

બાળક
child

881

બાયડી

સ્ત્રી
woman

878

સોરો

છોકરો
boy

882

લાડી

કન્યા
bride

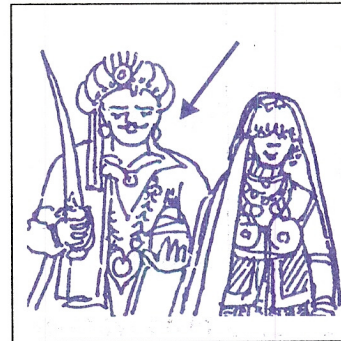
879

સોરી

છોકરી
girl

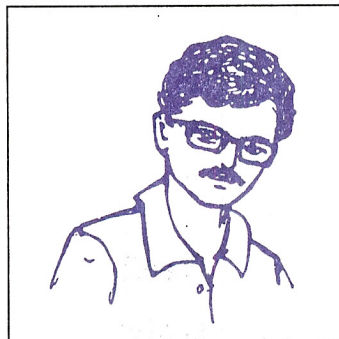
883

ઓર

વર
groom

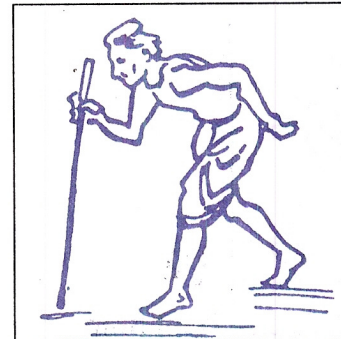
880

મોણહ

પુરુષ
man

884

ડોહો

વૃદ્ધ (ડોસો)
old man

885

ડોહી

વૃદ્ધા (ડોસી)
old woman

889

ઢૂબલી

ખૂંધી
bent woman

886

આંધળો

આંધળો
blind man

890

ટુટો

લંગડો
lame man

887

આંધળી

આંધળી
blind woman

891

ટુટી

લંગડી
lame woman

888

ઢૂબલો

ખૂંધો
bent man

892

નેહાનિયુ સોરું

વિદ્યાર્થી
student

આ કુણા સે / સા ?

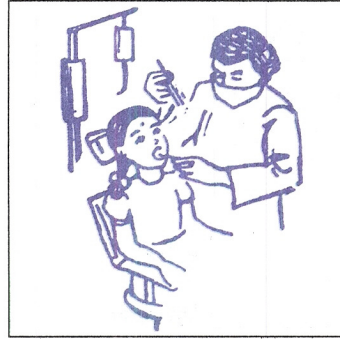
893

નેહાબિયાણ સોરી

વિદ્યાર્થીની
student

897

તપાહ

દાંતનો દાકતર
dentist

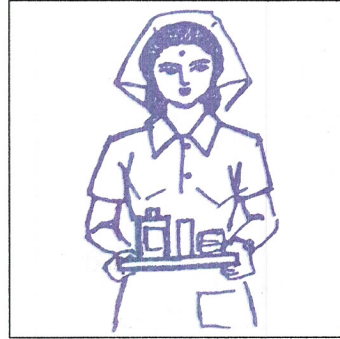
894

માસ્તર

શિક્ષક
male teacher

898

નસ

પરિચારિકા (નર્સ)
nurse

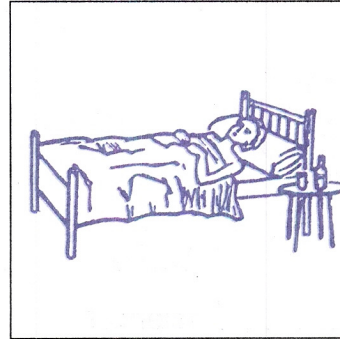
895

મૈતાંણી

શિક્ષિકા
lady teacher

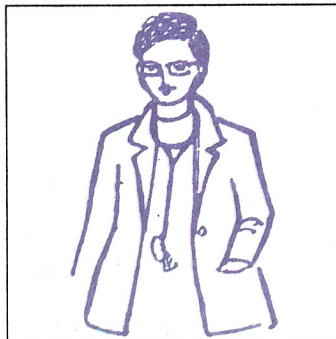
899

માંકુ

દર્દી
patient

896

દાકતર

દાકતર
doctor

900

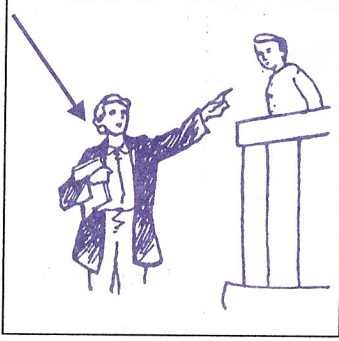

ભારેપાંગે

સગભા
pregnant
woman

આ કુણા સે / સા ?

901

વકીલ

વકીલ

lawyer

905

બલુણનો ડાયવર

વિમાન ચાલક

pilot

902

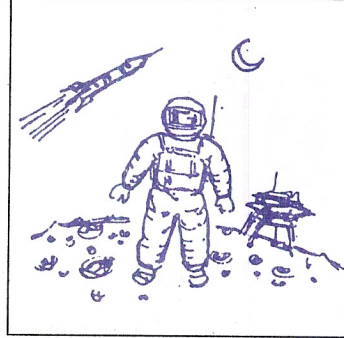

માજેસ્ટર

ન્યાયાધીશ

judge

906

હરગમાં જનારો

અવકાશયાત્રી

astronaut

903

લેબોટરીવાળો

વૈજ્ઞાનિક

scientist

907

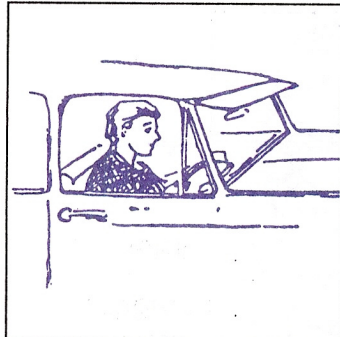

ટપાલી

ટપાલી

postman

904

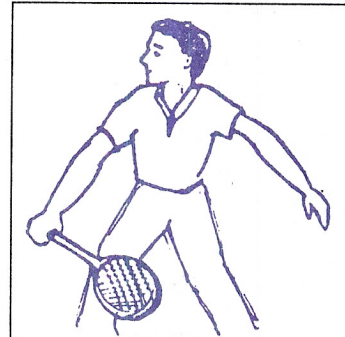

ડાયવર

વાહનચાલક

driver

908

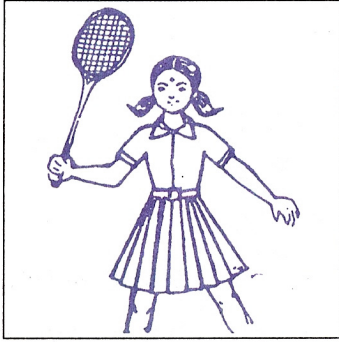
રમતો સોરો

બેલાડી (છોકરો)

sportsman

આ કુણ સે / સા ?

909

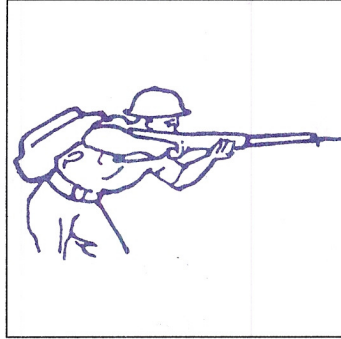

રમતી સોરી

ખેલાડી (છોકરી)

sportswoman

913

મીલેટરીવાળો

સૈનિક

soldier

910

તરકડુ

પોલીસ

policeman

914

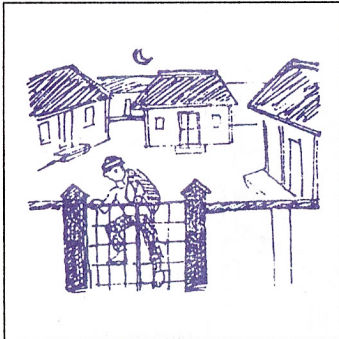

ચોકીદાર

ચોકીદાર

watchman

911

દુંગો

ચોર

thief

915

ગાવાવાળો

ગાયક

male singer

912

કેદી

કેદી

prisoner

916

ગાવાવાળી

ગાયિકા

female singer

આ કુણ સે / સા ?

917

રાજા

રાજા
king

921

ટોપલો વણવાવાળો

કોટવાળિયો (થોરી)
basket maker

918

રાણી

રાણી
queen

922

મારણ

માળણ
flower woman,
florist

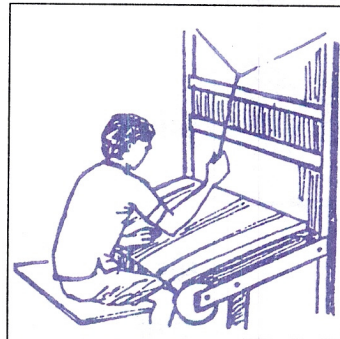
919

ખેડૂત

ખેડૂત
farmer

923

વાણકર

વાણકર
weaver

920

વેપારી

કાપડિયો
businessman

924

મેરદ

દરજી
tailor

આ કુણા સે / સા ?

925

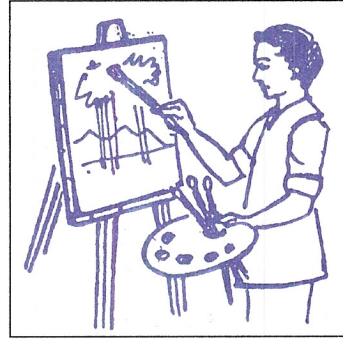

ધોબી

ધોબી

washerman

929

દોરવાવાળો

ચિત્રકાર

painter

926

મૂર્તિ ઘડવાવાળો

શિલ્પી

sculptor

930

હોની

સોની

goldsmith

927

કડીયો

કડિયો

mason

931

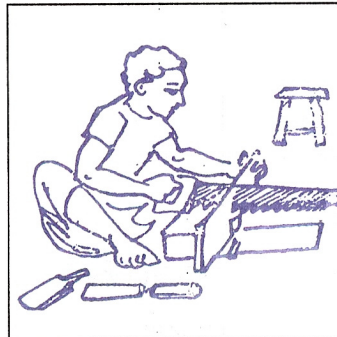

લવાર

લુહાર

ironsmith

928

હુતાર

સુથાર

carpenter

932

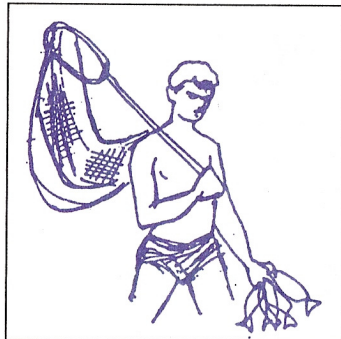

કુંભાર

કુંભાર

potter

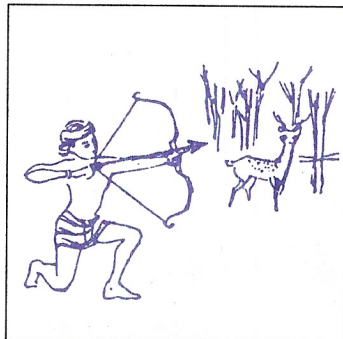
933

ભોય

માછીમાર
fisherman

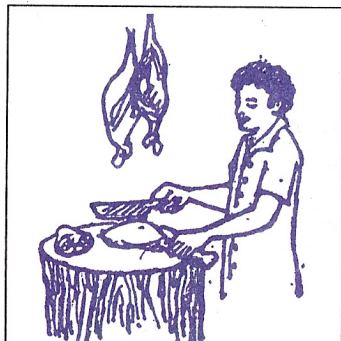
937

શિકારી

શિકારી
hunter

934

કહુય

કસાઈ
butcher

938

ફેરીયો

હમાલ (કુલી)
coolie

935

માવેત

મોચી
cobbler

939

માળી

માળી
gardener

936

મદારી

મદારી
snake charmer

940

બહુરૂપી

રંગલો (જોકર)
joker

941

નાસવાવાળો

નર્તક

male dancer

945

પુજારી

પૂજારી

priest

942

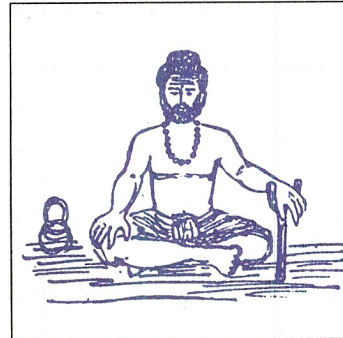

નાસવાવાળી

નર્તકી

female dancer

946

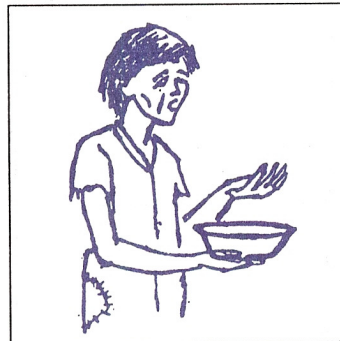

બાવો

સાધુ

ascetic

943

માંગણીયો

ભિખારી

male beggar

947

બૂન

સાધવી (ખ્રિસ્તી)

nun

944

માંગવાવાળી

ભિખારણ

female beggar

948

ફાધર

પાદરી

Father
(Christian priest)

949

955

950

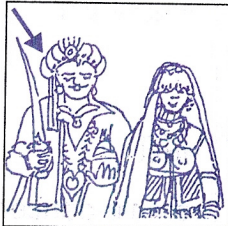
956

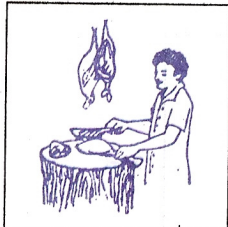
951

957

952

958

953

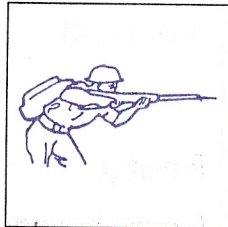
959

954

960

અહિયા / આલ્યો કુણ સા ?

961

આદમી

પુરુષો

men

965

ખેડૂતો

ખેડૂતો

farmers

962

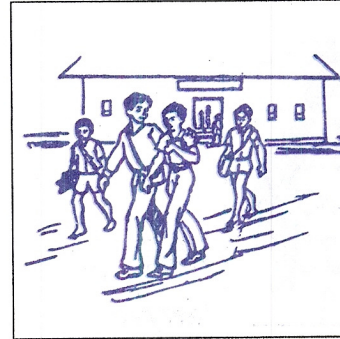

બાયડીઓ

સ્ત્રીઓ

women

966

નેહારિયાં સોરો

વિદ્યાર્થીઓ

school going
boys

963

સોરાં

છોકરાં

children

967

નેહારિયેણ સોરીઓ

વિદ્યાર્થીનીઓ

school going
girls

964

માંણહાં

લોકો

people

968

દાકતરો

દાકતરો

doctors

અહિયા / આવ્યો કુણ સા ?

969

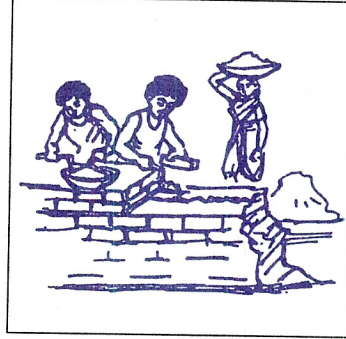

નસો

પરિચારિકાઓ

nurses

971

કડીયા

કડિયા

masons

970

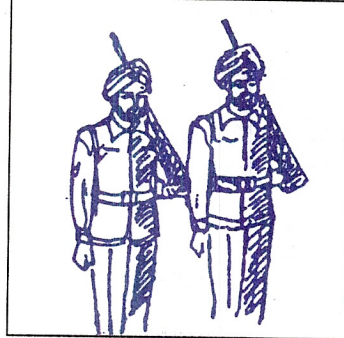

વકીલો

વકીલો

lawyers

972

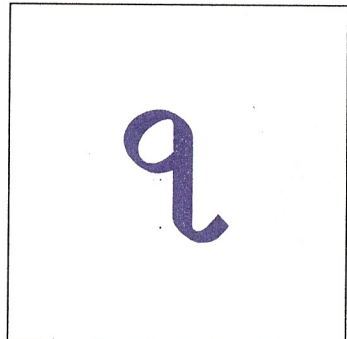
મીલેટરીવારા

સૈનિકો

soldiers

આ કિહો આંક સે ?

973

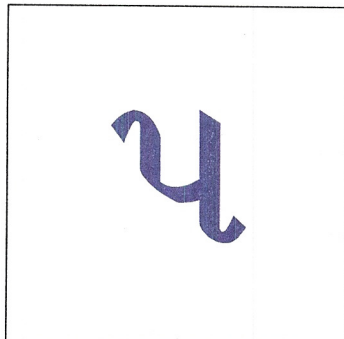

એક

એક

one

977

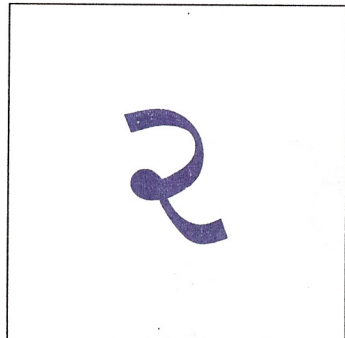

પાંસ

પાંચ

five

974

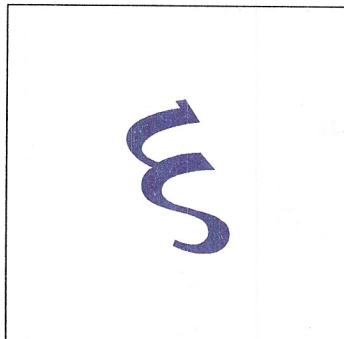

બે

બે

two

978

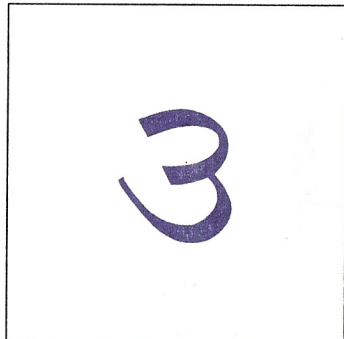

છો

છ

six

975

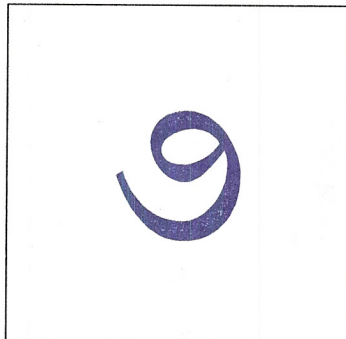

તેણ

ત્રણ

three

979

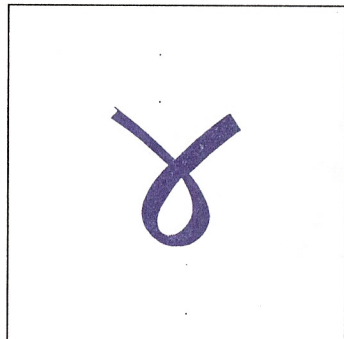

હાત

સાત

seven

976

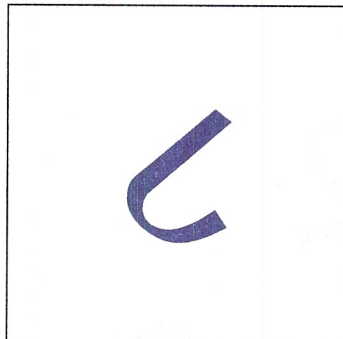

ચાર

ચાર

four

980

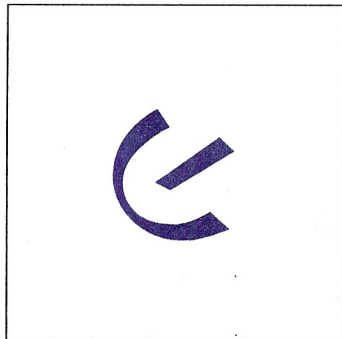
આઠ

આઠ

eight

આ કિહો આંક સે ?

981

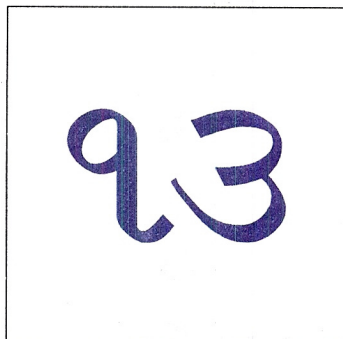

નવ

નવ

nine

985

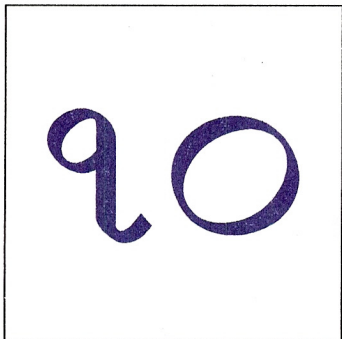

તેર

તેર

thirteen

982

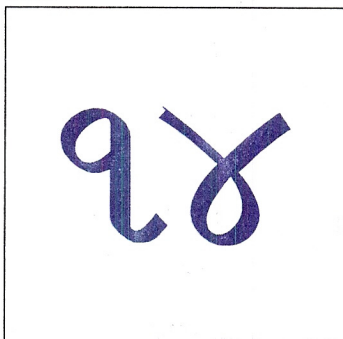

દસ

દસ

ten

986

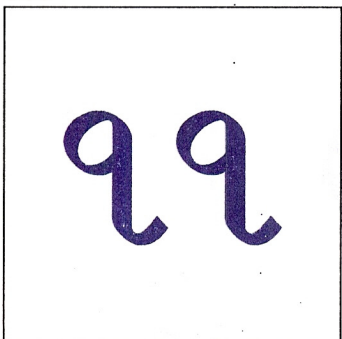

ચૌદ

ચૌદ

fourteen

983

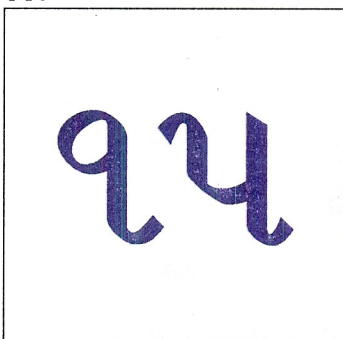

અગ્યાર

અગિયાર

eleven

987

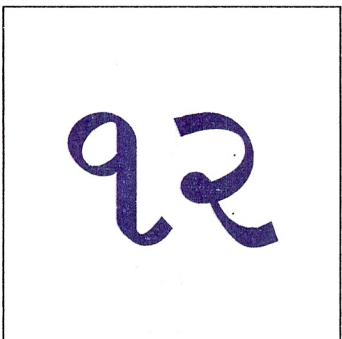

પંદર

પંદર

fifteen

984

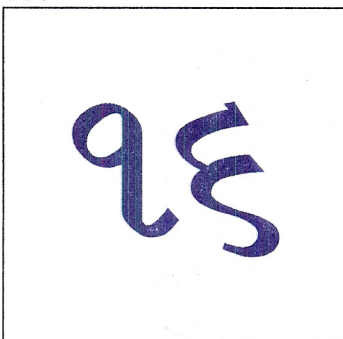

બાર

બાર

twelve

988

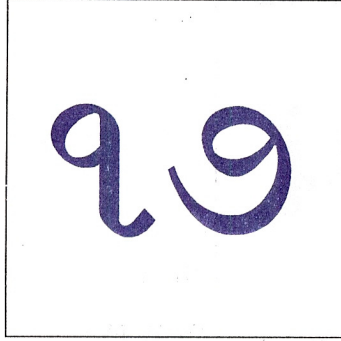
હોળ

સોળ

sixteen

આ કિહો આંક સે ?

989

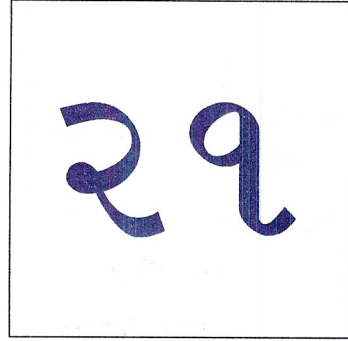

હત્તર

સત્તર

seventeen

993

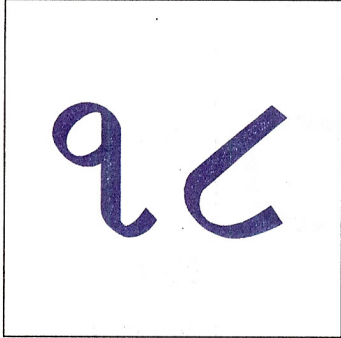

એકવીહ

એકવીસ

twenty one

990

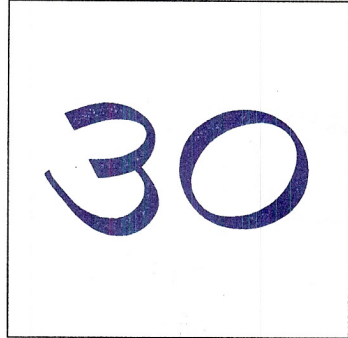

અરાઠ

અઠાર

eighteen

994

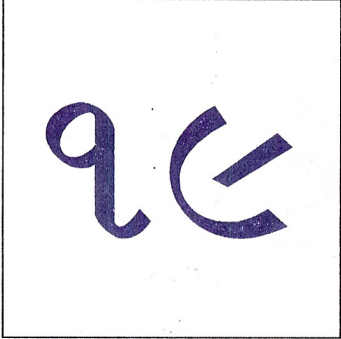

તરી

ત્રીસ

thirty

991

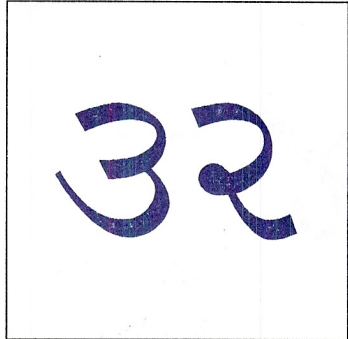

ઓગણી

ઓગણીસ

nineteen

995

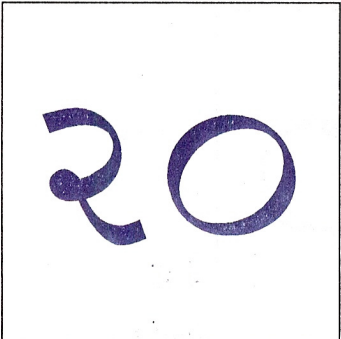

બત્રી

બત્રીસ

thirty two

992

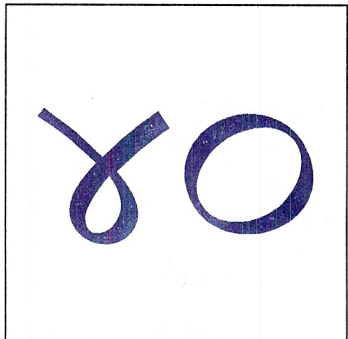

વીહ

વીસ

twenty

996

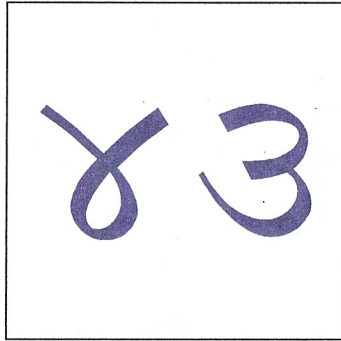
ચાલી

ચાળીસ

forty

આ કિહો આંક સે ?

997

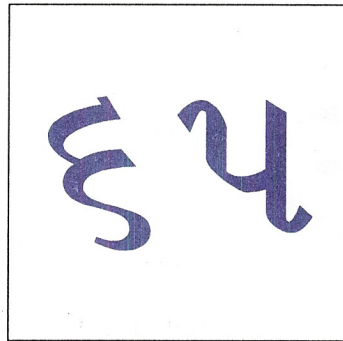

બે વિહોન તેણ

તેતાળીસ

forty three

1001

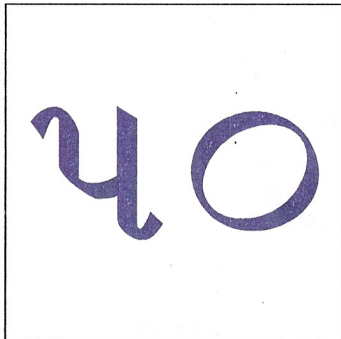

તેણ વીહને પાંસ

પાંસઠ

sixty five

998

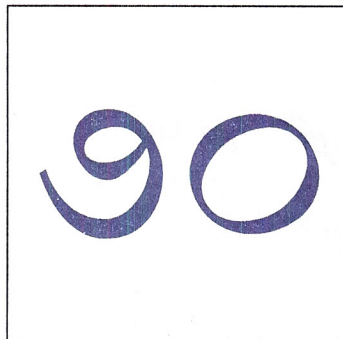

પસાહ

પચાસ

fifty

1002

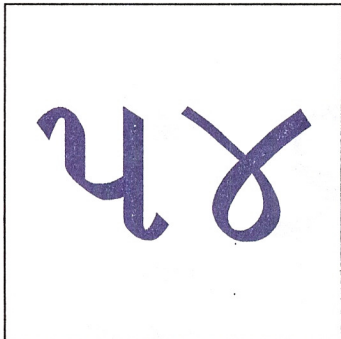

તેણ વિહન દહ

સિતેર

seventy

999

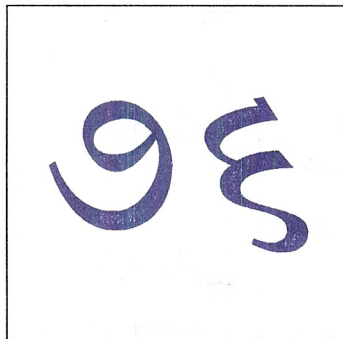

પસાન ચાર

ચોપન

fifty four

1003

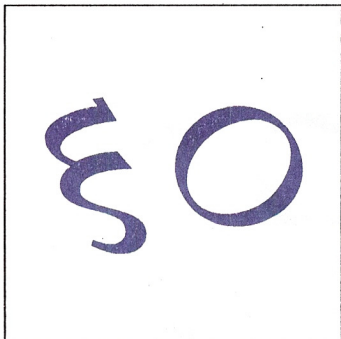

તેણ વિહને હોળ

છોતેર

seventy six

1000

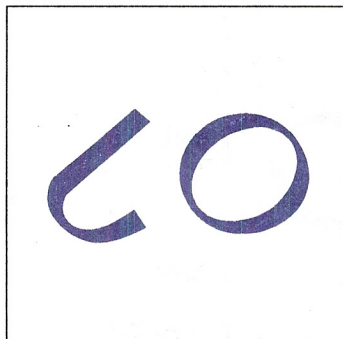

તેણ વિહો

સાઈઠ

sixty

1004

ચાર વિહો

એંસી

eighty

આ કિહો આંક સે ?

1005

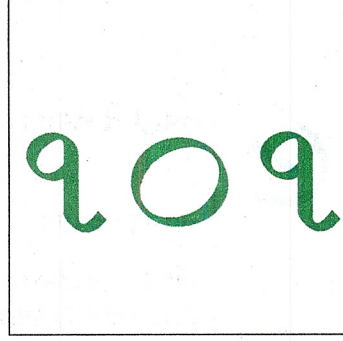

ચાર વિહને હાત

સત્યાસી

eighty seven

1009

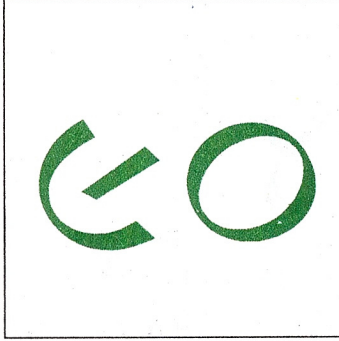

હાંને એક

એકસો એક

one hundred
and one

1006

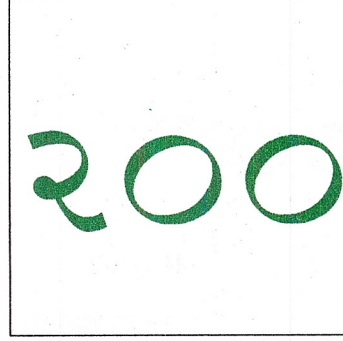

ચાર વિહને દહ

નેવું

ninety

1010

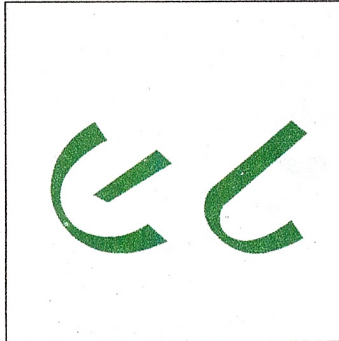

બહી

બસો

two hundred

1007

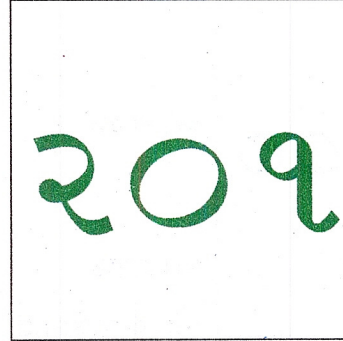

એક હોમાં બે ઉછા

અઢાણું

ninety eight

1011

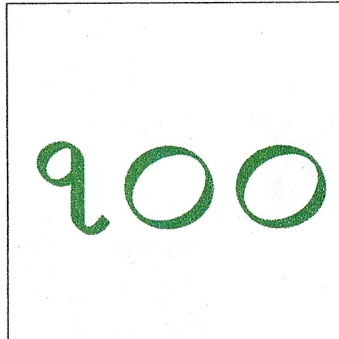

બહીને એક

બસો એક

two hundred
and one

1008

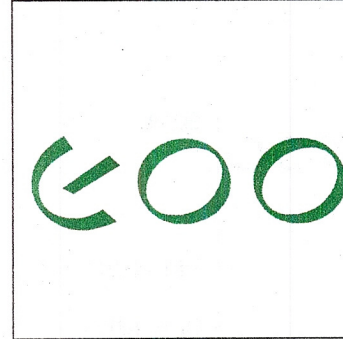

એકહો

સો

one hundred

1012

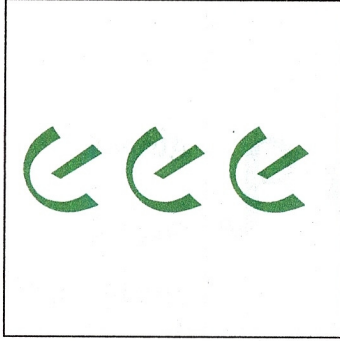
નવહીં

નવસો

nine hundred

આ કિહો આંક સે ?

1013

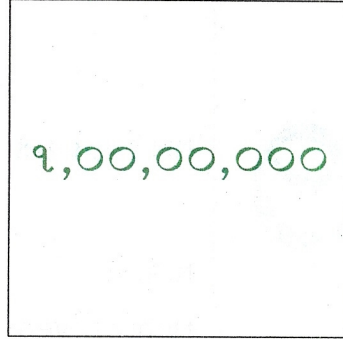

નવહીં ને નવાણુ

નવસો નવ્વાણું

nine hundred
and ninety nine

1017

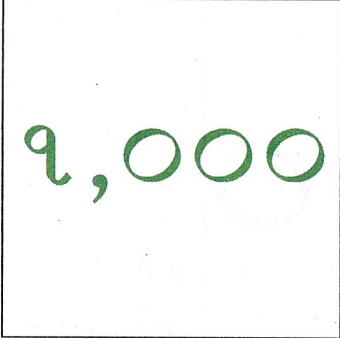

કરોડ

એક કરોડ

one crore

1014

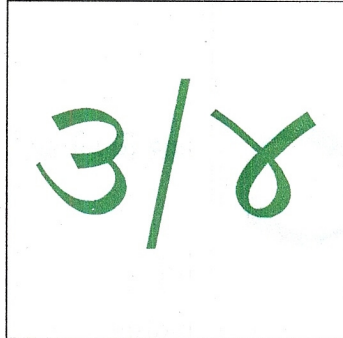

અજાર

એક હજાર

one thousand

1018

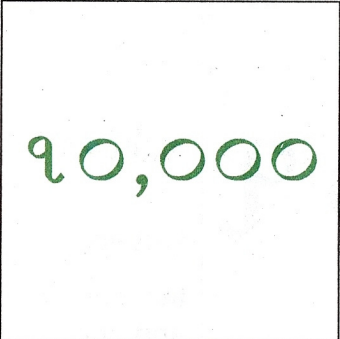

પુણું

પોણો ભાગ
(ત્રણ ચતુર્થાંશ)

three-fourth

1015

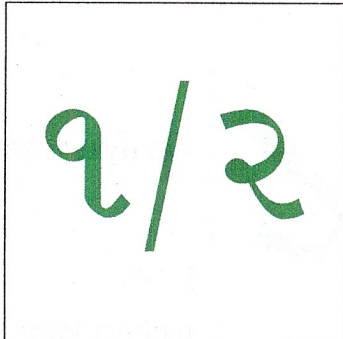

દહ અજાર

દશ હજાર

ten thousand

1019

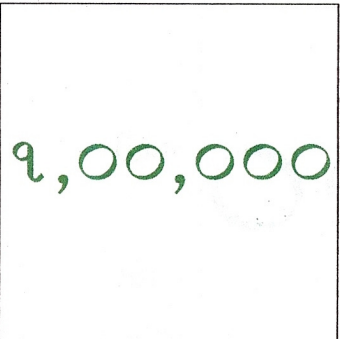

અડધું

અર્ધો ભાગ
(એક દ્વિતિયાંશ)

one-half

1016

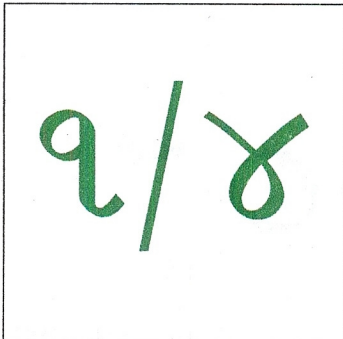

લાખ

એક લાખ

one lakh

1020

પાચું

પા ભાગ
(એક ચતુર્થાંશ)

one-fourth

1021

૩૨

1027

૧૦૧

1022

૪૩

1028

૮૮૮

1023

૧૨

1029

૧૦,૦૦૦

1024

૬૫

1030

૮૭

1025

૨૦૧

1031

૩/૪

1026

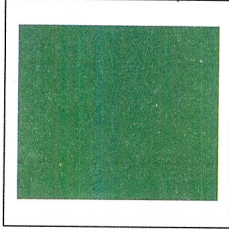
૫૪

1032

૮૮

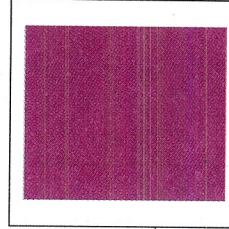
આ કિહો રંગ સે ?

1033

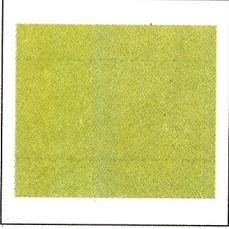
લીલો
લીલો
green

1039

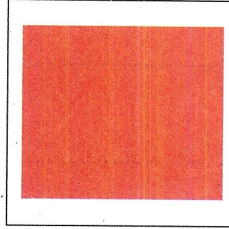
જાંમલી
જાંમલી
purple

1034

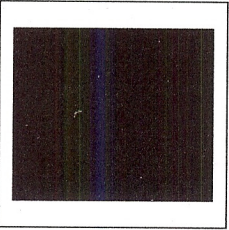
પોપટી
પોપટી
parrot green

1040

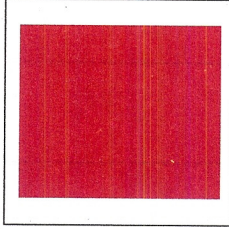
નારંગી
નારંગી
orange

1035

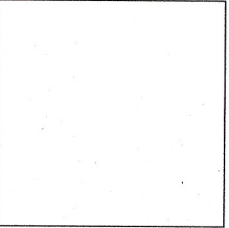
કાળો
કાળો
black

1041

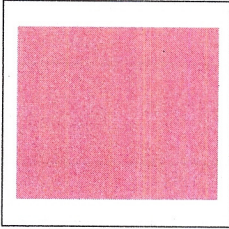
રાતો
લાલ
red

1036

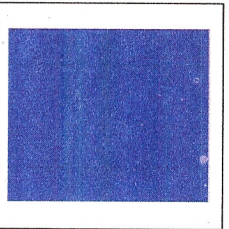
ઘોળો
ઘોળો (સફેદ)
white

1042

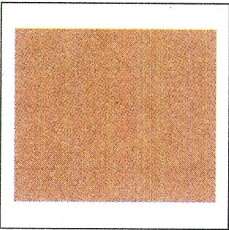
ગુલાબી
ગુલાબી
pink

1037

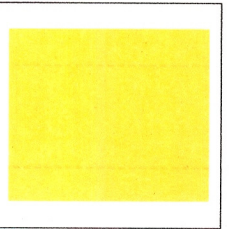
વાદળી
વાદળી
sky blue

1043

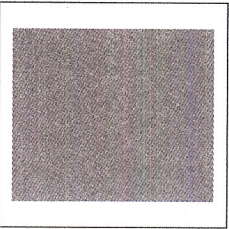
હોનેરી
સોનેરી
golden

1038

પીળો
પીળો
yellow

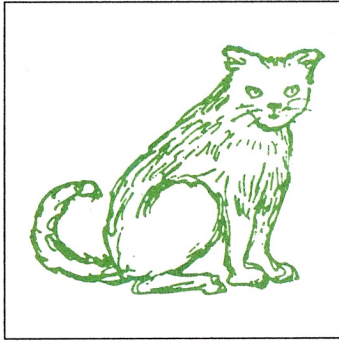
1044

રાખોડીયો
રાખોડી
grey

આ કેહવી / કેહવો બિલાડી/પેણસીલ/દડો/દડી/લીટી/ડબ્બી/સતરી સે ?

1045

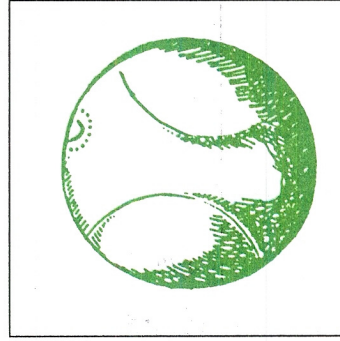

મોટી

મોટી

big

1049

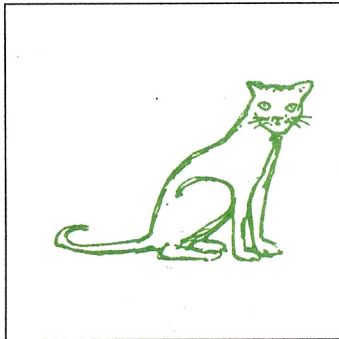

મોટો

મોટો

big

1046

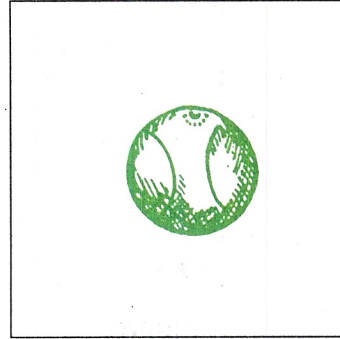

નાંની

નાની

small

1050

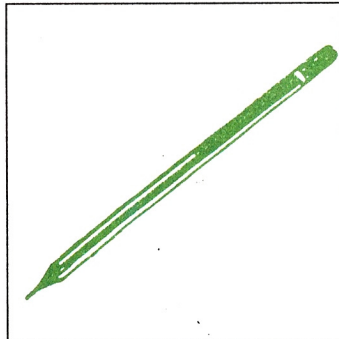

નાનો

નાનો

small

1047

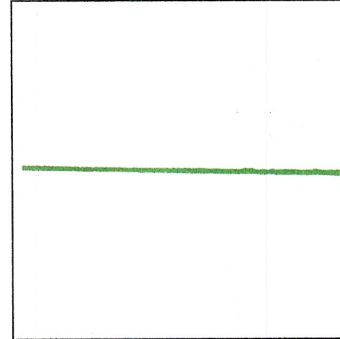

લાંબી

લાંબી

long

1051

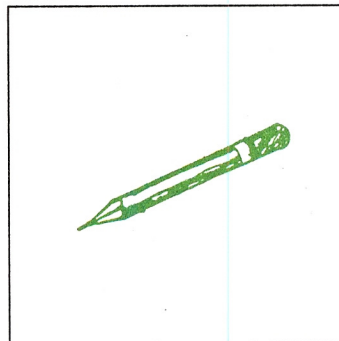

સીધી

સીધી

straight

1048

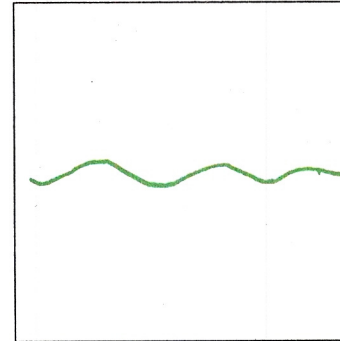

ટૂંકી

ટૂંકી

short

1052

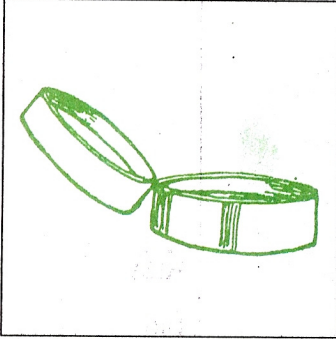
આંકી સુકી

વાંકી

crooked

આ કેહવી / કેહવો બિલાડી/પેણસીલ/દડો/દડી/લીટી/ડબ્બી/સતરી સે ?

1053

ગોળ

ગોળ

round

1055

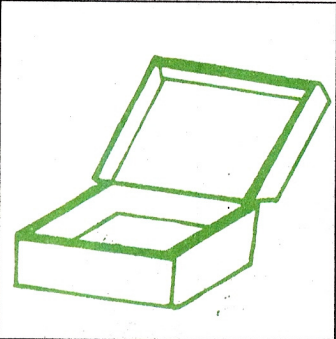

જૂની

જૂની

old

1054

ચોરસ

ચોરસ

square

1056

નવી

નવી

new

આલો હું કરા સા / સે ?

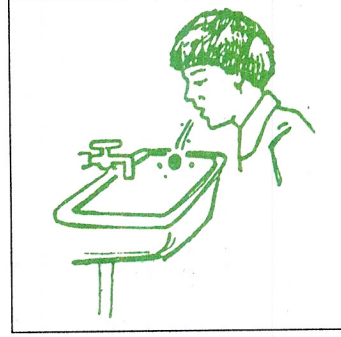
1057

ખાય

ખાય છે
eating

1061

થૂકે

થૂકે છે
spitting

1058

પીવે

પીવે છે
drinking

1062

ઓકા સે

ઊલટી કરે છે
vomitting

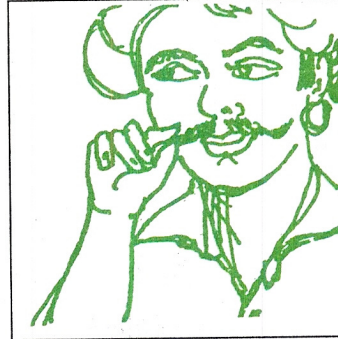
1059

ચાટે સે

ચાટે છે
licking

1063

મુશો આંબરે

આમળે છે
twisting

1060

ગળે

ગળે છે
swallowing

1064

ખહા સે

ખાંસી ખાય
coughing

આલ્યો હું કરા સા / સે ?

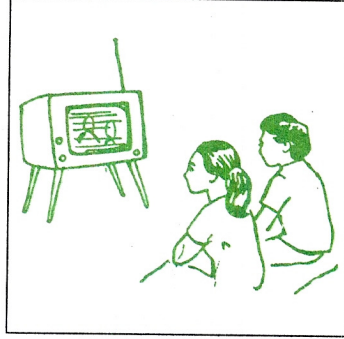
1065

બોલાવા સે

બોલાવે છે
calling

1069

ભાળે

જૂએ છે
watching

1066

ગાય

ગાય છે
singing

1070

દૂરબીનમાં ભાળે

જૂએ છે (દૂરબીન)
looking through
the binoculars

1067

હુંગે

સૂંધે છે
smelling

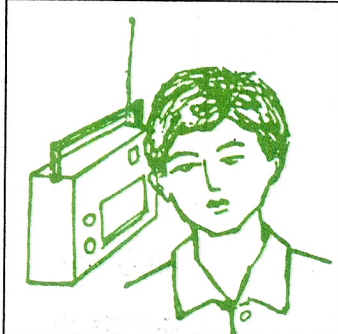
1071

સોપડી દેખડે સે

બતાવે છે (ચિત્ર)
showing

1068

હાંભળે

સાંભળે છે
listening

1072

લખેલુ દેખડે સે

બતાવે છે (લખેલું)
pointing

આલો હું કરા સા / સે ?

1073

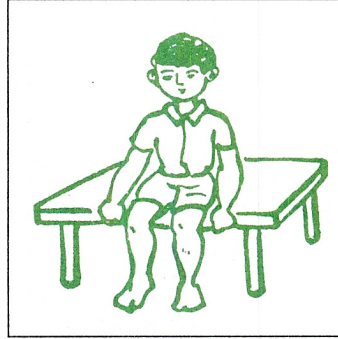

નખોરું લુદે

સાફ કરે છે

wiping the nose

1077

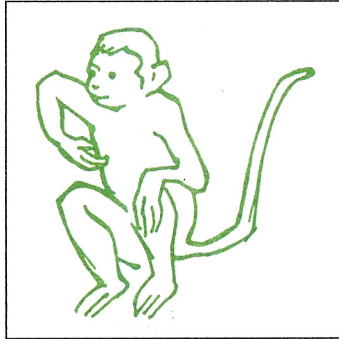

ટેબલ ઉપર
બહીરીન સે

બેઠો છે

sitting

1074

ખંજોળે

ખંજવાડે છે

scratching

1078

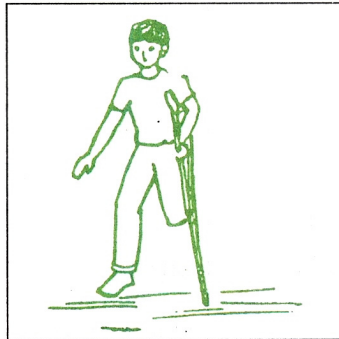

ટેકો લીન ઉભો

ટેકો લઈને ઊભો છે

leaning

1075

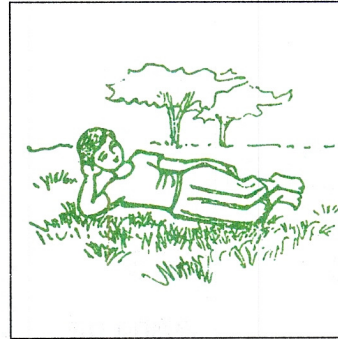

લંગડો

લંગડાય છે

limping

1079

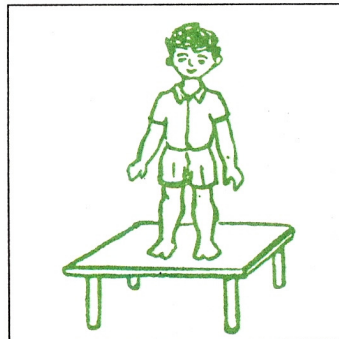

આડો પડી રીન સે

આડો પડયો છે

lying down

1076

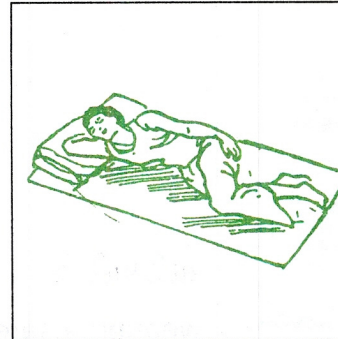

ઉભોરીયો

ઊભો છે

standing

1080

હુઈરીને સે

સૂતો છે

sleeping

આલો હું કરા સા / સે ?

1081

ઉઠે સે

ઊઠે છે

waking up

1085

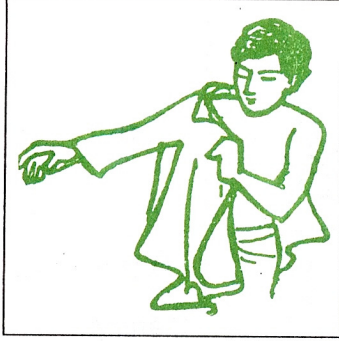

હાંચ કરે સે

ઝાટકે છે

winnowing

1082

પેરે સે

પહેરે છે

wearing, dressing

1086

ચાળે સે

ચારે છે

sieving

1083

કાઢે સે

કાઢે છે

taking off

1087

ખોડે સે

ખોડે છે

pounding

1084

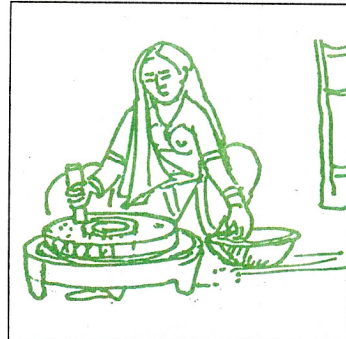

નાખે સે

સાડી પહેરે છે

wearing a saree

1088

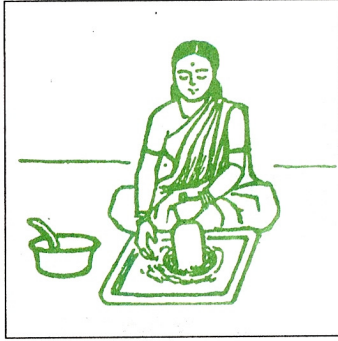
દળે સે

દળે છે

milling

આલ્યો હું કરા સા / સે ?

1089

લીસે સે

વાટે છે
grinding

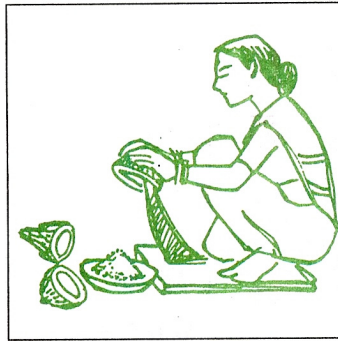
1093

તળે

તળે છે
frying

1090

છેણે

છીણે છે
grating, scraping

1094

આલે

પીરસે છે
serving

1091

ઓગાળે

હલાવે છે
mixing

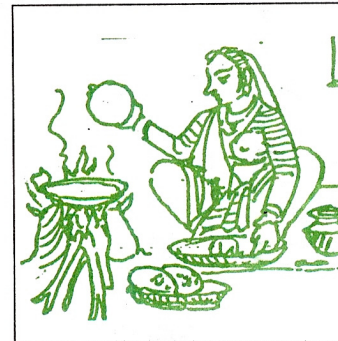
1095

તાંણે

બેંચે છે
drawing water

1092

શેકે

શેકે છે
roasting

1096

રેરે

રેરે છે
pouring

આલ્યો હું કરા સા / સે ?

1097

અંગોળે

સ્નાન કરે છે
bathing

1101

બારે

વાળે છે
sweeping

1098

ધોવે

ધૂએ છે
washing

1102

પોતુ કરે

પોતું કરે છે
wiping

1099

નેચોવે

નીચોવે છે
squeezing

1103

લહે

લસોટે છે
grinding,
mashing

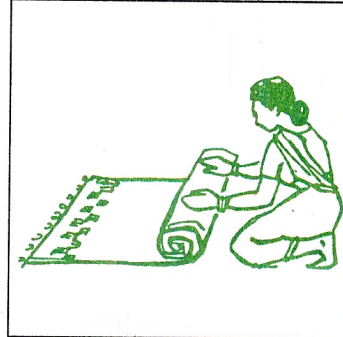
1100

ઘહે

માંજે છે
cleaning

1104

વાળે

વીટિ છે
rolling

આલો હું કરા સા / સે ?

1105

પાંથરે

પાથરે છે
spreading

1109

વલોવે

વલોવે છે
churning

1106

ઓળાવે

ઓળે છે
combing

1110

ઉચુ કરે

રાંધે છે
cooking

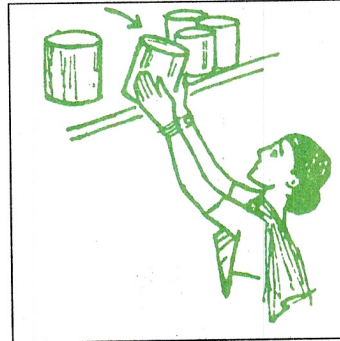
1107

ગૂથે

ગૂંથે છે (ચોટલો)
plaiting the hair

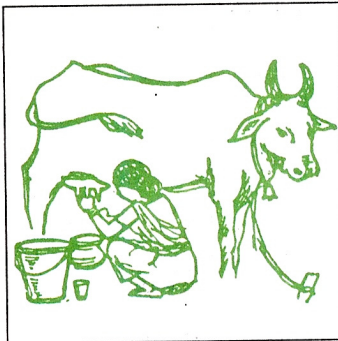
1111

ઉતારે

ઉતારે છે
bringing down

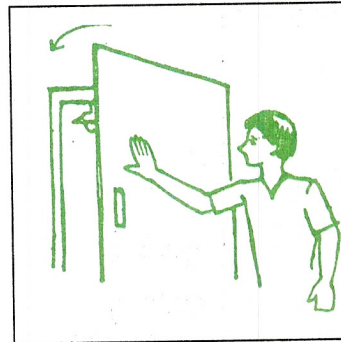
1108

દૂદ કાઢે

દોહે છે
milking the cow

1112

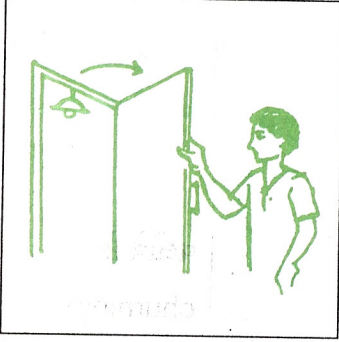

બંદ કરે

બંધ કરે છે
closing

આલો હું કરા સા / સે ?

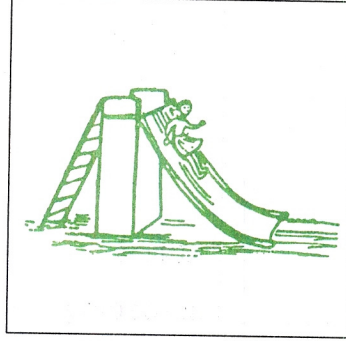
1113

ઉગોરે

ઉઘાડે છે
opening

1117

લડે

લપસે છે
sliding

1114

રમા સા

રમે છે
playing

1118

વાયરો ખાય

વીજે છે (હાથ પંખો)
fanning

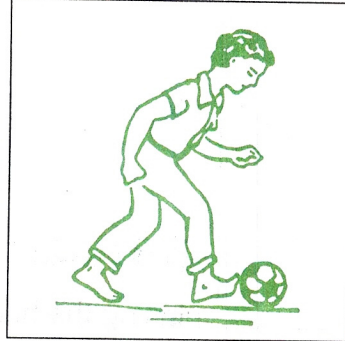
1115

હેકે

ઝૂલે છે
swinging

1119

ગગડાવે

લાત મારે છે
kicking

1116

હેંકોડે

ઝૂલાવે છે
rocking
the cradle

1120

નાખે

ફેકે છે
throwing

આહો હું કરા સા / સે ?

1121

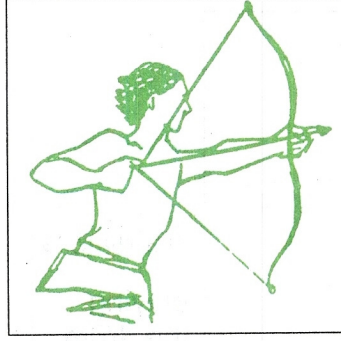

ઝેલે

ઝીલે છે

catching

1125

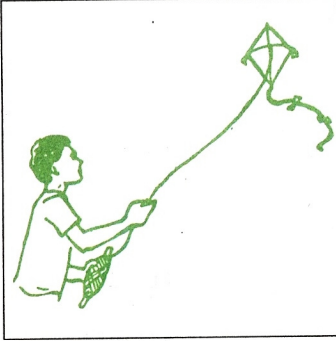

હરીયું આંણે

તીર ચલાવે છે

aiming the
arrow

1122

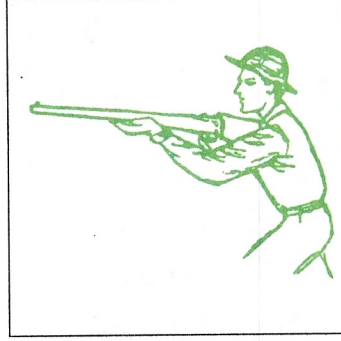

ઉડાવે

ઉડાડે છે

flying

1126

તાડે

બંદુક ચલાવે છે

shooting

1123

તરે

તરે છે

swimming

1127

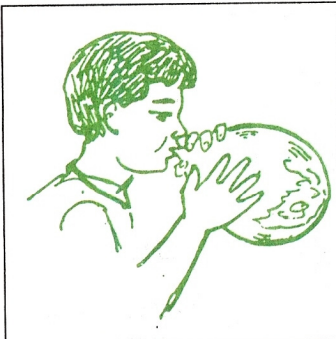

વગાડે

મંજરા વગાડે છે

playing
cymbals

1124

ફુલાવે

ફુલાવે છે

blowing

1128

આંહુની વગાડે

વાંસળી વગાડે છે

playing the
flute

આહો હું કરા સા / સે ?

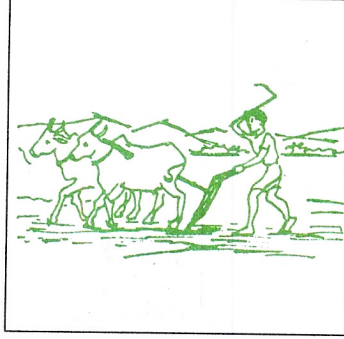
1129

ઢોલ વગાડે

ઢોલ વગાડે છે
playing
the drum

1133

ખેડે

ખેડે છે
ploughing

1130

રમે

નાચે છે
dancing

1134

વાવે

વાવે છે
sowing

1131

ઘડે

ઘડે છે
sculpting

1135

રોપે

રોપે છે
planting

1132

ગોડે

ખોદે છે
digging

1136

છાંટે

છાંટે છે
sprinkling
water

આલો હું કરા સા / સે ?

1137

વેણે

વીણે છે
gathering,
collecting

1141

તોલે

તોલે છે
weighing

1138

કાપે

વાઢે છે
harvesting

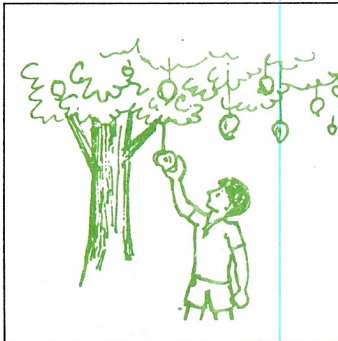
1142

માપે

માપે છે
measuring

1139

તોળે

તોડે છે
plucking

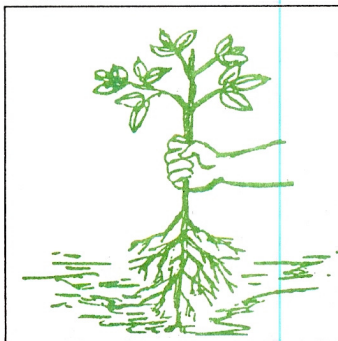
1143

આલે

આપે છે
donating

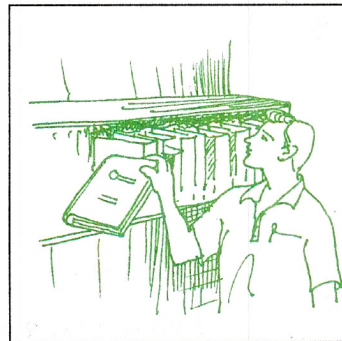
1140

ઉપેડા

ઉખાડે છે
uprooting

1144

લે

લે છે
taking

આહો હું કરા સા / સે ?

1145

વેચે

વહેંચે છે
distributing

1149

શીવા

ટાંકે છે
sewing

1146

વેચા

વેચે છે
selling

1150

ગૂંચે

ભરે છે
knitting

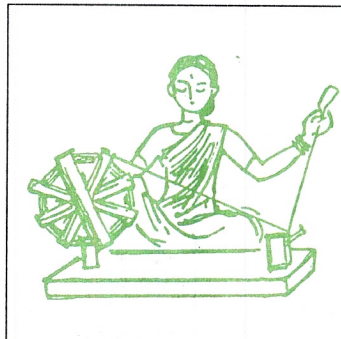
1147

વેચાતુ

ખરીદે છે
buying

1151

કાંતે

કાંતે છે
spinning

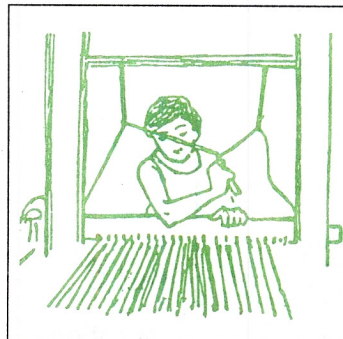
1148

પોરવા

પરોવે છે
threading a needle

1152

વણે

વણે છે
weaving

આહો હું કરા સા / સે ?

1153

ટોપલું વોણે

ટોપલી ગૂથે છે
weaving baskets

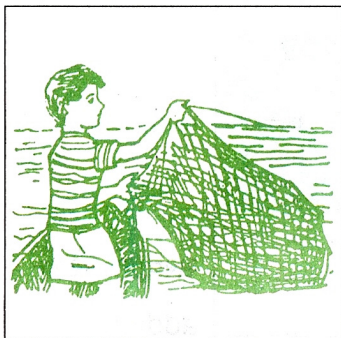
1157

ભીખ માંગે

ભીખ માંગે છે
begging

1154

જાળ નાખે

જાળ નાખે છે
spreading the net

1158

હુંગે સે

ચોરે છે
stealing

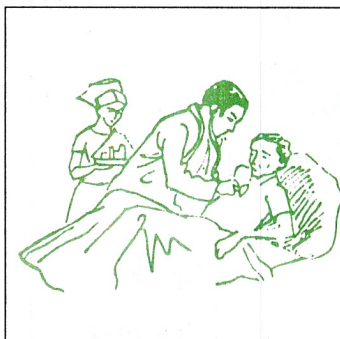
1155

હોડી સલાવે

હોડી ચલાવે છે
rowing the boat

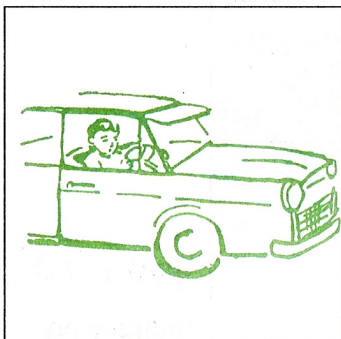
1159

તપાહ કરે

તપાસે છે
examining

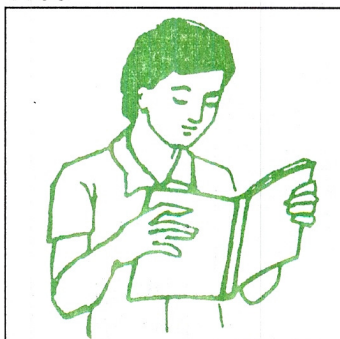
1156

મોટર હાકે

મોટર ચલાવે છે
driving the car

1160

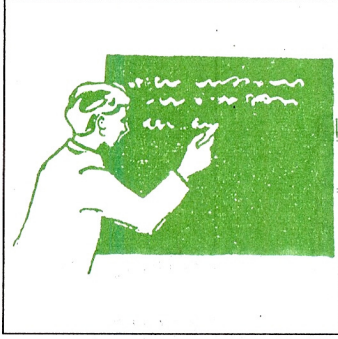

વાંચે

વાંચે છે
reading

આહો હું કરા સા / સે ?

1161

લખે

લખે છે

writing

1165

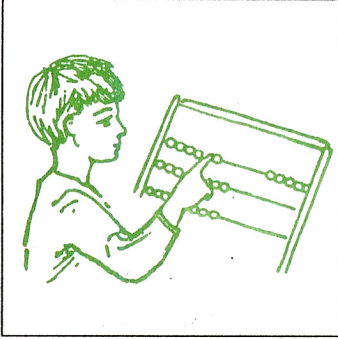

ભણાવે

શીખવે છે

teaching

1162

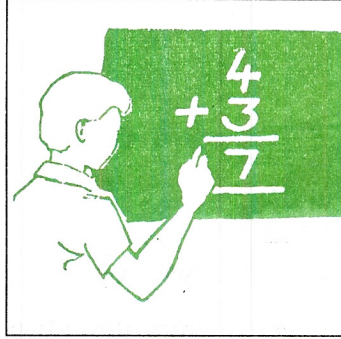

ગણે

ગણે છે

counting

1166

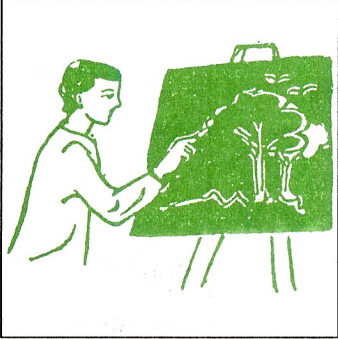

ભેગા કરે

સરવાળો કરે છે

adding

1163

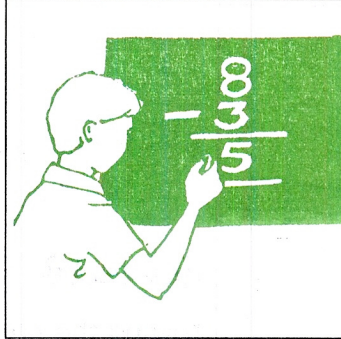

દોરે

દોરે છે

drawing

1167

ઓછા કરે

બાદબાકી કરે છે

subtracting

1164

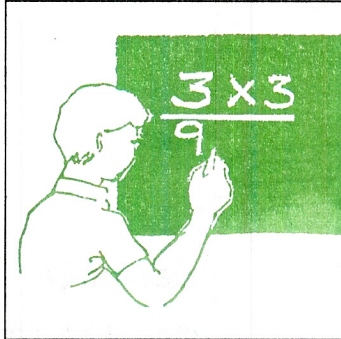

ભૂંડે

ભૂંડે છે

rubbing,
erasing

1168

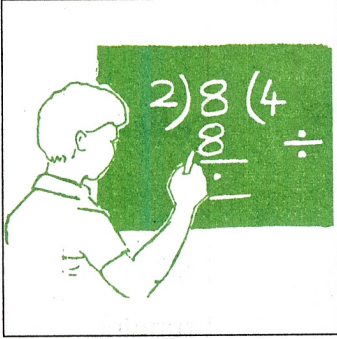
ગુણાકાર કરે

ગુણાકાર કરે છે

multiplying

આલો હું કરા સા / સે ?

1169

ભાગાકાર કરે

ભાગાકાર કરે છે
dividing

1173

વિચાર કરે

વિચાર કરે છે
thinking

1170

અહે

હસે છે
laughing

1174

દિવો લગાડે

સજગાવે છે
lighting
the lamp

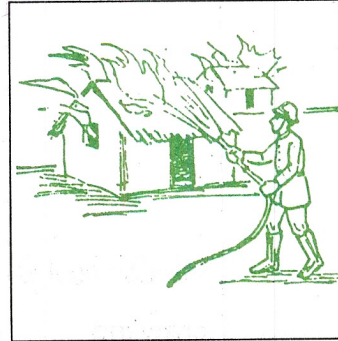
1171

રડે

રડે છે
crying

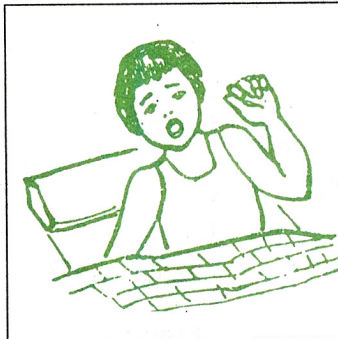
1175

ઓલવે

હોલવે છે
dousing
the fire

1172

બગાહું ખાય

બગાસું ખાય છે
yawning

1176

રાંમ રાંમ કરે

નમસ્કાર કરે છે
namaskar
(greeting)

આલો હું કરા સા / સે ?

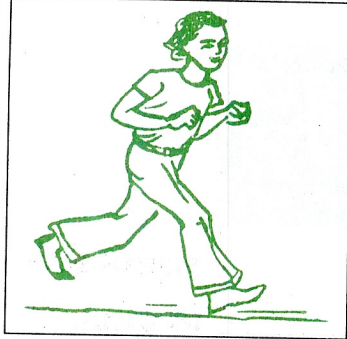
1177

પૂજા કરે

પ્રાર્થના કરે છે
worshipping

1181

હડીકારે

દોડે છે
running

1178

આશરવાદ આપે

આશીર્વાદ આપે છે
blessing

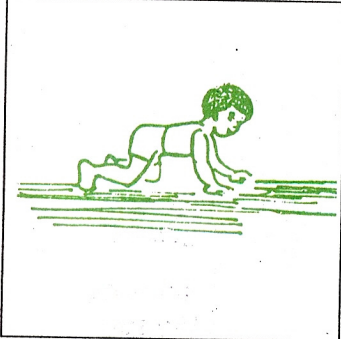
1182

ઓહણા પડે

પાછળ પડે છે
running after

1179

ભોટાણે હડે

ભાંખડિયે ચાલે છે
crawling

1183

ફૂટે

ફૂટે છે
jumping

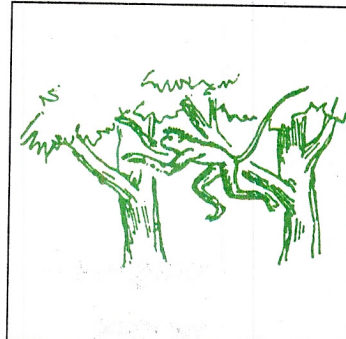
1180

હડે

ચાલે છે
walking

1184

ફલાંગ મારે

છલાંગ મારે છે
leaping

આલ્યો હું કરા સા / સે ?

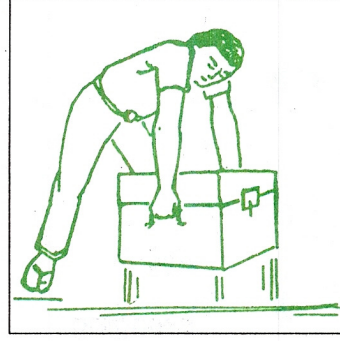
1185

ટપે

ઓળંગે છે
crossing

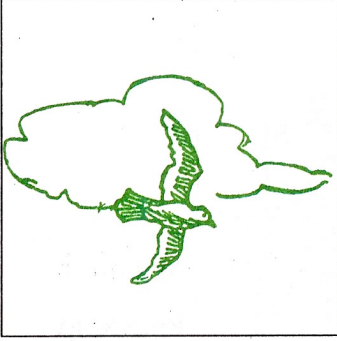
1189

ઉસકે

ઊપાડે છે
lifting

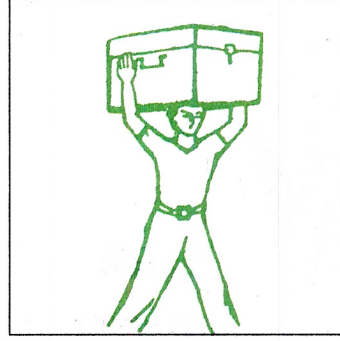
1186

ઉડે

ઊડે છે
flying

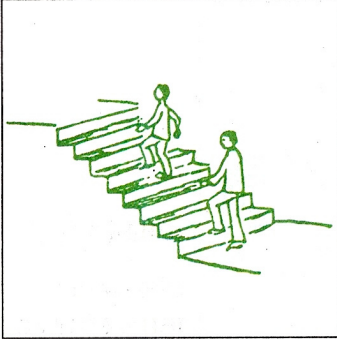
1190

માથે ઉસકે

માથે ઊચકે છે
carrying on
the head

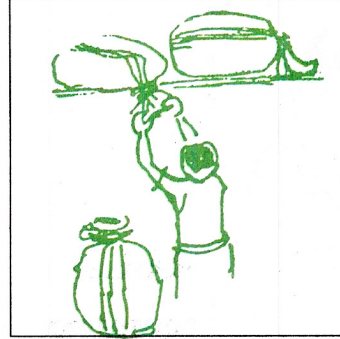
1187

ચડે

ચઢે છે
climbing

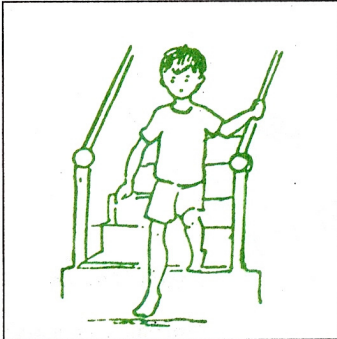
1191

ઉતારે

ઉતારે છે
bringing down

1188

ઉતરે

ઊતરે છે
climbing down

1192

ગોર ફરે

ફુદરડી ફરે છે
whirling around

આહો હું કરા સા / સે ?

1193

વેગે

વીજે છે

swinging

1197

ડબાવે

પાડે છે

pressing

1194

ગોડે

દબાવે છે

pressing

1198

ઠોકે

ખખડાવે છે

knocking

1195

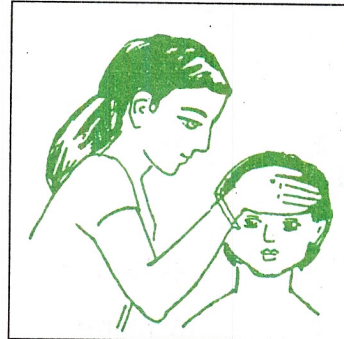

નેસોવે

નીચોવે છે

squeezing

1199

તપાહે

તપાસી જુએ છે

checking temperature

1196

ફોડે

તોડે છે

breaking

1200

ધરે

હાથ પકડે છે

shaking hands

આલ્હો હું કરા સા / સે ?

1201

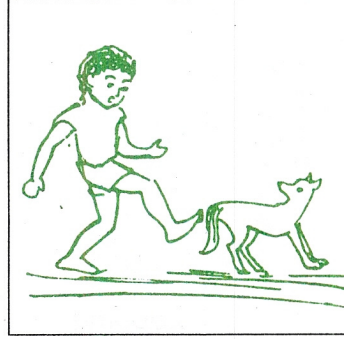

મળે

ભેટે છે

embracing

1205

પાટુ દે

લાત મારે છે

kicking

1202

બચી કરે

ચૂમે છે

kissing

1206

ચિપટી ભરે

ચીમટો ભરે છે

pinching

1203

દા સા

ફટકારે છે

beating

1207

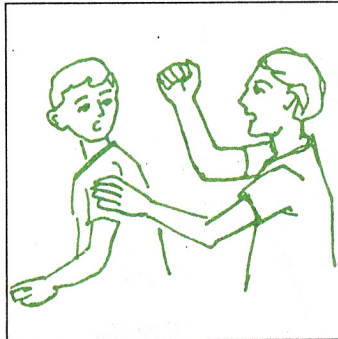

બુડાડે

પાણી ભરે છે

filling water

1204

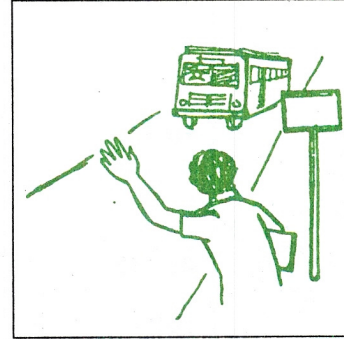

ગડદાટે

મુક્કો મારે છે

hitting with
the fist

1208

હાથમારે

થોભાવે છે

requesting
to halt

આલો હું કરા સા / સે ?

1209

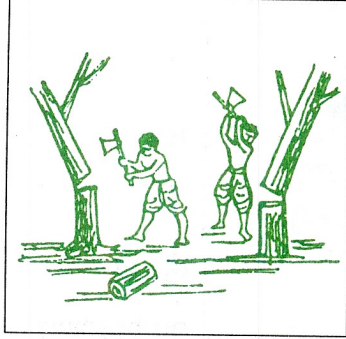

રોકે

રોકે છે

stopping

1213

કાપે

કાપે છે

hacking,
chopping

1210

ફોલે

છોલે છે

peeling

1214

વેરે

વહેરે છે

sawing

1211

કાપે

ચીરે છે

cutting

1215

ચીરે

ચોરે છે

splitting open

1212

કાતરે

વેતરે છે

cutting

1216

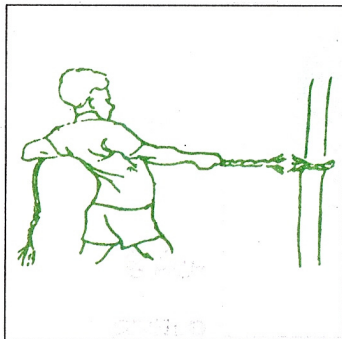
ફાડે

ફાડે છે

tearing

આહો હું કરા સા / સે ?

1217

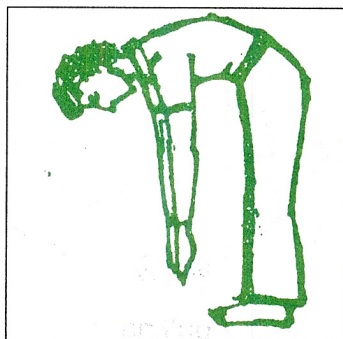

તાંણે

ખેંચે છે

pulling

1221

નમ્રે

વાંકું વાળે છે

bending

1218

ફોડે

ફોડે છે

breaking

1222

વાળે

વાંકુંવાળે છે

bending

1219

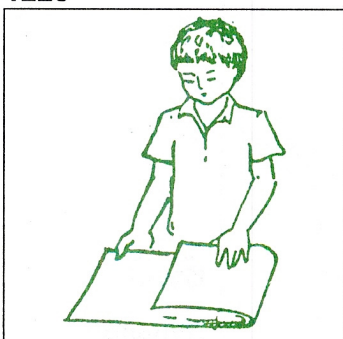

કટકા કરે

ભાંગે છે

breaking

1223

ગડી કરે

ઘડી કરે છે

folding

1220

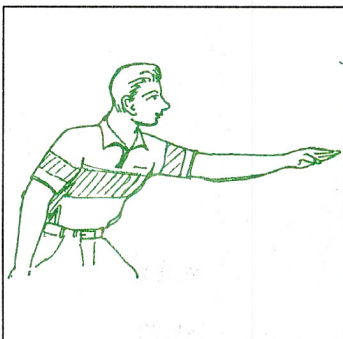

છોલે

છોલે છે

sharpening

1224

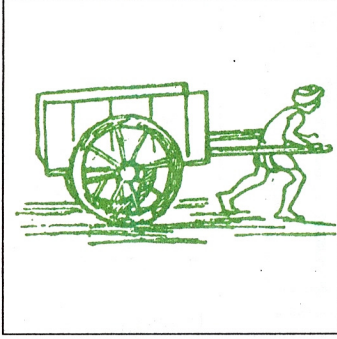
લાંબો કરે

હાથ લંબાવે છે

stretching

આલો હું કરા સા / સે ?

1225

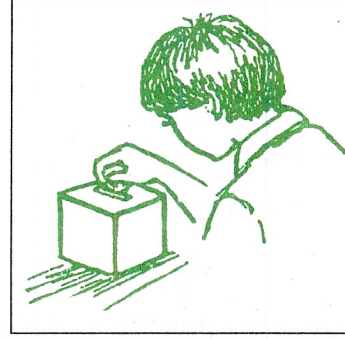

તોણે

ખેંચે છે

pulling

1229

નાખે

નાખે છે

putting

1226

ધકેલે

ધકેલે છે

pushing

1230

ભરે

ભરે છે

filling

1227

છોડે સે

છોડે છે

untying

1231

ખંખારે

હલાવે છે

shaking

1228

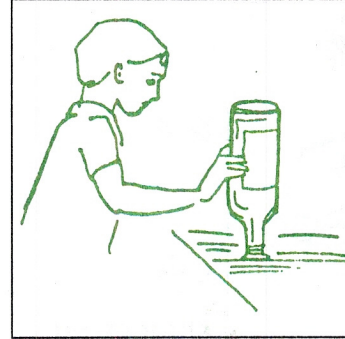

બાંધે સે

બાંધે છે

tying

1232

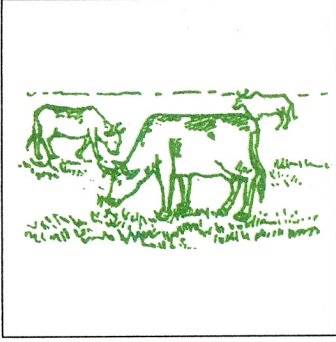
ઉધુ પાડે

ઊંધું મૂકે છે

over turning

આલ્હો હું કરા સા / સે ?

1233

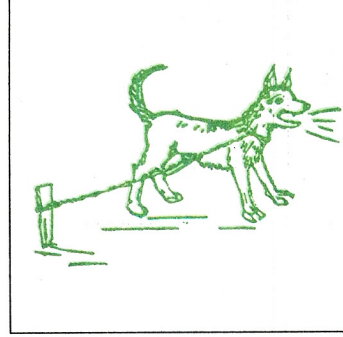

વેણીખાય

ચરે છે

grazing

1235

ભહે

ભસે છે

barking

1234

મારે

ભેટું મારે છે

hitting

1236

ચાટી ખાય

કરડે છે

biting

1237

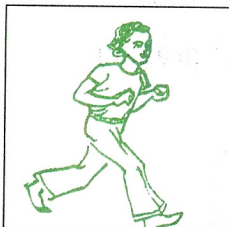
1243

1238

1244

1239

1245

1240

1246

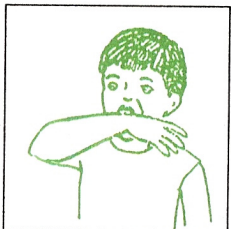
1241

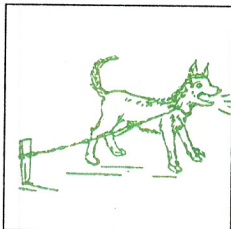
1247

1242

1248

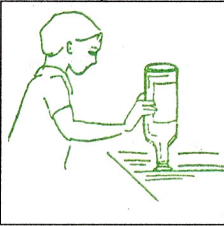
1249

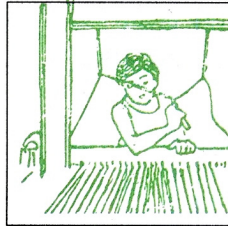
1255

1250

1256

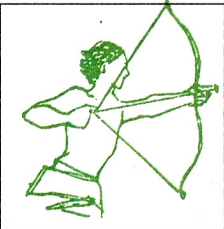
1251

1257

1252

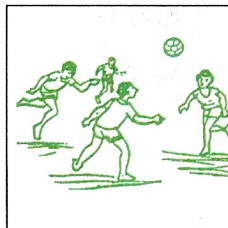
1258

1253

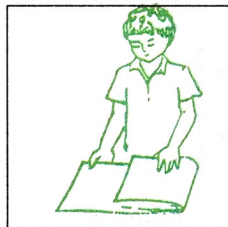
1259

1254

1260

આ હું થી રેલું સે ?

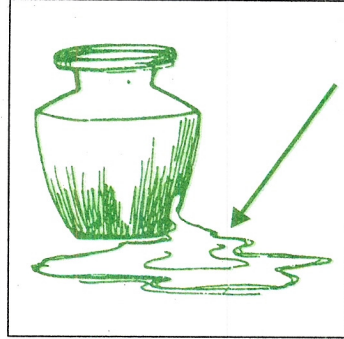
1261

દન ઉગે

સૂર્યોદય
sunrise

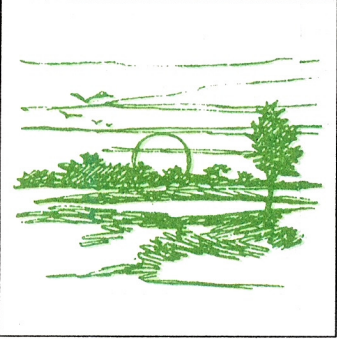
1265

વેરાય

ઢોળાય છે
leaking

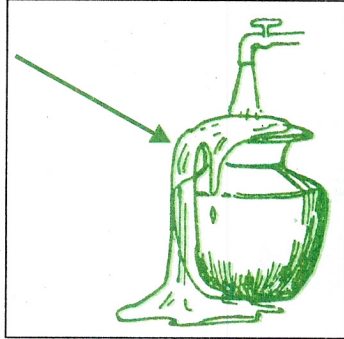
1262

દન બુડે

સૂર્યાસ્ત
sunset

1266

ઉભરાય

ઊભરાય છે
overflowing

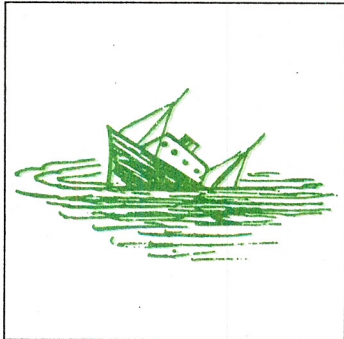
1263

વરહે

વરસે છે
raining

1267

બૂડે

ડૂબે છે
sinking

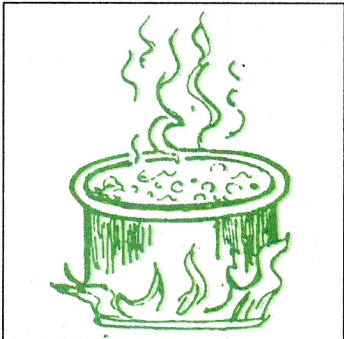
1264

વહે

વહે છે
flowing

1268

ઉકળે

ઉકળે છે
boiling

આ હું થી રેલું સે ?

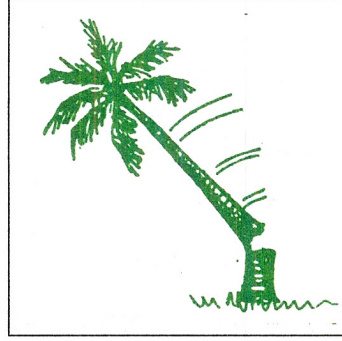
1269

જળકે

ચમકે છે
shining

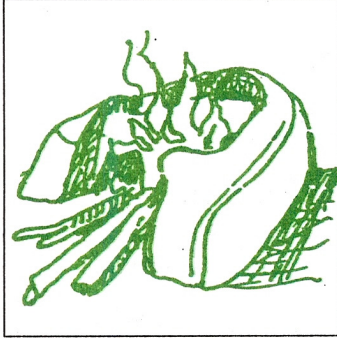
1271

ભાગે

ભાંગે છે
falling

1270

હળગે

સળગે છે
burning

1272

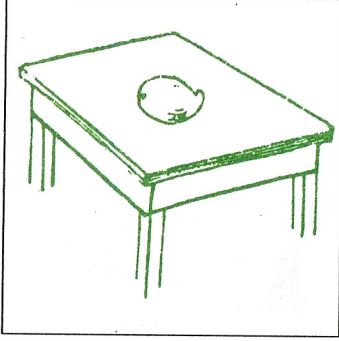

ગરે

ખરે છે
shedding

કેરી કાં સા ?

1273

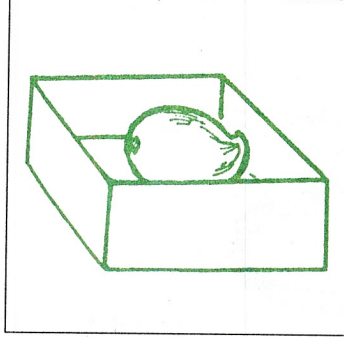

ઉપર

ઉપર

on top of, above

1277

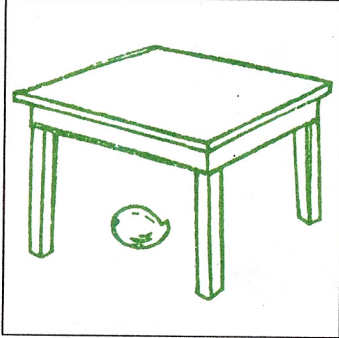

મય

અંદર

inside

1274

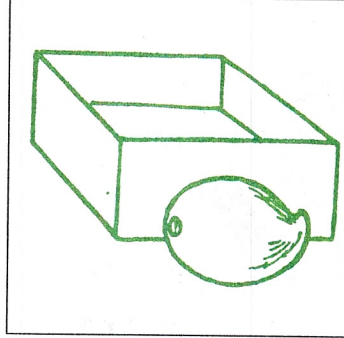

નેચુ

નીચે

below

1278

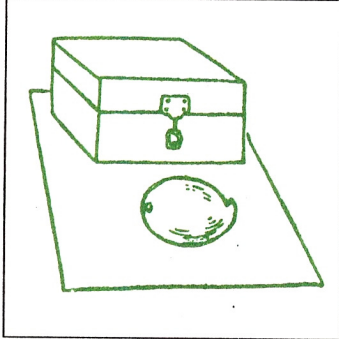

બારનું

બહાર

outside

1275

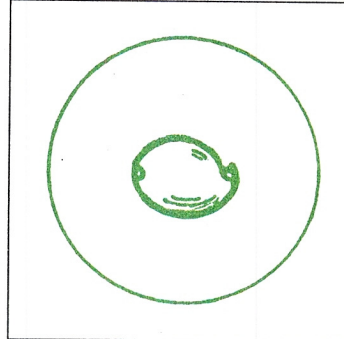

અગળ

સામે

in front of

1279

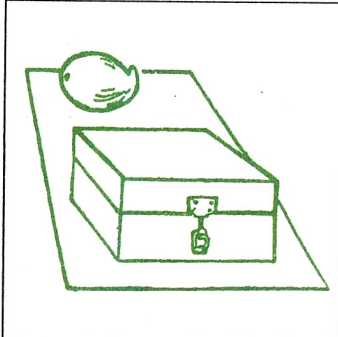

વચમાં

વચ્ચે

in the centre

1276

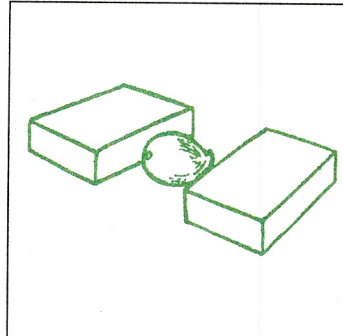

વોહણ

પાછળ

behind

1280

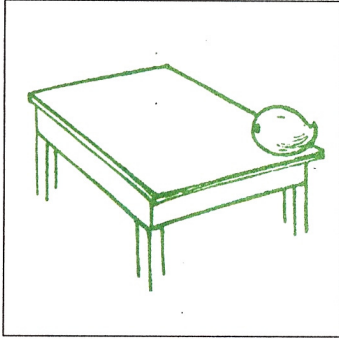
બેની વચમાં

બંને વચ્ચે

in between

કેરી કાં સા ?

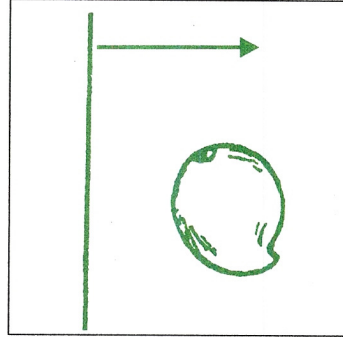
1281

એક ખૂણે

ખૂણા પર
in the corner

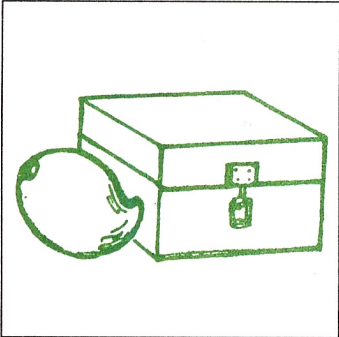
1283

જમણા પાદે

જમણી બાજુ
to the right

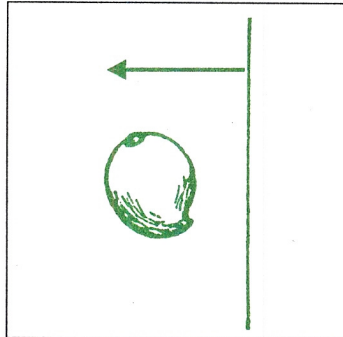
1282

પાંદણ

પાસે
near

1284

ડાબા પાદે

ડાબી બાજુ
to the left

સ્વાધ્યાયના જવાબ

સ્વાધ્યાય-૧		ખોપરી	૧૨૬	કછરોટ	૨૮૮
ગાલ	૬૧	કેડપટ્ટો	૧૨૭	પગતીયાં	૨૮૯
ઓહવાં	૬૨	કોડુ	૧૨૮	હોય	૨૯૦
કાળજું	૬૩	વેટી	૧૨૯	પોંગ	૨૯૧
હોટ	૬૪	ચચમા	૧૩૦	તારના કોટાની વાડ	૨૯૨
લાસું	૬૫	નાળ	૧૩૧	સતરી	૨૯૩
રૂદીયું	૬૬	ખાહડાં	૧૩૨	જાઝમ	૨૯૪
હાત	૬૭	સ્વાધ્યાય-૩		તાળુ	૨૯૫
ચોટલો	૬૮	મેલ	૨૭૭	અસીકુ	૨૯૬
અગૂંઠો	૬૯	બારી	૨૭૮	ટેકો	૨૯૭
નખોરુ	૭૦	મુશો	૨૭૯	ખાટલો	૨૯૮
ચાંદરો	૭૧	હુડો	૨૮૦	નોખ	૨૯૯
હાથોળ	૭૨	દીવાહળીની હળી	૨૮૧	જડ	૩૦૦
સ્વાધ્યાય-૨		નારખું	૨૮૨	મીજાગરું	૩૦૧
ઘાઘરી	૧૨૧	વેઝણો	૨૮૩	લાકડી	૩૦૨
ફેટો	૧૨૨	દીવો	૨૮૪	કડું	૩૦૩
ઝાંઝર	૧૨૩	ખોચુ	૨૮૫	રાહડું	૩૦૪
મણકો	૧૨૪	નોળકુ	૨૮૬	કુંચી	૩૦૫
કુલું	૧૨૫	કાતેણી	૨૮૭	માંણ	૩૦૬

નેહોણી	૩૦૭	સ્વાધ્યાય-૫		હરીયું	૪૬૩
હુપડું	૩૦૮	ગોળ કુંડારું	૪૦૯	કુટપટ્ટી	૪૬૪
કડછી	૩૦૯	પીન	૪૧૦	દાતેડું	૪૬૫
ચાયણી	૩૧૦	અણી	૪૧૧	શીહો	૪૬૬
ચોદલો	૩૧૧	ડોલુ	૪૧૨	હતેળી	૪૬૭
સેંકુ	૩૧૨	મઈનો	૪૧૩	કોઠી	૪૬૮
સ્વાધ્યાય-૪		બલાડીની ટોપ	૪૧૪	સ્વાધ્યાય-૭	
મફળી	૩૬૧	પેપર	૪૧૫	રેલ	૫૬૫
લીલું નારિયોર	૩૬૨	ખુણો	૪૧૬	ઝૂપડું	૫૬૬
જુંડો	૩૬૩	ઝેણું ભાસ્વાનું મશીન	૪૧૭	પાંથી	૫૬૭
કારેલું	૩૬૪	કાગળ	૪૧૮	આંમલું	૫૬૮
ડાંગો	૩૬૫	ધૂંધરા	૪૧૯	ડુંગળી	૫૬૯
કેરી	૩૬૬	કોળું	૪૨૦	હાંકળી	૫૭૦
ફાસ	૩૬૭	સ્વાધ્યાય-૬		મડદાપેટી	૫૭૧
રેગણું	૩૬૮	દાત સાળ	૪૫૭	મંજીરા	૫૭૨
પાંન	૩૬૯	હતોડી	૪૫૮	શંખ	૫૭૩
ચમકતો હિરો	૩૭૦	ફરસી	૪૫૯	મુંગટ	૫૭૪
અનાનુસ	૩૭૧	કોહકો	૪૬૦	બૈયણી	૫૭૫
ભેંડો	૩૭૨	બીણો	૪૬૧	સોપારી કાપવાની હુડી	૫૭૬
		સૂંક	૪૬૨	આરમ ખુડસી	૫૭૭

નાબ્યોં	૫૭૮	હેકલો	૬૯૩	નારોળના છોતરાં	૮૦૮
કઢેયું	૫૭૯	પાડું	૬૯૪	વાદરું	૮૦૯
લવીગ	૫૮૦	બોકડી	૬૯૫	ભોયરુ	૮૧૦
પીપોડી	૫૮૧	સેગડુ	૬૯૬	ખીસ્તીનો થાંભલો	૮૧૧
બંગડી	૫૮૨	બગલો	૬૯૭	શિખોર મંદિર	૮૧૨
હાતકડી	૫૮૩	ચકલી	૬૯૮	ખાડો	૮૧૩
પાલખી	૫૮૪	વાગ	૬૯૯	હોડી	૮૧૪
હાતઘાડી	૫૮૫	રાજગાદી	૭૦૦	મૂળાં	૮૧૫
દડો	૫૮૬	નાગ	૭૦૧	બીટ	૮૧૬
ગદા	૫૮૭	કોરાયો	૭૦૨	સ્વાધ્યાય-૧૦	
કાટલાં	૫૮૮	જૂ	૭૦૩	હાત ગાડાં	૮૧૫
સ્વાધ્યાય-૮		રથ	૭૦૪	સેહા	૮૧૬
કંદોરો	૬૮૫	બુટ્ટા	૭૦૫	મણકા	૮૧૭
મોરનું પેછડું	૬૮૬	ગાદલુ	૭૦૬	ગાયો	૮૧૮
માંડવો	૬૮૭	કરસલો	૭૦૭	ઝૂપડાં	૮૧૯
એડાં	૬૮૮	હુડો	૭૦૮	હાર	૮૨૦
આંછીયો	૬૮૯	સ્વાધ્યાય-૯		પેસાં	૮૨૧
વંદો	૬૯૦	બાંણ તોંણું	૮૦૫	વાંદરાં	૮૨૨
ફેણ	૬૯૧	કમળ	૮૦૬	કોથળીયો	૮૨૩
સાવડી	૬૯૨	સેલડી	૮૦૭	રોકડા પૈસા	૮૨૪

ચાકરીયો	૮૭૫	બહીને એક	૧૦૨૫	ભહે	૧૨૪૮
ઓયખાં	૮૭૬	પસાન ચાર	૧૦૨૬	નેસોવે	૧૨૪૯
સ્વાધ્યાય-૧૧		હાંને એક	૧૦૨૭	ઉઘુ પાડે	૧૨૫૦
ડુટો	૯૪૯	નવહીં ને નવાણુ	૧૦૨૮	લખે	૧૨૫૧
રાજા	૯૫૦	દહ અજાર	૧૦૨૯	હરીયું આંણે	૧૨૫૨
નાસવાવાળી	૯૫૧	ચાર વિહને હાત	૧૦૩૦	બારે	૧૨૫૩
કહય	૯૫૨	પુણું	૧૦૩૧	ઘડે	૧૨૫૪
રમતી સોરી	૯૫૩	એક હોમાં બે ઉછા	૧૦૩૨	બાંધે સે	૧૨૫૫
આંધળો	૯૫૪	સ્વાધ્યાય-૧૩		વણે	૧૨૫૬
ભારેપાંગે	૯૫૫	વાળે	૧૨૩૭	રાંમ રાંમ કરે	૧૨૫૭
માજેસ્ટર	૯૫૬	કાઢે સે	૧૨૩૮	ચાટે સે	૧૨૫૮
ઓર	૯૫૭	શીવા	૧૨૩૯	રમા સા	૧૨૫૯
ખેડૂત	૯૫૮	કાપે	૧૨૪૦	ગડી કરે	૧૨૬૦
નસ	૯૫૯	રડે	૧૨૪૧		
મીલેટરીવાળો	૯૬૦	ચાટી ખાય	૧૨૪૨		
સ્વાધ્યાય-૧૨		રોકે	૧૨૪૩		
બત્રી	૧૦૨૧	હડીકાડે	૧૨૪૪		
બે વિહોન તેણ	૧૦૨૨	થૂંકે	૧૨૪૫		
બાર	૧૦૨૩	હાંચ કરે સે	૧૨૪૬		
તેણ વીહને પાંસ	૧૦૨૪	ઝેલે	૧૨૪૭		

અ		અંતરીયો હાંબુ	૨૩૦	આંતર	૭૬૫
અગળ	૧૨૭૫	અંધારીયું	૭૬૭	આંધળી	૮૮૭
અગૂંઠો	૩૨, ૬૯	અંબાડી	૪૯૭	આંધળો	૮૮૬, ૯૫૪
અગ્યાર	૯૮૩	આગબોટ	૫૬૦	આંબો	૭૩૩
અજગોર	૬૮૪	આટેડો	૪૩૩	આંમલું	૩૫૨, ૫૬૮
અજાર	૧૦૧૪	આઠ	૯૮૦	આંમલું	૫૬૮
અડદું	૧૦૧૯	આડિયું	૪૩૪	આંહડો	૭૪૪
અણી	૩૮૧, ૪૧૧	આડો પડી રીન સે	૧૦૭૯	આંહળી વગાડે	૧૧૨૮
અનાનુસ	૩૨૫, ૩૭૧	આથમણી	૭૬૪	ઈટો	૧૪૧
અરાઢ	૯૯૦	આદમી	૯૬૧	ઈથોળ	૬૬૭
અળચીયું	૬૬૮	આદુ	૩૧૯	ઈલાયચી	૩૨૧
અસીકુ	૧૭૯, ૨૯૬	આરમ ખુડસી	૧૭૩, ૫૭૭	ઈસ્ટ્રી	૨૦૭
અહે	૧૧૭૦	આલે	૧૦૯૪	ઉકળે	૧૨૬૮
અંગોળવાનું	૧૬૨	આલે	૧૧૪૩	ઉગમણી	૭૬૩
અંગોળવાનો હજુરીયો	૮૨	આશરવાદ આપે	૧૧૭૮	ઉગેડે	૧૧૧૩
અંગોળે	૧૦૯૭	આંકી સુકી	૧૦૫૨	ઉચુકરે	૧૧૧૦
અંજવાળીયું	૭૬૮	આંગળીયો	૩૧	ઉઠે સે	૧૦૮૧
અંજુશર	૪૭૧	આંણીયો	૬૬૦, ૬૮૯	ઉડાવે	૧૧૨૨

ઉડે	૧૧૮૬	એકવીહ	૯૯૩	ઓળાવે	૧૧૦૬
ઉતરે	૧૧૮૮	એકહો	૧૦૦૮	ઓહણ પડે	૧૧૮૨
ઉતારે	૧૧૧૧	એડાં	૬૪૫, ૬૮૮	ઓહરી	૧૩૮
ઉતારે	૧૧૯૧	એસટી	૫૫૦	ઓહવાં	૯, ૬૨
ઉદેડું	૬૦૩	ઓઈડી	૧૬૧	ક	
ઉઘુપાડે	૧૨૩૨, ૧૨૫૦	ઓકળીયો	૧૪૫	કચૂરો	૬૬૯
ઉપગ્રહ	૫૬૪	ઓકાસે	૧૦૬૨	કછરોટ	૨૫૨, ૨૮૮
ઉપર	૧૨૭૩	ઓગણી	૯૯૧	કટકાકરે	૧૨૧૯
ઉપેડા	૧૧૪૦	ઓગાળે	૧૦૯૧	કટોરી	૨૪૭
ઉભરાય	૧૨૬૬	ઓઘલો	૪૨૪	કડછી	૨૪૮
ઉભોરીયો	૧૦૭૬	ઓછાકરવા	૩૯૬	કડછી	૨૪૯, ૩૦૯
ઉમરોટ	૧૫૦	ઓછાકરે	૧૧૬૭	કડીયા	૯૭૧
ઉમીયો	૩૪૩	ઓજલો	૧૮૬	કડીયો	૯૨૭
ઉસકે	૧૧૮૯	ઓતેડો	૫૯	કડું	૧૫૩, ૩૦૩
ઊંટ	૬૧૭	ઓદરુ	૬૦૧	કઢેયું	૨૫૮, ૫૭૯
ઊંટાં	૮૫૨	ઓયખાં	૮૧૭, ૮૭૬	કબજોં	૭૪
એક	૯૭૩	ઓયખો	૫	કબર	૫૨૭
એક ખૂણે	૧૨૮૧	ઓર	૮૮૩, ૯૫૭	કબૂતર	૬૨૬
એક હોમાં બે ઉછા	૧૦૦૭, ૧૦૩૨	ઓલવે	૧૧૭૫	કમળ	૭૪૯, ૮૦૬

કમાડ	૧૪૯	કાતરે	૧૨૧૨	કુકડી	૬૨૮
કરકેન્ડૂ	૬૬૫	કાતે	૧૧૫૧	કુકડીયાં	૮૪૬
કરસલો	૬૭૩,૭૦૭	કાતેણી	૨૨૧,૨૮૭	કુકડો	૬૨૯
કરોડ	૧૦૧૭	કાતેણીયો	૮૩૧	કુતરો	૫૯૦
કળી	૭૧૮	કાપલી	૬૫૮	કુબી	૩૩૮
કસરાની ટોપલી	૨૨૬	કાપે	૧૧૩૮	કુભાર	૯૩૨
કહ્ય	૯૩૪,૯૫૨	કાપે	૧૨૧૧	કુવો	૧૬૮
કંટાળું	૩૪૭	કાપે	૧૨૧૩,૧૨૪૦	કુંચી	૧૭૦,૩૦૫
કંદુ	૭૪૭	કારેલું	૩૪૨,૩૬૪	કુંડુ	૭૫૬
કંઠીયો	૮૨૨	કાળજું	૬૦,૬૩	કુંણી	૨૮
કંદોરો	૧૧૦,૬૮૫	કાળુંબોડ	૩૮૪	ફૂટે	૧૧૮૩
કાકડુ	૩૨૮	કાળો	૧૦૩૫	કેડપટ્ટો	૧૦૯,૧૨૭
કાગડો	૬૨૫	કાંગરો	૪૭૫	કેઢીયો	૩૮
કાગળ	૩૭૯,૪૧૮	કાંગારુ	૬૨૨	કેદી	૯૧૨
કાગળ	૫૨૯	કાંચલુ	૭૩૨	કેરી	૩૨૪,૩૬૬
કાગળ નાખવાનો ડબલો	૫૩૪	કાંચા ફળ	૭૨૨	કેળ	૭૩૮
કાજુ	૩૧૮	કાંટો	૭૨૬	કેળાં	૩૨૩
કાટલાં	૫૪૩,૫૮૮	કાંમઠી	૪૪૩	કેળાંનો તોબરો	૩૪૧
કાઢેસે	૧૦૮૩,૧૨૩૮	કીલન્ડર	૪૦૩	કોટ	૮૭

કોટ	૮૦૧	ખહાસે	૧૦૬૪	ખોચુ	૧૮૪,૨૮૫
કોઠી	૨૩૩,૪૬૮	ખંખારે	૧૨૩૧	ખોખડી	૬૦૮
કોડી	૪૨૭	ખંજોળે	૧૦૭૪	ખોડ	૭૧૨
કોડુ	૨૯,૧૨૮	ખાટલો	૧૭૫,૨૯૮	ખોડેસે	૧૦૮૭
કોતેડું	૭૮૭	ખાટીઆંબલી	૭૩૪	ખોપરી	૫૨,૧૨૬
કોથળી	૨૨૨	ખાડો	૮૦૪,૮૧૩	ગ	
કોથળીયો	૮૩૨,૮૭૩	ખાય	૧૫૯	ગગડાવે	૧૧૧૯
કોથળો	૨૨૪	ખાય	૧૦૫૭	ગટલી	૭૨૩
કોયડો	૫૫૪	ખાહડાં	૧૧૮,૧૩૨	ગડદાટે	૧૨૦૪
કોરાયો	૬૬૧,૭૦૨	ખાહડાં	૮૨૪	ગડી	૪૩
કોળું	૩૪૬,૪૨૦	ખાંડણીયો	૨૬૨	ગડીકરે	૧૨૨૩,૧૨૬૦
કોળું	૪૨૦	ખાંચણી	૨૬૧	ગણે	૧૧૬૨
કોહ	૪૨૮	ખીસ્તીનોથાંભલો	૪૮૨,૮૧૧	ગદા	૪૯૨,૫૮૭
કોહકો	૨૧૦,૪૬૦	ખુડસી	૧૭૨	ગદેડું	૫૯૯
કોંન	૧૯	ખુણો	૩૯૧,૪૧૬	ગરે	૧૨૭૨
ખ		ખૂણો	૧૪૭	ગરોળી	૬૬૩
ખજૂરી	૭૩૭	ખેડૂત	૯૧૯,૯૫૮	ગલકુ	૩૫૦
ખટારો	૫૫૧	ખેડૂતો	૯૬૫	ગલગોટો	૨૦૧
ખબો	૨૬	ખેડે	૧૧૩૩	ગલગોટો	૭૫૨

ગલી	૫૫૬	ગુંદરની શીહી	૨૧૫	ઘંટી	૨૫૯
ગળે	૧૦૬૦	ગૂંથે	૧૧૫૦	ઘંટી ગાય	૬૭૦
ગાજર	૩૩૩	ગૂંમડુ	૫૦	ઘાઘરી	૭૭, ૧૨૧
ગાડરાં	૮૫૫	ગેડી	૧૨૦	ઘાંણી	૪૩૬
ગાડું	૫૪૬	ગેડું	૭૩૦	ઘૂંઘરા	૧૧૨, ૪૧૯
ગાદલુ	૧૭૮, ૭૦૬	ગેહળો	૬૪૬	ઘૂંઘરો	૫૧૯
ગાય	૧૦૬૬	ગેંડો	૬૧૮	ઘેસા	૬૭૯
ગાયો	૮૫૦, ૮૬૮	ગોકે	૧૧૯૪	ઘોડાઘાડી	૫૪૭
ગાલ	૪, ૬૧	ગોડવો	૪૪	ઘોડું	૫૯૮
ગાવાવાળી	૯૧૬	ગોડે	૧૧૩૨	ઘોર	૧૩૩
ગાવાવાળો	૯૧૫	ગોમ	૭૯૯	ઘ	
ગાંઠ	૨૧૬	ગોરફરે	૧૧૯૨	ચઉદ	૯૮૬
ગાંઠ	૭૪૩	ગોળ	૧૦૫૩	ચકલી	૨૩૬
ગુજો	૮૫	ગોળકુંડારું	૩૯૦, ૪૦૯	ચકલી	૬૩૨, ૬૯૮
ગુણાકાર	૩૯૭	ગોળો લાઈટનો	૧૯૨	ચકલીયાં	૮૪૫
ગુણાકાર કરે	૧૧૬૮	ઘ		ચકેડી	૧૬૯
ગુથે	૧૧૦૭	ઘડીયાર	૧૧૬	ચચમા	૧૧૪, ૧૩૦
ગુલાબ	૭૫૧	ઘડે	૧૧૩૧, ૧૨૫૪	ચડક	૫૫૫
ગુલાબી	૧૦૪૨	ઘહે	૧૧૦૦	ચડે	૧૧૮૭

અતરંગી	૧૮૧	આંદરો	૨૪,૭૧	છ	
અબુતરો	૪૭૮	આંપડાં	૮૩૮	છેછે	૧૦૯૦
અમકતો હિરો	૧૦૮, ૩૭૦	ચિત્ર	૨૦૫	છેપું	૬૪૮
અવેતો	૨૫૦	ચિત્રનુ ચોકડું	૨૦૪	છો	૯૭૮
અંદરમો	૭૫૯	ચિપટી ભરે	૧૨૦૬	છોટે	૧૧૩૬
આક	૪૦૮	ચિપિયો	૪૩૫	છોડ	૭૧૦
આકરીયો	૮૩૭, ૮૭૫	ચીકુ	૩૨૯	છોકે સે	૧૨૨૭
આઠી ખાય	૧૨૩૬, ૧૨૪૨	ચીડ	૧૦૦	છોયો	૭૭૦
આટે સે	૧૦૫૯, ૧૨૫૮	ચીબરી	૬૩૯	છોલે	૧૨૨૦
આચકલ	૫૪૮	ચીરે	૧૨૧૫	જ	
આચણી	૨૫૪, ૩૧૦	ચુલાનુ ધુમાળીયુ	૧૫૮	જડ	૯૭, ૩૦૦
આર	૯૭૬	ચુલો	૨૭૨	જડબું	૧૩
આરખુણિયું	૩૯૩	ચોકીદાર	૯૧૪	જમણા પાહે	૧૨૮૩
આર વિહને દહ	૧૦૦૬	ચોટલો	૨૩, ૬૮	જળ ઘેડો	૬૧૯
આર વિહને હાત	૧૦૦૫, ૧૦૩૦	ચોદલો	૧૧૩, ૩૧૧	જળકે	૧૨૬૯
આર વિહો	૧૦૦૪	ચોરસ	૧૦૫૪	જળોય	૬૭૨
આલી	૯૯૬	ચોંપડી	૩૭૭	જળાપાડા	૬૧૦
આળે સે	૧૦૮૬				૧૬૩
આંચ	૬૪૪				૧૨, ૨૬૪

જાલકો	૭૭૬	ઝ	ટાંકણ	૪૫૦
જાળ	૪૪૨	ઝબ્બો	૧૧૯	ટાંકણી
જાળ નાખે	૧૧૫૪	ઝંડો	૫૩૭	ટાંકણી
જાળી	૧૫૪	ઝાડ	૭૦૯	ટાંકી
જાસુદ	૭૫૦	ઝારો	૨૫૧	ટિકેટ
જાંમ	૨૫૩	ઝાંગલું	૭૩	ટીકમ
જાંમ	૮૩૫	ઝાંઝર	૧૧૧, ૧૨૩	ટીપું
જાંમલી	૧૦૩૯	ઝુલકુ	૮૪	ટીવી
જીદ્રા	૬૨૦	ઝૂપડાં	૮૨૫, ૮૬૯	ટુટી
જીભ, જીભડું	૧૪	ઝૂપડું	૧૩૫, ૫૬૬	ટુટો
જીરાફ	૬૨૧	ઝેણું ભારવાનું મશીન	૪૦૧, ૪૧૭	ટૂંકી
જીલું	૪૨૨	ઝેલે	૧૧૨૧, ૧૨૪૭	ટેકો
જુંડો	૨૨૫, ૩૬૩	ઝોપલો	૧૬૫	ટેકો લીન ઉભો
જૂ	૬૫૪, ૭૦૩	ટ		ટેડ
જૂની	૧૦૫૫	ટકોરાવાળી ઘડીયાળ	૨૦૩	ટેબલ
જેટું	૫૯૨	ટકોરો	૪૮૮	ટેબલ ઉપર બહીરીન સે
જેલ	૫૪૦	ટપાલી	૯૦૭	ટેભરીયો વાગ
જોદુ	૩૬	ટપે	૧૧૮૫	ટેલીફોન
જવાળામુખી	૭૮૦	ટમાટાં	૩૪૦	ટેંગુલો

ટોકણીયો	૬૩૩	ડુંગળી	૩૧૩,૫૬૯	ઢોલ વગાડે	૧૧૨૯
ટોપલું વોણે	૧૧૫૩	ડુંટી	૩૭	ઢોઈડું	૭૨૮
ટોપલો વણવાવાળો	૯૨૧	કેમ	૭૯૩	તકલી ૪૩૭	
ટોપી	૯૩	ડોડી	૧૦૫	તપાહ	૮૯૭
ઢ		ડોડીયા રમે	૫૦૯	તપાહ કરે	૧૧૫૯
ઠાંન્ડી	૫૯૩	ડોબું	૫૯૬	તપાહે	૧૧૯૯
ઠેકાણું	૫૩૧	ડોલ	૨૨૯	તરકડુ	૯૧૦
ઠોકે	૧૧૯૮	ડોલુ	૬,૪૧૨	તરવાર	૪૪૬
ઢ		ડોહી	૮૮૫	તરાજવાં	૫૪૨
ડખખણ	૭૬૬	ડોહો	૮૮૪	તરી	૯૯૪
ડબલી	૨૭૦	ડોંડી	૭૨૦	તરે	૧૧૨૩
ડબાવે	૧૧૯૭	ઢબુડી	૫૪૯	તલાવ	૭૮૮
ડબોં	૨૬૯	ઢબુડીયાં	૮૪૩	તલાવડી	૭૮૯
ડાગો	૯૫,૩૬૫	ઢાલ	૪૪૮	તળે	૧૦૯૩
ડાટો	૨૧૪	ઢાંકણી	૨૪૬	તંબુ	૧૩૬
ડાબા પાહે	૧૨૮૪	ઢુબલો	૮૮૮	તંબૂરો	૫૦૧
ડાયવર	૯૦૪	ઢૂબલી	૮૮૯	તાકું	૪૭૯
ડુગરાની મોળ	૭૮૨	ઢેકડો	૬૩૧	તાકે	૧૧૨૬
ડુગરોની લેણ	૭૮૧	ઢેસૂણ	૪૧	તાડ	૭૩૯

તાપણુ	૨૩૧	તેણ વિહને હોળ	૧૦૦૩	દળ	૪૦૪
તાપણું	૨૭૫	તેણ વિહો	૧૦૦૦	દળ ઉગે	૧૨૬૧
તારના કોટાની વાડ	૧૬૪, ૨૯૨	તેણ વીહને પાંસ	૧૦૦૧, ૧૦૨૪	દળ બુકે	૧૨૬૨
તારા	૮૬૪	તેણ ખુણિયું	૩૯૨	દરખુણ	૨૦૮
તારા મંડળ	૭૫૭	તેર	૯૮૫	દરીયા કાંઠો	૭૭૭
તારેણ	૧૬૬	તોણે	૧૨૨૫	દરીયા બેટ	૭૮૬
તારો	૭૬૦	તોલે	૧૧૪૧	દરીયો	૭૭૫
તાળવે	૪૫	તોળે	૧૧૩૯	દળે સે	૧૦૮૮
તાળાં	૮૨૭	ત્ર		દવા	૪૭૨
તાળુ	૧૭૧, ૨૯૫	ત્રીશુળ	૪૯૩	દવાખાનું	૪૬૯
તાવ માપવાનું	૪૭૦	થ		દવાગોળી	૪૭૩
તાંણે	૧૦૯૫	થરમોસ	૨૩૫	દશી	૧૯૬
તાંણે	૧૨૧૭	થંભો	૭૧૬	દહ	૯૮૨
તીજેરી	૧૮૫	થાંભલો	૪૭૬	દહ અજાર	૧૦૧૫, ૧૦૨૯
તીડીયું	૬૫૯	થૂકે	૧૦૬૧, ૧૨૪૫	દા સા	૧૨૦૩
તીતી	૮	થોક	૭૧૪	દાકતર	૮૯૬
તુવેરની પાપડીયો	૩૩૭	દ		દાકતરો	૯૬૮
તેણ	૯૭૫	દડા	૮૨૯	દાડયમ	૩૩૦
તેણ વિહન દહ	૧૦૦૨	દડો	૫૨૧, ૫૮૬	દાડું	૧૭

દાઢાવાળો	૧૮	દેવળ	૪૮૧	ન	
દાતેડું	૪૨૩, ૪૬૫	દોકાંન	૫૪૧	નકસો	૩૮૮
દાનપેટી	૪૮૪	દોત	૧૫	નખોરુ	૧૦, ૭૦
દાંત	૮૧૮	દોરવાવાળો	૯૨૯	નખોરુંલુદે	૧૦૭૩
દિવો લગાડે	૧૧૭૪	દોરે	૧૧૬૩	નમે	૧૨૨૧
દીવણીયું	૧૯૩	દોરોની દડી	૨૨૦	નરગાં	૫૦૪
દીવા	૮૩૩	ધ		નવ	૯૮૧
દીવાહની	૨૭૩	ધકેલે	૧૨૨૬	નવહીં	૧૦૧૨
દીવાહનીની હળી	૨૭૪, ૨૮૧	ધડાક	૩૨૭	નવહીંને નવાણુ	૧૦૧૩, ૧૦૨૮
દીવો	૧૯૪, ૨૮૪	ધડાક	૮૬૨	નવી	૧૦૫૬
દુણું	૨૪૧	ધરે	૧૨૦૦	નસ	૮૯૮, ૯૫૯
દુરમસ	૪૦૨	ધાર	૭૯૫	નસો	૯૬૯
દુંગે સે	૧૧૫૮	ધુમાડો	૨૭૬	નાખે	૧૧૨૦
દુંગો	૯૧૧	ધૂબો	૬૭૧	નાખે	૧૨૨૯
દૂદકાડે	૧૧૦૮	ધોધ	૭૯૪	નાખે સે	૧૦૮૪
દૂરબીનમાં લાળે	૧૦૭૦	ધોબી	૯૨૫	નાગ	૬૮૨, ૭૦૧
દેડકી	૬૭૬	ધોરણ	૩૭૪	નાનો	૧૦૫૦
દેડકો	૬૭૫	ધોળો	૧૦૩૬	નારંગી	૧૦૪૦
દેવળ	૧૬૦	ધોવે	૧૦૯૮	નારખું	૨૭૧, ૨૮૨

નારિયોરી	૭૨૯	નોરયું	૬૦૫	પાટડો	૧૪૬
નારીયોલીયો	૮૫૬	નોળકુ	૯૯, ૨૮૬	પાટલાગોહટી	૬૬૪
નારોળના છોતરાં	૭૩૧, ૮૦૮	પ		પાટલી	૨૫૫
નાળ	૨૦, ૧૩૧	પઈસા	૫૩૬	પાટીયું	૧૫૧
નાળ્યો	૧૪૪, ૫૭૮	પખાત	૫૦૭	પાટુદે	૧૨૦૫
નાસવાવાળી	૯૪૨, ૯૫૧	પગતીયાં	૧૪૮, ૨૮૯	પાટો	૪૭
નાસવાવાળો	૯૪૧	પડસાવો	૭૬૯	પાડું	૫૯૭, ૬૯૪
નાંની	૧૦૪૬	પડાળ	૧૪૩	પાડો	૫૯૫
નેચોવે	૧૦૯૯	પતંગ	૫૧૬	પાઢિયું માછલું	૬૮૦
નેર	૭૯૦	પતરાડું	૩૫૮	પાયું	૧૦૨૦
નેસુ	૧૨૭૪	પતરી	૨૧૧	પાલખી	૫૫૨, ૫૮૪
નેસોવે	૧૧૯૫, ૧૨૪૯	પતાં	૫૨૪	પાળિયું	૨૬૬
નેહારિયાં સોરો	૯૬૬	પપૈયા	૭૩૬	પાવડો	૪૨૫
નેહારિયેણ સોરીઓ	૯૬૭	પરબેડીયું	૫૩૦	પાંઅખો	૬૪૩
નેહાળ	૩૭૩	પલ	૭૯૨	પાંખડાં	૭૧૫
નેહાળિયાળ સોરી	૮૯૩	પસાન ચાર	૯૯૯, ૧૦૨૬	પાંજરૂ	૬૪૭
				પાંચરે	૧૧૦૫
				પાંચી	૨૧, ૫૬૭
				પાંઢુ	૭૨૧

પાંન	૩૫૬, ૩૬૯	પેટી	૨૨૩	પોરવા	૧૧૪૮
પાંનબીડું	૩૫૭	પેટીવાજુ	૫૦૬	પ્રતીબીબ	૨૦૯
પાંનિયા	૮૧૯	પેણસીલ	૩૮૦	ફ	
પાંનુ	૭૧૭	પેપર	૩૭૬, ૪૧૫	ફાસ	૩૨૬, ૩૬૭
પાંનેસ	૧૯૫	પેરેસે	૧૦૮૨	ફાસનું (ઝાડ)	૭૩૫
પાંસ	૯૭૭	પેસાં	૮૪૭, ૮૭૧	ફાળો	૨૬૫
પાંહણ	૧૨૮૨	પેસાં	૮૭૧	ફરસી	૪૩૨, ૪૫૯
પિવે	૧૦૫૮	પેસી	૪૫૪	ફલગ મારે	૧૧૮૪
પીચકારી	૫૨૫	પેહી, આંહળી	૫૦૩	ફળો	૮૬૧
પીન	૩૮૫, ૪૧૦	પેંડોળું	૩૪૯	ફાડે	૧૨૧૬
પીપોડી	૫૧૭, ૫૮૧	પેંડું	૫૪૪	ફાધર	૯૪૮
પીળો	૧૦૩૮	પોંગ	૪૨, ૨૯૧	ફાફડા થોર	૭૨૭
પુછડીયાં તારો	૭૬૧	પોંગ	૪૦	ફુટપટ્ટી	૪૦૭, ૪૬૪
પુજારી	૯૪૫	પોકરીયું	૮૩	ફુલાવે	૧૧૨૪
પુણું	૧૦૧૮, ૧૦૩૧	પોગનું છણીયું	૧૮૩	ફુલું	૧૧૫, ૧૨૫
પુસડું	૬૨૩	પોતુકરે	૧૧૦૨	ફુલોનો હાથડો	૧૦૪
પૂજા કરે	૧૧૭૭	પોપટી	૧૦૩૪	ફૂલ	૭૧૯
પૂતળું	૪૮૬	પોપણીયો	૭	ફૂલાં	૮૬૦
પૃથ્વીનો ગોળો	૭૬૨	પોયો	૭૨૪	ફેટો	૯૪, ૧૨૨

ફેણ	૬૮૩,૬૯૧	બલાડીની ટોપ	૩૫૪,૪૧૪	બારે	૧૧૦૧,૧૨૫૩
ફેણાં	૭૯૮	બલુણ	૫૬૨	બાવો	૯૪૬
ફેફ્ફુ	૫૮	બલુણનો ડાયવર	૯૦૫	બાંઈ	૭૮
ફેરીયો	૯૩૮	બલુણાં	૮૪૪	બાંણ તોંણયું	૭૭૪,૮૦૫
ફોડા	૫૧	બળદ	૫૯૪	બાંધે સે	૧૨૨૮,૧૨૫૫
ફોડે	૧૧૯૬	બહરૂપી	૯૪૦	બીટ	૩૩૯,૮૧૬
ફોડે	૧૨૧૮	બહી	૧૦૧૦	બીલાડાં	૮૪૮
ફોલે	૧૨૧૦	બહીને એક	૧૦૧૧,૧૦૨૫	બીલાડી	૫૮૯
બ		બંગડી	૧૦૬,૫૮૨	બીલોરી કાય	૪૦૦
બખોલુ	૭૮૩	બંગલો	૧૩૪	બીલ્લો	૧૧૭,૪૬૧
બગલો	૬૩૬,૬૯૭	બંદકરે	૧૧૧૨	બુટી	૬૦૪
બગાહુ ખાય	૧૧૭૨	બંદુક	૪૫૩	બુટ્ટા	૯૮,૭૦૫
બચી કરે	૧૨૦૨	બાગ	૮૦૩	બુડાડે	૧૨૦૭
બટાકા	૩૧૫	બાજ	૬૩૮	બૂડે	૧૨૬૭
બટૂળ	૮૬	બાયડી	૮૮૧	બૂળ	૯૪૭
બતક	૬૪૦	બાયડીઓ	૯૬૨	બે	૯૭૪
બત્રી	૧૬	બાર	૯૮૪,૧૦૨૩	બે વિહોન તેણ	૯૯૭,૧૦૨૨
બત્રી	૯૯૫,૧૦૨૧	બારનું	૧૨૭૮	બેડવું	૧૫૨
બથોબથ	૫૧૦	બારી	૧૫૫,૨૭૮	બેડો	૪૬

બેની વચમાં	૧૨૮૦	ભાત પાડેલું (ચિત્ર)	૨૦૬	ભોય	૯૩૩
બૈયણી	૨૪૩, ૫૭૫	ભારીયો	૮૨૮	ભોયરુ	૭૮૪, ૮૧૦
બોકડાં	૮૪૯	ભારેપાંગે	૯૦૦, ૯૫૫	મ	
બોકડી	૫૯૧, ૬૯૫	ભાલો	૪૪૯	મઈનો	૪૦૫, ૪૧૩
બોડોં	૨૫	ભાળે	૧૦૬૯	મઈનો ડોડો	૭૪૮
બોલાવાસે	૧૦૬૫	ભીખ માંગે	૧૧૫૭	મખોડિયો	૮૫૪
ભ		ભુગળી	૨૩૭	મખોડું	૬૪૯
ભજન મંડળી	૫૧૩	ભુડરું	૬૦૦	મગોર	૬૭૭
ભણાવે	૧૧૬૫	ભુદે	૧૧૬૪	મડદાપેટી	૫૨૮, ૫૭૧
ભમ ભોટીલો	૬૫૭	ભેગા કરવા	૩૯૫	મણકા	૮૨૧, ૮૬૭
ભમર ખાટલો	૧૭૭	ભેગા કરે	૧૧૬૬	મણકો	૧૦૩, ૧૨૪
ભમરી	૬૫૨	ભેયો	૫૩	મદારી	૯૩૬
ભમરી	૭૯૧	ભેટવસ્તુ	૫૨૬	મફળી	૩૧૭, ૩૬૧
ભમેડો	૫૧૮	ભેંડો	૩૪૮, ૩૭૨	મય	૧૨૭૭
ભરે	૧૨૩૦	ભેંત	૧૩૯	મરયાં	૩૨૦
ભહે	૧૨૩૫, ૧૨૪૮	ભેંત ઘડીયાળ	૨૦૨	મરયાં	૮૫૯
ભાગાકાર	૩૯૮	ભોટવો	૨૩૮	મળે	૧૨૦૧
ભાગાકાર કરે	૧૧૬૯	ભોટાણે હેડે	૧૧૭૯	મશરું	૬૫૫
ભાગે	૧૨૭૧	ભોભડી	૬૭૮	મશાલ	૪૯૦

મશીદ	૪૮૩	માંડવો	૪૯૯, ૬૮૭	મૂળો	૩૩૪
મસરદોની	૧૮૭	માંણ	૨૩૯, ૩૦૬	મેલ	૧૩૭, ૨૭૭
મંજરા	૫૦૦, ૫૭૨	માંણ વગાડે	૫૦૮	મેણબતી	૧૯૭
મંદિર	૪૭૪	માંણહાં	૯૬૪	મેણિયું	૪૪૭
માઈક	૫૧૪	માંદુ	૮૯૯	મેદાન	૫૨૨
માકડો	૬૫૬	માંશ	૬૫૦	મેરઈ	૯૨૪
માજેસ્ટર	૯૦૨, ૯૫૬	મીજાગરું	૧૫૬, ૩૦૧	મેતાંણી	૮૯૫
માથું, બોચી	૧	મીઠા લીમડાની ડાળખી	૩૫૫	મોગરો	૭૫૪
માથે ઉસકે	૧૧૯૦	મીલ	૪૫૧	મોટર હાકે	૧૧૫૬
માપે	૧૧૪૨	મીલેટરીવારા	૯૭૨	મોટી	૧૦૪૫
મારણ	૯૨૨	મીલેટરીવાળો	૯૧૩, ૯૬૦	મોટો	૧૦૪૯
મારે	૧૨૩૪	મુઠ	૩૪	મોઢીયું	૪૯૪
માળી	૯૩૯	મુશો	૧૧, ૨૭૯	મોઢુ, મુંડું	૨
માવેત	૯૩૫	મુશો આંબરે	૧૦૬૩	મોણહ	૮૮૦
માસ્તર	૮૯૪	મુંગટ	૪૯૧, ૫૭૪	મોદનો પુડો	૬૫૧
માંકણ	૬૫૩	મૂર્તિ	૪૮૭	મોર	૬૩૪
માંગણીયો	૯૪૩	મૂર્તિ ઘડવાવાળો	૯૨૬	મોર	૭૫૫
માંગવાવાળી	૯૪૪	મૂળાં	૭૧૩, ૮૧૫	મોરનું પેછડું	૬૩૫, ૬૮૬
માંડવી	૪૯૮	મૂળાં	૮૫૭	મોસંબી	૩૩૧

૨	રાંમદુબ	૬૭૪	રોપે	૧૧૩૫
રકમ	૯૬	રાંમરાંમ કરે	૧૧૭૬, ૧૨૫૭	૬
રકાબીયો	૮૩૬	રીવેટ	૪૩૧	૧૧૬૧, ૧૨૫૧
રકે	૧૧૭૧, ૧૨૪૧	રૂદીયું	૫૭, ૬૬	૧૦૭૨
રથ	૪૮૯, ૭૦૪	રૂપિયાની નાંટો	૮૩૯	૫૫૩
રમતી સોરી	૯૦૯, ૯૫૩	રૂપિયાનો સિક્કો	૫૩૫	૨૨
રમતો સોરો	૯૦૮	રૂમાલ	૭૯	૧૧૧૭
રમા સા	૧૧૧૪, ૧૨૫૯	રેગણું	૩૪૫, ૩૬૮	૪૫૬
રમે	૧૧૩૦	રેછડી	૬૧૪	૯૩૧
રસ્યાં વાટવાની ખોડણી	૨૬૦	રેડીયા	૮૩૦	૩૨૨, ૫૮૦
રવ	૬૮૧	રેડીયાનું ભુગળું	૫૧૫	૩૧૪
રવાયોં	૨૪૪	રેડીયો	૧૯૮	૧૧૦૩
રહોડું	૧૫૭	રેડે	૧૦૯૬	૧૦૭૫
રાખોડીયો	૧૦૪૪	રેલ	૫૫૭, ૫૬૫	૫૬૧
રાજગાદી	૪૯૫, ૭૦૦	રેલવાઈલેણ	૫૫૮	૮૯
રાજા	૯૧૭, ૯૫૦	રોકડા પૈસા	૮૪૦, ૮૭૪	૩૯૪
રાતો	૧૦૪૧	રોકે	૧૨૦૯, ૧૨૪૩	૧૯૦
રાહડું	૨૧૭, ૩૦૪	રોટલી	૩૫૯	૫૫, ૩૦૨
રાંણી	૯૧૮	રોટલો	૩૬૦	૭૪૫

લાખ	૧૦૧૬	લોકેટ	૫૬૩	વહે	૧૨૬૪
લાડી	૮૮૨	લોકિયું, તવો	૨૫૭	વંદો	૬૬૨, ૬૯૦
લાસું	૪૯, ૬૫	લોચ	૪૮	વાગ	૬૧૨, ૬૯૯
લાંબી	૧૦૪૭	વ		વાડો	૮૦૨
લાંબો ક્રે	૧૨૨૪	વકીલ	૯૦૧	વાદરું	૭૭૧, ૮૦૯
લીટી	૩૮૯	વકીલો	૯૭૦	વાદળી	૧૦૩૭
લીલું નારિયોર	૩૫૧, ૩૬૨	વગડું	૭૭૯	વાયરો ખાય	૧૧૧૮
લીલો	૧૦૩૩	વગાડે	૧૧૨૭	વાળે	૧૧૦૪
લીસે સે	૧૦૮૯	વચમાં	૧૨૭૯	વાળે	૧૨૨૨, ૧૨૩૭
લુંગી	૮૧	વટલોઈ	૨૪૫	વાવલ્યુ	૪૯૬
લૂંગડુ	૭૫	વટાણા	૩૩૬	વાવે	૧૧૩૪
લે	૧૧૪૪	વડલો	૭૪૦	વાંચે	૧૧૬૦
લેગો	૯૧	વણકર	૯૨૩	વાંદરાં	૮૫૧, ૮૭૨
લેબું	૩૫૩	વણે	૧૧૫૨, ૧૨૫૬	વિચાર કરે	૧૧૭૩
લેબું	૭૪૧	વરહ	૪૦૬	વીજળી	૭૭૨
લેબોટરીવાળો	૯૦૩	વરહે	૧૨૬૩	વીહ	૯૯૨
લેબોરેટરી	૩૯૯	વરુ	૬૦૯	વેટી	૧૦૭, ૧૨૯
લેલાડ	૩	વલોવે	૧૧૦૯	વેચા	૧૧૪૬
લેલુ	૪૫૫	વહરાત	૭૭૩	વેચાતુ	૧૧૪૭

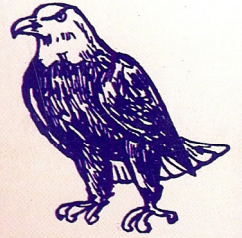
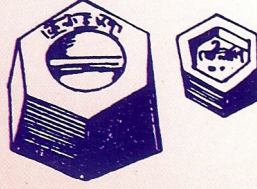
વેચે	૧૧૪૫	શિખોરમંદિર	૪૭૭, ૮૧૨	સલેટમાં લખવાની પેંણ	૩૮૩
વેઝણો	૧૮૮, ૧૮૩	શીટ	૧૯૧	સંગોડું	૨૨૮
વેઝે	૧૧૯૩	શીવા	૧૧૪૯, ૧૨૩૯	સાતી	૩૫
વેણીખાય	૧૨૩૩	શીહો	૨૧૩, ૪૬૬	સાદર	૧૮૦
વેણે	૧૧૩૭	શેંગો	૩૩૫	સાપવાનું મશીન	૪૫૨
વેપારી	૯૨૦	શેકે	૧૦૯૨	સાપેટ	૭૮૫
વેરાય	૧૨૬૫	શેર	૮૦૦	સાપેટો	૮૬૩
વેરે	૧૨૧૪	સ		સાવડી	૬૦૭, ૬૯૨
વેરું	૬૪૨	સઈનો ખડિયો	૩૮૭	સાંકપૂર્ણા	૧૬૭
વેલ	૭૧૧	સટગળીની લાકડી	૪૪૧	સાંટા	૭૯૭
વેલણ	૨૫૬	સણેઈ	૫૦૫	સિંહ	૬૧૧
વેળુ	૭૭૮	સતરી	૨૧૨, ૨૯૩	સિક્કો	૫૩૨
વેસી	૬૬૬	સતાર	૫૦૨	સીધી	૧૦૫૧
વોસવાનો ઓચડો	૩૭૫	સન્ડો	૮૮	સુરજ	૭૫૮
વોહણ	૧૨૭૬	સફરજન	૩૩૨	સુરજમુખી	૭૫૩
શ		સરખો	૪૩૮	સૂતણી	૯૦
શંખ	૪૮૦, ૫૭૩	સરઘસ	૫૧૨	સૂતણો	૯૨
શાક	૮૫૮	સરી	૨૬૭	સૂંક	૪૩૦, ૪૬૨
શિકારી	૯૩૭	સલેટ	૩૮૨	સેકાં	૮૩૪

સેગડુ	૬૨૪, ૬૯૬	હમળી	૬૩૭	હાતઘાડી	૫૪૫, ૫૮૫
સેડો	૭૬	હરગમાં જનારો	૯૦૬	હાથમારે	૧૨૦૮
સેલડી	૭૪૨, ૮૦૭	હરઘવાની સેંગો	૩૪૪	હાથી	૬૧૫
સેહા	૮૨૬, ૮૬૬	હરીયાં	૮૪૧	હાથોળ	૩૯, ૭૨
સેંકુ	૨૪૨, ૩૧૨	હરીયાંનું તૂંબડું	૪૪૫	હાપ	૮૫૩
સોગડું	૫૨૩	હરીયું	૪૪૪, ૪૬૩	હાર	૧૦૧
સોડ	૭૨૫	હરીયું આંણો	૧૧૨૫, ૧૨૫૨	હાર	૮૨૩, ૮૭૦
સોપડી દેખડે સે	૧૦૭૧	હરેણ	૬૦૬	હાળ	૬૩૦
સોપારી કાપવાની હુડી ૨૬૮, ૫૭૬		હળગે	૧૨૭૦	હાળ	૭૪૬
સોરાં	૯૬૩	હહુ	૬૦૨	હાંકળી	૧૦૨, ૫૭૦
સોરી	૮૭૯	હંચો	૪૩૯	હાંચ કરે સે	૧૦૮૫, ૧૨૪૬
સોરો	૮૭૮	હંસ	૬૪૧	હાંડલુ	૨૪૦
સોરુ	૮૭૭	હાડ પાંજરું	૫૪	હાંને એક	૧૦૦૯, ૧૦૨૭
હ		હાડકું	૫૬	હાંનેલું	૨૬૩
હજુરીયો	૮૦	હાત	૨૭, ૬૭	હાંભળે	૧૦૬૮
હડીકાડે	૧૧૮૧, ૧૨૪૪	હાત	૮૨૦, ૯૭૯	હિન્દી પેણ	૩૭૮
હતેળી	૩૦, ૪૬૭	હાત ગાડાં	૮૪૨, ૮૬૫	હુધીને સે	૧૦૮૦
હતોડી	૪૨૯, ૪૧૮	હાત સાળ	૪૪૦, ૪૫૭	હુડ	૬૧૬
હતાર	૯૮૯	હાતકડી	૫૩૮, ૫૮૩	હુડો	૨૬૪, ૨૮૦

હુડો	૬૨૭,૭૦૮	હોળ	૯૮૮
હુતાર	૯૨૮	હોપનચગડી	૪૮૫
હુપડું	૨૩૪,૩૦૮		
હુરણ	૩૧૬		
હુંગે	૧૦૬૭		
હેકલો	૧૭૬		
હેકલો	૫૨૦,૬૯૩		
હેકે	૧૧૧૫		
હેકે	૧૧૮૦		
હેકોડે	૧૧૧૬		
હોકળ	૫૩૯		
હોટ	૧૨,૬૪		
હોડી	૫૫૯,૮૧૪		
હોડીસલાવે	૧૧૫૫		
હોની	૯૩૦		
હોનેરી	૧૦૪૩		
હોચ	૨૧૯,૨૯૦		
હોળ	૪૨૧		

३२

PICTORIAL GLOSSARY IN NAYKI

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES

(Ministry of Human Resource Development, Govt. of India)
Manasagangotri, Mysore - 570 006

and

BHASHA RESEARCH & PUBLICATION CENTRE

Vadodara - 390 007

